

4 95,918
ส 326 ก
ร.2

การวิเคราะห์ภาษาในข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

10 ส.ค. 2539

ปริศนาพนธ์
ของ
สรไน รอดนิตย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

มีนาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

195791

การวิเคราะห์ภาษาในข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

บทคัดย่อ

ของ

สรไน รอดนิตย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

มีนาคม 2538

บริบูรณ์ฉบับนี้จะมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิเคราะห์ภาษาในข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในด้าน ภาษาพาดหัวข่าวและตัวข่าว และความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ดาวสยาม แนวหน้า และมติชน จำนวน 460 ฉบับ ช่วงเวลาที่เผยแพร่ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2536

ผลการศึกษาวิเคราะห์ปรากฏว่า ภาษาในพาดหัวข่าวมีลักษณะเฉพาะ ในด้านการใช้คำ มีการใช้คำเรียกบุคคลในข่าว การใช้อักษรย่อ การย่อคำหรือคำย่อ การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้ลักษณนาม การตั้งสมญานาม และการหลกคำ ตามลำดับในการใช้ประโยคมีการใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์ การใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบไม่สมบูรณ์ การใช้ประโยคที่สลับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบ และการใช้ส่วนประกอบของประโยคที่หน้ามากกว่าหนึ่งหน้าที่ การใช้สำนวนมีการใช้ทั้งสำนวนเดิมและสำนวนใหม่ การใช้โวหาร มีการใช้อุทิศพจน์ การใช้อุปลักษณ์ การใช้สัทพจน์ การใช้บุคลาธิษฐาน และการใช้อุปมา การใช้เครื่องหมายวรรคตอน มีทั้งใช้ตรงตามหลักเกณฑ์และไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชบัณฑิตยสถานกำหนด ส่วนภาษาในตัวข่าวมีลักษณะไม่แตกต่างจากภาษาปกติมากนัก การใช้ภาษาโดยทั่วไปถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการเขียนข่าว ทั้งในด้านการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้เครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น การเปรียบเทียบพาดหัวข่าวและตัวข่าวในด้านการใช้ภาษาพบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันทั้งในเรื่องการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้สำนวน และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น ส่วนในด้านเนื้อหาของพาดหัวข่าวกับตัวข่าวพบว่า มีทั้งที่สัมพันธ์สอดคล้องกัน และไม่สัมพันธ์สอดคล้องกัน

AN ANALYSIS OF LANGUAGE USE IN THAI NEWSPAPER

AN ABSTRACT

BY

SORANAI ROTNIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Thai
at Srinakharinwirot University

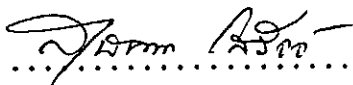
March 1995

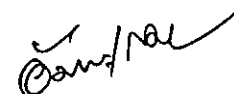
The purpose of this study is to analyze the language used in reporting news in daily Thai newspapers, both headlines and news reports, and how the headlines are related to the body of the news stories. The sample data used was 460 issues of Thai rath, Dailynews, Dao Siam, Naew Na, and Matichon newspapers dated from 1 October to 31 December 1993.

The study discovered many specific characteristics in the way newspaper headlines are written, in terms of the language used to refer to individuals, the use of abbreviations for both proper names and other words, use of foreign words unusual words, and the use of proper names and characteristic nouns. In terms of sentence structure, some of the headlines studied were complete sentences and some were not. Often there was irregular placement of parts of speech, and sometimes a single word was used as more than one part of speech. Both common and newly invented idioms were used. Rhetoric was frequently used, with past and future tense, with onomatopoeia, personification and metaphors. Examples were found of the use of punctuation, both correct and incorrect according to standard rules. As for the body of the news stories, the language used did not differ much from standard written language. Most of it was correct according to standard rules for use of language in journalism, in terms of the choice of words, use of idioms, grammar, sentence construction and use of punctuation. A comparison of the use of language in headlines and news stories found that there were significant differences in terms of use of words, use of idioms, sentence construction and use of punctuation. As for the subject matter, the headlines matched the news stories closely in some examples and differed in others.

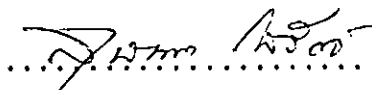
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
ภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

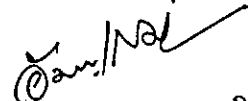
คณะกรรมการควบคุม

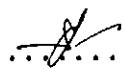
 ประธาน
(รศ.สุนันทา สรวิจจ์)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.อัมพร สุขเกษม)

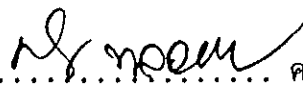
คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
(รศ.สุนันทา สรวิจจ์)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.อัมพร สุขเกษม)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สุวดี กุบประดิษฐ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2538

ประกาศขอบคุณ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รศ.สุนันทา ไสวรัจจ์
รศ.ดร.อัมพร สุขเกษม และ อาจารย์สุวดี ภูประดิษฐ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไข
ข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผอ.สุริยนต์ บุตรศรี ผช.ลักษณะชัย โภคาพันธ์ โรงเรียนขุนหาญ
วิทยาสรรค์ ที่ให้โอกาสในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง ขอขอบคุณอาจารย์หมวดวิชา
ภาษาไทย อ.เฉลิมชัย พิศพงษ์ อ.สุทิศ สุธวัชรณ์ ที่ช่วยเหลือรับภาระการปฏิบัติงานแทน

ขอขอบคุณ คุณนริศรา เกตวัลท์ คุณหิรัรินทร์ บุรณะกร คุณทรงศปณะ ทวีวงศ์ววัฒน์
คุณอัญชลี นิ่มสะอาด คุณบุญเกื้อ แทนวันชัย คุณจุลภัสสร พนมวัน ณ อยุธยา คุณจงกล
เกื้อมະຍູຣ ທີ່ช่วยเหลือและให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ คุณวรรณดา คล่องประทีปผล คุณบัวโร-คุณประนอม ทองชมพูเช คุณดนัย
รอดโตทัย และหลานนุจรีย์ คล่องประทีปผล ที่สนับสนุนและช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ คุณเปรมวดี และคุณยุพา แอ่ง รวีน พรินต์ติ้ง กรุป ที่ช่วยเหลือในการจัด
พิมพ์ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา
มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านของผู้วิจัย

สรไน รอดโตทัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า	5
ค่านิยมศัพท์เฉพาะ	6
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	11
2 วิเคราะห์พาดหัวข่าวและตัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย	17
การใช้ภาษาในพาดหัวข่าว	17
การใช้คำเรียกบุคคลในข่าว	17
การตั้งสมญานาม	22
การใช้คำภาษาต่างประเทศ	34
การหลากคำ	43
การใช้อักษรย่อ	47
การย่อคำหรือคำย่อ	50
การใช้ลักษณนาม	57
การใช้ประโยค	67
การใช้สำนวน	79
การใช้โวหาร	90
การใช้เครื่องหมายวรรคตอน	98

การใช้ภาษาในตัวข่าว	113
การให้คำเรียกบุคคลในข่าว	114
การตั้งสมญานาม	122
การใช้คำภาษาต่างประเทศ	124
การหลีกคำ	127
การใช้อักษรย่อ	130
การย่อคำหรือคำย่อ	136
การใช้ลักษณนาม	139
การใช้ประโยค	143
การใช้สำนวน	146
การใช้โวหาร	150
การใช้เครื่องหมายวรรคตอน	152
3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าว	164
การเปรียบเทียบการใช้ภาษาในพาดหัวข่าวกับตัวข่าว	164
การเปรียบเทียบการให้คำเรียกบุคคลในข่าว	164
การเปรียบเทียบสมญานาม	169
การเปรียบเทียบการใช้คำภาษาต่างประเทศในพาดหัวข่าวและตัวข่าว ..	171
การเปรียบเทียบการหลีกคำ	174
การเปรียบเทียบการย่อคำหรือคำย่อ	177
การย่อคำหรือคำย่อ	182
การเปรียบเทียบการใช้ลักษณนาม	186
การเปรียบเทียบการใช้ประโยค	187
การเปรียบเทียบการใช้สำนวน	195
การเปรียบเทียบการใช้โวหาร	200
การเปรียบเทียบการใช้เครื่องหมายวรรคตอน	205

บทที่	หน้า
การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวกับตัวข่าว	
ในด้านเนื้อหา	217
พาดหัวข่าวและตัวข่าวที่สัมพันธ์สอดคล้องกัน	217
พาดหัวข่าวและตัวข่าวที่ไม่สัมพันธ์สอดคล้องกัน	231
4 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	245
อภิปรายผล	250
ข้อเสนอแนะ	251
บรรณานุกรม	253
ประวัติย่อของผู้วิจัย	258

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในบรรดาสื่อมวลชนชนิดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงผู้อ่านได้มาก สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์นี้ นอกจากจะทำหน้าที่แจ้งข่าวสาร ให้ข้อแนะนำ สร้างความบันเทิง และเป็นสื่อโฆษณาแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นทัศนะ คีลธรรม จรรยา และมาตรฐานการครองชีพของประชาชนในสังคมอีกด้วย นับว่าเป็นสื่อที่มีบทบาทและมีอิทธิพลต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก เนื่องจากกิจการหนังสือพิมพ์เป็นธุรกิจเอกชน และได้รับความนิยมนอย่างกว้างขวาง จึงทำให้กลายเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งที่มีการแข่งขันกันสูงในด้านต่าง ๆ ดังจะเห็นได้ว่า มีการปรับปรุงหนังสือพิมพ์ให้มีคุณภาพด้วยวิธีการอันหลากหลาย เช่น เสนอข่าวสารที่คาดว่าผู้อ่านสนใจ จัดหน้าหนังสือให้มีความเด่นด้วยการเพิ่มภาพ เพิ่มสี และพาดหัวข่าวให้ตื่นเต้น เป็นต้น

ข่าว ถือเป็นเนื้อหาหลักของหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านซื้อหนังสือพิมพ์ก็เพื่อต้องการทราบข่าวสาร ข่าวจึงเป็นสินค้าสำคัญที่ทำให้หนังสือพิมพ์ขายได้ หนังสือพิมพ์จึงแข่งขันกันเพื่อเพิ่มจำนวนจำหน่าย ด้วยการเสนอข่าวที่น่าสนใจตรงกับรสนิยมและความต้องการของผู้อ่านที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของตน ข่าวในหนังสือพิมพ์มีจำนวนมาก แต่ข่าวที่ปรากฏในหน้าหนึ่งถือว่าสำคัญที่สุด เพราะเป็นข่าวที่มีคุณค่าสูง ข่าวในหน้าหนึ่งจึงเป็นเสมือนเครื่องล่อใจให้ผู้อ่านซื้อหนังสือพิมพ์ ดังที่ กานเหง ภริตานนท์ (ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า ; อ้างอิงมาจาก วรวิทย์ ศรีอินทร์รักษา. 2527 : 31) หัวหน้าข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กล่าวว่า

... การเสนอข่าวในหน้าหนึ่งจะมีผลต่อการซื้อหนังสือพิมพ์ของผู้อ่านประจำ และผู้ที่ไม่อ่านประจำ ถ้าหากมีการเสนอข่าวที่สำคัญ เป็นที่สนใจของคนทั่วไป หนังสือพิมพ์ก็จะขายดีในหมู่ผู้อ่านที่ไม่ซื้อหนังสือพิมพ์ประจำ เพราะพวกนี้จะดูหัวข่าวเป็นหลัก ถ้าหัวข่าวเป็นที่น่าสนใจก็จะเลือกซื้อฉบับนั้น ...

พาดหัวข่าว เป็นข้อความส่วนที่สำคัญของข่าว เป็นจุดเด่นหรือสาระสำคัญของเรื่องทั้งหมด เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและติดตามข่าวนั้นต่อไป หนังสือพิมพ์ปัจจุบันให้ความสำคัญกับพาดหัวข่าวมาก โดยเฉพาะพาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง ซึ่งนอกจากจะใช้อักษรที่มีขนาดใหญ่สะดุดตาแล้ว ยังใช้ภาษาที่เร้าใจเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน และเพื่อการแข่งขันในทางธุรกิจ ดังที่ ประชัน วัลลิโก (2530 : 30) กล่าวว่า

... ผู้เขียนหนังสือพิมพ์ได้ให้ความสำคัญแก่ส่วนประกอบที่เรียกว่า "หัวข่าว" มาก เห็นได้จากหนังสือพิมพ์จะพิถีพิถันมากในการเลือกคำ และการจัดประเด็น เพราะหัวข่าวเกี่ยวข้องกับการขายหนังสือพิมพ์ในแต่ละวัน หากหัวข่าวดี แต่พาดหัวข่าวไม่ดี ก็อาจส่งผลต่อการขายไม่ได้ ถ้าหากหัวข่าวดี และพาดหัวข่าวดี หนังสือพิมพ์ก็จะขายได้มากในวันนั้น การพาดหัวข่าวจึงกลายเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ...

เนื่องจากพาดหัวข่าวมีความสำคัญดังกล่าว จึงทำให้หนังสือพิมพ์ต่างพาดหัวข่าวให้มีสีสัน สะดุดตา เพื่อดึงดูดใจหรือเพื่อขายข่าว ดังที่ อวยพร พานิช (2528 : 50) ให้ข้อสังเกตว่า "...หนังสือพิมพ์ทั้งคุณภาพและปริมาณในปัจจุบันมุ่งสร้างภาษาในพาดหัวข่าวให้มีชีวิตชีวา เร้าใจ สร้างความตื่นเต้นให้กับผู้อ่านคล้ายคลึงกัน หรือในระดับเดียวกัน..." วิธีการสร้างความเด่น ความน่าสนใจในพาดหัวข่าวมีหลายวิธี เช่น ใช้คำสมญานาม ใช้สำนวนที่ดัดแปลงจากสำนวนเดิม ใช้โวหารอภิปจน์ ใช้ประโยคที่ละประธาน และใช้เครื่องหมายอัฒภาคเดี่ยว เป็นต้น ดังที่ เครือวัลย์ ชัชกุล (2534 : 60) กล่าวว่า

... หัวหน้าข่าวจะนำข่าวที่สำคัญมาเขียนพาดหัวด้วยเทคนิคของตนเองโดยใช้ภาษาหนังสือพิมพ์ กล่าวคือใช้คำที่นิยมใช้กันทั่วไปในภาษาพูดในชีวิตประจำวัน ใช้คำที่สร้างอารมณ์ าสีสัน นิยมตั้งสมญานามให้ผู้ที่ถูกเป็นข่าว ใช้คำกริยาที่มีน้ำหนักบ่งบอกพฤติกรรมชัดเจน ใช้ประโยคสั้นกะทัดรัด และมักเป็นประโยคไม่สมบูรณ์ ...

การพาดหัวข่าวด้วยภาษาดังกล่าวนี้นี้ ถือเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะเป็นวิธีการเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านรูปแบบหนึ่ง ดังที่ ขวลิขิต ปัญญาลักษณ์ (2526 : 72) กล่าวว่า "ภาษาในพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์มีลักษณะเป็นภาษา "นอกแบบ" คล้ายคลึงกับภาษาของนักโฆษณาเหมาะแก่การเขียนข้อความเพื่อการจูงจูงภายในเนื้อที่อันจำกัด"

แม้พาดหัวข่าวจะมีวิธีการใช้ภาษาที่เป็นลักษณะเฉพาะ ก็ใช้ว่าจะสามารถพลิกแพลงการเขียนได้อย่างเสรี ทั้งนี้เพราะการพาดหัวข่าวมีหลักการเขียนหลายประการที่หนังสือพิมพ์จะต้องใช้เป็นแนวปฏิบัติ เช่น หัวข่าวต้องไม่เกินเลยข้อเท็จจริงหรือสอดใส่ความคิดเห็นลงไป หรือมีความในลักษณะที่เป็นการหมิ่นประมาทบุคคลหนึ่งบุคคลใด หลีกเลี่ยงการใช้คำย่อ หากจำเป็นต้องใช้ก็ควรเป็นคำที่รู้จักกันทั่วไป และหัวข่าวควรจะอยู่ในรูปประโยคที่สมบูรณ์ เป็นต้น ดังปรากฏในรายงานสัมมนาเรื่อง "การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์" (ม.ป.ช.: 6) ว่า

... การใช้ภาษาพาดหัวข่าว ควรให้ตรงกับหลักตรรกวิทยา และให้ตรงกับข้อเท็จจริง หมายถึง ต้องมีเหตุผลที่ถูกต้องตรงกับเนื้อหาข่าว ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจหลายแง่หลายมุม ซึ่งจะเกิดผลกระทบต่อบุคคลโดยเกินขอบเขต การพาดหัวข่าวอาจใช้ภาษาที่ดึงดูดความสนใจได้ หรือการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องลักษณะโครงสร้างของภาษาไทยอย่างเข้มงวดกวดขันนักก็ได้ เพราะปัญหาเรื่องเนื้อหาและเวลา แต่ไม่ควรจะใช้คำแปลก ๆ ที่จะทำให้เกิดความเข้าใจผิดที่ไม่ตรงกับเนื้อหาข่าว ...

แต่การที่หนังสือพิมพ์เป็นธุรกิจซึ่งมุ่งแสวงหากำไรเป็นหลัก จึงก่อให้เกิดการแข่งขันทางการค้า อันเป็นเหตุให้หนังสือพิมพ์พลิกแพลงการใช้ภาษาพาดหัวข่าว โดยมุ่งความสะดุดตา สร้างความตื่นเต้น เร้าอารมณ์ เพื่อขายหนังสือพิมพ์ให้ได้มากที่สุด ด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่ง บางครั้งก็ผิดหลักการพาดหัวข่าวที่ดี เช่น การตัดคำหรือกลุ่มคำ จนความหมายไม่ชัดเจน การใช้คำสำนวนแปลก ๆ หรือคำกล่าวเกินจริง เป็นต้น การใช้ภาษาดังกล่าวนี้นี้แม้จะหวือหวามีสีสัน เร้าใจ แต่บางครั้งก็ก่อให้เกิดผลเสียต่อการพาดหัวข่าว ทำให้พาดหัวข่าวเกินความเป็นจริง หรือไม่ก็กำกวม ไม่ชัดเจน ดังที่ ขวลิขิต ปัญญาลักษณ์ (2527 : 69) ให้ความคิดเห็นว่า

... ในปัจจุบันนี้ก็มีเป็นจำนวนมากที่พาดหัวข่าวกับเนื้อข่าวไม่สอดคล้องกัน ถ้ามาคิดดูให้ดีแล้วคงมีสาเหตุมาจาก คนให้ข่าว คนเขียนข่าว และคนพาดหัวข่าว เป็นคนละคนกัน ความผิดพลาดจึงเกิดขึ้นได้ อันแรกคือ การจับประเด็น คนพาดหัวอ่านเนื้อข่าวแล้วอาจจับประเด็นขึ้นมาไม่ถูก จึงทำให้คลาดเคลื่อน อันที่สองก็มาจากการจงใจเพื่อที่จะจงใจผู้อ่าน พยายามใช้ถ้อยคำให้ดูตื่นเต้น อันที่สามคือ การแข่งขันในการพาดหัวข่าว พยายามที่จะใช้คำให้หนักแน่นไปจากคนอื่น สรรหาถ้อยคำต่าง ๆ มาใช้ เลยทำให้คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ...

ด้วยเหตุที่พาดหัวข่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะแสดงความหมายรวบยอด และสามารถดึงดูดความสนใจอย่างฉับพลันทันทีที่ผ่านสายตา การใช้ภาษาในพาดหัวข่าว จึงแตกต่างจากการใช้ภาษาในตัวข่าว ซึ่งมีลักษณะเป็นการบรรยายเหตุการณ์ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร และเพื่ออะไร ภาษาที่ใช้ในตัวข่าว จึงยึดหลักการใช้ภาษาไทยที่ดีถูกต้องตามแบบแผนกล่าวคือ หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาปาก ภาษาโลดโผน คำย่อหรืออักษรย่อ ที่ยังไม่รู้จักแพร่หลาย คำสมญานามก็ต้องใช้ตามชื่อบุคคลหรือตำแหน่ง และใช้ถ้อยคำอย่างประหยัด ตรงไปตรงมาก่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายและชัดเจนให้มากที่สุด แต่เนื่องจากหนังสือพิมพ์เป็น "วรรณกรรมเร่งรีบ" ซึ่งมีข้อจำกัดเรื่องเวลา เรื่องเนื้อที่ในหน้ากระดาษ และมีการแข่งขันในเชิงธุรกิจการค้า จึงทำให้ภาษาในตัวข่าวเบี่ยงเบนไปจากหลักการใช้ภาษาในการเสนอข่าว กล่าวคือใช้คำภาษาปาก คำสมญานาม คำขยายความที่ทำให้เหตุการณ์ใหญ่โตหรือหวาดเสียวเกินจริง และการตัดคำ ย่อคำให้สั้นโดยผลการ เป็นต้น การใช้ภาษาเช่นนี้ในการเขียนข่าวถือเป็นข้อบกพร่องของหนังสือพิมพ์ ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้อ่าน เพราะจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายผิดหรือหลงเชื่อ สะท้อนให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ขาดความรับผิดชอบ ขาดจรรยาบรรณ หากไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก็จะมีผลเสียต่อสังคมอย่างยิ่ง

ในฐานะที่หนังสือพิมพ์มีบทบาทและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเป็นอันมาก การศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ลักษณะของหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของคนทั่วไป จนมีการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง และแม้จะมีการศึกษาการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์

อยู่บ้างก็เป็นการศึกษาโดยพิจารณาอย่างกว้าง ๆ ตลอดทั้งฉบับ มิได้วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ภาษาและเนื้อหาในพาดหัวข่าวกับตัวข่าวว่าสอดคล้องสัมพันธ์กันหรือไม่ หรือแตกต่างกันอย่างไร จึงไม่สามารถทำให้เข้าใจการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ซึ่งมีลักษณะเฉพาะได้อย่างถ่องแท้ ซึ่งบางครั้งก็ก่อให้เกิดปัญหาแก่ผู้อ่านได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ภาษาในข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยอย่างละเอียดและเป็นระบบ เพื่อจะทำให้เข้าใจกลวิธีใช้ภาษาพาดหัวข่าวและตัวข่าวได้อย่างชัดเจน ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาในสองส่วนนี้ งานวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องในการทำงานด้านนี้มีข้อมูลเพื่อใช้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและตระหนักถึงความรับผิดชอบในการใช้ภาษาสื่อมวลชน อีกทั้งผู้อ่านก็จะได้รับรู้เท่าทันในการอ่านข่าวมากยิ่งขึ้น โดยระมัดระวังที่จะไม่อ่านเฉพาะหัวข่าวแล้วด่วนสรุปเนื้อหาของข่าวโดยไม่อ่านตัวข่าว นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังจะมีประโยชน์สำหรับใช้เป็นแนวทางศึกษาการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ และการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตลอดจนวิชาการหนังสือพิมพ์อีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์ภาษาพาดหัวข่าวและตัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

ภาษาไทย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ทำให้เข้าใจกลวิธีการใช้ภาษาตลอดจนความสัมพันธ์ของเนื้อหาในพาดหัวข่าวและตัวข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาเฉพาะกิจประเภทหนึ่งที่แพร่หลายและมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของคนทั่วไป อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านและเป็นแนวทางในการเรียนการสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับด้านนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะภาษาพาดหัวข่าว ภาษาตัวข่าว และความสัมพันธ์ของการใช้ภาษาและเนื้อหาของสองส่วนนี้ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ซึ่งบริษัทตีพิมพ์ได้สำรวจ

พบว่ามียอดจำหน่ายสูงสุดเรียงลำดับ 5 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ดาวสยาม แนวหน้า และมติชน ซึ่งตีพิมพ์และวางจำหน่ายระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2536 รวมจำนวนทั้งสิ้น 460 ฉบับ ("ตีพิมพ์สำรวจผู้อ่านหนังสือพิมพ์". 2532 : 42 ; อ้างอิงมาจากการทดสอบเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป 2531. 2532.) เนื่องจากเป็นช่วงเวลาอยู่ในระหว่างการวิจัยและถือว่าเป็นข้อมูลล่าสุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาษาในข่าว หมายถึง ภาษาในพาดหัวข่าวและตัวข่าว
2. พาดหัวข่าว หมายถึง ข้อความพาดหัวข่าวใหญ่ที่สุดในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวัน รวมทั้งพาดหัวข่าวรองและพาดหัวข่าวเสริม
3. ตัวข่าว หมายถึง ข้อความในรายงานข่าวที่พิมพ์ต่อจากความนำของพาดหัวข่าวใหญ่ที่สุดในหน้าหนึ่งและหน้าต่อ
4. ภาษาพาดหัวข่าวและตัวข่าว หมายถึง การใช้คำ ประโยค สำนวนโวหาร และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าว หมายถึง การเปรียบเทียบพาดหัวข่าวและตัวข่าวในด้านการใช้ภาษาและเนื้อหา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2536
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข่าว เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์
3. วิเคราะห์ภาษาพาดหัวข่าวและตัวข่าวตามลำดับดังนี้
 - 3.1 วิเคราะห์ภาษาพาดหัวข่าว ในด้านการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้สำนวน การใช้โวหาร และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน
 - 3.2 วิเคราะห์ภาษาตัวข่าว ในด้านการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้สำนวน

การใช้โวหาร และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าวดังนี้

4.1 เปรียบเทียบการใช้ภาษาในพาดหัวข่าวกับตัวข่าว

4.2 เปรียบเทียบความสอดคล้องของเนื้อหาในพาดหัวข่าวกับตัวข่าว

5. เสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ข่าว เป็นเนื้อหาสำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ มีผู้ให้นิยามคำว่า "ข่าว" ไว้ดังนี้
 ประชัน วัลลิโก (2523 : 12) ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์ข้อเท็จจริงหรือข้อคิด
 เห็นที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้

ยงยุทธ รักชาติ (2530 : 8) ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์ที่ผู้คนให้ความสนใจ
 ในขณะใดขณะหนึ่ง และข่าวที่ดีนั้นจะต้องเป็นข่าวที่มีความสำคัญต่อผู้อ่าน และผู้อ่านสนใจ
 เป็นจำนวนมาก

สวดศรี จันทร์รังสี (ม.ป.ป. : 8) ข่าว คือ การรายงานเหตุการณ์หรือข้อเท็จ
 จริงหรือความคิดเห็นที่มีความสำคัญหรือน่าสนใจ โดยที่เหตุการณ์ ข้อเท็จจริง หรือความคิด
 เห็นนั้นเพิ่งจะเกิดขึ้น หรือกำลังจะเกิดขึ้น

จากคำนิยามต่าง ๆ ที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า ข่าว หมายถึง การรายงาน
 การเสนอ การแจ้งเรื่องราว การสื่อความหมายเกี่ยวกับเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ความคิด
 เห็นหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความแปลก ใหม่ เด่น เป็นความรู้ และน่าสนใจ ซึ่งได้เกิด
 ขึ้นอย่างปัจจุบัน อย่างสด ๆ ร้อน ๆ ทันทีทันใดอย่างฉับพลัน และหรือเมื่อเร็ว ๆ นี้ ผู้
 อ่าน ผู้ชมผู้ฟัง ไปได้ทราบสิ่งนั้น

เถกิง พันธุ์เอกกอมร (2533 : 103-104) ได้แนะนำหลักมาตรฐานของการเขียน
 ข่าวไว้ดังนี้

1. เขียนเพื่อแสดงออก ไม่ใช่เพื่อให้คนอ่านประทับใจ

2. คิดก่อนเขียน โดยวางโครงร่างเสียก่อน
3. จงใช้ถ้อยคำที่คุ้นเคย อย่าใช้คำยากที่คนไม่รู้จัก
4. ละเว้นคำฟุ่มเฟือยหรือคำที่ตายแล้ว
5. พยายามเขียนประโยคสั้น
6. ท้ายย่อหน้าให้สั้น
7. ใช้รูปประโยค ประธาน-กริยา-กรรม เพราะเป็นการช่วยให้ประโยคมีน้ำหนักง่ายและชัดเจน
8. ใช้คำกริยา เพราะเป็นการแสดงความเคลื่อนไหว ให้ความกระชับและมีพลังมากกว่าใช้คำนามที่นับไม่ได้
9. ใช้ภาษาเจาะจงและหนักแน่น หลีกเลี่ยงคำที่มีความหมายกว้างเกินไป แต่ใช้คำที่ผู้อ่านเข้าใจ ได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้สัมผัส
10. ใช้คำคุณศัพท์อย่างเหมาะสม อย่าใช้คำฟุ่มเฟือย เพราะจะทำให้เขียนเกินความจริง
11. เขียนเหมือนอย่างที่พูด
12. ทบทวนและขัดเกลา

ดั่งนี้

ชานาญ รอดเหตุภัย (2523 : 133) ได้สรุปหลักการใช้ภาษาในการเสนอข่าวไว้

1. พยายามใช้คำและประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย
2. หลีกเลี่ยงการใช้คำต่ำ คำหยาบทุกประเภท
3. หลีกเลี่ยงการใช้คำสองแง่สองมุม ที่สื่อเจตนาไปทางลามก อนาจาร หรือหยาบคาย
4. หลีกเลี่ยงการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น
5. ต้องไม่ใช้คำที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในข่าว
6. หลีกเลี่ยงการใช้อักษรย่อ นอกจากคำย่อที่รู้จักแพร่หลายกันทั่วไปอยู่แล้ว
7. ไม่ใช้ภาษาโลดโผนเกินความเป็นจริง

8. ไม่ตั้งสมมติฐานให้กับคนอื่นด้วยถ้อยคำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย
9. ต้องไม่ทำให้ศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติเสื่อมทรามลง
10. ต้องไม่ระบายสีลัสนาให้แก่ชาวจนเกินความเป็นจริง
11. พยายามใช้คำอย่างประหยัด ตรงไปตรงมา และก่อให้เกิดความเข้าใจง่ายที่สุด
12. ใช้ภาษาที่เป็นแบบแผน หรือกึ่งแบบแผน ไม่ควรใช้ภาษาปาก
13. ต้องไม่มีการวิเคราะห์วิจารณ์ข่าว เพียงเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวหรือการขยายความเพื่อทำให้ข่าวเข้าใจง่ายขึ้นเท่านั้น

"หัวข่าว" บางครั้งเรียกว่า "พาดหัว" หรือ พาดหัวข่าว" ในภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า Headlines Heads และ Titles (เอกิง พันธุ์เอกิงอมร. 2533 : 198) ได้มีผู้นิยามคำว่า "หัวข่าว" ไว้ดังนี้

ชวรัตน์ เชิดชัย (2520 : 107) ให้ความหมายหัวข่าวว่า "ตัวหนังสือขนาดใหญ่กว่าธรรมดา ซึ่งใช้นำข่าวโดยมีลักษณะสรุป แนะนำเรื่อง และเป็นสาระสำคัญของข่าวนั้น"

สุกัญญา ศีระวนิช (2533 : 670) ให้นิยามพาดหัวข่าวว่า "ตัวหนังสือขนาดใหญ่กว่าธรรมดาที่ใช้นำข่าว อาจมีความกว้างเพียงคอลัมน์เดียว หรือยืดออกไปเต็มหน้าก็ได้ พาดหัวข่าวมีบทบาทในการบอกเรื่องย่อแก่ผู้อ่าน ทำให้ข่าวนั้นน่าสนใจขึ้น ดึงดูดสายตาผู้อ่าน"

จากคานิยามต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ พอจะสรุปได้ว่า หัวข่าว หมายถึง ส่วนที่สำคัญที่สุดของข่าว เป็นตัวหนังสือขนาดใหญ่กว่าตัวหนังสือของบรรณา และเนื้อข่าว ทาหน้าที่บอกผู้อ่านให้ทราบถึงสาระสำคัญที่น่าสนใจของข่าว มีขนาดและลักษณะแตกต่างกันไป

ชวรัตน์ เชิดชัย (2520 : 137-143) กล่าวถึงหลักซึ่งใช้ปฏิบัติในการเขียนพาดหัวข่าว ดังนี้

1. หัวข่าวจะต้องเป็นการสรุปหรือย่อข่าวนั้น ๆ มิใช่เพียงแต่เป็นคำหรือวลีบอกเรื่องเท่านั้น
2. หัวข่าวจะต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
3. เนื้อหาของหัวข่าวส่วนมากเอามาจากความน่าข่าว แต่เมื่อต้องการเสนอข้อเท็จจริงและเนื้อหาอื่นเพิ่มเติม ซึ่งนอกเหนือไปจากสาระสำคัญที่ปรากฏในความน่าก็อาจจะเอา

มาจากรายละเอียดอื่นของเนื้อข่าวได้ แต่ควรเขียนเป็นหัวข้ออีก deck หนึ่ง

4. การเขียนหัวข้อที่มีหลาย deck สำหรับ deck รอง ๆ ลงมา ควรเสนอรายละเอียดและความหมายใหม่ ไม่ควรซ้ำกับ deck แรก

5. ต้องเขียนหัวข้อให้มีความหมายตนเองเดียวกับเนื้อข่าว ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างใดทั้งทางตรงและทางอ้อม

6. ควรเขียนหัวข้อให้มีความหมายในทางบวก แทนที่จะเขียนไปในทางลบ

7. คำที่ใช้กับหัวข้อ ต้องเป็นคำที่ให้ความหมายอันสำคัญและแท้จริงของข่าว ไม่ควรใช้คำที่ให้ความหมายน้อย หรือไม่มีความหมายแต่อย่างใด รวมทั้งขจัดถ้อยคำหรือข้อความที่ไม่จำเป็นต่อหัวข้อนั้น

8. นำข้อเท็จจริงที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับข่าวมาเขียนในบรรทัดแรกของหัวข้อ

9. หัวข้อจะต้องประกอบด้วยประธานอย่างชัดเจนหรือเพียงเป็นนัยก็ได้ หัวข้อที่ปราศจากประธานจะกลายเป็น label มิใช่หัวข้อ

10. หัวข้อจะต้องเขียนด้วยคำกริยา ซึ่งให้ความหมายที่มีพลังและรุนแรง

11. เขียนชื่อของบุคคลลงในหัวข้อ ถ้าชื่อนั้นเป็นชื่อซึ่งสาธารณชนรู้จักกันดี

12. พยายามใช้กรรตุจากมากกว่าที่จะใช้กรรมจาก

13. ใช้ปัจจุบันกาลกับหัวข้อเพื่ออธิบายเหตุการณ์ในอดีต โดยไม่ต้องเขียนคำแสดงอดีตกาลลงในหัวข้อในอดีตด้วย เช่น เมื่อวาน เมื่อคืนนี้ แล้ว เป็นต้น

14. ใช้รูปประโยคปัจจุบันกับหัวข้อ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ที่จะเกิดในอนาคต

15. การระบุจำนวนเลข บกติเขียนจำนวนเลขที่ต้องการในหัวข้อ แต่บางครั้งก็เขียนเป็นตัวอักษร แล้วแต่ว่าการเขียนแบบไหนจะประหยัดเนื้อที่ได้มากกว่ากัน

16. พยายามใช้คำสั้น แต่ให้ได้ความมากที่สุด

17. พยายามเขียนให้เฉพาะเจาะจงที่สุด

18. เขียนให้หัวข้อมีชีวิตชีวาและมีสีสันมากที่สุด

19. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้อง

20. ควรใช้คำย่อเฉพาะบางคำ ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปเท่านั้น และไม่ควรเขียนคำย่อมากเกินไป แม้ว่าหัวข้อจะมีเนื้อที่จำกัดก็ตาม

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

สมจิตร์ เอี่ยมศุภนิมิตร (2530 : 12) ทาวิจัยเรื่อง "โครงสร้างของประโยคในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ" ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษากลวิธีการเขียนของหนังสือพิมพ์ว่า

... ข้อเขียนในหนังสือพิมพ์นั้นมีหลากชนิด และข้อเขียนเหล่านี้แต่ละแบบก็มีลักษณะเฉพาะตัวแยกย่อยลงไปอีก จึงเป็นการยากที่จะสรุปว่ากลวิธีการเขียนของหนังสือพิมพ์เป็นอย่างไร อาจจะสามารถบอกได้แต่เพียงว่า ลักษณะทางภาษาศาสตร์ที่มีแนวโน้มเอียงปรากฏในข้อเขียนของหนังสือพิมพ์เป็นอย่างไรเท่านั้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการค้นคว้าวิจัยว่าลักษณะทางภาษาศาสตร์ที่มีแนวโน้มเอียงในข้อเขียนของหนังสือพิมพ์นั้นคืออะไร เช่น การใช้ศัพท์ สำนวน โครงสร้างของประโยค ลักษณะของย่อหน้า และการผูกเรื่องเป็นอย่างไร เป็นต้น กล่าวโดยสรุปก็คือ การวิเคราะห์ภาษาและลักษณะการเขียนในหนังสือพิมพ์นั่นเอง ...

ภรณ์ ธำรงสัตย์ (2528 : 91-92) ทาวิจัยเรื่อง "ภาษาอังกฤษในหนังสือพิมพ์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่ใช้พาดหัวข่าว ผลการวิจัยพบว่า พาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ทั้งเดอะเนชั่น และบางกอกโพสต์ จะมี Article นานานาม แต่ไม่มี Article นานานามที่นับได้และนามที่เฉพาะเจาะจง มักใช้อักษรย่อ คาย่อหรือคำสั้นแทนคายาว ใช้ศัพท์ภาษาพูด ศัพท์สแลงหรือศัพท์เฉพาะหนังสือพิมพ์ ชื่อผู้นำประเทศ จะไม่ใส่ยศและตำแหน่งหน้า ส่วนข้อความมักเป็นวลีไม่มีประธาน มักใช้รูปปัจจุบันกาลในเหตุการณ์ทั้งอดีตและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วและยังคงดำเนินอยู่ ไม่ใช้คำกริยาในประโยค Passive voice หรือหน้าคุณศัพท์ ใช้รูป Infinitive ในความหมายของอนาคตและบางครั้งจะยกเอาคำพูดขึ้นเป็นข่าวพาดหัว ข่าวพาดหัวของหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับนี้มีลักษณะแตกต่างกันอยู่บ้างคือ เดอะเนชั่นจะมีข้อความและข้อมูลในข่าวพาดหัวมากกว่าบางกอกโพสต์ ส่วนภาษาที่ใช้ในรายละเอียดของข่าวจะเหมือนกับภาษาอังกฤษทั่ว ๆ ไป และเป็นไปตามกฎเกณฑ์การเขียนข่าวคือ แบ่งเป็นย่อหน้าเล็ก ๆ หลายย่อหน้า โดยมีย่อหน้านำ

บอกให้ ทราบรายละเอียดที่สำคัญของข่าวพาดหัวและย่อหน้าอื่น ๆ ต่อมาซึ่งบอกรายละเอียดปลีกย่อย

ศศิธร ทัศนัยนา (2534 : ง) ทาวิจัยเรื่อง "การศึกษาลักษณะภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย" ผลการวิจัยสรุปว่า ภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะที่เด่นและน่าสนใจหลายประการ ในด้านการใช้คำใช้คำเรียกชื่อ การใช้สมญานาม การใช้คำศัพท์เฉพาะที่เด่นและน่าสนใจหลายประการ การใช้สำนวนใหม่ เป็นต้น ลักษณะรูปแบบภาษาที่ผู้เขียนข่าวใช้ไม่แตกต่างจากภาษาทั่วไป เพียงแต่ได้เพิ่มภาษาที่มีลักษณะพิเศษ ได้แก่ การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง การใช้คำซ้อน 4 พยางค์ การใช้คำซ้ำ การใช้คำขยายพิเศษ การใช้คำภาษาปาก การใช้คำภาษาต่างประเทศ และการใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติรูปแบบของประโยคและการใช้หน่วยประโยคแตกต่างจากภาษามาตรฐานบ้าง เช่น ประโยคที่มีการสับเปลี่ยนตำแหน่งหน่วยประโยค ละหน่วยประโยคบางหน่วย ใช้รูปประโยคกรรมวาจก หรือประโยคขนานความ ใช้ประโยคที่มีสำนวนแปลภาษาต่างประเทศ ใช้นามวลีบอกจำนวนที่เปลี่ยนรูปแบบ ใช้กริยาวลีแทนกริยาและใช้บุพบทโดยไม่จำเป็น นอกจากนี้ยังมีการใช้สำนวนและภาพพจน์ด้วย

จางง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2526 : ง) ทาวิจัยเรื่อง "ภาษากับมวลชล : วิวัฒนาการของภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย" พบว่า

1. ภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 จนถึงปัจจุบัน
2. ภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย มีวิวัฒนาการแตกต่างกันระหว่างผู้จัดทำที่เป็นชาวต่างประเทศ เจ้านายในราชวงศ์ และสามัญชน ตลอดจนแตกต่างกันระหว่างหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณและประเภทคุณภาพ
3. ผลกระทบของภาษาที่ใช้ในการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ต่อเอกลักษณ์ของภาษาไทย ได้แก่ ภาษาสแลงในข่าวประเภทอาชญากรรม การใช้คำที่ผิดความหมาย การสะกดการันต์ผิด การใช้สรรพนามอันเป็นคำเสียชื่อเสียงและคำหมิ่นประมาท รวมทั้งคำศัพท์และสำนวนต่างประเทศ
4. ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาเพื่อเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย

ได้แก่ ก) ขนาดเนื้อที่ ข) เวลา ค) เจ้าของผู้อำนวยความสะดวกและบรรณาธิการ ง) ประเภทของหนังสือพิมพ์ จ) หนังสือพิมพ์คู่แข่ง ฉ) รสนิยมของผู้เขียนข่าว ช) สภาพสังคมและกฎหมายเกี่ยวกับการพิมพ์

ชวลิต บัญดาลักษณ์ (2526 : 77) ทาวิจยเรื่อง "การใชภาษาในหนังสือพิมพ์" สรุปผลการศีกษาไดดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของการใชภาษาในหนังสือพิมพ์

1.1 พบวา ภาษาในหนังสือพิมพ์มีความแตกต่างกันไปตามประเภทและลักษณะของขอเขียน เช่น พาดหัวข่าว บทความ คอลัมน์บุคคล ฯลฯ

1.2 พบวา ภาษาในหนังสือพิมพ์มีลักษณะสอดคล้องกับสมัยนิยม ทาให้เห็นวา ภาษาในหนังสือพิมพ์เปลี่ยนแปลงอยุเสมอ

2. ขอบกพรองที่สำคัญอันพึงหลีกเลี่ยง

2.1 หนังสือพิมพ์พึงหลีกเลี่ยงภาษาที่มีส่วนสะกิดกั้นการสื่อความหมาย ไดแก ภาษาที่ทาให้ความหมายผิดหรือคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

2.2 ภาษาที่จัดเรียงมาตรฐานทางศีลธรรม วัฒนธรรม และรสนิยมของสังคมใหต่ำลง

3. ความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ในด้านการใชภาษา

3.1 สรุปไดวาหนังสือพิมพ์ต้องมีความรับผิดชอบในฐานะผูใช้ภาษา โดยเพิ่มความระมัดระวังใหมากขึ้น พยายามหลีกเลี่ยงการใชภาษาที่ทาให้ความหมายผิดหรือคลาดเคลื่อนไปจากความจริง และภาษาที่ไม่สุภาพ รวมทั้งภาษาที่ยั่วยุอารมณ์

3.2 ส่วนผูที่จะนาภาษาในหนังสือพิมพ์ไปเป็นแบบอยางการใชภาษาในชีวิตประจำวันก็พึงมีความรับผิดชอบ ทาความเข้าใจกับธรรมชาติและกาลเทศะของภาษาในหนังสือพิมพ์ ซึ่งแตกต่างกันไปตามประเภทและลักษณะของขอเขียน

เครือวัลย์ ชัชกุล (2535 : 109-115) ทาวิจยเรื่อง "การวิเคราะห์การนำเสนอหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใหเข้าใจวิธีการนำเสนอหัวข่าวของสื่อดังกล่าว ผลการศีกษาวิจยในส่วนของหนังสือพิมพ์ สรุปไดวา หัวหน้าข่าวจะคัดเลือกข่าวลงในกรอบตามรสนิยมของผู้อ่านแต่ละภูมิภาค เนื้อหาที่ส่งจาหน้าภาคกลาง

จะเน้นหนักข่าวการเมือง เนื้อหาที่ส่งจากนายภาคอื่น ๆ เน้นหนักข่าวอาชญากรรม เกณฑ์การคัดเลือกกำหนดจากความเด่นของเนื้อหา หัวข่าวที่สำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ หัวข่าวอาชญากรรม รองลงมาคือ การเมือง และจากการจำแนกหัวข่าวออกเป็น 5 ประเภทพบว่า หัวข่าวที่สร้างความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ได้แก่ หัวข่าวเกี่ยวกับความสนใจของมนุษย์ หัวข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์เมืองและการปกครอง หัวข่าวเกี่ยวกับการคอร์รัปชัน ในแวดวงข้าราชการและนักการเมือง ส่วนหัวข่าวที่สร้างเฉพาะความหมายโดยตรง ได้แก่ หัวข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติ และหัวข่าวเกี่ยวกับการต่อต้านราษฎร

พรพิไล ศรีอำพันธ์ (2529 : 46) ทาวิจย เรื่อง "การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเข้าใจความหมายหัวข่าวหนังสือพิมพ์" ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้อ่านหัวข่าวหนังสือพิมพ์มีความเข้าใจผิดพลาด ทั้งนี้สาเหตุมาจากความบกพร่องของหัวข่าว ความบกพร่องของหัวข่าวมีทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับคำ ประโยค และความหมาย ความผิดพลาดที่พบในส่วนของคำ ได้แก่ การใช้ศัพท์เฉพาะ การใช้ชื่อเฉพาะ การใช้คำไม่ตรงความหมาย การใช้คำภาษาต่างประเทศ และการใช้อักษรย่อ ความผิดพลาดที่พบในส่วนของประโยค ได้แก่ การลำดับคำหรือวลีในประโยค การใช้วรรคตอนผิดหรือไม่เหมาะสม การลำดับคำผิดที่ ความผิดพลาดที่พบในส่วนที่เกี่ยวกับความหมาย ได้แก่ ความหมายแฝง ความหมายสแลง ความหมายของสำนวนและความหมายจากบริบท

อัญชลี ชัยวรพร (2535 : ก) ทาวิจย เรื่อง "การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบลักษณะและเนื้อหาหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ" ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะรูปแบบลักษณะและเนื้อหาหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ สามารถแบ่งกลุ่มหนังสือพิมพ์ได้เป็น 5 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาเบา รูปแบบสะดุดตา ได้แก่ ไทยรัฐและเดลินิวส์ มีลักษณะเน้นการนำเสนอเนื้อหาเบามากกว่าเนื้อหาหนัก และเน้นพาดหัวข่าวและภาพเป็นส่วนใหญ่

2. กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนักถึงหนักเบา รูปแบบสะดุดตา ได้แก่ ข่าวสด ดาวสยาม และบ้านเมือง หนังสือพิมพ์ในกลุ่มนี้จะเน้นเนื้อหาทั้งหนักและเบาในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน แต่เน้นพาดหัวข่าวและภาพมากเป็นส่วนใหญ่

3. กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก รูปแบบสะดุดตา ได้แก่ มติชนฉบับเดียวที่เน้นพาดหัวข่าวและภาพมากเป็นพิเศษ แต่เนื้อหาเป็นเนื้อหาหนักมากกว่าเนื้อหาเบา

4. กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก รูปแบบกึ่งเรียบง่าย ได้แก่ เดลินิวส์ แนวหน้า สยามรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นการเสนอเนื้อหาหนัก แต่ลักษณะจะเน้นพาดหัวข่าว ภาพ และตัวข่าวในปริมาณใกล้เคียงกัน

5. กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก รูปแบบเรียบง่าย ได้แก่ บางกอกโพสต์ และเดอะเนชั่น เป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นเนื้อหาหนัก และนำเสนอตัวข่าวมากกว่าพาดหัวข่าว และภาพ

จาง วิบูลย์ศรี และคงทิพย์ วรพันธ์ (2526 : 168) ท้าวจัยเรื่อง "หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษในประเทศไทย"

สรุปว่า การใช้ภาษาเพื่อเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษในประเทศไทย ตั้งแต่ยุคต้นจนถึงปัจจุบัน ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก การใช้ภาษาโดยทั่วไปสุภาพและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์อังกฤษ ลักษณะของภาษาอาจแตกต่างกันบ้างในรูปของประโยค แต่อย่างไรก็ตาม ในยุคปัจจุบันได้นิยมใช้คำเฉพาะสมัย คำย่อ และคำตัดสั้นเพิ่มมากขึ้น

อรุณศรี ชาณสมุทร (2535 : ก) ท้าวจัยเรื่อง "การศึกษาวิจัยลีลาของหัวข่าวหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งประธานาธิบดีฝรั่งเศส ในปี ค.ศ.1988" โดยเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ ทั้ง 3 ฉบับ ทั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะคำ โครงสร้าง ภาพพจน์ ที่ปรากฏานหัวข่าวและความสัมพันธ์ของคำ โครงสร้าง ภาพพจน์ กับทัศนคติทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีวิธีการเสนอหัวข่าวเป็นของตนเอง วิธีการเสนอหัวข่าวและการใช้ภาษาสอดคล้องกับทัศนคติทางการเมืองของหนังสือพิมพ์นั้น

สุภาพันธุ์ สุนทรธณี (2525 : 5) ท้าวจัยเรื่อง "วิวัฒนาการและการใช้ประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย" พบว่า ลักษณะของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในปัจจุบันนี้เปลี่ยนแปลงไป คือ รูปเล่มมีมาตรฐานเป็นแบบสากล มีการเข้าหน้าถูกต้องตามหลักวิชาการมีพาดหัวข่าวสำคัญ สอดสีให้เห็นเด่นชัด มีภาพประกอบทั้งคำอธิบายภาพชัดเจน กิจกรรมหนังสือพิมพ์ในประเทศเจริญขึ้น มีทั้งหนังสือพิมพ์เช้าและบ่าย หนังสือพิมพ์เช้ามักจะเน้นเรื่องข่าวอาชญากรรม และข่าวความเคลื่อนไหวของรัฐบาล ส่วนหนังสือพิมพ์บ่ายให้

ความสนใจในข่าวต่างประเทศ และข่าวภูมิภาค เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไทยยังรวมบทวิจารณ์การเมือง ข่าวสังคม ข่าวกีฬา และโฆษณา ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยให้อุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ดำรงอยู่ได้

ยงยุทธ พุฒะเนียด (2532 : ฆ) ทาวิจัยเร่อง "ลักษณะของภาษาที่ใช้ในการบรรยายข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์และนิตยสารกีฬาภาษาไทย" พบว่า ผู้เขียนข่าวใช้กลวิธีหรือเทคนิคเฉพาะที่สำคัญ ๆ อันทำให้ข่าวกีฬามีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากภาษาปกติคือ

- (1) เทคนิคทางด้านเสียง ได้แก่ การใช้คำเลียนเสียง การใช้คำแสดงเสียงของเหตุการณ์ การใช้คำคล้องจอง
- (2) เทคนิคด้านหน่วยคำ ได้แก่ การซ้ำคำ การซ้อนคำ การตัดคำให้คำสั้น
- (3) ด้านคำศัพท์ เช่น การใช้คำสแลง การใช้คำสมณานามและชื่อเล่น การใช้คำยืมจากภาษาต่างประเทศ การใช้คำที่มีความหมายนอกการเปรียบเทียบ
- (4) เทคนิคด้านรูปประโยค ได้แก่ การใช้ประโยคที่มีสักรรรมกริยาแต่กรรรมไม่ว่าปรากฏ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยกริยา การเรียงคำที่ไม่ว่าปกติ การบอกจำนวนโดยไม่ใช้ลักษณนาม และการใช้โครงสร้างที่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นสำนวนต่างประเทศ

บทที่ 2

วิเคราะห์ภาษาพาดหัวข่าวและตัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ในปัจจุบัน การเขียนข่าวแบบสากลเขียนเป็นรูปพีระมิดหัวกลับ การลำดับข่าวจึงเรียงตามความสำคัญจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด (จางง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์. 2529 : 237) โครงสร้างของการเขียนข่าวประกอบด้วยพาดหัวข่าว ความนำ ส่วนเชื่อมระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง และตัวเนื้อเรื่อง ซึ่งในแต่ละส่วนนี้มีลีลาการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน เช่น พาดหัวข่าวต้องใช้ข้อความสั้นและกะทัดรัดที่สุด เพราะมีเนื้อที่น้อยแต่ต้องทำให้สร้างความสนใจของผู้อ่านเป็นพิเศษ ส่วนตัวข่าวบางครั้งใช้ภาษาพุ่มเฟิย และเขียนให้มีรายละเอียดมาก เพื่อให้มีขนาดพอดีกับเนื้อที่โดยเนื้อหาสาระของข่าวเท่าเดิม ดังนั้นการศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในข่าวจึงแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ การใช้ภาษาในการพาดหัวข่าว และการใช้ภาษาในตัวข่าว

2.1 การใช้ภาษาในพาดหัวข่าว

พาดหัวข่าว คือ ส่วนแรกของข่าวที่จะนำเสนอแก่ผู้อ่าน เป็นข้อความสั้น ๆ กะทัดรัดที่สรุปเรื่องเพื่อบอกให้ผู้อ่านได้รับทราบประเด็นสำคัญของข่าว โดยมากจะพิมพ์ด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่สะดุดตา วางไว้ ณ ตำแหน่งที่มองเห็นได้ง่าย และบางครั้งก็ตกแต่งให้สวยงามเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน ส่วนภาษาที่ใช้ในการพาดหัวข่าว ผู้เขียนจะต้องพยายามใช้คำที่สั้น กะทัดรัด แต่มีน้ำหนัก สร้างภาพพจน์ได้ดี เพื่อดึงดูดความสนใจ และความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่าน (ครุณี หิรัญรักษ์. 2534 : 4) ในการศึกษาการใช้ภาษาในการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันของภาษาไทย ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

2.1.1 การใช้คำเรียกบุคคลในข่าว ในบริภูณานิพนธ์นี้จะใช้ "คำเรียกบุคคลในข่าว" ในความหมายว่า "คำที่ใช้เรียกบุคคลที่ผู้เขียนข่าวนำมาใช้ในการเขียนพาดหัวข่าว ซึ่งเป็นชื่อจริง สกุลจริง ชื่อเล่น โดยอาจเรียกเต็มคำ ย่อคำ หรือระบุงศ ตำแหน่งหน้าชื่อ"

จากการศึกษาพาดหัวข่าวผู้วิจัยพบว่า ชื่อบุคคลในพาดหัวข่าว ส่วนมากจะเป็นชื่อของบุคคลที่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยู้งักกันทั่วไป เช่น ชื่อบุคคล ในคณะรัฐบาล นักการเมือง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการ และนักธุรกิจ เป็นต้น ส่วนชื่อของสามัญชนจะปรากฏใน พาดหัวข่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นชื่อของบุคคลในข่าวซึ่งสำคัญที่หนังสือพิมพ์เสนอข่าวนั้นติดต่อกันหลาย วัน จนผู้อ่านรู้จักและจำชื่อได้

การใช้คำเรียกบุคคลในพาดหัวข่าวมีลักษณะต่างไปจากงานเขียนอื่น ๆ คือ จะใช้ คำเรียกสั้น ๆ นิยมเรียกเฉพาะชื่อจริงหรือชื่อเล่น ไม่นิยมระบุนามสกุล มีบ้างเล็กน้อยที่ ระบุตำแหน่ง ยศ หรือบรรดาศักดิ์

จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า การใช้คำเรียกบุคคลในพาดหัวข่าวมี 4 ลักษณะ คือ การเรียกชื่อจริง การย่อชื่อบุคคล การเรียกชื่อเล่น และการระบุ ยศ ตำแหน่ง หน้าชื่อจริง

2.1.1.1 การเรียกชื่อจริง แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

2.1.1.1.1 คำเรียกที่มีเฉพาะชื่อจริง ตัวอย่างเช่น

เนวิน "วอย"

ถูกอ่านาจมีด

"ซูซ่า" ทั้งครอบครัว

(เคลนิวิล์. 14 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายเนวิน ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด บุรีรัมย์ โดยใช้คำเรียกที่เป็นชื่อจริง คือ "เนวิน" ไม่ได้ระบุตำแหน่ง นามสกุล หรือ ตำแหน่ง

ให้ "สวัสดี" ออก

ชวลิตกร้าว

ข้อหาหนัก

(ไทยรัฐ. 26 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลตำรวจเอกสวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจ โดยใช้คำเรียกที่เป็นชื่อจริง คือ "สวัสดิ์" ไม่ได้ระบุยศ นามสกุล หรือตำแหน่ง และกล่าวถึง พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ โดยใช้ชื่อจริงเช่นเดียวกัน แต่มุ่งความสำคัญของบุคคลแรกมากกว่า โดยใช้เครื่องหมายเน้นให้ชัดเจน

"วิมล" รับประเทศที่ 3 ส่งผ่านไทย

ทบ. ยึดคลังอาวุธ !

ยันไม้คั่นเขมรแดง

(มติชน. 10 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลเอกวิมล วงศ์วานิช ผู้บัญชาการทหารบก โดยใช้คำเรียกที่เป็นชื่อจริง คือ "วิมล" ไม่ได้ระบุ ยศ นามสกุล หรือตำแหน่ง

"ชวน" เบรกแตก

หยุดก่อนมือบ

กุนชื่อ "จิว" ชูสอวินัยกับทมิฬวันที่ด่าน มท.1

(แนวหน้า. 23 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี โดยใช้คำเรียกที่เป็นชื่อจริง คือ "ชวน" ไม่ได้ระบุ คำนานหน้าชื่อ นามสกุล หรือตำแหน่ง

"อุทัย" ไม่หวั่นถูกอภิปราย

ภูมิใจได้ชี้แจงประชาชน

(ดาวสยาม. 11 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายอุทัย พิมพ์ใจชน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยใช้คำเรียกที่เป็นชื่อจริงคือ "อุทัย" ไม่ได้ระบุ คำนานหน้าชื่อ นามสกุล หรือ ตำแหน่ง

2.1.1.1.2 คำเรียกที่มีชื่อจริง และนามสกุลจริง ตัวอย่าง

เช่น

"วิษณุ เครืองาม" ยืนยันไม่นำเข้า ครม.

บุญชูบุกพบ "ชวน"

จนต้องรดาใต้ดิน

(มติชน. 12 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายวิษณุ เครืองาม เลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยใช้

คำเรียกที่เป็นชื่อจริง นามสกุลจริง คือ "วิษณุ เครืองาม" ไม่ได้ระบุ คำนาน้ำชื่อ หรือ ตาแหน่ง

ระเบ็ดบ้าน "เนวิน ชิดชอบ"

ถล่่ม 2 ลูกช่อน

หวังฆ่าคาบ้าน

(คาวสยาม. 19 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายเนวิน ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้คำเรียกที่เป็นชื่อจริง นามสกุลจริง คือ "เนวิน ชิดชอบ" ไม่ได้ระบุ คำนาน้ำชื่อ หรือตาแหน่ง

ชิดเส้นตาย 7 วัน

จับ "สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์"

ขัดขึ้นเจอคุก

(เดลินิวส์. 3 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลตำรวจเอกสวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจ โดยใช้คำเรียกที่เป็นชื่อจริง และนามสกุลจริง คือ "สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์" ไม่ได้ระบุยศ หรือตาแหน่ง

2.1.1.2 การเรียกชื่อเล่น ตัวอย่างเช่น

จิ๋วรับย้าย เพราะปัญหาเยอะ

ผันประกาศก้อง

'ผมจะกลับมา'

(แนวหน้า. 7 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยใช้คำเรียกที่เป็นชื่อเล่น คือ "จิ๋ว" ไม่ได้ระบุยศ ชื่อจริง นามสกุล หรือตาแหน่ง

เด็ก "หลุยส์" แฉฝ่ายค้านผาก ตร.เพียบ

แจ้งจับ "จิ๋ว" ทัว บท.

หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

(มติชน. 28 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง คุณหญิงพันธุ์เครือ ยงาจุยทธร โดยใช้คำเรียกที่เป็น
ชื่อเล่น คือ "หลุยส์"

มือฆ่า "เก๋า" บุคลล้นลาย

ลบรอยแค้น

แทนหนี้ จ.ส.ต.

(ดาวสยาม. 27 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายกาฬ คุปตะวานิชเจริญ โดยใช้คำเรียก
ที่เป็นชื่อเล่น คือ "เก๋า" ไม่ได้ระบุคานาหน้าชื่อ ชื่อจริง และนามสกุล

ที่ "หาดทรายทอง"

เป๊ะชะวัวร์ !

ชนวนฆ่าเสียเก๋า

(ไทยรัฐ. 15 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายสมชาย คุณปลัม โดยใช้คำเรียกที่เป็นชื่อเล่น คือ
"เป๊ะชะ" ไม่ได้ระบุคานาหน้าชื่อ ชื่อจริง และนามสกุล

2.1.1.3 การย่อชื่อบุคคล จากข้อมูลพบเพียง 3 ชื่อ แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

2.1.1.3.1 คำเรียกที่มีพยางค์แรกของชื่อจริง ตัวอย่างเช่น

"คึก" เบี่ยงยิงงาโส

ขัดพวก "กระสือ" กินอุทยาน

(ไทยรัฐ. 19 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลตรี หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช โดยใช้คำเรียกที่เป็นพยางค์แรกของชื่อจริง คือ "คึก" ไม่ได้ระบุคานาหน้าชื่อ

2.1.1.3.2 คำเรียกที่มีพยางค์หลังของชื่อจริง ตัวอย่างเช่น

"ทुरย" ชื่อตั้งแห่งปากน้ำ

ขณะตระเวนดูแลกิจการ

(ไทยรัฐ. 27 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายวิฑูรย์ แสงหิรัญ เจ้าของบ่อนการพนันจังหวัด นครสวรรค์ โดยใช้คำเรียกที่เป็นพยางค์หลังของชื่อจริง คือ "ทुरย" ไม่ได้ระบุคานาหน้าชื่อ และนามสกุล

ทหาร-ตร. ดบเท้าเยี่ยมพิบัพ

คันและกระเช้าดอกไม้ "เหลิม"

พวกไล่ มท. 1 ไม่เลิกจองเวร

(เดลินิวส์. 24 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง เลขาธิการพรรค กิจสังคม โดยใช้คำเรียกที่เป็นพยางค์หลังของชื่อจริง คือ "เหลิม" ไม่ได้ระบุ ยศ และ ตำแหน่ง

การย่อชื่อบุคคล นอกจากจะย่อชื่อบุคคลที่เป็นสามัญชนแล้ว บางครั้งผู้เขียนข่าวยังย่อ พระนามของเจ้านายชั้นสูงด้วย จากข้อมูลพบตัวอย่างเดียว ได้แก่ คำเรียกพระนามสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้เขียนข่าวใช้คำเรียกโดยการย่อพระนามว่า "พระเทพฯ" ดังนี้

พระเทพฯ ทรงฯให้คิด

ต้องสูญเสีย

แลกก้าวหน้า

(ดาวสยาม. 12 ธันวาคม 2536)

2.1.1.4 การระบุ ยศ ตำแหน่ง หน้าชื่อจริง ตัวอย่างเช่น

นายกฯ ชวน ยอมรับรู้ก่อนล่วงหน้า

"สวัสดี" สั่งห้ามตำรวจเคลื่อนไหว

(เดลินิวส์. 21 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้มีค่านาหน้าชื่อเป็นคำบอกตำแหน่งสูงสุดของคณะรัฐบาล คือ ตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรี ต่อด้วยชื่อจริง แต่ไม่ได้ระบุนามสกุล

นัดประชุมสอบพฤติกรรม พล.ต.ศรชัย

ลูกพรรคบีบ "บิ๊กจิ๋ว"

ล้างคอกคนใกล้ชิด

(มติชน. 14 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลตรีศรชัย มนตรีวัต โดยใช้คำเรียกที่มีค่านา
หน้าเป็นคำบอกยศนายทหารระดับพลตรีต่อด้วยชื่อจริง แต่ไม่ได้ระบุนามสกุล

พระราชทานอภัยโทษ

อ.ดร. สวัสดิ์

ปฏิบัติราชการ

(เดลินิวส์. 20 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้มีค่านาหน้าชื่อเป็นคำบอกตำแหน่งสูงสุดของกรมตำรวจ คือ ตำแหน่ง
อธิบดีกรมตำรวจ ต่อด้วยชื่อจริง แต่ไม่ได้ระบุ นามสกุล

"เสธ. หั่น" ยันได้ข่าวลือ

ไม่ถึงเพื่อน

เมินยุบสภา !

(ดาวสยาม. 6 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้มีค่านาหน้าชื่อพลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ ผู้เคยดำรงตำแหน่งเสนาธิการ
ในกองทัพบก

ตัวอย่างการใช้คำเรียกบุคคลในพาดหัวข่าวตามที่ได้กล่าวถึงแล้วนั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนข่าวได้ใช้คำเรียกบุคคลที่ต้องการจะกล่าวถึงอยู่ 4 ลักษณะ คือ

1. การเรียกชื่อจริง แบ่งเป็น 2 แบบ คือ คำเรียกที่มีเฉพาะชื่อจริง คำเรียกที่มีชื่อจริงและนามสกุลจริง เช่น เนวิน และ วิษณุ เครืองาม ตามลำดับ
2. การเรียกชื่อเล่น เช่น จี๊ว หลุยส์ เก้า และ เป้าะ เป็นต้น
3. การย่อชื่อบุคคล แบ่งเป็น 2 แบบ คือ คำเรียกที่มีพยางค์แรกของชื่อจริง และคำเรียกที่มีพยางค์หลังของชื่อจริง เช่น คิก, ทูรย์ ตามลำดับ
4. การระบุยศ ตำแหน่ง หน้าชื่อจริง เช่น นายกา ขวน, พล.ต.ศรชัย และ อ.ดร.สวัสดิ์ เป็นต้น

อนึ่งการใช้คำเรียกบุคคลในพาดหัวข่าวทั้ง 4 ลักษณะดังกล่าวนี้ อาจมีเครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยวหรืออัญประกาศคู่ (' ' , " ") คร่อมอยู่เพื่อบรรยายคำเด่นขึ้น เช่น 'อุทัย' 'สุทัศน์' 'วิษณุ เครืองาม' 'ทูรย์' 'จี๊ว' และ 'เสธ.หนั้น' เป็นต้น

ลักษณะการใช้คำเรียกบุคคลในพาดหัวข่าวที่ผู้เขียนข่าวนิยมใช้มากที่สุด ตามที่ปรากฏในข้อมูล คือ คำเรียกที่มีเฉพาะชื่อจริง ส่วนลักษณะอื่น ๆ มีใช้บ้างแต่ไม่มาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ชื่อของบุคคลที่เป็นข่าว มักจะเป็นบุคคลสำคัญในวงราชการการเมือง หรือวงการตำรวจ ทหาร ที่คนส่วนใหญ่รู้จักอยู่แล้ว และเหตุการณ์ในข่าวพาดหัวมักเกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ที่กำลังดำรงอยู่ ผู้อ่านจึงพอสรุปได้ว่า หมายถึงบุคคลใด แม้จะกล่าวเพียงชื่อย่อ หรือชื่อเล่นก็พอจะเข้าใจ

2.1.2 การตั้งสมณนาม

สมณนาม หมายถึง คำหรือข้อความใดที่หนังสือพิมพ์กล่าวพาดพิงถึงบุคคล เหตุการณ์ หรือสิ่งของที่ตั้งขึ้นตามรูปลักษณะหรือพฤติกรรม ซึ่งไม่ใช่ชื่อจริง โดยหมายว่าหนีคืบจากชื่อเดิมของบุคคลหรือเหตุการณ์นั้น และหมายให้เป็นที่ยูจกกันทั่วไป (วันดี ทองงอก. 2534 : 137)

สมณนามเป็นกลวิธีการใช้ภาษาที่หนังสือพิมพ์ใช้กันมานาน และแพร่หลายในหนังสือพิมพ์ทุกประเภท การใช้สมณนามมีเจตนาเพื่อผ่อนคลายความหนักของเนื้อหา สาระ สร้าง

ความรู้สึกคุ้นเคยและความเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่าน อีกทั้งยังเป็นกลวิธีที่ใช้เรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน ให้อ่านหนังสือพิมพ์ หรือชื่อหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ (วันดี ทองงอก. 2534 : 13)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บุคคลที่หนังสือพิมพ์ตั้งสมณนามให้มีหลายประเภท ตั้งแต่บุคคลในวงการเมือง จนถึงบุคคลทั่ว ๆ ไปที่ตกเป็นข่าวเช่น มหา บิ๊กปทุมวัน ปลัด แรมไข่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่า มีสมณนามที่หนังสือพิมพ์ตั้งให้กับสิ่งที่นำมาใส่บุคคลอีกด้วย เช่น พลังผัก บัวแก้ว จอว์สับก 18 ล้อ เป็นต้น ผู้วิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์การตั้งสมณนามออกเป็น 2 ประเภท คือสมณนามที่ตั้งให้กับบุคคล และสมณนามที่ตั้งให้กับสิ่งที่มีมาใส่บุคคล

2.1.2.1 สมณนามที่ตั้งให้กับบุคคล แบ่งเป็น 5 วิธีดังนี้

2.1.2.1.1 ตั้งตามรูปลักษณะ ผู้เขียนข่าวจะตั้งสมณนามให้แก่บุคคลในข่าวตามลักษณะเด่นทางด้านรูปร่าง หน้าตา สีผิว ความพิการต่าง ๆ ทางด้านร่างกาย ตลอดจนเครื่องแต่งกายหรือเครื่องแบบที่สวมใส่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตาม ค.ญ. ปานแดง

รักษาฟรี

ขึ้นช้าตาอาจบอด

(ไทยรัฐ. 10 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง ค.ญ.วัย 3 เดือนคนหนึ่งซึ่งมีปานแดงที่บริเวณเหนือหน้าตาด้านซ้าย หากไม่รีบรักษาอาจลุกลามเป็นเนื้อร้ายทำให้ตาบอดได้ ผู้เขียนข่าวจึงตั้งสมณนามให้ว่า "ค.ญ.ปานแดง" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามรูปลักษณะดังกล่าว

"สีกาก็" รวมพลัง

ต่อต้านจ๊ว

เอา อ.ตร.คืนมา

(ไทยรัฐ. 22 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยใช้สมณนามว่า "สีกาก็" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามสีเครื่องแบบตำรวจ คือ สี kaki

2.1.2.1.2 ตั้งตามพฤติกรรม ผู้เขียนข่าวจะตั้งสมณนามให้

แก้บุคคลนั้นว่าตามพฤติกรรมหรือการกระทำ ตลอดจนลักษณะท่าทาง กิริยา และมารยาท ผู้
อ่านอ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ทันทีว่า บุคคลที่ได้ชื่อต่าง ๆ นั้นเป็นอย่างไร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชโยยกออาจ

ลักแมกไซไซ

มหา/หมอประเวศ/ประทับ โคนหมด

(แนวหน้า. 1 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลตรีจำลอง ศรีเมือง ที่ปรึกษาพรรคพลัง
ธรรม โดยใช้สมญานามว่า "มหา" ตามพฤติกรรมของ พลตรีจำลอง ศรีเมือง ที่ใช้ชีวิต
อย่างสมณะ และเรียบง่ายคล้ายผู้ทรงศีล

ชานแหละระบบราชการไทยใกล้เป็นเอดส์

"ปลัดแรมบัว" ชนยก 2

ไม่หวั่นถูก "นาย" ปลด

(มติชน. 19 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวกล่าวถึง นายมณฑล ชาทิสวรวงศ์ ปลัดอาวุโส อำเภอกระทุ้ง
จังหวัดภูเก็ต ซึ่งทำเอกสารสรุปผลการสัมมนาที่มีเนื้อหาวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรม และการทำ
งานของข้าราชการ กระทรวงมหาดไทย โดยไม่หวั่นเกรงอำนาจของผู้ใด ผู้เขียนข่าวจึงตั้ง
สมญานามให้ว่า "ปลัดแรมบัว" ซึ่งเป็นสมญานามที่ตั้งตามพฤติกรรมดังกล่าว โดยเลียนแบบ
ชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศเรื่อง "แรมบัว" ที่มีตัวเอกเป็นคนหัวหาญกล้าต่อสู้กับความอยุติ-
ธรรม

ฆาตกรมีดพริ้ว

ฆ่าล้างโคตร

พ่อ-ลูก-หลาน

(เคลิวิส์. 27 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวกล่าวถึง ฆาตกรที่ใช้มีดพริ้วฆ่าผู้เคราะห์ร้าย โดยใช้สมญานาม

ว่า "ขาดกรมีดพริ้ว" ซึ่งตั้งตามอาวุธที่ใช้สังหารพ่อ ลูก และหลาน อันเป็นการกระทำที่โหดเหี้ยมมาก

ส่งมือปราบ "ธนู" คุ่มคี่

ตั้งเหตุ 4 ประเด็น

เก็บเจ้าพ่อพญา

(เคลินิวส์. 18 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลตำรวจตรีธนู หอมหวล ผู้บัญชาการบังคับการ โดยใช้สมญานามว่า "มือปราบ ธนู" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามหน้าที่ของท่านในการสอบสวนและปราบปรามผู้ที่กระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์

2.1.2.1.3 ตั้งตามวัยวุฒิ เป็นกลวิธีการตั้งสมญานามที่ตั้งโดยพิจารณาจากวัยของผู้เขียนข่าวกับผู้เป็นข่าว หากผู้เป็นข่าวมีอายุมากกว่า นักข่าวจะตั้งสมญานามให้เป็น ปู่ ลุง บ้า น้า อา หากผู้เป็นข่าวมีอายุน้อยกว่า นักข่าวจะตั้งให้เป็น น้อง หนู เป็นต้น การตั้งสมญานามตามวิธีนี้เป็นการนับญาติสร้างความสัมพันธ์ ความสนิทสนมระหว่างผู้เขียนข่าวกับผู้เป็นข่าวได้เป็นอย่างดี จากข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์พบว่าสมญานามที่ตั้งตามวัยวุฒิมีเพียง 2 ชื่อเท่านั้น คือ น้าชาติ และน้า ตัวอย่างเช่น

"ชวน" แฉ "จ๊ว" สารภาพ

ฝ่ายค้านดิงพบ "น้าชาติ"

วางแผนถล่มเป้าใหญ่ "ลัม" รัฐบาล

(มติชน. 15 พฤศจิกายน 2536)

ฯให้ระวังเทขาย

หมอผีข่มน้ำชาติ

อย่าหือมาลู้ชวน

(แนวหน้า. 9 ตุลาคม 2536)

"สัมพันธ" อัค "น้ำชาติ"

หลงยุคผันเป็นนายก

(ดาวสยาม. 3 ตุลาคม 2536)

"มารุต" กาทนด 10-11 พ.ย. อัคธรรบาล

"น้ำชาติ" ล่ออาการเชิงจะลาออก

(เคลนิวส์. 1 พฤศจิกายน 2536)

ประสงค้กลับมายันอาวุธต้องคิน

น้ำคุดเครียดจ้วแล้วบอกอ่อนใจ

(เคลนิวส์. 13 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างดังกล่าวนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา โดยใช้สมญานามว่า "น้ำชาติ, น้ำ" ซึ่งเรียกตามนายกร ทัพพะรังสี ที่มารดาของนายกร เป็นพี่สาวของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ พลเอกชาติชายจึงมีศักดิ์เป็นน้ำของนายกร ผู้เขียนข่าวจึงเรียกตาม

2.1.2.1.4 ตั้งตามสถานภาพทางสังคม ผู้เขียนข่าวจะตั้งสมญานามให้แก่ผู้เป็นข่าว โดยพิจารณาจากสถานภาพทางสังคมของผู้เป็นข่าว ซึ่งได้แก่ฐานะ การศึกษา อาชีพ ยศ ตำแหน่ง หรือความเชี่ยวชาญ เป็นต้น สมญานาม ที่ได้จากการใช้สถานภาพทางสังคมเป็นตัวกำหนดนั้น จะเป็นชื่อที่มีคำบอกสถานภาพหน้าเพื่อแสดงสถานภาพทางสังคมของผู้เป็นข่าว เช่น

การแสดงฐานะที่ร่ำรวยหรืออาชีพ จะใช้คำว่า "เสี่ย" หรือ "ราชา" นำหน้าชื่อ ตัวอย่างเช่น

จับมัดเสี่ยโรงงาน

เมียจ้างฆ่า

เชือดคอผัว

(ดาวสยาม. 28 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายเอกชัย สุภาวิชจรูญ ซึ่งเป็นเจ้าของโรงงาน
ผลิตกาวตึกหนุ มีทรัพย์สินกว่า 100 ล้านบาท และใช้สมญานามว่า "เสี่ยโรงงาน" ซึ่งเป็น
ชื่อที่ตั้งตามฐานะและอาชีพ มีคำว่า "เสี่ย" ซึ่งเป็นคำภาษาจีน ที่หมายถึงคนมั่งมีเงินทอง
หรือเศรษฐี

เอ็ม 16 ล่าสังหาร !

กลุ่ม 2 ศพ

เต็ดเสี่ยร้อยล้าน

(ไทยรัฐ. 16 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง นายทรงศักดิ์ ชวยชูวงศ์ ซึ่งเป็นนักธุรกิจ มีกิจการหลายอย่าง
รวมมูลค่ากว่า 100 ล้านบาท โดยที่ใช้สมญานามว่า "เสี่ยร้อยล้าน" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามฐานะ
ที่ร่ำรวย มีคำว่า "เสี่ย" นำหน้าคำบอกจำนวนมูลค่าของทรัพย์สิน

การเสดงตำแหน่งหรือเกียรติยศ จะใช้คำว่า "บ๊ิก" นำหน้าชื่อ ตัวอย่างเช่น

บ๊ิกจ๊ิวพลิกเกมฯล้มหาคไทยสู้แทนพรรค

คร.เตอดกลม "วีระ"

ม่มีอำนาจอย่าจุ่น

(มติชน. 1 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย โดยใช้สมญานามว่า "บ๊ิกจ๊ิว" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามตำแหน่งที่สำคัญคือเป็นรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย มีคำว่า "บ๊ิก" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ Big แปลว่า ใหญ่
หรือยิ่งใหญ่ นำหน้าเพื่อบอกความเป็นบุคคลสำคัญของกระทรวงมหาดไทยแล้วตามด้วยชื่อเล่น

"บ๊ิกจ๊อด" แค้นใจมาก

คนสนิทเก๊าแฉแหลก

(ไทยรัฐ. 19 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลเอกสุนทร คงสมพงษ์ อดีต ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และประธานคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ โดยใช้สมญานามว่า "บ๊ิกจิ๊อด" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามตำแหน่งร่วมกับชื่อเล่น มีคำว่า "บ๊ิก" นำหน้าเพื่อแสดงความเป็นบุคคลสำคัญของกองทัพและในทางการเมืองตามด้วยชื่อเล่น

บ๊ิกสงค์บุกเขมร

เคลียร์คลังแสง

หนีบทหารไปช่วยชีแจง-วิทยุกำพูชาจวกไทยยับ

(แนวหน้า. 12 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นาวาตรีประสงค์ สุ่นศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ โดยใช้สมญานามว่า "บ๊ิกสงค์" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามตำแหน่งร่วมกับชื่อจริง มีคำว่า "บ๊ิก" นำหน้าเพื่อแสดงความเป็นบุคคลสำคัญของกระทรวงการต่างประเทศ ตามด้วยพยางค์หลังของชื่อจริง

"บ๊ิกสีกาก็" ออกโรงจวกยับ "วีระ"

เป็นนครถึงมาขึ้นน้ำกาวข้าว ตร.

(เดลินิวส์. 1 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลตำรวจตรีอิทธิวิทย์ สุพรรณเภสัช ผู้บัญชาการสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ โดยใช้สมญานามว่า "บ๊ิกสีกาก็" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามตำแหน่งร่วมกับชื่อของเครื่องแบบตำรวจ มีคำว่า "บ๊ิก" นำหน้า เพื่อแสดงความเป็นบุคคลสำคัญของกรมตำรวจ

2.1.2.1.5 ตั้งตามท้องถิ่น เป็นกลวิธีการตั้งสมญานามโดยพิจารณาจากถิ่นกำเนิด สถานที่อยู่อาศัย หรือสถานที่ทำงานของผู้เป็นข่าว ตัวอย่างเช่น

ถล่มเอ็ม-16 ใส่ "เจ้าพ่อบักซำใต้" ดับ พร้อมเด็ก 3 ขวบ

ลงขัน 3 ล้านฆ่า "เสี้ยมคา"

ตร.ตั้งทีมล่า 8 มือปืนโจด

(มติชน. 16 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายทรงศักดิ์ ชวยชูวงศ์ ซึ่งเป็นนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงกว้างขวางมากที่สุดคนในภาคใต้ โดยยืมสมญานามว่า "เจ้าพ่อบักซำใต้" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามถิ่นที่อยู่ มีคำว่า "เจ้าพ่อ" นำหน้าเพื่อแสดงความเป็นคนที่มีอิทธิพล ตามด้วยถิ่นที่อยู่

"ชวน" เบรกแตก

หยุดก่อนมือ

ขุนชื่อ "จิว" ชูสอบวินัยบิณฑุวันทันทัดาน มท.1

(แนวหน้า. 23 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พลตำรวจเอกสวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจ โดยยืมสมญานามว่า "บิณฑุวัน" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามสถานที่ตั้งของกรมตำรวจ คือเขตบิณฑุวัน มีคำว่า "บิณฑุ" นำหน้าบอกความเป็นบุคคลสำคัญของกรมตำรวจตามด้วยสถานที่ตั้ง

แก๊งอีสาวลาว

ลอบข้ามโขง

ลักเด็กชาย

(เดลินิวส์. 16 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง กลุ่มบุคคลที่ร่วมกันลักเด็กไปขายยังประเทศลาว โดยยืมสมญานามว่า "แก๊งอีสาวลาว" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามถิ่นกำเนิดของสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่มนี้ที่เป็นสตรีชาวลาว

ส่งมือปราบ "ธนู" คุมคดี

ตั้งเหตุ 4 ประเด็น

เก็บเจ้าพ่อพญา

(เดลินิวส์. 18 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง นายกำพล คุปตะวานิชเจริญ ตัวแทนจำหน่ายสุราในเมืองพญา โดยยืมสมญานามว่า "เจ้าพ่อพญา" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามถิ่นที่อยู่ มีคำว่า "เจ้าพ่อ" นำหน้า เพื่อแสดงความเป็นบุคคลที่มีอิทธิพล ตามด้วยถิ่นที่มีอาณาเขตครอบครองอยู่

2.1.2.2 สมณานามที่ตั้งให้กับสิ่งที่ไม่ใช่บุคคล หมายถึง สมณานามที่ผู้เขียน
 ข้างตั้งให้กับ วัตถุ สิ่งของ สถานที่ หรือสิ่งใด ๆ ที่ไม่ใช่บุคคล การตั้งสมณานาม ให้กับสิ่ง
 ที่ไม่ใช่บุคคลนี้ ผู้เขียนข้างจะตั้งตามสัญลักษณ์ สถานที่ตั้ง รูปลักษณ์ คุณสมบัติเด่น ตัวอย่างเช่น

2.1.2.2.1 ตั้งตามสัญลักษณ์

จีจ่าปีโปแต่งงาน

โดนจก

สินสอด-เงินแสน

(ไทยรัฐ. 16 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข้างเขียนถึง เครื่องบินของบริษัทการบินไทย โดยใช้สมณานามว่า
 "จีจ่าปี" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามตราหรือสัญลักษณ์ของบริษัท และคนทั่วไปมองเห็นว่าสัญลักษณ์นี้มีรูป
 ลักษณะคล้ายอวัยวะเพศชาย ซึ่งมักใช้คำแทนว่า "จีจ่าปี"

จิ๋วระดมสมองทานตะวันร่วง กม. ยกเลิก รสช.38

ให้อ่านจ ครม.

แต่งตั้ง ก.ตร.

(แนวหน้า. 29 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข้างเขียนถึง พรรคความหวังใหม่ โดยใช้สมณานามว่า "ทานตะวัน"
 ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามตราหรือสัญลักษณ์ของพรรค คือ ดอกทานตะวัน

กัสดาพีธีปลง

ไล่คนงานไทย

1 หมื่น พันลิเบีย-บัวแก้วเดินเกมจับเข้าคุย

(แนวหน้า. 10 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข้างเขียนถึงกระทรวงการต่างประเทศ โดยใช้สมณานามว่า "บัว
 แก้ว" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามตราหรือสัญลักษณ์ คือตราดอกบัวแก้ว

2.1.2.2.2 ตั้งตามสถานที่ตั้ง

กรมปทุมวันสะเทือน

ดร. ชักแถว

ชูพลังต้าน

(ดาวสยาม. 10 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง กรมตำรวจ โดยใช้สมญานามว่า "กรมปทุมวัน" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามสถานที่ตั้งของกรมตำรวจ คือเขตปทุมวัน

2.1.2.2.3 ตั้งตามรูปลักษณ์

อุบัติเหตุสยอง

"จอร์สบก" 18 ล้อ

ขี้พยาบาล 12 ศพ

(เดลินิวส์. 23 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง รถบรรทุกพ่วง 18 ล้อ โดยใช้สมญานามว่า "จอร์สบก 18 ล้อ" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามรูปลักษณ์ของรถที่มีขนาดใหญ่ หากรถชนิดอื่นมาปะทะรถที่มาปะทะก็จะพังยับเยิน จึงได้ชื่อว่าเป็นเจ้าถนน เช่นเดียวกับปลาฉลามซึ่งเป็นปลาที่มีอันตรายและยิ่งใหญ่ทะเล โดยทั่วไปจะเรียกว่า "จอร์ส"

2.1.2.2.4 ตั้งตามคุณสมบัติเด่น

7 วันรถไฟใต้ดินไม่เข้า ครม. มีเรื่อง

หลังผักเหือดจัด

ชู้ถอนยวง "ชวน 2"

(มติชน. 13 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนข่าวเขียนถึง พรรคพลังธรรม โดยใช้สมญานามว่า "หลังผัก" เพราะ พลตรีจำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคนิยมรับประทานแต่อาหารประเภทผัก

น้ำชาติ "คิ่นเฮือก" ทำ "ชวน" อีก

ปลาไหลรัดกันเองไม่เสร็จ

(เคลวินส์. 6 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนขำกล่าวดึง พรรคชาติไทย โดยใช้สมญานามว่า "ปลาไหล" ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งตามพฤติกรรมของพรรคที่มีความลื่นไหลในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่นเดียวกับปลาไหลที่ลื่นเมื่อ จับไม่อยู่

จากข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์พบว่า การตั้งสมญานาม ในพาดหัวหนังสือพิมพ์รายวัน พอสรุปได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. สมญานามที่ตั้งให้กับบุคคล ซึ่งมี 5 วิธีได้แก่

1.1 ตั้งตามรูปลักษณะ เช่น ค.ณ.ปานแดง สีกากี เป็นต้น

1.2 ตั้งตามพฤติกรรม เช่น มหา ปลัดแรมไข่ เป็นต้น

1.3 ตั้งตามวัยวุฒิ เช่น น้ำชาติ น้ำ เป็นต้น

1.4 ตั้งตามสถานภาพทางสังคม เช่น เสี่ยวร้อยล้าน บิ๊กจ๊อด บิ๊กสีกากี เป็นต้น

1.5 ตั้งตามท้องถิ่น เช่น เจ้าพ่อบักซ์ใต้ เจ้าพ่อพญา เป็นต้น

2. สมญานามที่ตั้งให้กับสิ่งที่มีใช้บุคคล เช่น บัวแก้ว กรมขุนวัน จอวส์บก 18 ล้อ และพลังผัก เป็นต้น

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมญานามที่ตั้งตามสถานภาพทางสังคมมีมากที่สุด รองลงมาคือ สมญานามที่ตั้งตาม พฤติกรรม และน้อยที่สุด คือ สมญานามที่ตั้งตามวัยวุฒิ ส่วนสมญานามที่ตั้งให้กับสิ่งที่มีใช้บุคคล ปรากฏสมญานามที่ตั้งตามตราหรือสัญลักษณ์มากที่สุด

2.1.3 การใช้คำภาษาต่างประเทศ คำภาษาต่างประเทศในงานวิจัยนี้ หมายถึง คำภาษาต่างประเทศที่เขียนเป็นภาษาไทยโดยการทับศัพท์ตามการออกเสียงของคนไทย มีทั้งคำทับศัพท์วิชาการ คำที่ใช้ทั่ว ๆ ไป และคำที่เป็นชื่อเฉพาะ การที่ผู้เขียนขำใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศในการเขียนพาดหัวข่าว อาจเป็นเพราะคำภาษาต่างประเทศบางคำ

เป็นคำที่สั้น แต่ให้ความหมายชัดเจน ครอบคลุม หากใช้ภาษาไทยอาจต้องอธิบายด้วยข้อความที่ยาว ทำให้เบลอเนื้อที่ นอกจากนั้นคำภาษาต่างประเทศบางคำก็เป็นคำที่ใช้กันทั่วไปจนติดปาก และเข้าใจความหมายกันดีอยู่แล้ว จากข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์พบว่าคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศที่ปรากฏมากในพาดหัวข่าว ได้แก่ คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และคำทับศัพท์ภาษาจีน

2.1.3.1 การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

2.1.3.1.1 ใช้คำเดียว ผู้เขียนข่าวจะใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นคำเดียวมาแทนภาษาไทย โดยใช้ในลักษณะเป็นคำเต็มหรือไม่ก็ตัดส่วนของคำ เช่น บอมบ์ โซว์ มีอบ โควตา เคลียร์ บอยคอตต์ เช็ค เอเยนต์ ทิม เซียร์ โซเฟอร์ ลีออนแก๊ง เบรก วิดีโอ แบงก์ แท็กซี่ ซ็อต ซัลโว คลินิก คอนเสิร์ต ไฮโซ เทคโนโลยี คอมมา ทอม เป็นต้น

2.1.3.1.1.1 การใช้คำเต็ม ตัวอย่างเช่น

เยลต์ซินชนะ

หลั่งนองเลือด

ทัพพรตัง - ฮ.บอมบ์รัฐสภายับเหิน

(แนวหน้า. 5 ตุลาคม 2536)

"บอมบ์" มาจากคำว่า "bomb" มีความหมายว่า ระเบิดด้วยลูกกระเบิด

ส่งมือดีสานสัมพันธ์เอเยนต์ซุนล่า

แจแผน 11 ค. "คี่อีเอ"

ล่าแก๊ง พล.ต.คำผิง

(มติชน. 11 ธันวาคม 2536)

"เอเยนต์" มาจากคำว่า "agent" มีความหมายว่า ผู้แทนจำหน่าย

"แก๊ง" มาจากคำว่า "gang" มีความหมายว่า กลุ่มคนที่ตั้งเป็นก๊กเป็นเหล่า

12 ชีวดีและ

เกลื่อนถนน

ขณะยกทีม

ไปแข่งขันกีฬา

(ดาวสยาม. 24 ธันวาคม 2536)

"ทีม" มาจากคำว่า "team" มีความหมายว่า ชุด หมู่ คณะ

ยิงผู้ช่วย ผจก. สาว

แบงก์กรุงเทพ

คาจานข้าว

(เดลินิวส์. 22 ธันวาคม 2536)

"แบงก์" มาจากคำว่า "bank" มีความหมายว่า ธนาคาร

แฟชั่นเฝ้าตัวตาย

จำเครียด

ระเบิดขมับอีกคน

(ไทยรัฐ. 8 พฤศจิกายน 2536)

"แฟชั่น" มาจากคำว่า "fashion" มีความหมายว่า สมัยนิยม แบบหรือวิธีการที่นิยมกันทั่วไปในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ก.พ. ค้านเต็มที่ตำแหน่ง ผกก.-รองผู้การเพื่อ

क्रम.รุมเบรก "ชวลิต"

ดีกลับโครงสร้าง ตร.

(มติชน. 23 ธันวาคม 2536)

"เบรก" มาจากคำว่า "brake" มีความหมายว่า ห้ามล้อ แต่ในบริบทนี้ใช้ในความหมายพิเศษว่า "คัดค้าน"

สรูปค้อมเพชร

เชือกซ้ำ "สวัสดี"

หัวนอต อ.ดร.เครียจัดหมอรุดเชื้คร่างกาย

(แนวหน้า. 5 ธันวาคม 2536)

"เช็ค" มาจากคำว่า "check" มีความหมายว่า ตรวจสอบ

มือปีเย่องมากกลางตีกัลโลว 39 รู

ดร.จับตัวได้ที่บ้านขณะคิดจะเผ่น

(เดลินิวส์. 1 ตุลาคม 2536)

"ซัลโว" มาจากคำว่า "salvo" มีความหมายว่า ระดมยิง

บีกสงค้มุกเขมร

เคลียร์คลังแสง

หนีบทหารไปช่วยชี้แจง-วิทยุกับพูชาจากไทยยับ

(แนวหน้า. 12 ธันวาคม 2536)

"เคลียร์" มาจากคำว่า "clear" มีความหมายว่า ทำให้เรียบร้อยแจ่มแจ้ง,

กระจ่าง

2.1.3.1.1.2 การใช้คำย่อ ตัวอย่างเช่น

รัดคอฆ่าเลือดเย็น

"ทอม" โหด

สำเร็จโทษโคเค่า

(ไทยรัฐ. 4 ตุลาคม 2536)

"ทอม" เป็นคำย่อ มาจากคำว่า tomboy มีความหมายว่า เด็กผู้หญิงที่แก่นอย่าง
เด็กผู้ชาย ในบริบทนี้ใช้ในความหมายว่า หญิงที่ท้าวเป็นชาย

ที่ประชุมเห็นพ้องตามแนวคิด

ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้อยพัฒนา

(เดลินิวส์. 25 พฤศจิกายน 2536)

"เทคโนโลยี" เป็นคำย่อ มาจากคำว่า "technology" มีความหมายว่าวิทยาการ ที่เกี่ยวกับศิลปะในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม

รบกินคู่เคียด

ตายเป็นร้อย

ค่อมฯ ยกรงขาว

(แนวหน้า. 5 ตุลาคม 2536)

"ค่อมฯ" เป็นคำย่อ มาจากคำว่า communist มีความหมายว่าผู้นิยมลัทธิเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมที่ยึดหลักว่า การรวมกันของบรรดาทรัพย์สินทั้งหลายเป็นของกลางหมด

2.1.3.1.2 ใช้คำอังกฤษร่วมกับคำไทย หมายถึง การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษร่วมกับคำไทยในลักษณะการประสมคำใช้เป็นคำที่มีความหมายเฉพาะ จากข้อมูลพบว่า คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่นำมาใช้ร่วมกับคำไทยมีทั้งที่เป็นคำเต็มและคำตัด โดยปรากฏข้างหน้าหรือข้างหลังคำไทยก็ได้ เช่น เบรกแตก ลีดคดอ แพนเพลง ไซก๊อก เคนเกม อัดก๊อบบี้ พลิกลีด เข้าลีด แก่เกม เรียงคิว หัวคิว ลายเซ็น ครอบแชมป์ เทปลับ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

ก.ตร.เรียงคิวชน

ประกาศท้าสู้จิว

กุนชือ มท.1 เค้นหน้าจัดกฎหมายล้างบาง

(แนวหน้า. 26 พฤศจิกายน 2536)

"เรียงคิว" เป็นคำประสมที่ประกอบด้วยคำว่า เรียง แปลว่า จัด (ในลักษณะที่เป็นแถว เป็นลำดับตลอดไป) กับคำว่า คิว (queue) แปลว่า แถวตามลำดับก่อนหลัง เมื่อรวมเป็นคำใหม่ "เรียงคิว" จะหมายถึงการเรียงตามลำดับก่อนหลัง

ลากไม้ ชรก. ศึกษา

ร่วมคนใกล้ชิด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ปลอมลายเซ็นต้นฉบับ

(มติชน. 26 ธันวาคม 2536)

"ลายเซ็น" เป็นคำประสมที่ประกอบด้วยคำว่า ลาย แปลว่าแบบรูปซึ่งประกอบด้วยเส้นเขียนหรือแกะสลัก, เป็นเส้น กับคำว่า เซ็น (sign) แปลว่าเครื่องหมาย, เครื่องแสดง, ลงชื่อ เมื่อรวมกันเป็นคำ "ลายเซ็น" จะหมายถึงลงลายมือชื่อ หรือเขียนชื่อด้วยลายมือของตนเอง

คลื่นมนุษย์หนีเล้ง

พิจิตรครองแชมป์

หนีเข้ากรุง 2 แสน

(มติชน. 24 ธันวาคม 2536)

"ครองแชมป์" เป็นคำประสมที่ประกอบด้วยคำว่า ครอง แปลว่า ปกครองรักษา โดยความเป็นใหญ่, ดำรงไว้, รักษาไว้, ถือสิทธิ์เป็นเจ้าของ รวมกับคำว่า แชมป์ (champ) ซึ่งเป็นคำภาษาอังกฤษที่ตัดพยางค์ของคำให้สั้นเหลือเพียงส่วนแรกของคำ มาจากคำเต็มว่า champion แปลว่า ชนะเลิศ เมื่อรวมกันเป็นคำใหม่ "ครองแชมป์" จะหมายถึงผู้ชนะเลิศ

"ชวน" เบรกแตก

หยุดก่อมือบ

ขุนชื่อ "จิว" ชูสอวินัยบึกบวมวันที่ต้าน มท.1

(แนวหน้า. 23 ตุลาคม 2536)

"เบรกแตก" เป็นคำประสมที่ประกอบด้วยคำว่า เบรก (brake) แปลว่า ห้ามล้อ กับคำว่า แตก หมายถึง แยกออกจากส่วนรวม เมื่อรวมเป็นคำใหม่ "เบรกแตก" ในบริบทนี้หมายถึง นั่งเฉยอยู่ต่อไปไม่ได้ ต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

วีระจ๊วไกอก

ก.ตร. ลาออก

แฉคาสั่ง รสช. ระบุนำต้องรอตีความ

(แนวหน้า. 27 พฤศจิกายน 2536)

"ไขก๊อก" เป็นคำประสมที่ประกอบด้วยคำภาษาไทยว่า ไข หมายถึง เปิดหรือทำ
สิ่งที่ล้นติดอยู่ให้หลุดออก กับคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า ก๊อก (cock) แปลว่า เครื่องเปิดปิด
น้ำจากท่อหรือภาชนะ เมื่อรวมเป็นคำใหม่ "ไขก๊อก" ในบริบทนี้หมายถึง ลาออก

2.1.3.1.3 ใช้คำอังกฤษในความหมายที่ต่างไปจากความหมาย

ในภาษาเดิม เช่น

แค่ 3 นาที 24 วินาที

เช็คบิล !

รัตนพลต้อนรับโคเคน

(ไทยรัฐ. 11 ธันวาคม 2536)

"เช็คบิล" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่นำคำว่า เช็ค (check) แปลว่าตรวจสอบ
มารวมกับคำว่า บิล (bill) แปลว่า ใบเสร็จรับเงิน ได้คำใหม่ "เช็คบิล" ซึ่งหมายถึง
เก็บเงิน แต่ในบริบทนี้มีความหมายว่า จบสิ้น หรือยุติการชก

พุงพันคว้น

"ชวน" ปลื้มสุดขีด

โชว์ฟอร์มเอเปค

(เดลินิวส์. 25 พฤศจิกายน 2536)

"โชว์ฟอร์ม" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษประกอบด้วยคำว่า โชว์ (show) แปลว่า
เปิดอวดให้ดู, แสดงให้คนทั่วไปได้ดูได้ชม กับคำว่า ฟอร์ม (form) แปลว่า รูป, ลักษณะ,
แบบ ได้คำใหม่ "โชว์ฟอร์ม" ซึ่งหมายถึงแสดงความสามารถอย่างหนึ่งอย่างใด ในบริบท
นี้มีความหมายว่า แสดงความสามารถได้โดดเด่นจนเป็นที่ยอมรับ

ชี้ "บล็อกโหวต" ทานไม่ได้

"อุทัย" ครวญ ถูกบ่อนทำลาย

(ดาวสยาม. 6 ตุลาคม 2536)

"บล็อกโหวต" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ประกอบด้วยคำว่า บล็อก (block) แปลว่า ทั้งกลุ่ม ทั้งพวก ทั้งแถว กับคำว่าโหวต (vote) แปลว่า การออกเสียง, การเลือกตั้ง, คะแนนเสียง ได้คำใหม่ "บล็อกโหวต" ในบริบทนี้หมายถึง การนับคะแนนเสียงเป็นพรรค

2.1.3.2 การใช้คำทับศัพท์ภาษาจีน คำภาษาจีนที่ใช้ในการเขียนพาดหัวข่าว ส่วนมากจะเป็นคำทั่ว ๆ ไป ที่ให้ความหมายได้ง่าย ๆ หรือเป็นคำที่ทราบความหมายกันดีอยู่แล้วไม่ต้องอาศัยบริบท เช่น หุ่น กุนชือ ใต้ เกี เสี่ย ซวย แซ่ เจิ้ง ตุ่น เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

แฉดาวโหวตามัน

ใต้ถล่ม "อุทัย"

"จิว" โดนด้วยน้ำวางใจเสียมาให้รับ ครม.

(แนวหน้า. 29 ตุลาคม 2536)

"ใต้" หมายถึง กลเม็ด, ที่เด็ด, ความลับ, เจตนาแท้จริงซึ่งซ่อนเร้นไว้

ดร. ซวยสุด ๆ

คนโรคเอดส์

ระเบิดหัวจางในท้องช้าง

(ดาวสยาม. 3 พฤศจิกายน 2536)

"ซวย" หมายถึง เคราะห์ร้าย, อัปโชค

ส่งสัญญาณเตือน

หุ่นไทยร้อนแรง

ระวังเจิ้งเร็ว

(เคลวินวีส์. 2 พฤศจิกายน 2536)

"หุ้น" หมายถึง ส่วนที่ลงทุนเท่ากันในการค้าขาย

"เจ็ง" หมายถึง ล้มเลิกกิจการเพราะขาดทุน, ล้มสุด

"น้ำชาติ" พจน "ชวน" แก้ว รธน. แต่ต้องยุบสภา

ล่าแก๊งปลอมชื่อ ส.ส.

ตุนเบิกงบประมาณจังหวัด

(มติชน. 25 ธันวาคม 2536)

"ตุน" แปลว่า ทำให้สุกด้วยวิธีเอาของใส่ภาชนะวางไว้บนภาชนะที่มีน้ำ แล้วเอาฝาครอบ ตั้งไฟให้น้ำเดือด แต่ในบริบทนี้ใช้ในความหมายว่า "หลอกลวง" และมักใช้คู่กับ ต้ม เป็น ต้มตุน

รพ.เถื่อนนับร้อย

แจกหม้อเก็บรักษา

ล่าสุดพบผิด กม. 9 แห่งในลาดกระบัง-ประเวศ

(แนวหน้า. 22 ธันวาคม 2536)

"เก้" หมายถึง ปลอมหรือเลียนแบบเพื่อให้หลงผิดคิดว่าเป็นของแท้, ไม่ใช่ของแท้, ไม่ใช่ของจริง

ชาวบ้านเผยอิทธิพลหนุนหลัง

ส่วน "เซ้ง" อุทยานปฎิเสธพัลวัน

อ้างแค่จัดระบบขยะและสุขา

(เดลินิวส์. 19 ตุลาคม 2536)

"เซ้ง" หมายถึง โอนสิทธิหรือกิจการไปให้คนอื่นหนึ่งโดยได้ค่าตอบแทน

จับมัดเสียโรงงาน

เมียจ้างฆ่า

เชือดคอผิว

(ดาวสยาม. 28 ธันวาคม 2536)

"เสีย" หมายถึง ผู้มีฐานะร่ำรวย

อ้างเป็นสุภาพบุรุษเพียงพอ
 ขานรับลดทอนชื่อพวกรัฐมนโท
 เตรียมส่ง "ศรชัย" กลับวังเดิม

(เดลินิวส์. 17 พฤศจิกายน 2536)

"กุนชื้อ" หมายถึง ที่ปรึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศที่ผู้เขียนข่าวนิยมนำมาใช้เขียนพาดหัวข่าวสรุปได้ว่า มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และคำทับศัพท์ภาษาจีน ในลักษณะดังนี้

1. การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1 ใช้คำเดี่ยว ซึ่งมีทั้งคำกริยาและคำนาม เช่น บอมบ์ ไซว์ แท็กซี่ ไควตา ทอม เป็นต้น

1.2 ใช้ร่วมกับคำไทย ส่วนใหญ่เป็นคำกริยา เช่น ลีดคคอ เรียงคิว อัตก๊อบบี้ ลายเซ็น ครองแชมป์ เป็นต้น

1.3 ใช้ในความหมายที่ต่างไปจากความหมายในภาษาเดิม เช่น เช็คบิล บล๊อค ทเวต ไซว์ฟอร์ม เป็นต้น

2. การใช้คำทับศัพท์ภาษาจีน ส่วนมากเป็นคำเดี่ยว คำที่ใช้มีทั้งที่เป็นคำนามและคำกริยา เช่น กุนชื้อ เซ็ง คุ่น เสี่ย เป็นต้น

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เป็นคำเดี่ยวในพาดหัวข่าวมากที่สุด รองลงไปคือ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษร่วมกับคำไทย การใช้คำทับศัพท์ภาษาจีน และใช้น้อยที่สุดคือ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในความหมายที่ต่างไปจากความหมายในภาษาเดิม

2.1.4 การหลกาคำ การหลกาคำ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำขึ้นใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำเดี่ยวซ้ำ ๆ และคำที่เปลี่ยนแปลงขึ้นใช้นั้นก็มีความหมายหลักใกล้เคียงกับคำเดิม (บุญยงค์ เกศเทศ. 2532 : 53)

ผู้เขียนข่าวใช้วิธีการหลกาคำในการเขียนพาดหัวข่าวเพื่อเรียกร้องความสนใจของ

ผู้อ่าน คำที่นำมาใช้เป็นคำหลัก จะต้องสื่อความเข้าใจได้ดี ให้ภาพหรือความรู้สึกอย่างหนึ่ง
อย่างใดแก่ผู้อ่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การหลាកคำกริยารว่า "ฆ่า" ใช้คำว่า สำเร็จโทษ สังหาร เต็ด ดับ เก็บ ดัง
ตัวอย่างต่อไปนี้

รัดคอฆ่าเลือดเย็น

"ทอม" โหด

สำเร็จโทษโคเล่

"79" ไม่อ้อมกามเล็มหน้าอ่อน

ถูกบ่อนยาฆ่า - เช็ดนับแสน

(ไทยรัฐ. 4 ตุลาคม 2536)

"ฆ่า" หมายถึง ทำให้ตาย

"สำเร็จโทษ" หมายถึง ฆ่า

กระชากหน้ากาก

จอมบงการ !

สังหาร 'เก๊า'

สงสัย 'จำเอก' แค่มือรอง

มือปืนขัดทอตเพื่อตัดตอน

อ้างบมฆ่าเรื่องเก็บขยะ

(เดลินิวส์. 28 พฤศจิกายน 2536)

"สังหาร" หมายถึง ฆ่า

"ฆ่า" หมายถึง ทำให้ตาย

สังหารโหดเจ้าอาวาส

แทงทะลุหัวใจ

ทิ้งศพในบ่อ

บุกขึ้นกุฎชิงพระเครื่อง
พระต้นขึ้นมามีปิดปาก

(ดาวสยาม. 29 ธันวาคม 2536)

"สังหาร" หมายถึง ชำ

"ชำ" หมายถึง ทำให้ตาย

เอ็ม 16 ลำสังหาร !

ถล่ม 2 ศพ

เด็ดเสียร้อยล้าน

มือปืนควบปีกอัปโลย้ง

ชิงธุรกิจเมืองสงขลา

(ไทยรัฐ. 16 ธันวาคม 2536)

"สังหาร" มีความหมายว่า ชำ, ฆาตวิธี

"เด็ด" มีความหมายว่า ทำให้ขาดด้วยเล็บหรือนิ้ว แต่ในบริบทนี้ใช้ในความหมายใหม่
ว่า ชำ หรือทำให้ตาย

แม่เสื้อปกป้องลูก

พาดกบาล

ผัวระยาดับคามือ

ติดผง - เมอาละวาดทนได้

จะฆ่าลูกเลี้ยง - แม่เลยเก็บ

(ไทยรัฐ. 29 ธันวาคม 2536)

"ชำ" หมายถึง ทำให้ตาย

"เก็บ" หมายถึง เอาเข้าที่, รวบรวมไว้, เอาไปหรือเอามาจากที่ แต่ในบริบทนี้ใช้
ในความหมายใหม่ว่า ชำ หรือทำให้ตาย

การหลากล่าว "ตาย" ใช้คำว่า ดับ ฝิ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตร.ไม่รืดาถมีแต่...

ตายแล้ว

ส.ต.อ.เมีย 1 ลูก 3

ถึงกับเอาที่วี่ตุ้ยามจ่านา

รับเงินเคื่อนเหลือ 300

ยังตัวดับทั้งเครื่องแบบ

(ไทยรัฐ. 31 ตุลาคม 2536)

"ตาย" หมายถึง สิ้นใจ, สิ้นชีวิต

"ดับ" หมายถึง สูญสิ้นไป แต่ในบริบทนี้มีความหมายว่า ตาย หรือสิ้นชีวิต

ยิงสาวาใหญ่

กระหน้า 28 รู

ดับคาสวนยาง

ก่อนตายเคยถูกฆ่าพร้อมสามมี

สงสัยสาเหตุมาจากพิพาทที่ดิน

(เดลินิวส์. 4 ตุลาคม 2536)

"ตาย" หมายถึง สิ้นใจ, สิ้นชีวิต

"ดับ" หมายถึง สูญสิ้นไป แต่ในบริบทนี้มีความหมายว่า ตาย หรือสิ้นชีวิต

วิศวกรตายปริศนา

ศพคาอ่าง

เบลิยล่อนจ้อน !

รุ่นน้องพาไปเสพสุข

หิ้ว 2 สาวเล่นมวยหมู่

พบอีกที่เป็นผีชะแล้ว

(ไทยรัฐ. 11 พฤศจิกายน 2536)

"ตาย" หมายถึง สิ้นใจ, สิ้นชีวิต

"ผี" หมายถึง สิ่งที่มนุษย์เชื่อว่าเป็นสภาพลึกลับ มองไม่เห็นตัว แต่อาจจะปรากฏเหมือนมีตัวตนได้ อาจให้คุณหรือโทษได้ มีทั้งดีและร้าย, เรียกคนที่ตายไปแล้วว่าผี แต่ในบริบทมีความหมายว่า ตาย หรือสิ้นชีวิต

จากข้อมูลที่น่าสนใจพบว่า การหลากคำที่ปรากฏในการเขียนพาดหัวข่าวมีเฉพาะการหลากคำกริยา และคำหลากบางคำก็เป็นคำที่เปลี่ยนความหมายจากคำเดิมมาใช้ในความหมายใหม่ เช่น เด็ด ดับ เก็บ และ ผี

นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีการหลากคำในการเขียนพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน. และแนวหน้า.

2.1.5 การใช้ตัวย่อ ตัวย่อในงานวิจัยนี้ หมายถึง การใช้ตัวอักษรตัวใดตัวหนึ่งของคำเต็ม ๆ ตามปกติตัวย่อมักจะเป็นตัวอักษรตัวแรกของคำ และอาจมีเครื่องหมายมหัพภาค (.) กำกับหรือไม่ก็ได้

การใช้ตัวย่อ ในการเขียนพาดหัวข่าว มีความจำเป็นมาก เพราะกินเนื้อที่น้อย ทำให้ขยายขนาดตัวอักษรได้ บางพาดหัวข่าวจึงใช้ตัวย่อหลายคำ การใช้ตัวย่อแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ ใช้ตัวย่อที่เข้าใจกันทั่วไป และใช้ตัวย่อที่ยังไม่เข้าใจกันทั่วไป

2.1.5.1 ใช้ตัวย่อที่เข้าใจกันทั่วไป ผู้เขียนข่าวจะใช้ตัวย่อแทนคำที่ผู้อ่านทั่วไปเข้าใจกันดีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นคำย่อที่ทางราชการกำหนด เช่น ยศทางทหาร ตำรวจ ชื่อหน่วยงาน มาตราวัด พุทธศักราช หรือคำย่อที่ใช้กันมานานจนคุ้นเคย ตามที่ปรากฏในพาดหัวข่าวจะเป็นตัวย่อที่ใช้เกี่ยวกับชื่อของหน่วยงาน ตำแหน่งหน้าที่ และสิ่งของ เช่น กรม., ส.ส., กม., ร.พ., ช.ม., รมต., พล.ต.อ., ด.ญ. เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

ด.ญ. พิการร้อง ผวจ.

ชีวิตสลด

จบ ป.6 ต่อไม่ได้

"ค.ญ. ป." เป็นอักษรย่อที่ใช้แทนคำเต็มว่า "เด็กหญิง" และประถมศึกษา"

วางระเบียบตราไฟ

ล้างแค้น ตร.

จับเฝ้า ร.ร.

(ดาวสยาม. 13 ตุลาคม 2536)

"ร.ร." เป็นอักษรย่อที่ใช้แทนคำเต็มว่า "โรงเรียน"

พบ จ.ม. เรียกคำคุ้มครองเป็นปีก

มท.1 เหยยรู้ตัวคนทำตัวแล้ว

(เคลวินส์. 9 ตุลาคม 2536)

"จ.ม." เป็นอักษรย่อที่ใช้แทนคำเต็มว่า "จดหมาย"

นัดประชุมสอบพฤติกรรม พล.ต.ศรชัย

ลูกพรคบับ "บักจิว"

ล้างคอกคนใกล้ชิด

(มติชน. 14 พฤศจิกายน 2536)

"พล.ต." เป็นอักษรย่อที่ใช้แทนคำเต็มว่า "พลตรี"

2.1.5.2 ใช้อักษรย่อที่ยังไม่เข้าใจกันทั่วไป ผู้เขียนข่าวจะใช้อักษรย่อที่ยังไม่เป็นที่เข้าใจกันแพร่หลาย อักษรย่อกลุ่มนี้ผู้เขียนข่าวอาจจะกำหนดขึ้นมาใช้เองหรือเป็นอักษรย่อของทางการ แต่ผู้อ่านยังไม่คุ้นเคย จึงไม่สามารถเดาคำเต็มได้ ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการอ่านและความเข้าใจได้ จากข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ พบว่าอักษรย่อนี้มักเป็นอักษรย่อของตำแหน่งหน้าที่ หน่วยงานย่อย และโครงการใหม่ ๆ เช่น บ., สมช., ที่ตีอาร์ไอ, ควม., บก.ภ.12, ว., รพม., ดีอีเอ, นปช., ตปท., ผบช.ภ.1 เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

สมช. เดือนแล้วไม่ยอมฟังเสียง

มหาศไทยรับสั่งจับ บ.ส่งคนงาน

(เคลวินวส์. 11 พฤศจิกายน 2536)

"สมช." เป็นอักษรย่อใช้แทนคำเต็มว่า "สภาความมั่นคงแห่งชาติ"

"บ." ย่อมาจากคำว่า "บริษัท"

ชจก. เร่งขยายฐาน

ส่งคนไป คปท. 3 พัน

(มติชน. 8 พฤศจิกายน 2536)

"ชจก., คปท." เป็นอักษรย่อใช้แทนคำเต็มว่า "ขบวนการโจรก่อการร้าย และ
ต่างประเทศ" ตามลำดับ

ชาวนครพนมเสียชีวิตทั้งจังหวัด

นบช. ยกกำลัง

ไล่รื้อชาวบ้าน

(แนวหน้า. 3 ตุลาคม 2536)

"นบช." เป็นอักษรย่อใช้แทนคำเต็มว่า "หน่วยปฏิบัติการตามลำนํ้าโขง"

ความขัดแย้งรถไฟใต้ดินเริ่มบาน

ชวน "เห็นด้วย" ควม.ให้ขึ้นกับ รพม.

(เคลวินวส์. 14 ตุลาคม 2536)

"ควม." เป็นอักษรย่อใช้แทนคำเต็มว่า "พรรคความหวังใหม่"

"รพม." เป็นอักษรย่อใช้แทนคำเต็มว่า "องค์การรถไฟฟ้ามหานคร"

ชจก. ประมง ว. สั่ง

ปล้น 10 ล้อ

กวาดส่งเขมร

(เคลวินวส์. 7 พฤศจิกายน 2536)

"ขจก." เป็นอักษรย่อใช้แทนคำว่า "ขบวนการโจรก่อการร้าย"

"ว." เป็นอักษรย่อใช้แทนคำว่า "วิทยุ"

การใช้อักษรย่อในการเขียนพาดหัวข่าว ตามที่ปรากฏในข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ แบ่งได้ เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ใช้อักษรย่อที่เข้าใจกันทั่วไป เช่น ร.ร., จ.ม., พล.ต. และ ต.ญ. เป็นต้น
2. ใช้อักษรย่อที่ยังไม่เข้าใจกันทั่วไป เช่น สมช., ขจก., รพม. และ นบช. เป็นต้น

การใช้อักษรย่อ เป็นวิธีการใช้ภาษาที่สั้น กระชับ และมีความหมายเช่นเดียวกับคำเต็ม แต่อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารบ้าง ถ้าผู้อ่านไม่ทราบคำเต็มของอักษรย่อนั้น ผู้อ่านจะเข้าใจคำย่อได้ต้องอ่านเนื้อหาข่าวประกอบเพราะในตัวข่าวจะบอกคำเต็มไว้ แต่อย่างไรก็ตามการใช้อักษรย่อประเภทนี้ ก็ยังจำเป็นในการเขียนพาดหัวข่าว เพราะพื้นที่น้อยสามารถขยายขนาดตัวอักษรให้โต ๆ ได้ หากผู้อ่านสนใจก็อาจซื้อหนังสือพิมพ์ไปอ่านรายละเอียด ทำให้เพิ่มยอดจำหน่ายได้อีก

2.1.6 การย่อคำหรือคำย่อ การย่อหรือคำย่อในงานวิจัยนี้ หมายถึง คำที่น่ามาใช้โดยการย่อหรือตัดจากคำเต็ม เป็นการพูดสั้น ๆ ละส่วนที่เหลือไว้ในฐานที่เข้าใจ การย่อคำจะเหลือเฉพาะส่วนหน้าหรือส่วนหลัง คำย่อที่พบในการเขียนพาดหัวข่าวมีทั้งที่เป็นคำกริยา แสดงอาการ คำแสดงสภาพ และคำนามที่เกี่ยวข้องกับชื่อหน่วยงาน สถานัน ชื่อตำแหน่งหรืออาชีพ ชื่อสิ่งทั่ว ๆ ไป การใช้คำย่อในพาดหัวข่าวเป็นสิ่งจำเป็นเพราะนอกจากจะเป็นการประหยัดเนื้อที่อันมีจำกัดแล้วยังเป็นการสร้างความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเนื้อหาในตัวข่าวอีกด้วย

ลักษณะการย่อคำที่ปรากฏเป็นคำย่อ มี 2 ลักษณะ คือ การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ และการย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ

2.1.6.1 การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ หมายถึง คำย่อที่น่าเฉพาะส่วนหน้าของกลุ่มคำหรือวลีมาใช้ คำย่อลักษณะนี้อาจจะมีเครื่องหมายไปยาลน้อย (๑) กำกับอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

2.1.6.1.1 คำเบี่ยงที่ย่อเหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ เช่น

สภาฯ ผู้ว่าฯ นครศรีฯ ทูตซาอุฯ รัฐฯ งบฯ กุมภา-เมษาฯ นายกาฯ เทคโนโลยีฯ สหรัฐฯ สภาพัฒน์ฯ
พรรคร่วมฯ วุฒิสภาฯ เพชราฯ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

"น้ำชาติ" ชูมียุบสภาฯ

โดนแทรก!

ภาพพจน์ตก

(ดาวสยาม. 2 ตุลาคม 2536)

"สภาฯ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ และมีเครื่องหมายไปยาลน้อย (ฯ) กำกับ
มาจากคำเต็มว่า "สภาผู้แทนราษฎร"

สละ "แรงงาน" เหลือ มท.

"รัฐ" หลังนายกฯ กลับ 28 นี้

ปลัด กท. จีรัฐฯ อย่าอึมครึม

(ไทยรัฐ. 23 พฤศจิกายน 2536)

"นายกฯ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้และมีเครื่องหมายไปยาลน้อย (ฯ) กำกับ
มาจากคำเต็มว่า "นายกรัฐมนตรี"

"รัฐ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้โดยไม่มีเครื่องหมายไปยาลน้อย (ฯ) กำกับ
มาจากคำเต็มว่า "รัฐบาล"

มีอบสกลฯ ชี้ "หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ"

แจเหตุปลด อ.ดร.

ออกคำสั่ง "ไม่บังควร"

(มติชน. 21 ตุลาคม 2536)

"สกลฯ และหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้และมีเครื่องหมาย
ไปยาลน้อย (ฯ) กำกับมาจากคำเต็มว่า "สกลนคร และหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ"

ส.ส. แยกเขี้ยวอัศแหลก

วุฒิฯ - ชรก.

ขวางอานาจ

(เคลินิวส์. 19 ธันวาคม 2536)

"วุฒิฯ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้และมีเครื่องหมายไปยาลน้อย (๑) กำกับ
มาจากคำเต็มว่า "วุฒิสมาชิก"

ตลาดฯ ออกโรง

จับตาค้นหั้น

ไทยเทขายฮ้องกง-สิงค์โปร์ไล่ซื้อ

(แนวหน้า. 9 ตุลาคม 2536)

"ตลาดฯ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ และมีเครื่องหมายไปยาลน้อย (๑) กำกับ
มาจากคำเต็มว่า "ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย"

2.1.6.1.2 คำกริยาที่ย่อเหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ เช่น วุ่น
ฟุ้ง หัก ชัก ชี้ แก้ว จุ้น เกี้ยว บีบ ร้อง รวบ แทะ ส่น จวย สอบ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

"สอบ"

แจพ่อตาแกลั้งจนถูกตำรวจจับ

ผกก. ส่งกำลังล่า ผวจ. ตั้ง ก.ก. สอบ

(เคลินิวส์. 30 พฤศจิกายน 2536)

"สอบ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ มาจากคำเต็มว่า "สอบสวน"

"รวบ"

ฝ่ายค้านไว

สภาอัยศ

รวบผ่าน กม.ลิขสิทธิ์

(แนวหน้า. 1 ตุลาคม 2536)

"รวบ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ มาจากคำเต็มว่า "รวบรัด"

"วุ่น"

สภาฯ มีหวัง "วุ่น" อีก

ฝ่ายค้านเชือด

พรบ. อิสลาม!

(ดาวสยาม. 6 ตุลาคม 2536)

"วุ่น" เป็นคำย่อก่อนหน้าส่วนหน้ามาใช้ มาจากคำเต็มว่า "วุ่นวาย"

"เกี้ยว"

จิวออกตัว "นมเกี้ยว"

ระเบิดบ้านเนวิน

เชือมือที่สามเลี่ยม

(มติชน. 19 พฤศจิกายน 2536)

"เกี้ยว" เป็นคำย่อก่อนหน้าส่วนหน้ามาใช้ มาจากคำเต็มว่า "เกี้ยวข้อง"

"ร้อง"

ด.ญ. พิการร้อง ผวจ.

ชีวิตสลด

จบ ป.6-ต่อไม่ได้

(ไทยรัฐ. 19 พฤศจิกายน 2536)

"ร้อง" เป็นคำย่อก่อนหน้าส่วนหน้ามาใช้ มาจากคำเต็มว่า "ร้องเรียน" "ร้องทุกข์"

2.1.6.2 การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ หมายถึง คำย่อที่นำเฉพาะ
ส่วนหลังของคำมาใช้ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

2.1.6.2.1 คำนามที่ย่อเหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ เช่น
มหาดไทย คลัง หวังใหม่ ทรู หลวง-น้อย เขย กันน็อก เลี้ยงแกะ เป็นต้น ตัวอย่าง

"มหาดไทย"

มหาดไทยหอข้อมูล 27 เรื่อง ป้อนตอบได้

จั่วพวา "13 ส.ส." กบฏ

แก้เกมฝ่ายค้านซื้อตัว

(มติชน. 10 พฤศจิกายน 2536)

"มหาตไทย" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "กระทรวงมหาตไทย"

"หวังใหม่"

หวังใหม่ขอ 191 เสียง

20 ส.ส. คยุข้อมูลเพียบ

(ไทยรัฐ. 10 พฤศจิกายน 2536)

"หวังใหม่" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "พรรคความหวังใหม่"

"หลวง, น้อย"

"หลวง" หลวง "น้อย"

ยิงเผาชน!

คาถูก 2 เดือน

(เดลินิวส์. 28 พฤศจิกายน 2536)

"หลวง, น้อย" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "เมี้ยหลวง, เมี้ยน้อย"

"คลัง"

คลังทวนกระแส

ดันขึ้นภาษีน้ำมัน

ราคามีหวังขยับตาม/หวั่นของแพงหูฉี่

(แนวหน้า. 14 ธันวาคม 2536)

"คลัง" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "กระทรวงการคลัง"

"กันน็อก"

ใส่กันน็อกปิดหน้า

ปล้นเบงก์

กวาด "กว่าล้าน"

(ไทยรัฐ. 4 ธันวาคม 2536)

"กันน็อก" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "หมวกกันน็อก"

2.1.6.2.2 คำกริยาที่ย่อเหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ เช่น
ด้าน แจง แยก เผย วอน ค้าน ย้าย รับ ตั้ง เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

"ยัน"

ยันขี่ขาดตามกม. สำนักอาจารย์ชวน

"วีระ" เล่นบทกร้าว

จี 6 ก.ตร. ให้ลาออก

(มติชน. 27 พฤศจิกายน 2536)

"ยัน" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "ยันยัน"

"ด้าน"

"เอา อ.ตร. ของเราคืนมา"

ทัพ ตร. นั้บหมื่น

ชุมนุมด้าน "จีว"

(ดาวสยาม. 22 ตุลาคม 2536)

"ด้าน" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "ต่อต้าน"

"รับ"

จำลองรับคิดปลด ผอ.ชสมก. แต่ไร้อำนาจ

ในหลวงแนะ

ชุดอุโมงค์แก้ จร.

(แนวหน้า. 15 ตุลาคม 2536)

"รับ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "ยอมรับ"

"แจ่ง"

วิมลสิ่งยุดิข่าว

เล็กย่งคลังแสง

ซี่ประสงค์พิศุคคีนอาวุธเขมร/พร้อมแจ่ง กรม.

(เตลินิวส์. 23 พฤศจิกายน 2536)

"แจ่ง" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "ซี่แจ่ง"

"เผย"

หนูน้อยนักวิ่งหนีสุดชีวิต

เผยถูกจับไปแล้ว 5 คน

(ไทยรัฐ. 8 ตุลาคม 2536)

"เผย" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "เปิดเผย"

คำย่อต่าง ๆ ที่ใช้เขียนในพาดหัวข่าวนอกจากจะประหยัดเนื้อที่อันมีจำกัดแล้ว ยังช่วยให้พาดหัวข่าวมีความหลากหลายและน่าสนใจยิ่งขึ้น คำย่อจึงเป็นวิธีการใช้ภาษาที่ประหยัดกระชับ เร้าความสนใจ และสื่อความหมายได้ตรงตามจุดประสงค์ ผู้เขียนข่าวจึงนิยมใช้คำย่อในการเขียนพาดหัวข่าวด้วยเหตุผลดังกล่าว จากข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์พอประมวลได้ว่าการใช้คำย่อมี 2 ลักษณะคือ

1. การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

1.1 คำนามที่ย่อเหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ เช่น รัฐ งบ ผู้ว่าฯ วุฒิก ฯลฯ ที่ย่อมาจาก รัฐบาล งบประมาณ ผู้ว่าราชการจังหวัด วุฒิสมาชิก เป็นต้น

2. การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

2.1 คำนามที่ย่อเหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ เช่น คลัง เผย กันน็อก หนีต ฯลฯ ที่ย่อมาจาก กระทรวงการคลัง ลูกเขย หมวกกันน็อก พวงหนีต เป็นต้น

2.2 คำกริยาที่ย่อเหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ เช่น รับ วอน ค้าน แจ่ง ฯลฯ ที่ย่อมาจาก ยอมรับ อ้อนวอน คัดค้าน ซี่แจ่ง เป็นต้น

2.1.7 การใช้ลักษณนาม ลักษณนาม ถือว่าเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของภาษาไทย เพราะถ้าหากใช้คำบอกจำนวนนับแล้ว ไม่มีคำมารับข้างท้าย ความย่อมน่าสมบูรณ์ บรรจบ พันธุเมธา (2525 : 223) ได้อธิบายความหมายลักษณนามไว้ว่า

... ลักษณนาม คือคำที่กำหนดขึ้นใช้ไว้ท้ายคำคุณศัพท์บอกจำนวนนับ หรือประมาณ (บางทีไว้ข้างหน้าก็มีและขยายคำคุณศัพท์อื่นอันได้แก่ นี้นั้น ไฉน ก็มี) เพื่อขยายคำนามข้างหน้าบอกรูปลักษณะและชนิด หรือประเภท ของคำที่อยู่ข้างหน้าคำบอกจำนวนนับไปพร้อมกัน ช่วยทำให้คำที่มีหลายความหมายมีความหมายชัดเจนขึ้น เช่น กา 3 ใบ กับ กา 3 ตัว นับเป็นประโยชน์อีกอย่างหนึ่งของลักษณนาม ...

ตามปกติคำลักษณนามจะอยู่หลังคำวิเศษณ์บอกจำนวนนับเสมอ มีโครงสร้างดังนี้คือ นาม + คำบอกจำนวนนับ + ลักษณนาม แต่ลักษณนามที่ใช้ในพาดหัวข่าวไม่ได้เป็นไปตามรูปแบบนี้ทั้งหมด จากข้อมูลพบว่า มีลักษณนามอยู่ข้างหน้าคำบอกจำนวนนับ มีลักษณนามแต่ไม่มีคำบอกจำนวนนับ มีคำบอกจำนวนนับแต่ไม่มีลักษณนาม มีการละคำนามหรือกริยาที่อยู่หน้าคำบอกจำนวนนับ ตลอดจนมีการใช้คำนามในตำแหน่งคำลักษณนามด้วย

จากข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์ พบว่า การใช้ลักษณนามในการเขียนพาดหัวข่าวมีวิธีการใช้ 2 วิธี คือ การใช้ตามปกติ และการใช้แบบใหม่

2.1.7.1 การใช้ตามปกติ ลักษณนามที่ใช้ตามปกติ หมายถึง การใช้ลักษณนาม ที่มีคำบอกจำนวนนับเป็นส่วนประกอบ โดยที่ลักษณนามนั้นอาจจะอยู่ข้างหน้าหรือข้างหลังคำบอกจำนวนนับก็ได้ การใช้ลักษณนามตามปกติ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1.7.1.1 ใช้ลักษณนามไว้หลังคำบอกจำนวนนับหรือบอกประมาณ แบ่งเป็น 2 ลักษณะย่อย คือ

ก. เมื่อคำที่มีลักษณนามขยายนั้นเป็นคำนาม เช่น ครูทุกคน, รถไฟ 3 ขบวน, ชาวบ้าน 2 ศพ, กก. 2 คณะ, แม่น้ำ 3 สาย, ข้อมูล 27 เรื่อง, ตะครูปัดมาได้ 9 คน, ใช้เวลา 2 อาทิตย์, ร้านทอง 50 คูหา, แชนดาวน์ 2 ข้าง, มีหรีดประดับอยู่แค่ 2 พวง, กดไฟเขียวทั้ง 4 ด้าน, สาเหตุ 6 ข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แฉาเหตุ 6 ข้อคนใกล้ชิดคน อ.ตร.

คึกฤทธิ์ยื่นรอบสองให้ "จิว" ลาออก

ตร.เกลียดจิว-ไม่ซัดแถวต้อนรับ

(เดลินิวส์. 24 ตุลาคม 2536)

"ข้อ" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "6" เพื่อบอก "สาเหตุ" ซึ่งเป็นคำนามที่อยู่ข้างหน้า

โจรย่อนรอยวางระเบิดอีก

รถไฟ 3 ขบวนรอดเหตุหวุดหวิด

(ไทยรัฐ. 12 ตุลาคม 2536)

"ขบวน" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "3" เพื่อบอกหมวดหมู่ของคำว่า "รถไฟ" ซึ่งเป็นคำนามที่อยู่ข้างหน้า

ปะทะอีกทหารสองตัวหัวโปกดับ

ชก. ล้างแค้น

ฆ่าชาวบ้าน 2 ศพ

(แนวหน้า. 11 ตุลาคม 2536)

"ศพ" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "2" เพื่อบอกสภาพของ "ชาวบ้าน" ที่ตาย ซึ่งเป็นคำนามที่อยู่ข้างหน้า อนึ่งการใช้ "ศพ" เป็นลักษณนามในบริบทนี้ถือว่าใช้ลักษณนามผิด ควรใช้คำว่า "คน" เพราะ "ศพ" เป็นลักษณนามของคนตายแต่ "ชาวบ้าน" หมายถึง คนที่ยังมีชีวิตจึงควรใช้ลักษณนามว่า "คน"

ความเห็น กก. 2 คณะ

ฉีกหน้า "จิว"

ส่ง "สวัสดี" พันมลทิน

(ดาวสยาม. 16 ธันวาคม 2536)

"คณะ" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ เพื่อบอกหมวดหมู่ของคำว่า

"กก." ซึ่งเป็นค่านามที่อยู่ข้างหน้า

น้ำแห้งขอด-หยุดใช้ 3 เดือน /คนงานเดือดร้อน

สิ่งปิดแม่น้ำ 3 สายหลัก

ขนส่งทางเรือสะเทือน

(มติชน. 2 ธันวาคม 2536)

"สาย" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ เพื่อบอกลักษณะของ "ถนน" ซึ่งเป็นคำที่อยู่ข้างหน้า

การใช้ลักษณนามขยายค่านามที่อยู่ข้างหน้าดังตัวอย่างที่กล่าวมานั้นบางครั้ง อาจละค่านามที่อยู่ข้างหน้าไว้ในฐานที่เข้าใจก็ได้ เช่น

หลายจังหวัด, ล้วนไร่, สร้าง 2 เชื้อน, ย่างสด 4 ศพ, แหกทั้งคืน, ขอ 191 เสียง, มัดดอกแอม, 13 คน, เจอครบชุด, หนีตายนับพันคน, พบผิดกฎหมาย 9 แห่ง, ตาย 500 คน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

รพ. เกื่อนนับร้อย

แจกหม้อเก็บรักษา

ล่าสุดพบผิดกม.9 แห่งในลาดกระบ้ง-ประเวศ

(แนวหน้า. 22 ธันวาคม 2536)

"แห่ง" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวน "9" เพื่อบอกแหล่งหรือถิ่นของ "รพ." ซึ่งเป็นค่านามที่อยู่หน้าแต่ละไว้ในฐานที่เข้าใจข้อความที่สมบูรณ์จะชื่อว่า "รพ.ผิดกฎหมาย 9 แห่ง"

หัวหน้าอนามัย 8,500 อัตราทั่วประเทศกินสี 6

อาทิตย์ ดัน ผอ.ร.พ.

ควัชี 9 ข้ามหัวปลัด จว.

(มติชน. 28 ธันวาคม 2536)

"อัตรา" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ 8,500 เพื่อบอกลักษณะหน้าที่การงานของ "ตาแห่ง" ซึ่งเป็นคำนามที่อยู่ข้างหน้า แต่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ ข้อความที่สมบูรณ์จะชื่อว่า "ตาแห่งหัวหน้าอนามัย 8,500 อัตรา"

แล้งกระหน้า

พินาศนับล้านไร่

งดาใช้ไฟฟ้า

(เคลินิวส์. 23 พฤศจิกายน 2536)

"ไร่" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "ล้าน" เพื่อบอกขนาดของ "พื้นที่เกษตร" ซึ่งเป็นกลุ่มคำที่อยู่ข้างหน้าแต่ละไว้ในฐานที่เข้าใจข้อความที่สมบูรณ์จะชื่อว่า "พื้นที่เกษตรพินาศนับล้านไร่"

มัดดอกแอนด์ 13 คน

ปล้นรวด

ปืม-ร้านอาหาร !

(ไทยรัฐ. 12 ธันวาคม 2536)

"คน" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "13" เพื่อบอกลักษณะของผู้เคราะห์ร้าย ซึ่งเป็นกลุ่มคำนามที่อยู่ข้างหน้า แต่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ ข้อความที่สมบูรณ์จะชื่อว่า "มัดเจ้าของร้านและลูกจ้างจนนอกแอนด์ 13 คน"

ข. เมื่อคำที่มีลักษณนามขยายเป็นคำกริยา เช่น ชัลโว 39รู, อยู่ครบ 4 ปี, ชีตเส้นตาย 7 วัน, ติดคุก 3-15 ปี, อึดอัดถึง 6 ปี, แทะ 18 แผล, เป็นรัฐบาลต่ออีก 1 ปี, สันนิษฐาน 2 ทาง, ลบ 2 องศา, ยื้อทรหดได้ 6 วัน, หยุดาใช้ 3 เดือน, จาคูก 15 ปี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ชีตเส้นตาย 7 วัน

จับ "สวัสดี" อมรวีวัฒน์

ชดชื่นเจอคุก

(เคลินิวส์. 3 ธันวาคม 2536)

"วัน" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "7" เพื่อขยายคำกริยา "ขีดเส้นตาย"

ตายอย่างสยดสยอง
 ตร.สันนิษฐาน 2 ทาง
 ถ้ามักหลังคำที่ดิน
 ก็คงเป็นเรื่องชั่วสาว

(ไทยรัฐ. 21 ธันวาคม 2536)

"ทาง" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "2" เพื่อขยายกริยา "สันนิษฐาน"

บชป. ค่อยอยู่ครบ 4 ปี
 ชีบปล่อยข่าว
 ปลด "บักจิว"

(ดาวสยาม. 13 ธันวาคม 2536)

"ปี" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "4" เพื่อขยายกลุ่มคำกริยา "อยู่ครบ"

ด.ช. วิบูลย์สินลม
 ยื้อทรหดได้ 6 วัน
 แพทย์สภาแก้ กม. จาคู รพ. เอกชนหน้าเลือด

(แนวหน้า. 8 พฤศจิกายน 2536)

"วัน" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "6" เพื่อขยายกลุ่มคำกริยา "ยื้อทรหด"

ลูกน้องตบเท้าหาหรือเครียดเตรียมหาทางประกัน
 ปี "สวัสดี - บิ๊ก ตร. มอบตัว
 ชีบทษหนักติดคุก 15 ปี

(มติชน. 4 ธันวาคม 2536)

"ปี" เป็นคำลักษณนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "15" เพื่อขยายคำกริยา "ติดคุก"

2.1.7.1.2 ใช้ลักษณะนามโดยละคำบอกจำนวนนับ การที่ใช้
ลักษณะนามวิธีนี้จะใช้เมื่อมีคำบอกจำนวนนับขยายลักษณะนาม คำบอกจำนวนนับที่เป็นจำนวนหนึ่ง
ตามมาข้างท้ายลักษณะนาม มักจะละไว้ไม่ปรากฏ เช่น ชักพอกอีกรอบ ซ้ำอีกหน ระเบิด ฆัมม์
อีกคน ลอบวางเพลิง ร.ร.อีกแห่ง และถล่มอีกระลอก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"รอบ"

เพราะมีวไปยุ่งกับคนรอบ ๆ ซ้าง
แจฝ่ายค่านจะ "ชักพอก" อีกรอบ
คิวของ 4 รมต. กับ 2 รองนายกฯ

(เดลินิวส์. 15 พฤศจิกายน 2536)

"หน"

เกิดแผ่นดินไหวซ้ำอีกหน
นานาชาติเร่งช่วยเหลือที่

(ไทยรัฐ. 2 ตุลาคม 2536)

"คน"

แพ้นฆ่าตัวตาย
จำเครียด
ระเบิดฆัมม์อีกคน

(ไทยรัฐ. 8 พฤศจิกายน 2536)

"ระลอก"

9 จว.อันตรายหมื่นคนร่ำไห้ฝนถล่มอีกระลอก
ใต้ใกล้อัมพต
ถนนขาด-รถไฟไม่วิ่ง

(แนวหน้า. 30 พฤศจิกายน 2536)

"แห่ง"

ไฟใต้ไม่สงบ
ลอบวางเพลิง ร.ร.อีกแห่ง

(ไทยรัฐ. 4 ธันวาคม 2536)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นการนำใช้ลักษณนาม โดย ละ คำบอกจำนวนนับที่เป็นจำนวนหนึ่งตามมาข้างท้ายลักษณนาม เพื่อขยายลักษณนามนั้น ซึ่งได้แก่ "รอบ หนึ่ง คน ระลอก แห่ง " ในบริบทข้างต้น หากเป็นข้อความที่สมบูรณ์จะใช้ว่า "ชักพอกอีกรอบ (หนึ่ง) ซ้ำอีกหน (หนึ่ง) ระเบิดฆบับอีกคน (หนึ่ง) ลอบวางเพลิง ร.ร. อีกแห่ง (หนึ่ง) ถล่มอีกระลอก (หนึ่ง) " ตามลำดับ

2.1.7.2 การนำใช้แบบใหม่ โดยปกติลักษณนามจะต้องตามหลังคำบอกจำนวนนับ โดยมีโครงสร้างดังนี้ คือ นาม + คำบอกจำนวนนับ + ลักษณนาม แต่ในพาดหัวข่าวพบว่าการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำใช้ลักษณนาม เป็นคำบอกจำนวนนับ + นาม โดยถือเอาคำนามที่มาข้างท้ายคำบอกจำนวนนับเป็นลักษณนาม การนำใช้ลักษณนามรูปแบบใหม่นี้ได้รับอิทธิพลจากภาษาอังกฤษ ทำให้ข้อความที่เขียนนั้นสั้นลง เพื่อให้พอดีกับเนื้อที่ในหน้ากระดาษ

การนำใช้ลักษณนามแบบใหม่ในการเขียนพาดหัวข่าวแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือลักษณนามที่เปลี่ยนรูปแบบ และการละลักษณนาม

2.1.7.2.1 ลักษณนามที่เปลี่ยนรูปแบบ หมายถึง การนำใช้ลักษณนาม ที่เปลี่ยนโครงสร้างจาก นาม+คำบอกจำนวนนับ+ลักษณนาม เป็น คำบอกจำนวนนับ+นาม เช่น 2 หมู่, 150 นร.ตำรวจ, 14 นายพล, 4 หนูน้อย, 40 นักฆ่า, 2 เชื้อน, 20 ส.ส., 5 สันติบาล, 2 รมต., 200 พ่อค้า, 2 ผัวเมีย, 9 นักการเมือง, 7 นักค้า, 6 ก.ศร., 28 ผู้ว่า, 33 สหกรณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อ้างโดนตำรวจหลอก

ลือแช่เต็ง 14 นายพล

(ไทยรัฐ. 29 ตุลาคม 2536)

"นายพล" เป็นคำนามที่ต้องนำใช้ลักษณนามว่า "คน" โดยปกติจะปรากฏหน้าคำบอกจำนวนนับ "14" ในประโยคตัวอย่างนี้ได้ตัดคำลักษณนามและย้ายคำนามมาไว้หลังคำบอกจำนวนนับ ทำให้ได้ลักษณนามรูปแบบใหม่เป็น 14 นายพล หากใช้ตามปกติจะใช้ว่า นายพล 14 คน หรือ นายพล 14 ท่าน

ทูป 2 หนุ่ม

โยนศพกลางถนน

ต่อหน้า ตร.

(เคลวินวสี. 3 ตุลาคม 2536)

"หนุ่ม" ย่อมาจากคำเต็มว่า "ชายหนุ่ม" เป็นคำนามที่ต้องใช้คำลักษณนามว่า "คน" โดยปกติจะปรากฏหน้าคำบอกจำนวนนับ "2" ในประโยคตัวอย่างนี้ได้ตัดคำลักษณนามและย้ายคำนามมาไว้หลังคำบอกจำนวนนับ ทำให้ได้ลักษณนามรูปแบบใหม่ เป็น 2 หนุ่ม หากใช้ตามปกติจะเข้าใจว่าชายหนุ่ม 2 คน

2 รमत. สอผ่านฉลุย

ฝ่ายด้านหยามชนะของผู้แพ้

ชวนเตือนจี้ว

รับกวาดบ้าน

(แนวหน้า. 13 พฤศจิกายน 2536)

"รमत." ย่อมาจากรัฐมนตรีในที่นี้หมายถึงบุคคลที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เป็นคำนามที่ต้องใช้คำลักษณนามว่า "คน" หรือ "ท่าน" โดยปกติจะปรากฏหน้าคำบอกจำนวนนับ "2" ในประโยคตัวอย่างนี้ได้ตัดคำลักษณนามและย้ายคำนามมาไว้หลังคำบอกจำนวนนับ ทำให้ได้ลักษณนามรูปแบบใหม่ เป็น 2 รमत. หากใช้ตามปกติจะเข้าใจว่า รमत. 2 คน หรือ รमत. 2 ท่าน

แจลิกไม้ตาย "ปึกจี้ว"

ปลต 3 ก.ตร.

ทรงคุณวุฒิ

(ดาวสยาม. 28 พฤศจิกายน 2536)

"ก.ตร." ย่อมาจากคณะกรรมการตำรวจ เป็นคำที่ต้องใช้คำลักษณนามว่า "คน" โดยปกติจะปรากฏหน้าคำบอกจำนวนนับ "3" ในประโยคตัวอย่างนี้ได้ตัดคำลักษณนามและย้ายคำนามมาไว้หลังคำบอกจำนวนนับ ทำให้ได้ลักษณนามรูปแบบใหม่ เป็น 3 ก.ตร. หาก

ใช้ตามปกติจะชื่อว่า ก.ตร. 3 คน

แจกหลักฐานชัดแจ้งเป็นล้านโก่งสัญญาส่งมอบ

ต.ร.ล่าต่อทุจริตซื้อข้าว

สอบ 33 สหกรณ์ทั่ว บท.

(มติชน. 12 ธันวาคม 2536)

"สหกรณ์" เป็นคำนามที่ต้องใช้คำลักษณนามว่า "แห่ง" โดยปกติจะปรากฏหน้าคำบอกจำนวนนับ "33" ในประโยคตัวอย่างนี้ได้ตัดคำลักษณนามและย้ายคำนามมาไว้หลังคำบอกจำนวนนับ ทำให้ได้ลักษณนามรูปแบบใหม่เป็น 33 สหกรณ์ หากใช้ตามปกติจะใช้ สหกรณ์ 33 แห่ง

2.1.7.2.2 การละลักษณนาม หมายถึง การใช้คำบอกจำนวนนับแล้ว ไม่มีคำลักษณนามมารับข้างท้าย เป็นการเขียนพาดหัวข่าวที่มุ่งหมายจะใช้คำน้อยเพื่อประหยัดเนื้อที่ และเวลา ทำให้ได้รูปแบบใหม่ในการใช้กลุ่มคำที่มีคำบอกจำนวนนับเป็นส่วนประกอบ มีโครงสร้างดังนี้ นาม + คำบอกจำนวนนับ เช่น

เกรด 8, ชาย 1 หญิง 3, ศพอินเดีย 4 หมื่น, รับเงินเดือนเหลือ 300
เมีย 1 ลูก 3, อุณหภูมิลดต่ำสิบ, บาดเจ็บสาหัสอีก 24, ตายเพิ่ม 13, ชนทัพนับหมื่น
ร.พ.เกือบนับร้อย, หนุ่มวัย 52, จำเป็นล้าน, ตายกว่าสิบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สิบล้านรก

พาพระซึ่งชนยับ

เกรด 8

(เดลินิวส์. 26 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ลักษณนามที่ละคือ "รูป"

หนาวจัก

อุณหภูมิเหนือ-อีสาน

ลดต่ำสิบ

(ไทยรัฐ. 22 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ลักษณนามที่ละคือ "องศา"

ตีนผีรูดตู้แตกโค้งพุ่งเข้าชน

เจ็บอีก 5 ล้วน นร. ระดับหวักะทิ

(แนวหน้า. 19 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ลักษณะนามที่ละไว้ คือ "คน"

"เอา อ.ตร. ของเราคืนมา"

ทัพ ตร. นั้บหมื่น

ชุมนุมด้าน "จิว"

(ดาวสยาม. 22 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ลักษณะนามที่ละไว้คือ "นาย"

หมู่วัย 52 จ้างทั้งบ้านอยู่ต่อไปแข็งตายแน่

หนีเหินวามหาโหด

หอบลูกเมียเข้าถ้ำ

(มติชน. 29 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ลักษณะนามที่ละไว้คือ "ปี"

การใช้ลักษณะนามในการเขียนพาดหัวข่าวตามที่ถูกวิจารย์ได้นั้นมาเป็นตัวอย่างนั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนข่าวได้ใช้ลักษณะนามหลายรูปแบบ คือ

1. ลักษณะนามที่ใช้ตามปกติ ได้แก่

1.1 ใช้ลักษณะนามไว้หลังคำบอกจำนวนนับหรือบอกประมาณ เช่น รถไฟ 3 ขบวน, เด็ก 4 ขวบ, ลบ 2 องศา, จาคูก 15 ปี

1.2 ใช้ลักษณะนามโดยละคำบอกจำนวนนับ เช่น ข้าวอีกหน (หนึ่ง) ชักพอกอีกรอบ (หนึ่ง)

2. ลักษณะนามที่ใช้แบบใหม่ได้แก่

2.1 ลักษณะนามที่เปลี่ยนรูปแบบ เช่น 2 หมู่, 20 ส.ส., 7 นักคำ, 9 นักการเมือง

2.2 การละลักษณนาม เช่น ชาย 1 หญิง 3, หมูวัย 52, ตายเพิ่ม 13
การใช้ลักษณนามในการเขียนพาดหัวข่าวที่ใช้แบบใหม่นั้น ถือว่าเป็นการใช้ภาษาที่มี
ลักษณะเฉพาะและน่าสนใจ เพราะแปลก แตกต่างจากการใช้ลักษณนามในงานเขียนทั่ว ๆ ไป

2.1.8 การใช้ประโยค การสื่อสารให้เข้าใจได้ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น เราใช้ประโยค
ในการสื่อความ ข้อความหนึ่งอาจประกอบด้วยประโยคเพียงประโยคเดียว หรือประกอบ
ด้วยประโยคหลายประโยคก็ได้ วิจารณ์ อยู่เย็น (2529 : 92) อธิบายว่าประโยค
ประกอบด้วยถ้อยคำซึ่งแสดงความคิดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน บางครั้งเราก็รู้ความสัมพันธ์ของ
ความคิดได้จากสถานการณ์ บางครั้งก็รู้จากถ้อยคำในประโยคนั้น ๆ เอง ประโยคในภาษา
ไทยถือการเรียงคำเป็นการกำหนดตายตัวว่า แต่ละประโยคมีความหมายอย่างไร ประโยค
เป็นหน่วยใหญ่ของภาษาที่มีความหมายสมบูรณ์

จากการศึกษาลักษณะข้อความในพาดหัวข่าว พบว่า พาดหัวข่าวมีลักษณะประโยค
ดังต่อไปนี้

2.1.8.1 ประโยคมีส่วนประกอบสมบูรณ์ พระยาอุปกิตศิลปสาร (2507)
อธิบายว่า ประโยคสมบูรณ์จะมีส่วนประกอบที่แบ่งเป็นภาคสำคัญได้ 2 ภาค คือ ภาคประธาน
กับภาคแสดง

ภาคประธาน หมายถึง ส่วนที่ผู้กล่าวอ้างขึ้นก่อนเพื่อให้ผู้ฟังรู้ว่าอะไรเป็นข้อสำคัญ
ของข้อความ ซึ่งโดยมากมักจะเป็นคำนามหรือสรรพนาม

ภาคแสดง หมายถึง คำที่แสดงอาการของภาคประธาน

จากการศึกษาการใช้ประโยคในพาดหัวข่าวพบว่า มีการใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบ
ครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบไปด้วยภาคประธาน และภาคแสดง ตัวอย่างเช่น

ไสวออกแรงดัน

เงินเดือนตุลาการ

ให้ กรม.ชี้ขาดน่าสนใจเสี่ยงด้านคลัง- ก.พ.

(แนวหน้า. 18 ตุลาคม 2536)

ประโยคที่สมบูรณ์ในตัวอย่างนี้คือ "ไสวออกแรงดันเงินเดือนตุลาการ"

ภาคประธาน คือ ไสว

ภาคแสดง คือ ออกแรงดันเงินเดือนตุลาการ

"เอลต์ซิน" บ่งเสี้ยน

ล่างบาง

ศัตรูทางการเมือง

(ไทยรัฐ. 6 ตุลาคม 2536)

ประโยคที่สมบูรณ์ในตัวอย่างนี้คือ "เอลต์ซินบ่งเสี้ยนล่างบางศัตรูทางการเมือง"

ภาคประธาน คือ เอลต์ซิน

ภาคแสดง คือ บ่งเสี้ยนล่างบางศัตรูทางการเมือง

มท.1 ผวาไม่กล้านั่งเครื่องบินตำรวจ

เปิดตู้ ป.ณ. ชวลิต

ให้ส่ง จ.ม. หนูน อ.ตร.

(มติชน. 25 ตุลาคม 2536)

ประโยคที่สมบูรณ์ในตัวอย่างนี้คือ "มท.1 ผวาไม่กล้านั่งเครื่องบินตำรวจ"

ภาคประธาน คือ มท.1

ภาคแสดง คือ ผวาไม่กล้านั่งเครื่องบินตำรวจ

3 โจร บุกลั่น

ธ.กสิกรไทย

(ดาวสยาม. 5 ธันวาคม 2536)

ประโยคที่สมบูรณ์ในตัวอย่างนี้ คือ "3 โจรบุกลั่น ธ.กสิกรไทย"

ภาคประธาน คือ 3 โจร

ภาคแสดง คือ บุกลั่น ธ.กสิกรไทย

ชก.กำเรืบนัก

ประกาศมา

ครูทุกคน

(เดลินิวส์. 8 พฤศจิกายน 2536)

ประโยคที่สมบูรณ์ในตัวอย่างนี้คือ "ชก.กำเรืบนักประกาศมาครูทุกคน"

ภาคประธาน คือ ชก.

ภาคแสดง คือ กำเรืบนักประกาศมาครูทุกคน

ประโยคที่มีส่วนประกอบที่สมบูรณ์ทั้งภาคประธานและภาคแสดงนี้ ใช้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์ในข่าวได้อย่างครบถ้วน และจะสังเกตได้ว่าประโยคที่สมบูรณ์ในพาดหัวข่าวจะเป็นประโยคที่มีใจความเดียวไม่ซับซ้อน ทั้งนี้เพราะเนื้อที่ในการเขียนพาดหัวข่าวมีจำกัดและมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านทราบแต่เรื่องราวที่โดดเด่น โดยหวังจะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเท่านั้นจึงไม่ใช้ประโยคที่มีใจความซับซ้อน ประโยคสมบูรณ์ที่ผู้เขียนพาดหัวข่าวเลือกใช้จึงมักเป็นประโยคใจความเดียว

2.1.8.2 ประโยคที่มีส่วนประกอบไม่สมบูรณ์ ในการเรียงลำดับคำติดต่อกันเป็นประโยคอาจละคำบางคำหรือส่วนประกอบบางส่วน โดยที่ความหมายไม่เปลี่ยนหรือขาดหาย รูปประโยคจะเปลี่ยนแปลงบ้าง ส่วนประกอบที่สามารถละได้ อาจเป็นประธาน กริยากรรม หรือคำเชื่อม การละส่วนประกอบของประโยคอาจเป็นการละอยู่ในประโยคเดียวหรือเป็นการละในประโยคที่มีข้อความเกี่ยวเนื่องกับประโยคข้างหน้าก็ได้ เพราะคำที่ทาทำหน้าที่เป็นประธาน หรือกรรม หรือกริยา เมื่อกล่าวถึงในครั้งที่สอง อาจจะไม่จำเป็นต้องกล่าวซ้ำอีกจากการศึกษาประโยคในพาดหัวข่าว พบว่าประโยคที่ผู้เขียนข่าวได้ละคำบางคำหรือส่วนประกอบแล้วทำให้ประโยคดังกล่าวมีลักษณะไม่สมบูรณ์ คือ ประโยคที่ละส่วนประกอบแม้มิได้เป็นประโยคที่ปรากฏต่อเนื่องหรือเรียงต่อกัน ผู้เขียนข่าวก็ยังละส่วนประกอบ การละส่วนประกอบของประโยคในการเขียนพาดหัวข่าวมี 3 ชนิด คือ ละประธาน ละกรรม และละคำเชื่อม

2.1.8.2.1 ละประธาน การละประธานในประโยคได้แก่การ

ละนามที่ทาหน้าที่เป็นประธานในประโยค ตามที่ปรากฏในการเขียนพาดหัวข่าว มีใช้อยู่เป็นจำนวนมาก แต่ประธานที่ละมักจะมีบริบทช่วยบ่งบอกให้ผู้อ่านทราบว่า เป็นใคร หรือเป็นอะไร ตัวอย่างเช่น

จับ ตชด.ฆ่าสยามล

ได้หลักฐานมัดแน่น

พร้อมรวบตัวการ

(มติชน. 17 ตุลาคม 2536)

คำนามที่เป็นประธานของประโยคที่ผู้เขียนพาดหัวข่าวละไว้คือ "ตำรวจ" โดยพิจารณาจากคำว่า "จับ" ผู้ที่มีหน้าที่จับกุมผู้อื่นได้คือ ตำรวจ

ยื่นญาติไม่ไว้วางใจ

"จิว" - "อุทัย"

ระบุไร้ฝีมือ

(ดาวสยาม. 29 ตุลาคม 2536)

คำนามที่เป็นประธานของประโยคที่ผู้เขียนพาดหัวข่าวละไว้คือ "พรรคฝ่ายค้าน" โดยพิจารณาจากการยื่นญาติไม่ไว้วางใจ ผู้ที่มีหน้าที่ดังกล่าวคือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคฝ่ายค้าน

ยิงตัวตายในห้องซัง

หนีโรคเอดส์

พันทูกษัตริย์!

(ดาวสยาม. 2 พฤศจิกายน 2536)

คำนามที่เป็นประธานของประโยคที่ผู้เขียนละไว้คือ "ผู้ต้องหา" โดยพิจารณาจากบริบทยิงตัวตายในห้องซัง ผู้ที่จะอยู่ในห้องซังได้คือ ผู้ต้องหา

ชี้จำไปแต่งงาน

โดนฉก

สินสอด - เงินแสน

(ไทยรัฐ. 16 พฤศจิกายน 2536)

คานามที่เป็นประธานของประโยคที่ผู้เขียนละไว้ คือ "เจ้าบ่าว" โดยพิจารณาจากคำว่า สินสอด ซึ่งหมายถึง เงินที่ฝ่ายชายให้แก่บิดามารดาหญิงที่จะแต่งงานเป็นค่าน้ำนม

สะอื้นให้เล่าชีวิตที่น่าเวทนามกลางหอประชุม

หนูน้อย แฉล้มทาเนียน

ตร. ชูเด็กเร่ร่อนไปขึ้นใจ

(มติชน. 28 พฤศจิกายน 2536)

คานามที่เป็นประธานของประโยคที่ผู้เขียนละไว้ คือ "หนูน้อย" โดยพิจารณาจากบริบท "หนูน้อย แฉล้มทาเนียน"

2.1.8.2.2 ละครกรรม ประโยคที่ละนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค ตามที่ปรากฏในการเขียนพาดหัวข่าวมีจำนวนมาก แต่ก็แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนข่าวตั้งใจละคานามที่เป็นกรรมในประโยคออกไป ตัวอย่างเช่น

"สุพาสน์" พ้อง

ใบปลิวว่อน

ถล่ม "จี๋ว" เละ

(เดลินิวส์. 23 ตุลาคม 2536)

ประโยคสุพาสน์พ้อง ละครกรรมไว้ไม่ทราบว่าเป็น "สุพาสน์" พ้องใคร และเมื่อพิจารณาจากบริบท ซึ่งมีคำอื่นมาต่อจากคำว่า พ้อง หลายคำ ทำให้ผู้อ่านไม่แน่ใจว่า สุพาสน์ ต้องการพ้อง จี๋ว ไข่หรือไข่ หรือว่าสุพาสน์จะพ้องในเรื่องอะไร แต่จากเหตุการณ์บ้านเมืองในขณะนั้น ผู้อ่านอาจเข้าใจได้ แต่เมื่อเวลาผ่านไป เหตุการณ์นั้นคลายความสนใจลง เมื่อกลับมาอ่านพาดหัวข่าวนี้อีกครั้ง จะทำให้ไม่เข้าใจว่าสุพาสน์กำลังพ้องใคร เรื่องอะไร

คำสั่งซื้อผัดพลาต-ตลาดคำสั่งยกเลิกหมด

หุ้นปันปนหนัก

พัง 2-3 พัน ล..!

(แนวหน้า. 19 พฤศจิกายน 2536)

ประโยคคำสั่งซื้อผัดพลาตละกรรม ไม่ทราบว่าคำสั่งซื้ออะไร แต่เมื่อพิจารณาจากบริบทจะทำให้ทราบว่า กรรมในประโยคนี้ คือ "หุ้น"

วิษณุ เครืองาม ยืนยันนำเข้า กรม.

บุญชูบุกพบชวน

จนต้องรื้อที่ดิน

(มติชน. 12 ตุลาคม 2536)

ประโยค "วิษณุ เครืองาม ยืนยันนำเข้ากรม. ละกรรมไว้ ไม่ทราบว่า นำอะไรเข้า แต่จากบริบทที่ว่า "บุญชูบุกพบชวน จนต้องรื้อที่ดิน" ประกอบกับการติดตามข่าวสารเป็นประจำ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่า กรรมที่ละไว้ คือคำว่าโครงการรื้อไฟใต้ดินของกรุงเทพมหานครที่มีนายบุญชู วิจารณ์เสถียร รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

4 ผู้ต้องหาถูกล้อมล้อมตำรวจมอตัว

ชก. รั้วทั้งตลาด

ร้านทองผวาปิดหนี

(มติชน. 8 ตุลาคม 2536)

ประโยค "ชก. รั้วทั้งตลาด" ละกรรมไว้ ไม่ทราบว่าร้านค้า แม้จะใช้บริบทช่วยก็ยังไม่เข้าใจชัดเจน ได้แต่อนุมานว่าน่าจะหมายถึง พ่อค้าแม่ค้าในตลาด แต่เมื่อไปอ่านตัวข่าวจึงพบว่ากรรมที่ละไว้คือ ร้านทอง

2.1.8.2.3 ละคำเชื่อม ในการเขียนข้อความ เมื่อประโยค 2 ประโยคเรียงต่อกัน ในประโยคที่ 2 อาจเขียนโดยการละประธานและขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม จึง และ แต่ ฯลฯ คำเชื่อมจึงหมายถึง คำที่ใช้เชื่อมคำเชื่อมประโยค หรือเชื่อมความให้ต่อเนื่องกัน จากการศึกษาประโยคในพาดหัวข่าวพบที่มีการละคำเชื่อมจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น

"ชวน" กระตักผู้ว่าฯ

กินหัวคว

ลงโทษหนัก

(ดาวสยาม. 18 ตุลาคม 2536)

คำเชื่อมความมาให้ติดต่อกันในประโยคนี้ที่ละไว้ คือคำว่า "หาก" หรือ "ถ้า" ประโยคที่สมบูรณ์ควรเป็นว่า "ชวน" กระตักผู้ว่าฯหากกินหัวควถูกลงโทษหนัก"

"สีกาก็"

รวมพลังต่อต้านจิว

เอา อ.ตร. คินมา

(ไทยรัฐ. 22 ตุลาคม 2536)

คำเชื่อมความมาให้ติดต่อกันในประโยคตัวอย่างนี้ที่ละไว้คือคำว่า "เพื่อ" เพราะข้อความในตอนต้นกระทำเพื่อให้ข้อความหลังปรากฏขึ้น ประโยคที่สมบูรณ์คือ "สีกาก็" รวมพลังต่อต้านจิวเพื่อเอาอ.ตร. คินมา"

พิชรดติต

ตำรวจคลั่ง .

ห้ามเข้า ร.พ.บ้า

(เดลินิวส์. 27 พฤศจิกายน 2536)

คำเชื่อมความมาให้ติดต่อกันในประโยคนี้ที่ละไว้ คือ "เพราะ...จึง" ประโยคที่สมบูรณ์คือ เพราะพิชรดติตตำรวจจึงคลั่ง

ยิงตัวตายในห้องซัง

หนีโรคเอดส์

พันทกซ์ระทม

(ดาวสยาม. 2 พฤศจิกายน 2536)

คำเชื่อมความมาให้ติดต่อกันในประโยคนี้นี้ที่ละไว้ คือ "เพื่อ" ประโยคที่สมบูรณ์ คือ (ผู้ต้องหา) ยิงตัวตายในห้องขัง เพื่อหนีโรคเอดส์

ญาติห้องใจแพทย์

ทั้งแม่ลูกตกเตียง

ตายทั้งกลมาใน รพ.

(มติชน. 7 พฤศจิกายน 2536)

คำเชื่อมความมาให้ติดต่อกันในประโยคนี้นี้ที่ละไว้ คือ "ที่, ให้ และจน" ประโยคที่สมบูรณ์ คือ ญาติห้องใจแพทย์ที่ทั้งให้แม่ลูกตกเตียงจนตายทั้งกลมาในโรงพยาบาล

กล่าวโดยสรุปการละส่วนประกอบของประโยคที่พบมากคือ การละประธาน แต่ไม่ได้ทำให้เนื้อความในพาดหัวข่าวผิดเพี้ยนไป ผู้อ่านยังสามารถเข้าใจความหมายได้ตรงตามผู้เขียนเสนอโดยอาศัยบริบทรอบข้าง การละกรรมไม่ค่อยพบมากนัก และจากการศึกษาพบว่า การละกรรมทำให้เนื้อความในพาดหัวข่าวไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายผิดพลาดไปได้ การละคำเชื่อมพบมากเช่นกัน และไม่ได้ทำให้ความหมายของประโยคผิดเพี้ยนไป ผู้อ่านยังสามารถเข้าใจความหมายได้ครบถ้วน การละส่วนประกอบในประโยคที่ไม่พบเลยคือ การละคำกริยา คงเป็นเพราะว่าโดยธรรมชาติของข่าวแล้วการแสดงอาการหรือการแสดงสภาพเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้อ่านทราบได้ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง การเขียนพาดหัวข่าวจึงไม่มีการละกริยา

2.1.8.3 ประโยคที่สับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบ ตามปกติประโยคที่สมบูรณ์จะประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดง หรือมีโครงสร้างพื้นฐานเป็นแบบประธาน+กริยา หรือ ประธาน+กริยา+กรรม ถ้ามีส่วนขยายในส่วนใด คำขยายนี้นั้นก็จะอยู่หลังคำที่ถูกขยาย ยกเว้นส่วนขยายของกริยา อาจจะอยู่ชิดกับตำแหน่งกริยาก็ได้ ในการเขียนพาดหัวข่าวมีประโยคเป็นจำนวนมากที่ผู้เขียนข่าวมิได้เรียงลำดับตำแหน่งส่วนประกอบของประโยคตามลักษณะดังกล่าว แต่ได้สับเปลี่ยนตำแหน่งส่วนประกอบของประโยคใหม่ จากการศึกษาประโยคในพาดหัวข่าวพบว่าการสับเปลี่ยนตำแหน่งประธาน และส่วนขยาย

2.1.8.3.1 เปลี่ยนตำแหน่งประธาน ประโยคที่การเปลี่ยนตำแหน่งประธาน หมายถึง ประโยคที่ย้ายประธานไปอยู่ในตำแหน่งอื่น ส่วนมากจะย้ายไปอยู่ท้ายประโยค และทำให้ประโยคนั้นขึ้นต้นด้วยคำกริยา การเปลี่ยนตำแหน่งประธานไปอยู่ในตำแหน่งอื่นอาจเป็นเพราะผู้เขียนต้องการเน้นที่กริยาของประโยค ตามที่ปรากฏในการเขียนพาดหัวข่าว ประธานจะอยู่ท้ายประโยค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ยิงตำรวจคว่ำ

กลางกรุง

นร. นักเลงมือปืนโหด

(ดาวสยาม. 18 พฤศจิกายน 2536)

"นร. นักเลงมือปืนโหด" คือ ประธานของประโยคนี้ที่ผู้เขียนข่าวเปลี่ยนไปไว้ที่ตำแหน่งท้ายประโยค

ชักแถวเดินเข้าคุก

13 ต้องหา

รอยัลพลาซ่าถล่ม

(ไทยรัฐ. 13 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ประโยคที่เรียงส่วนประกอบตามปกติ คือ "13 ต้องหารอยัลพลาซ่าถล่ม ชักแถวเดินเข้าคุก" ภาคประธานคือ 13 ต้องหารอยัลพลาซ่าถล่ม ภาคแสดงคือ ชักแถวเดินเข้าคุก" แต่ผู้เขียนข่าวนำภาคแสดงไปไว้ต้นประโยค และย้ายภาคประธานไปอยู่ท้ายประโยค

2.1.8.3.2 เปลี่ยนตำแหน่งคำขยายกริยา คำขยายกริยา

วิเศษณ์ ตามปกติควรอยู่หลังกริยา ถ้าหากประโยคดังกล่าวมีกรรมปรากฏอยู่ด้วย ส่วนขยายจะปรากฏอยู่หลังกรรมของประโยคนั้น แต่ในการเขียนพาดหัวข่าว ผู้เขียนข่าวได้นำส่วนขยายดังกล่าวมาไว้หน้ากริยา และในประโยคที่มีกรรมก็นำส่วนขยายกริยามาไว้หน้ากรรมของประโยค การเปลี่ยนตำแหน่งคำขยายกริยาเหล่านี้ อาจเป็นส่วนหนึ่งของอิทธิพลที่

ได้รับจากภาษาอังกฤษ การเปลี่ยนตำแหน่งส่วนขยายลักษณะดังกล่าวนี้ เท่าที่พบในพาดหัวข่าว มีดังต่อไปนี้

ซาอุฯ หาดพบแล้ว

เพชรของกลาง

เจอแถวเยาวราช

เจ้าของร้านเจลิน พล.ต.อ.

(แนวหน้า. 7 ธันวาคม 2536)

"พบแล้ว" เป็นส่วนขยายของกริยา "หา" ซึ่งผู้เขียนข่าวได้เปลี่ยนตำแหน่งมาไว้หน้ากรรมของประโยค คือ "เพชรของกลาง" ตามปกติส่วนขยายดังกล่าวจะต้องปรากฏหลังกรรมของประโยคนี้ โดยใช้เป็น "หาเพชรของกลางพบแล้ว"

จับคาหนังคาเขา

ฝรั่งวัดถาวร

มั่วกามเด็กชาย

(ไทยรัฐ. 6 พฤศจิกายน 2536)

"คาหนังคาเขา" เป็นส่วนขยายของกริยา "จับ" ซึ่งผู้เขียนข่าวได้เปลี่ยนตำแหน่งมาไว้หน้ากรรมของประโยค คือ "ฝรั่งวัดถาวร" ตามปกติส่วนขยายดังกล่าวจะต้องปรากฏหลังกรรมของประโยคนี้ โดยใช้เป็น "จับฝรั่งวัดถาวรมั่วกามเด็กชาย ได้คาหนังคาเขา"

รวบแก๊งโกงชาติ

ปลอมใบภาษีพัน ล.

สอบกขาวรูต 200 พ่อค้า ร่วมขบวนการ

(แนวหน้า. 20 ธันวาคม 2536)

"กราวรด" เป็นส่วนขยายของกริยา "สอบ" ซึ่งผู้เขียนข่าวได้เปลี่ยนตำแหน่งมาไว้หน้ากรรมของประโยค คือ "200 พ่อค้า" ตามปกติส่วนขยายดังกล่าวจะต้องปรากฏหลังกรรมของประโยคนี้ โดยใช้เป็น "สอบ 200 พ่อค้ากราวรด"

ขอคงต่อ

พ.ร.บ.อิสลาม

อีก 60 วัน

(เดลินิวส์. 7 ตุลาคม 2536)

"ต่อ" เป็นส่วนขยายของกริยา "คง" ซึ่งผู้เขียนข่าวได้เปลี่ยนตำแหน่งมาไว้หน้ากรรมของประโยค คือ "พ.ร.บ.อิสลาม" ตามปกติส่วนขยายดังกล่าวจะต้องปรากฏหลังกรรมของประโยคนี้ โดยใช้เป็น "ขอคง พ.ร.บ.อิสลามต่อ"

2.1.8.4 ส่วนประกอบของประโยคที่มากกว่าหนึ่งหน้า จากการศึกษาพบว่าประโยคในพาดหัวข่าวที่ประกอบด้วยประโยคมากกว่า 1 ประโยค มีส่วนประกอบของประโยคที่ใช้คำซ้ำเดียวกันทำหน้าที่ในประโยคหน้าและประโยคหลังเป็นคนละหน้าที่ โดยไม่ต้องเขียนซ้ำคำ ตัวอย่างเช่น

จิวจิกไม่ปล่อย

ตั้งกก.สอบ

"สวัสดิ์" ลู

(แนวหน้า. 21 ตุลาคม 2536)

ข้อความนี้แบ่งได้เป็น 2 ประโยค คือ

1. จิวจิกไม่ปล่อยตั้ง กก.สอบสวัสดิ์
2. สวัสดิ์ลู

"สวัสดิ์" ในประโยคแรกทำหน้าที่เป็นกรรม และเป็นประธานในประโยคที่สอง

จะสังเกตได้ว่าประโยคเช่นนี้ใช้เพื่อประหยัคค่าในการเขียนพาดหัวข่าว แต่ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจความหมายของข้อความได้ไม่ผิดพลาดมากนัก

ก.ตร.เตรียม

ฟ้องกลับ "จิว"

เจอหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

(ไทยรัฐ. 27 ตุลาคม 2536)

ข้อความนี้แบ่งเป็น 2 ประโยค คือ

1. ก.ตร.เตรียมฟ้องกลับจิว
2. จิวเจอหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

"จิว" ในประโยคทั้งสองทำหน้าที่ต่างกัน คือเป็นกรรมของประโยคแรก แต่เป็นประธานในประโยคที่สอง

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า การใช้ประโยคในการเขียนพาดหัวข่าว นอกจากจะใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์ และประโยคที่มีส่วนประกอบไม่สมบูรณ์ เพราะละประธาน กรรมและละคำเชื่อมแล้ว ยังพบว่าการใช้ประโยคที่สลับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบโดยการเปลี่ยนตำแหน่งประธาน และเปลี่ยนตำแหน่งคำขยายกริยา ตลอดจนใช้ส่วนประกอบของประโยคทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งหน้าที่อีกด้วย

ลักษณะประโยคที่ปรากฏใช้มากที่สุดในการเขียนพาดหัวข่าว คือ ประโยคที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์ รองลงมาคือประโยคที่ละประธาน ละคำเชื่อม และละกรรม ตามลำดับ ส่วนประโยคที่สลับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบนิยมเปลี่ยนตำแหน่งคำขยายกริยา และที่พบน้อยที่สุดคือการใช้ส่วนประกอบของประโยคทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งหน้าที่

2.1.9 การใช้สำนวน สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่ได้มีความหมายตรงไปตรงมาตามตัวอักษร หรือแปลตามรากศัพท์ แต่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นอย่างอื่น คือ เป็นชั้นเชิงชวนให้คิดซึ่งอาจจะเป็นในเชิงเปรียบเทียบ หรืออุปมาอุปไมย (ไขลิริ บรรณานิช ๗ อัญญา).

2537 : 4)

การใช้สำนวนในการเขียนพาดหัวข่าว จะทำให้พาดหัวข่าวน่าสนใจขึ้น จากข้อมูล ที่นำมาศึกษาพบว่า ผู้เขียนข่าวใช้สำนวนในการเขียนพาดหัวข่าว อยู่ 2 ลักษณะ คือ การใช้สำนวนเดิม และการใช้สำนวนใหม่

2.1.9.1 การใช้สำนวนเดิม สำนวนเดิม หมายถึง สำนวนที่คนทั่วไปรู้จัก และเคยใช้กันอยู่แล้ว ในที่นี้หมายถึงสำนวนที่ปรากฏอยู่ในหนังสือสำนวนไทย ของกาญจนา-พันธ์ (กาญจนาพันธ์. : 2522) เช่น เข้าเนื้อ บนบานศาลกล่าว เป็นพินเป็นไฟ เป็นต้น การใช้สำนวนเดิมในการเขียนพาดหัวข่าวแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1.9.1.1 ใช้ตามรูปเดิม คือ การนำเอาสำนวนเดิมมาใช้ คงทั้งรูปเขียนและความหมายไว้ เช่น เช่น แฉ่งสี่เบี้ย กบในกะลา ตีหน้าตาย ยืมจมูกคนอื่น หายใจ หน้าเลือด หัวชนฝา คาหนังคาเขา ตัวอย่างเช่น

จับดาหนังคาเขา

ฝรั่งวัดถาร

มั่วกามเด็กชาย

(ไทยรัฐ. 6 พฤศจิกายน 2536)

"คาหนังคาเขา" หมายความว่า จับได้ในขณะที่กำลังกระทำความผิดหรือพร้อมกับของกลาง

"สมัคร" เข้ม

แฉ่งสี่เบี้ย

(ดาวสยาม. 25 พฤศจิกายน 2536)

"แฉ่งสี่เบี้ย" มีความหมายว่า อธิบายละเอียดชัดเจน

นักวิชาการอัด "ชวน" ยับ

ทำตัวเหมือนช้างเท้าหลัง

(ดาวสยาม. 31 ธันวาคม 2536)

"ช้างเท้าหลัง" มีความหมายว่า ผู้ตาม

นักวิชาการเหินห่าง

ยืมจมูกคนอื่นหายใจ

ไม่ต้องมีรัฐบาลก็ได้

(เดลินิวส์. 10 ตุลาคม 2536)

"ยืมจมูกคนอื่นหายใจ" มีความหมายว่า พึ่งพาอาศัยผู้อื่น

ล้ม "ชวน"

"จิว" ตีหน้าตาย

เรื่องลับไม่คายที่แจ้ง

(เดลินิวส์. 17 พฤศจิกายน 2536)

"ตีหน้าตาย" มีความหมายว่า ทำหน้าเฉยเหมือนไม่มีความรู้สึกหรือไม่รู้เรื่อง

วุฒิชัย ด้านหัวชนฝา

ทำให้ รัฐมนตรี ย้ายซี 10

ส.ส. หวั่นทหารปฏิบัติอ้าง ชรก. ถูกรังแก

(แนวหน้า. 21 ธันวาคม 2536)

"หัวชนฝา" มีความหมายว่า ลักษณะที่สู้ไม่ยอมถอย

ฝ่ายค้านหมดน้ำยาจัดข้อมูลเก่าถล่ม "อุทัยลอยลา"

"ชวลิต" เครียดเทปลับ

เสียง "หลุยส์-ศรัชัย" !

(มติชน. 12 พฤศจิกายน 2536)

"ลอยลา" มีความหมายว่า เศิดขาด อย่างสบาย

2.1.9.1.2 เปลี่ยนแปลงรูปไปจากเดิม การใช้สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปไปจากเดิม หมายถึง การนำสำนวนเดิมมาใช้โดยเปลี่ยนแปลงบางส่วนของสำนวนนั้น การเปลี่ยนอาจมีการตัดบางส่วนออกไป เปลี่ยนคำบางคำ หรือเพิ่มคำเข้ามามีการใช้สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปเดิมในการเขียนพาดหัวข่าวมี 3 ลักษณะ คือ เปลี่ยนคำ ตัดคำ และเพิ่มคำ

1) เปลี่ยนคำ ได้แก่ การใช้สำนวนที่เปลี่ยนแปลงรูปเดิม โดยการเปลี่ยนคำบางคำในสำนวน เท่าที่พบในข้อมูลมีทั้งที่เปลี่ยนคำหน้า คำกลาง และคำหลัง เช่น ลิ่นไส้ล้นพุง ตกบ่อน้ำมัน เรื่องลับไม่คายที่แจ้ง ลากไส้ ตัวอย่างเช่น

แจกันลิ่นไส้ล้นพุง

จะ "บึกจิว"

ยิ่งกว่าเลี้ยงแกะ

(ไทยรัฐ. 18 พฤศจิกายน 2536)

"ลิ่นไส้ล้นพุง" เปลี่ยนจากสำนวน "หมดไส้หมดพุง" ซึ่งหมายถึงเปิดเผยเรื่องราวโดยละเอียด

เปิดตัวม่ายลูกติด

ตกบ่อน้ำมัน

เจ้าชายบาร์เรน

(ไทยรัฐ. 13 ธันวาคม 2536)

"ตกบ่อน้ำมัน" เปลี่ยนจากสำนวน "ตกถึงข้าวสาร" ซึ่งหมายถึง ผู้ชายที่มีฐานะไม่ค่อยดีได้แต่งงานกับผู้หญิงที่ร่ำรวย การเปลี่ยนจากคำว่า "ถึงข้าวสาร" เป็น "บ่อน้ำมัน" ตามสำนวนดังกล่าวนี้ก็เพื่อให้สอดคล้องกับบุคคลที่ ม่ายลูกติด เกี่ยวข้องด้วยคือ เจ้าชายแห่งประเทศบาร์เรนซึ่งเป็นประเทศที่มีบ่อน้ำมัน

ลัม "ชวน"

"จิว" ดีหน้าตาย

เรื่องลับไม่ตายที่แจ้ง

(เดลินิวส์. 17 พฤศจิกายน 2536)

"เรื่องลับไม่ตายที่แจ้ง" เปลี่ยนมาจากสำนวน "กินที่ลับไขที่แจ้ง" ซึ่งหมายถึงเปิดเผยเรื่องที่ทากันนที่ลับ ส่วนสำนวนที่เปลี่ยนใหม่ มีความหมายว่า ไม่เปิดเผยเรื่องที่เปิดเผยลับ

ลากไส้ ขรก.ศึกษา

ร่วมคนใกล้ชิด ส.ส.

ปลอมลายเซ็นต่งบ

(มติชน. 26 ธันวาคม 2536)

"ลากไส้" เปลี่ยนมาจากสำนวน "สาวไส้" ซึ่งหมายถึงเปิดเผยความลับที่เป็นความชั่วหรือความเสียหาย

2) ตัดคำ ได้แก่ การใช้สำนวนที่เปลี่ยนแปลงรูปเดิมโดยการตัดคำบางคำออกไป เท่าที่พบ มีทั้งที่ตัดส่วนหน้า ส่วนกลาง และส่วนหลัง ของสำนวน เช่น ลิ่นพุง ถีบส่ง จับเข้าคูด หวงก้าง เลี้ยงแกะ

แฉกันลื่นไส้ลิ่นพุง

จะ "บึกจิว"

ยิ่งกว่าเลี้ยงแกะ

(ไทยรัฐ. 18 พฤศจิกายน 2536)

"เลี้ยงแกะ" เป็นสำนวนที่ตัดส่วนหน้าจากสำนวนเดิม "เด็กเลี้ยงแกะ" ซึ่ง หมายถึงคนหลอกลวง

กัดดาฟีถีบส่ง

ไล่คนงานไทย

1 หมั่น พันลึเบีย-บัวแก้วเล่นเกมจับเข้าคูด

(แนวหน้า. 10 พฤศจิกายน 2536)

"ถีบส่ง" เป็นสำนวนที่ตัดส่วนกลางจากสำนวนเดิม "ถีบหัวส่ง" ซึ่งหมายถึง ไล่ไปให้พ้น, ไม่ยออีกต่อไป

"จับเข้าคุย" เป็นสำนวนที่ตัดส่วนกลางและเปลี่ยนส่วนท้ายจากสำนวนเดิม "จับหัวเข้าพูด" ซึ่งหมายถึง พูดได้อย่างเป็นกันเอง

อาจเคยไม่เพิ่มส่วนแบ่งภาษีให้ ตจว.

"ส.จ.-ส.ท." ฮือฮัดยับ

พลังธรรมหวงก้าง

"หวงก้าง" เป็นสำนวนที่ตัดส่วนหน้าจากสำนวนเดิม "หมาหวงก้าง" ซึ่งหมายถึง คนที่หวงของของตนเองไม่สามารถเอาได้

3) เพิ่มคำ ได้แก่ การใช้สำนวนที่เปลี่ยนรูปเดิมโดยการเพิ่มคำเข้ามาเท่าที่พบในข้อมูลมีเพียงสำนวนเดียว คือ เสียผู้เสียคน

เล่ห์เหลี่ยมจืดปิบ ขรก.จนเสียผู้เสียคน

ปลัดลากไล่ "นาย" มท.

ตัวการ "เสียแล้วได้ดี"

(มติชน. 16 ตุลาคม 2536)

"เสียผู้เสียคน" เป็นสำนวนที่เพิ่มส่วนหน้าจากสำนวนเดิม "เสียคน" ซึ่งหมายถึง เลื่อมเสีย, กลายเป็นคนไม่ดี

2.1.9.2 การใช้สำนวนใหม่ สำนวนใหม่ หมายถึง สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งอาจเกิดจากการนำคำหรือกลุ่มคำซึ่งปกติมีที่ใช้นความหมายหนึ่ง และได้นำมาใช้ในความหมายหนึ่ง หรืออาจนำคำหลาย ๆ ลักษณะ เช่น คำภาษาพูด คำสแลง คำซ้ำ คำภาษาต่างประเทศ มารวมกัน ทำให้มีลักษณะเด่นแตกต่างจากภาษาปกติ และสื่อความหมายเฉพาะ (ศศิธร ทัศนัยนา. 2535 : 297)

การใช้สำนวนใหม่ตามที่ปรากฏในการเขียนภาคหัวข่าว มี 3 ลักษณะ คือ

2.1.9.2.1 ใช้คำเดียวที่เปลี่ยนความหมายจากคำเดิม หมายถึง

ถึง การใช้สำนวนที่เป็นคำเดียวซึ่งเปลี่ยนความหมายจากความหมายเดิมมาใช้ในความหมาย
เฉพาะเช่น อัด จืด หนึบ ไร้ยางอาย คอง เต้ง แก้ว อึ้ง พิน อม ชน ตื่น เมา จุน
ปอด เปี้ยว เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

สรุปคืออมเพชร

เชือดซ้ำ "สวัสดี"

ห้วนอดีต อ.ตร. เครียดจัดหมอรูดเช็ดร่างกาย

(แนวหน้า. 5 ธันวาคม 2536)

"อม" หมายถึง เอาสิ่งของใส่ปากแล้วหุบปากไว้ไม่กลืนลงไป เมื่อใช้เป็นสำนวน
หมายถึง ยักยอก

"เชือด" หมายถึง ใช้นิ้วของมือคนเช่นมีดโกน ตัดให้ลึกเข้าไปในเนื้อเมื่อใช้เป็นสำนวน
หมายถึง ลงโทษ

เหยื่อโรงแรมรกสดซ้ำ

รัฐคองเงินช่วย 30 ล.

รอยัลพลาซ่าเปี้ยวซ้ำ

(มติชน. 20 ธันวาคม 2536)

"คอง" หมายถึง แหหรือหมักผัก ผลไม้ และสิ่งต่างๆ ไว้ในน้ำส้ม น้ำเกลือ เมื่อ
ใช้เป็นสำนวนหมายถึง เก็บไว้นานเกินควร

"เปี้ยว" หมายถึง มีรูบิดเบี้ยวจากเดิมซึ่งมักจะมีลักษณะค่อนข้างกลม เมื่อใช้เป็น
สำนวนหมายถึง โกง หรือ บิดพลิ้ว

ชี้มีการระดมพล

ตร.แสนแปด !

ออกมาชน มท. 1

ประทีน นิ่ง อ.ตร.

(ไทยรัฐ. 26 ตุลาคม 2536)

"ชน" หมายถึง โดมแรง ๆ เมื่อใช้เป็นสำนวนหมายถึง คัดค้าน หรือต่อต้านอย่างรุนแรง

"นั่ง" หมายถึง อาการที่หย่อนก้นให้ติดกับพื้น หรือที่รอง เช่น เก้าอี้ เมื่อใช้เป็นสำนวนหมายถึง ดำรงตำแหน่ง

"ศึกฤทธิ์" อัค "จั่ว" หนัก

เหตุผลเชย

ลาออกไป

(ดาวสยาม. 24 ตุลาคม 2536)

"อัค" หมายถึง ดัน, ยัด, ประคบให้แน่น ปีบ เมื่อใช้เป็นสำนวนหมายถึง ตาหนี

"เชย" หมายถึง สัมผัสเบา ๆ หรือซ้อนชั้นเบา ๆ ด้วยความเอ็นดู หรือรักใคร่ เมื่อใช้เป็นสำนวน หมายถึง เก๋, ไม่ทันสมัย สันนิษฐานว่ามาจากตัวละครชื่อ ลุงเชย ในนวนิยายชุด พล นิกร กิมหงวน ของ บ.อินทราบาลิต

ยอมแม้มุกตังพันเก้าอี้ ก.ตร.

"สวัสดี" ยืนหนังสือ มท.1 ทบทวน

ลูกน้องทอดผ้าป่าส่งบุญช่วย

(เดลินิวส์. 23 ตุลาคม 2536)

"ตัง" หมายถึง ตีหรือดันขึ้นเมื่อถูกกดหรือถูกบีบ เมื่อใช้เป็นสำนวนหมายถึง ให้ออกจากตำแหน่ง

"เก้าอี้" หมายถึง ที่สำหรับนั่งมีขา ยกย้ายไปได้ มีมากชนิดด้วยกัน เมื่อใช้เป็นสำนวน หมายถึง ตำแหน่ง

2.1.9.2.2 ใช้คำประสมที่เปลี่ยนความหมายจากคำเดิม

หมายถึง การใช้สำนวนที่เป็นคำประสมซึ่งเปลี่ยนความหมายจากคำเดิม เช่น อัคฉัด สอดไส้ ตบเท้า ออกโรง ไฟเขียว ลงขัน ไซก๊อ กัดข้อ ปิดฉาก มวยหมู่ กบดาน ล้างไฟ พลิกล็อก ล่องหน เช็ดเขียว บัดฝุ่น ผ่าตัด ตัวอย่างเช่น

ลิปล้อต้นผิวยี่เด็ก น.ร.คาถนน 4 ศพเจ็บ 25

ศธ.เร่งอัคฉิต 500 ล.

ล้างระบรณโรงเรียน

(มติชน. 3 พฤศจิกายน 2536)

"อัคฉิต" หมายถึง อัคฉาระบีเข้าที่ข้อต่อรณนค์ เมื่อใช้เป็นสำนวน หมายถึง
สนับสนุน

"ชวลิต" กบดาน

ไม่ยอมพบ

(ดาวสยาม. 21 ตุลาคม 2536)

"กบดาน" หมายถึง นอนพังกาบกับพื้นไต้หน้า เป็นอาการของจระเข้ เมื่อใช้เป็น
สำนวนหมายถึง หลบซ่อนตัวไม่ออกมา

สอดไส้กล่ม

ไม่วางใจ

(ดาวสยาม. 13 ธันวาคม 2536)

"สอดไส้" หมายถึง ซมใส่ไส้ เมื่อใช้เป็นสำนวนหมายถึง แอบนำข้อมูลสอดแทรก
เข้าไป

แต่ง "สวัสดี" เข้าทำเนียบ

ก.ตร. ไพเขียว

"ประทิน" อ.ตร.

(เคลนิวส์. 8 ธันวาคม 2536)

"ไพเขียว" หมายถึงสัญญาไพเราะจรรโลงให้กว้าง เมื่อใช้เป็นสำนวน หมายถึง อนุญาต
ทำการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยสะดวก

ตลาดฯ ออกโรง

จับต่าบ้นหัน

ไทยเทขายฮ้องกง-สิงคโปร์ ไล่ซื้อ

(แนวหน้า. 9 ตุลาคม 2536)

"ออกโรง" หมายถึง ออกแสดงเป็นครั้งแรกเมื่อได้ฝึกมาแล้ว แสดงเป็นครั้งคราว
เมื่อนำมาใช้เป็นสำนวนหมายถึง แสดงตัวอย่างเปิดเผย

ชวนยอมพลึงผัก

ผ่าตัดงานจรรยา

กรม.เพิ่มอำนาจเด็ดขาด คจร. หลังถูกกดดันหนัก

(แนวหน้า. 29 ธันวาคม 2536)

"ผ่าตัด" หมายถึง การรักษาผู้ป่วยโดยวิธีผ่าตัดคว้ยวะ เมื่อใช้เป็นสำนวน
หมายถึง ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขอย่างมากมาย อาจถึงขั้นรื้อระบบงาน

ลูกน้องตบเท้าหารือเครียดเตรียมหาทางประกัน

ปี "สวัสดี" - บิ๊ก ตร. มอบตัว

ชี้โทษหนักติดคุก 15 ปี

(มติชน. 4 ธันวาคม 2536)

"ตบเท้า" หมายถึง อาการเดินกระแทกตั้นกับพื้นแรง ๆ ของทหารหรือตำรวจ
เป็นต้น เมื่อใช้เป็นสำนวนร่วมกับคำว่าหารือจึงหมายถึง พร้อมใจกันเข้ามาประชุม

ถล่มเอ็ม-16 ไล่ "เจ้าพ่อบักซ์ไค" คับ พร้อมเด็ก 3 ขวบ

ลงขัน 3 ล้านฆ่า "เสียดา"

ตร. ตั้งทีมล่า 8 มือปืนโหด

(มติชน. 16 ธันวาคม 2536)

"ลงขัน" หมายถึง เอาเงินใส่ลงในขันเป็นต้นเพื่อช่วยในงานต่าง ๆ เมื่อใช้เป็น
สำนวนหมายถึง ร่วมมือกันออกทรัพย์เพื่อจ้างวานทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

อาจพลิกพลิกไม่ได้ตัวจริง

ฝ่ายค้านลุยไม่ไว้วางใจ "จิ๋ว"

(ไทยรัฐ. 27 ตุลาคม 2536)

"พลิกพลิก" ใช้เป็นสำนวนหมายถึง ผิดความคาดหมาย, ผิดไปจากที่คาดไว้

2.1.9.2.3 ใช้เป็นวลีหรือกลุ่มคำ มักทำหน้าที่เป็นคำกริยา

หรือคำขยายหรือเป็นคำกริยาที่มีคำขยายรวมอยู่ด้วย เช่น เปิดบัญชีแค้น เป็นงง ชดกันมัน จัดทัพใหม่ เล่นบทกร้าว เดินหน้าลุย หนาวผิดอาเพศ เปิดดอกแฉะ สิ่งเด็ดหัว ออกแรงดัน คึกหน้าลาย รูดชิบปาก ไล่กูดหัว ซ่าปิดปาก ตะโด่ง ยกมือช่วย รุมสับและ จับกราวรูด ทาแปะ ๆ บุดลั่นลาย ชัดซากันเอง ยืนดาบให้ เลี้ยวแล้วได้ตี ลุยล้างน้ำเน่า กระชูดสุดขีด คีกละเลงเลือด ยิ่งเผาชน ไปคนละทาง คนละเรื่องเดียวกัน ดังตัวอย่าง

ยืนดาบให้ "ประทีน"

ไล่กูดหัว

พวกต่อต้าน

(เดลินิวส์. 26 ตุลาคม 2536)

"ยืนดาบให้" หมายถึง ให้อำนาจ

"ไล่กูดหัว" หมายถึง ลงโทษ

"จิ๋ว" ไม่เป็นกระบวน

สมัคร-เฉลิม

รุมสับและ

(ดาวสยาม. 13 พฤศจิกายน 2536)

"รุมสับและ" หมายถึง ช่วยกันด่า, ตาหนี

สับเขร่อเจอเข้ายังเป็นง

โหมไฟ 3 ชม. ไม่หมดต้องซ้ำ

ญาติไม่กล้าไปเก็บกระดูก

(ไทยรัฐ. 27 พฤศจิกายน 2536)

"เป็นงง" หมายถึง สงสัยระคนแปลกใจ

มือฆ่า "เก๋า" บุคลิกลาย

ลบรอยแค้น แทนหนี้ จ.ส.ต.

(ดาวสยาม. 27 พฤศจิกายน 2536)

"บุคลิกลาย" หมายถึง เปิดเผยความลับจนหมดสิ้น

"มารุต" สิ่ง ตร. รูดชิปาก

ยันไม้ไผ่เรื่องการเมือง

ห้ามผู้ติดตามพกอาวุธ

(เดลินิวส์. 30 ธันวาคม 2536)

"รูดชิปาก" หมายถึง ไม้ให้พูด

กลับแล้ว-ไม่พูดการเมือง

หวังใหม่-เอกภาพชดกันมัน

(ไทยรัฐ. 25 พฤศจิกายน 2536)

"ชดกันมัน" หมายถึง โต้เถียงกันอย่างดุเดือด

จากการศึกษาการใช้สำนวนในการเขียนพาดหัวข่าวพบว่า ผู้เขียนข่าวได้ใช้สำนวน
อยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. การใช้สำนวนเดิม มี 2 ลักษณะ ได้แก่

1.1 ใช้ตามรูปเดิม เช่น แจงสี่เบี้ย กบในกะลา หัวชนผา เป็นต้น

1.2 เปลี่ยนแปลงรูปไปจากเดิม มี 3 วิธี คือ เปลี่ยนคำ ตัดคำและเพิ่มคำ
เช่น ตกบ่อน้ำมัน เลี้ยงแกะ และเสียผู้เสียคน ตามลำดับ

2. การใช้สำนวนใหม่ มี 3 ลักษณะ ได้แก่

2.1 ใช้คำเดี่ยวที่เปลี่ยนความหมายจากคำเดิม เช่น อัด จืด หนึบ วาย เป็นต้น

2.2 ใช้คำประสมที่เปลี่ยนความหมายจากคำเดิม เช่น จัดข้อ อัศจรรย์ ไพเราะ ลงขัน ผ่าตัด เป็นต้น

2.3 ใช้เป็นวลีหรือกลุ่มคำ เช่น เป็นงง บุดล้นลาย ย่นดาบให้ โล่กุดหัว ชดกันมัน เป็นต้น

กล่าวได้ว่า การใช้สำนวนเดิมหรือแปลงจากรูปเดิมในการเขียนพาดหัวนั้น ทำให้พาดหัวอ่านน่าสนใจ สื่อความหมายได้รวดเร็วและไม่ต้องเสียเวลาอธิบาย นอกจากนั้นยังช่วยให้ภาพ ความรู้สึก และความหมายที่ตรงกัน สร้างความเป็นกันเองให้เกิดกับผู้อ่าน และบางสำนวนก็ก่อให้เกิดความขบขันได้ สำนวนเหล่านี้มักเป็นสำนวนที่ผู้อ่านคุ้นเคยอยู่แล้ว แม้บางส่วนจะเปลี่ยนแปลงไปก็ยังคงมีเค้าของสำนวนเดิม และความหมายก็เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง มีบางสำนวนเท่านั้นที่ความหมายเปลี่ยนไป

ส่วนการใช้สำนวนใหม่ทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของสำนวนเหล่านี้ได้ต้องอาศัยบริบท กระนั้นก็ยังมีส่วนสำนวนที่แม้จะใช้บริบทช่วยแล้วยังไม่เข้าใจความหมาย ต้องอ่านรายละเอียดในตัวข่าวจึงจะเข้าใจชัดเจนขึ้น

2.1.10 การใช้โวหาร การใช้โวหาร คือ กลวิธีการใช้คำหรือกลุ่มคำเพื่อให้เกิดภาพที่แจ่มชัดในใจของผู้อ่าน และทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะท้อนใจและคล้อยตาม ทำให้งานเขียนมีความน่าอ่านยิ่งขึ้น อุตุสลี นิมสอาด (2537 : 23) กล่าวว่า "โวหารเป็นศิลปะการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง ซึ่งจะมีการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยนำลักษณะเด่นหรือคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกันมากล่าวทำให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพและเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึก เข้าใจความหมายในสิ่งที่กล่าวถึง" การใช้โวหารของผู้เขียนนั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายของการใช้ ดังที่ ปราณี ธนะชานันท์ (2519 : 73) กล่าวว่า "การที่กวีใช้โวหารแบบต่าง ๆ แทนที่จะกล่าวอย่างตรงไปตรงมานั้น ประการหนึ่งก็คือเพื่อจะสร้างภาพขึ้นในจินตนาการของผู้อ่านและภาพนั้นจะสะท้อนความรู้สึกและความหมายของกวีให้แก่ผู้อ่าน

การเขียนพาดหัวข่าวเพื่อจะสร้างภาพให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าสนใจพบว่า ผู้เขียนข่าวมีการใช้โวหารในการเขียนพาดหัวข่าว 5 ลักษณะ คือ การใช้อุปมา การใช้อุปลักษณ์ การใช้ข้อติพจน์ การใช้บุคลาธิษฐาน และการใช้สัทพจน์

2.1.10.1 การใช้อุปมา อุปมา คือ การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน โดยมีคำเชื่อมโยง เช่น คำว่า เหมือน ดุจ ดัง เช่น บาน ราว ประหนึ่ง เพียง เทียม ฯลฯ (กาญจนา นาคสกุล. 2524 : 202) จากข้อมูลพบการใช้โวหารแบบอุปมาเพียง 1 ตัวอย่างเท่านั้น คือ

นักวิชาการอัด ชวน ยับ

ทำตัวเหมือนช้างเท้าหลัง

(ดาวสยาม. 31 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบเทียบการวางตัวหรือการประพฤติของนายชวน หลีกภัย ว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับช้างเท้าหลังซึ่ง มีความหมายว่าเป็นผู้ตาม ขาดลักษณะของความเป็นผู้นำที่ดี

2.1.10.2 การใช้อุปลักษณ์ อุปลักษณ์ คือ การเปรียบเทียบที่นำลักษณะเด่นของสิ่งที่ต้องการเปรียบมากกล่าวโดยไม่มีคำเชื่อมโยงหรือบางครั้งอาจมีคำว่า "เป็น" (กาญจนา นาคสกุล. 2524 : 202) การใช้โวหารแบบอุปลักษณ์ที่ปรากฏในพาดหัวข่าวมีทั้งที่มีคำเชื่อมโยงและไม่มีคำเชื่อมโยงดังตัวอย่างต่อไปนี้

คลังห่วงรายย่อยเป็นแมลงเม่า

สถิติใหม่ซื้อขายหนักในรอบ 18 ปี

(เดลินิวส์. 2 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ รายย่อยที่ซื้อหุ้นเก็งกำไรโดยไม่ระมัดระวัง ว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับพฤติกรรมของแมลงเม่าที่ชอบเล่นไฟจนทำให้ตาย ใช้คำว่า "เป็น" นำหน้าคำที่มีลักษณะเด่นคือ "แมลงเม่า" มาเป็นสื่อเปรียบเทียบ

โครมเหล็กทั้งคัน

11 ชีวิต

และเป็นเศษเนื้อ

(เดลินิวส์. 28 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบลักษณะของศพว่ามีสภาพแหลกเหลวไม่เป็นรูปเดิม โดยใช้คำว่า
เป็น นานาคาที่มีลักษณะเด่นคือ "เศษเนื้อ" มาเป็นสิ่งที่เปรียบเทียบ

ผวาโรคระบาดข้าชาวอินเดีย

ศพกองสูงเป็นภูเขา

3 หมัน พินไม่พอเผา

(มติชน. 13 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบเทียบความสูงใหญ่ของศพชาวอินเดียจำนวนมากมายที่วางซ้อนทับกันไว้
เนื่องจากไม่มีพินจะเผาว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับความสูงของภูเขา โดยใช้คำว่า "เป็น"
นานาคาที่มีลักษณะเด่นคือ "ภูเขา" มาเป็นสิ่งที่เปรียบเทียบ

เป็นตอตะโกคาซาก

ตายอย่างสยดสยอง

(ไทยรัฐ. 9 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบเทียบความดำของศพที่ถูกไฟคลอกว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับความดำ
ของต้นตะโกและใช้คำว่า "เป็น" นานาคาที่มีลักษณะเด่นคือ "ตอตะโก" มาเป็นสิ่งที่เปรียบเทียบ

'คึก' เปรี้ยยังยั้งใส่

ซัดพวก 'กระสือ' กินอุทยาน

(ไทยรัฐ. 19 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่รุกร้ายึดครองวนอุทยานแห่งชาติโดยผิด
กฎหมายว่าเป็นที่น่ารังเกียจ เช่น การรังเกียจกระสือซึ่งเป็นผีที่ชอบกินของโสโครก จึงเป็น
ลักษณะเด่นของกระสือที่น่ามาเปรียบเทียบ

แม่เสื้อปกป้องลูก

พาดกบาล

ผ้าระยาดับคามือ

(ไทยรัฐ. 29 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบบุคคลซึ่งเป็นแม่ที่ปกป้องลูกให้พ้นอันตรายด้วยวิธีการรุนแรงและ
เหี้ยมโหดว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับเสือแม่ลูกอ่อน ซึ่งจะดุร้ายน่ากลัวกว่าปกติ คำว่า "แม่เสือ"
จึงเป็นลักษณะเด่นที่นำมาเปรียบเทียบ

เผาพินาศร้อยล้าน

ตลาดอรัญ

จมนทะเลเพลิง

(ไทยรัฐ. 30 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบวงกว้างของเพลิงที่ไหม้ตลาดอรัญประเทศว่า มีลักษณะเช่น
เดียวกับความเว้งว่างกว้างใหญ่ของทะเลดังนั้น คำว่า "ทะเล" จึงมีความหมายที่เป็น
ลักษณะเด่นที่ผู้เขียนนำมาเปรียบเทียบ

ทลายชุมชนรก 2 ผัวเมีย

ซังเด็ก 4 ขวบ

ล่ามติดหมา

(ดาวสยาม. 15 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบสภาพของบ้านที่มีแต่ความทุกข์ทรมาน ไม่น่าอยู่ว่ามีลักษณะเช่น
เดียวกับชุมชนรกซึ่งเป็นแดนที่มีแต่ความทุกข์ทรมาน ดังนั้น ความหมายของคำว่า "ชุมชนรก"
จึงเป็นลักษณะเด่นที่นำมาเปรียบเทียบ

คลื่นมนุษย์หนีเล้ง

พิจิตรครองแชมป์

หนีเข้ากรุง 2 แสน

(มติชน. 24 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เปรียบเทียบการอพยพแรงงานเข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ ของชาวต่าง
จังหวัดว่า มีอยู่ตลอดเวลาไม่ขาดสาย เช่นเดียวกับคลื่นซึ่งกระเพื่อมเคลื่อนไหลอยู่ทุกขณะ
ความหมายของคำว่า "คลื่น" จึงเป็นลักษณะเด่นที่นำมาเปรียบเทียบ

2.1.10.3 การใช้ข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริง คือ การเปรียบเทียบกันความเป็นจริง (กาญจนา นาคสกุล. 2524 : 204) เป็นการกล่าวเปรียบเทียบที่ให้ผลทางด้านความรู้สึกและจิตใจ โดยนำข้อความหรือคำมาช่วยสร้างภาพของเหตุการณ์หรือเรื่องราวในข่าวให้มีความหมายเกินความเป็นจริง เพื่อสร้างความรู้สึก ความซาบซึ้ง ประทับใจ ไปกับข้อความหรือคำที่ใช้ หรือจะทำให้เนื้อหาที่มีน้ำหนักมากขึ้น ตัวอย่างเช่น

เผาศพ 4 ทุน้อย

ร่ำไห้ระงม

น้ำตาท่วมเมรุ

(เคลวินส์. 5 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้บอกอาการร้องไห้คร่ำครวญของญาติพี่น้องที่มาเผาศพเด็กนักเรียน ซึ่งประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตว่า มีความเศร้าเสียใจอย่างที่สุดจนน้ำตาที่ไหลออกมานั้นมีปริมาณมากจนท่วมฉาบบนสถาน แม้เป็นการเปรียบเทียบที่เกินความเป็นจริง แต่สามารถสร้างความรู้สึกเศร้าสลดให้เกิดขึ้นแก่ผู้อ่านได้

หาม จี๊ว ส่งรพ.

โดนพิษบูม้า

ทะลวงไส้

(เคลวินส์. 24 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวว่าพิษของบูม้า มีความรุนแรงมาก ขนาด "ทะลวงไส้" ของจี๊ว ซึ่งเป็นการนำคำที่เกินความจริงมาใช้ เพราะ ทะลวง หมายถึง ทำให้เป็นช่องทะลุ, ทำให้เกิดเป็นทางหรือเป็นช่องทะลุเข้าไป (ราชบัณฑิตสถาน 2526 : 384) "พิษบูม้า" เป็นคำที่ผู้เขียนหมายถึงการรับประทานบูม้าของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ แล้วทำให้เกิดอาการเป็นพิษ วนกระเพาะอาหาร คำนี้จึงเป็นคำที่สร้างภาพและทำให้เนื้อหาของข้อความนี้หนักแน่นชัดเจนขึ้นทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึก ว่ามีอาการหนักและรุนแรงมากจึงอยากติดตามข่าวนั้นต่อไป

เหยื่อต้นไม้ที่ตัดขาด

ตายแล้ว

พ่อแม่แทบใจขาด

(ไทยรัฐ. 7 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้แสดงความเศร้าโศกของพ่อแม่ที่ลูกต้องมาเสียชีวิตไปว่า "พ่อแม่แทบใจขาด" ซึ่งเป็นการเปรียบที่เกินความจริง "แทบใจขาด" นั้นมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า "ขาดใจ" หมายถึงสิ้นใจ, ตาย (ราชบัณฑิตยสถาน 2526 : 139) ผู้เขียนหมายถึงความรู้สึกของพ่อแม่ที่สิ้นใจตายไปด้วย คำว่า "แทบใจขาด" จึงสร้างความรู้สึกให้แก่ผู้อ่านว่า เห็นอาการของพ่อแม่ที่รักลูกมากและแสดงความรู้สึกเสียใจจนอยากตายไปพร้อมกับลูก ดังนั้นคำว่า "แทบใจขาด" จึงเป็นคำที่เน้นภาพและอารมณ์ของข้อความนี้ให้หนักแน่น เกิดขึ้นในใจของผู้อ่าน

รถชนกันเป็นเหตุ

พล.ต. ยั่ว

ชย้าฉีกเนื้อจรรยาจร

(ไทยรัฐ. 23 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เป็นการแสดงความโกรธของนายทหารยศพลตรีผู้หนึ่งที่โกรธตำรวจจราจรรุนแรงมากถึงขั้น "ชย้าฉีกเนื้อจรรยาจร" ซึ่งเป็นการใช้คำที่เกินความเป็นจริง เพราะคำว่า "ชย้าฉีกเนื้อ" เป็นการกระทำของสัตว์ หมายถึง เอาปากกัดบกัดเนื้อให้ขาดหรือแยกออกจากกัน ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกและเห็นภาพของพลตรี ผู้ที่กระทำการรุนแรงเกินกว่าเหตุแก่ตำรวจจราจรมากจนน่ากลัว

2.1.10.4 การใช้บุคลาธิษฐาน บุคลาธิษฐาน คือการใช้คำที่เกิดจากการเปรียบเทียบโดยนำสิ่งที่ไม่มีชีวิต แต่ไม่ใช่มนุษย์มากล่าวถึงราวกับเป็นคน (กาญจนา นาคสกุล. 2524 : 204) บุคลาธิษฐานที่ใช้ในการเขียนพาดหัวข่าวจะทำให้ผู้อ่านเกิดภาพชัดเจน

ตัวอย่างเช่น

เจ้าพระยาภักสิทธิ์

เรือหางคว่ำ

ตาย 30 ศพ

(ดาวสยาม. 11 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ให้แม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ทำกิริยา "กลืน" ราวกับเป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถทำให้อาหารหรือสิ่งอื่น ๆ ที่อยู่ปากล่องล้าลงไปได้

9 จว : อันตรายหมื่นคนร่ำไห้ฝนถล่มอีกระลอก

ใต้ใกล้อัมพาศ

ถนนขาด - รถไฟไม่วิ่ง

(แนวหน้า. 30 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึงการเกิดอุทกภัยที่ภาคใต้ ซึ่งทำให้ถนนชำรุดเสียหายอาจจะไม่สามารถใช้เป็นเส้นทางคมนาคมได้อีก ผู้เขียนบอกสภาพการคมนาคมของภาคใต้ในขณะนั้นว่า "ใกล้อัมพาศ" "อัมพาศ" เป็นกิริยาอาการของสิ่งมีชีวิตซึ่งเป็นโรคที่ทำให้้วยะบางส่วนตายไปหรือไม่สามารถระดูกระดูกและใช้การได้ ดังนั้นใกล้อัมพาศ "ก็คือ สภาพการคมนาคมของภาคใต้ในขณะที่จะใช้เป็นเส้นทางคมนาคมไม่ได้"

2.1.10.5 การใช้สัทพจน์ สัทพจน์ คือ การเปรียบเทียบ โดยใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติหรือเสียงต่าง ๆ (กาญจนา นาคสกุล. 2524 : 204) การใช้สัทพจน์จะทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงสิ่งนั้นจริง ๆ เห็นภาพ หรือ กิริยาอาการที่เกิดขึ้นนั้นได้ชัดเจนขึ้น สัทพจน์ที่ปรากฏในการเขียนพาดหัวข่าว เช่น อืม พื้บพื้บ โครม แซด โท่ เบ๊ยยง ทือ ตัวอย่างเช่น

ยืนกรานไม่กลืนน้ำลายตัวเอง

สีปากก็พื้บพื้บเชียร์ สวิสดี

ก.ตร. รุกฆาตชู้กล้าวโทษ มท.1

(เดลินิวส์. 22 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนข่าวใช้คำเลียนเสียงพิบัพ เพื่อแสดงให้เห็นถึงกลุ่มตำรวจ
ที่มาสนับสนุนพลตำรวจเอกสวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ ให้กลับมาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจนั้นว่ามี
เป็นจำนวนมากและมาพร้อม ๆ กันอย่างรวดเร็ว

ฝ่ายค้านฮึมฮัมถัดติ๊กพอกแน่น

"สุพาสน์" ก็ยังไม่หยุดตามล้าง

"สวัสดิ์" ส่งสาราหัยติเคลื่อนไหว

(เคลินิวส์. 28 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนข่าวใช้คำเลียนเสียงแสดงความไม่พอใจ คือ "ฮึม" เพื่อ
แสดงให้เห็นว่าฝ่ายค้านไม่พอใจที่พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ออกคำสั่งให้พลตำรวจเอกสวัสดิ์
อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจ ไปช่วยราชการที่กระทรวงมหาดไทย จึงขู่ว่าจะติดไม้ไว้ว่าเงา

กดเบรีย้งในบ้อมยาม

หนีปัญหาการเงินรุมเร้า

(ไทยรัฐ. 8 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนข่าวใช้คำเลียนเสียงการยิงปืน คือ "เบรีย้ง" เพื่อบอกถึง
ความรุนแรงของเสียง

นายกฯ ชวนสวนกระแส

พ่อค้า ให้อีวรอคิวเหมือบ

(ไทยรัฐ. 18 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนข่าวใช้คำเลียนเสียงการให้ร้องอย่างดีใจของบรรดาพ่อค้า
ที่จะมีโอกาสได้สิทธิครอบครองอุทยานแห่งชาติ ภายหลังจากที่นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี
สนับสนุนนโยบายประกาศพื้นที่บางส่วนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

โครมแหกทั้งคัน

11 ชีวิต

และเป็นเศษเนื้อ

(เคลินิวส์. 20 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนใช้คำเลียนเสียงรถที่วิ่งชนกัน คือ "โครม" เพื่อแสดงให้เห็นว่าชนกันอย่างรุนแรง

จากการศึกษาวิเคราะห์การใช้โวหารในการพูดหว่านพว่า การใช้ข้อติพจน์ อุปลักษณ์ สัทพจน์ บุคลาธิษฐาน และอุปมา ก็เพื่อต้องการสร้างภาพ สร้างอารมณ์ ความรู้สึก ความเข้าใจในทันทีที่เกิดแก่ผู้อ่าน เป็นการกระตุ้นผู้อ่านให้อยากติดตามอ่านเนื้อหาในตัวหว่านต่อไป การใช้โวหารจึงเป็นการเลือกใช้ภาษาที่สั้นกระชับ มีความหมายและช่วยประหยัดเนื้อที่ในการพิมพ์อีกด้วย

2.1.11 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย จะใช้เพื่อการเขียน การอ่าน และการใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจน ดังที่พระยาอุปกิตศิลปสาร (2480 : 309-310) อธิบายว่า ในการเรียบเรียงภาษาเป็นลายลักษณ์อักษรนั้น จะต้องมีเครื่องหมายต่าง ๆ ประกอบด้วย เพื่อจะให้อ่านได้ถูกต้องตามต้องการ ดังนั้นเครื่องหมายวรรคตอนจึงนับว่าเป็นข้อสำคัญส่วนหนึ่งในการเรียงความ

จากการศึกษาพบว่า การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในพาดหัวหว่าน มีการใช้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนชนิดเดียว กับ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนหลายชนิดซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.11.1 การใช้เครื่องหมายวรรคตอนชนิดเดียว

2.1.11.1.1 จุดไข่ปลา (...) ราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 32) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์การใช้จุดไข่ปลาดังนี้

- ใช้สำหรับข้อความที่ไม่จำเป็นหรือไม่ต้องการกล่าวเพื่อจะชี้ว่าข้อความที่นำมาถวานั้นตัดตอนมาเพียงบางส่วน ใช้ได้ทั้งตอนขึ้นต้น ตอนกลาง และตอนลงท้ายข้อความ โดยจะใช้ละจุดอย่างน้อย 3 จุด
- ในบทร้อยกรอง ถ้าละข้อความตั้งแต่ 1 บรรทัดขึ้นไป ให้ใช้เครื่องหมายไข่ปลา หรือจุดไข่ปลายาวตลอดบรรทัด
- ใช้แสดงว่ามีข้อความ แต่ข้อความนั้นลบเลือนหรือขาดหายไป และยังไม่

สามารถหาหลักฐานประกอบหรือยืนยันได้

- ใช้แบบพิมพ์ซึ่งเว้นที่ไว้ให้กรอกข้อความต่าง ๆ
- ใช้สำหรับละตัวอักษร คำ หรือข้อความที่ไม่ต้องการให้อ่าน

เครื่องหมายจุดไข่ปลาที่ใช้ในการเขียนพาดหัวข่าว มีวิธีใช้ต่างจากที่ราชบัณฑิตยสถานกำหนด คือ ใช้แยกข้อความให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของหัวข่าวได้ชัดเจนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น

ไม่มีใครบ้า...แต่

ยังดันทุรัง

เนียนปาทาร์สีออร์ท

(ไทยรัฐ. 18 ตุลาคม 2536)

ข้อความนี้ใช้จุดไข่ปลา เพื่อแยกประโยค "ไม่มีใครบ้า" ออกจากประโยค "แต่ยังดันทุรังเนียนปาทาร์สีออร์ท" เพื่อให้ผู้อ่านแยกข้อความในหัวข้อนี้ให้ชัดเจนขึ้นว่า ข้อความแรก "ไม่มีใครบ้า" เป็นคำเกริ่นนาก่อนที่จะอธิบายเนื้อหาให้ชัดเจนว่า มีการทำลายป่าใบทาร์สีออร์ท

ดร.ไม่รีดไถ มีแต่...

ตายแล้ว

ส.ต.อ.เมีย 1 ลูก 3

(ไทยรัฐ. 31 ตุลาคม 2536)

เครื่องหมายจุดไข่ปลาที่ใช้หลังคำว่า "แต่" นี้ใช้เพื่อเว้นระยะให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายเอาเอง อาจเป็นเพราะความหมายนั้นผู้เขียนข่าวไม่อยากพูดถึง แต่ผู้อ่านก็คงทราบกันเป็นอย่างดีแล้วจากประโยคที่กล่าวมาก่อนจุดไข่ปลานั้นเอง

2.1.11.1.2 อัญประกาศคู่ (" ") และอัญประกาศเดี่ยว (' ') ราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 24) ได้กล่าวถึงเครื่องหมายอัญประกาศไว้ว่า

... อัญประกาศคู่ มีหลักเกณฑ์การใช้ดังต่อไปนี้

- ใช้เพื่อแสดงคำหรือข้อความนั้นเป็นคำพูดหรือความนึกคิด
- ใช้เพื่อแสดงคำหรือข้อความนั้นคัดมาจากที่อื่น
- ใช้เพื่อเน้นความนั้นให้เด่นชัดขึ้น
- ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นใช้ในความหมายผิดไปจากความหมายปกติ

- ถ้าข้อความในเครื่องหมายอัญประกาศมีความยาวหลายย่อหน้า ให้ใส่เครื่องหมายอัญประกาศเปิดไว้ข้างหน้าแต่ละย่อหน้า ส่วนเครื่องหมายอัญประกาศปิดให้ใส่ไว้เฉพาะท้ายย่อหน้าสุดท้ายเท่านั้น

อัญประกาศเดี่ยว มีหลักเกณฑ์การใช้ดังต่อไปนี้

ถ้าต้องการเครื่องหมายอัญประกาศซ้อนในข้อความที่มีเครื่องหมายอัญประกาศอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยว ...

ในการเขียนพาดหัวข่าว เมื่อผู้เขียนข่าวต้องการเน้นความสำคัญของคำนั้น ๆ หรือเมื่อต้องการอ้างคำพูดของบุคคล ผู้เขียนข่าวจะใช้เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยวหรือไม่ก็เครื่องหมายอัญประกาศคู่ คร่อมคำหรือข้อความดังกล่าว เพื่อให้ผู้อ่านสังเกตเป็นพิเศษและจากข้อมูลพบว่าผู้เขียนข่าวนิยมใช้เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยวมากกว่า อาจเป็นเพราะต้องการประหยัดเนื้อที่ และทำให้อักษรของหัวข่าวกระชับกันยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

จี้รบย้ายเพราะปัญหาเยอะ

ผันประกาศก้อง

'ผมจะกลับมา'

(แนวหน้า. 7 ตุลาคม 2536)

'ผมจะกลับมา' เป็นคำประกาศของนายผัน จันทรปาน อธิบดีกรมที่ดิน ใช้เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยวกำกับ เพราะผู้เขียนข่าวนำคำพูดดังกล่าวมาเขียนอ้างไว้ในพาดหัวข่าวซึ่งไม่ตรงกับการใช้เครื่องหมายอัญประกาศคู่ที่ราชบัณฑิตก่่าวไว้ การนำคำพูดของผู้อื่น

มากล่าวอ้างควรใช้อัญประกาศคู่ แต่หัวข่าวนี้อัญประกาศเดี่ยว

รัฐบาลแสนบริสุทธิ

'มารุต' เชื้อ

กรม.สุจริต

(ดาวสยาม. 19 ตุลาคม 2536)

'มารุต' เป็นชื่อของนายมารุต บุณนาคประธานสภาผู้แทนราษฎร ใช้เครื่องหมาย
อัญประกาศเดี่ยวกำกับ เพื่อให้คำว่ามารุตในข้อความนี้เด่นชัดมากขึ้น เป็นคำที่ต้องการให้ผู้
อ่านสนใจมากที่สุดจึงใส่เครื่องหมายดังกล่าวกำกับไว้

เพราะมัวอยู่กับคนรอบ ๆ ข้าง

แฉฝ่ายค้านจะ "ชักพอก" อีกรอบ

คิวของ 4 รมต. กับ 2 รองนายกฯ

(เดลินิวส์. 15 พฤศจิกายน 2536)

"ชักพอก" เป็นคำกริยา ใช้เครื่องหมายอัญประกาศคู่กำกับ เพราะข้อความใน
พาดหัวข่าวนี้นี้ต้องการเน้นว่า ฝ่ายค้านจะทำการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลอย่างทุกแง่ทุกมุม
ที่หัวข่าวใช้คำว่า "ชักพอก" เพื่อให้เห็นภาพการชักถามที่กระจ่างแจ้งชัดเจขึ้น

กลุ่มต่อต้านนิคมหินคลังหนักปลุกมือสู้

"มอสโก" จลาจล

เยลต์ซิน ประกาศฉุกเฉิน

(มติชน. 5 ตุลาคม 2526)

เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยวที่ใช้ในพาดหัวนี้ใช้ในคำว่า "มอสโก" และ"เยลต์ซิน"
เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าเกิดอะไรขึ้น ที่ไหน และทำอะไรบ้าง ในข้อความนี้เกิดการจลาจล
ที่กรุงมอสโก ประเทศรัสเซียประธานาธิบดีเยลต์ซินจึงออกคำสั่งประกาศฉุกเฉิน

ดังนั้นเครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยวและอัญประกาศคู่ที่ใช้ในพาดหัวข่าวจึงใช้เพื่อ
เน้นคำที่สำคัญในหัวข่าว ให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น ใช้เน้นชื่อบุคคล กริยา และสถานที่เกิดเหตุ

2.1.11.1.3 ยัติภังค์ (-) ราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 12)

กล่าวว่า เครื่องหมายยัติภังค์มีหลักเกณฑ์การใช้ดังนี้

... - ใช้เขียนไว้ที่สัณฐานบรรทัดเพื่อต่อพยางค์หรือคำสมาส ซึ่งจำเป็นต้องเขียนแยกบรรทัดกันเนื่องจากมาอยู่ตรงสัณฐานบรรทัด และไม่มีที่พอจะบรรจุคำเต็มได้

- ในบทร้อยกรอง ใช้เขียนไว้ที่ท้ายวรรคหน้าเพื่อต่อพยางค์หรือคำสมาสที่บางครั้งจำเป็นต้องเขียนคาบวรรคกัน เพื่อให้ถูกต้องตามข้อบังคับของฉันทลักษณ์

- ใช้แยกพยางค์เพื่อบอกคำอ่าน โดยเขียนไว้ระหว่างพยางค์แต่ละพยางค์

- ใช้ในหนังสือประเภทพจนานุกรม เพื่อแสดงว่าคำนั้นมีคำอื่นมาต่อท้าย, เพื่อแทนคำอ่านของพยางค์ที่ไม่มีปัญหาในการอ่าน เพื่อแทนส่วนหน้าของคำคู่ที่ละส่วนหน้าไว้เพื่อแทนคำที่มาข้างต้นที่ละหน้าไม่ต้องเขียนซ้ำ มักใช้ในกรณีที่เป็นรายการชุดเดียว

- ใช้ในความหมายว่า "และ" หรือ "กับ"
- ใช้ขยายความ
- ใช้ในความหมายว่า "ถึง" เพื่อแสดงช่วงเวลา จำนวน สถานที่ ฯลฯ
- ใช้แทนคำว่า "เป็น" หรือ "เป็น"
- ใช้แสดงลำดับย่อยของรายการที่ไม่ต้องการใส่ตัวอักษรหรือตัวเลขบอก

ลำดับข้อ

- ใช้เขียนแยกกลุ่มตัวเลขตามรหัสที่กำหนดไว้
- ใช้แยกตัวอักษรเพื่อให้เห็นการสะกดตัว ...

เครื่องหมายยัติภังค์ที่ใช้ในการเขียนพาดหัวข่าวตามที่ปรากฏในข้อมูลพบที่มีการใช้เป็น 4 วิธี คือ ใช้ในความหมายว่า "และ" หรือ "กับ" ใช้ในความหมายว่าถึง ใช้แยกข้อความ และใช้ในความหมายว่า หรือ

ก. ใช้ในความหมายว่า "และ" หรือ "กับ" ตัวอย่างเช่น

เยลต์ชินชนะ

หลั่นนองเลือด

ทัพรถถึง-ฮ.บอมบ์รัฐสภายับเย็น...

(แนวหน้า. 5 ตุลาคม 2536)

เครื่องหมายยัติภังค์นี้ใช้ในความหมายว่า "ทัพรถถึง และ เฮลิคอปเตอร์" เพื่อเชื่อมคำสองคำนี้ให้สัมพันธ์กัน โดยดูจากบริบทจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายว่าหมายถึง "และ" ได้โดยง่าย

หนาวจ๊ก

อุณภูมิเหนือ-อีสาน

ลดต่ำสิบ

(ไทยรัฐ. 22 ธันวาคม 2536)

ใช้เครื่องหมายยัติภังค์ในความหมายว่า และ ได้ข้อความว่า เหนือและอีสาน

วอยคนกรุงต้องเสียสละบ้าง

จีชวันรับศึกชิงน้ำ

ชาวนา-อาบอบนวด

(มติชน. 17 พฤศจิกายน 2536)

ใช้เครื่องหมายยัติภังค์ในความหมายว่า กับ ได้ข้อความว่า ชาวนากับอาบอบนวด

เราจะเห็นได้ว่าการใช้เครื่องหมายยัติภังค์ในความหมายว่าและ หรือ กับ ใช้เพื่อละความที่ยาวทำให้เขียนได้น้อยลง แทนที่จะเป็น "ศึกชิงน้ำระหว่างชาวนากับอาบอบนวด" ก็ตัดคำว่า "ระหว่าง" และ "กับ" ออกไปใช้เพียงเครื่องหมายยัติภังค์แทนเป็นการใช้เพื่อแยกฝ่ายด้วยว่า ชาวนา กับ อาบอบนวด เป็นคนละฝ่ายกัน

ข. ใช้ในความหมายว่า ถึง เพื่อแสดงจำนวน ตัวอย่างเช่น

หุ่นปั้นปูนหนัก

พัง 2-3 พันล้าน

(มติชน. 24 ตุลาคม 2536)

ใช้เครื่องหมายยัติภังค์ ในความหมายว่า ถึง เพื่อแสดงจำนวนได้เป็นข้อความว่า 2 ถึง 3

ค. แยกข้อความ ตัวอย่างเช่น

บิกสงค์บุกเขมร

เคลียร์คลังแสง

หนีบทหารไปช่วยชี้แจง-วิทยุกำพูชาจากไทยยับ

(แนวหน้า. 12 ธันวาคม 2536)

เครื่องหมายยัติภังค์ในข้อความนี้ ได้แยกข้อความ "หนีบทหารไปช่วยชี้แจง" กับ "วิทยุกำพูชาจากไทยยับ" ออกจากกัน แต่ข้อความทั้งสองนี้ มีความสัมพันธ์กันเป็นเหตุเป็นผล แก่กันคือ ประเทศกำพูชา ได้ส่งสัญญาณเรียกวิทยุมาต่อว่าไทย นาวาตรีประสงค์ สุ่นศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จึงนำบุคคลในหน่วยงานทางทหารมาช่วยชี้แจง

ดร.นครบาลหงอย-ปลั่งด้านหาย

(ดาวสยาม. 26 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างในข้อความนี้เครื่องหมายยัติภังค์ ได้แยกข้อความออกจากกัน แต่เป็นข้อความที่ต่อเนื่องกัน จึงมีการนำเครื่องหมายนี้มาใช้คั่นกลาง โดยข้อความหลังได้ละประธานคือ "ดร.นครบาล" ไว้ เพราะได้กล่าวแล้วในข้อความแรก ข้อความหลังจึงไม่ต้องเขียน ดร.นครบาลอีก ก็สามารถเข้าใจได้ว่า "ปลั่งด้านจากตำรวจนครบาลหายไป"

การใช้เครื่องหมายยัติภังค์ที่ใช้แยกข้อความตามตัวอย่างข้อมูลที่กล่าวมานั้น จะทำให้ข้อความในพาดหัวข่าวแบ่งออกเป็นช่วง ๆ สะดวกต่อการอ่าน และช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระในพาดหัวข่าวได้เร็วขึ้น และได้ความหมายตรงตามที่คุณเขียนข่าวต้องการสื่อ

ง. ใช้ในความหมายว่า หรือ ตัวอย่างเช่น

ขึ้นปิด-เปิด พรหมแดน

มหาดไทย

ไม่กระเลือกกระสน

(ดาวสยาม. 23 ธันวาคม 2536)

ยัติภังค์ในข้อความนี้ ใช้ในความหมายว่า "ปิดหรือเปิด" เพื่อละคำว่า หรือ เราจะสังเกตได้ว่า การใช้เครื่องหมายยัติภังค์ในพาดหัวข่าวมีวิธีการใช้ทั้งที่ตรงกับที่ราชบัณฑิตกำหนดไว้ คือ ใช้ในความหมายว่า "และ" หรือ "กับ" ใช้ในความหมาย "ถึง" และมีวิธีการใช้ที่นอกเหนือจากที่ราชบัณฑิตกำหนดไว้คือ การใช้เพื่อแยกข้อความให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาของพาดหัวข่าวได้ง่ายขึ้น และการใช้ในความหมายว่า หรือ ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ก็เพราะคำที่มีเครื่องหมายยัติภังค์คั่นกลางมักเป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้ามเช่น "ปิด" "กับ" "เปิด" เป็นต้น

2.1.11.1.4 เครื่องหมายมหัพภาค (.) ราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 1) อธิบายว่า เครื่องหมายมหัพภาคมีวิธีการใช้ดังต่อไปนี้

- ... - ใช้เพื่อแสดงว่าจบประโยคหรือจบความ
- ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษรเพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ
- ใช้เขียนไว้ข้างหลังตัวอักษรหรือตัวเลขที่บอกลำดับข้อ ในกรณีที่มีข้อย่อย ให้ใส่ลำดับข้อย่อยไว้หลังจุด
- ใช้คั่นระหว่างชั่วโมงกับนาทีเพื่อบอกเวลา
- ใช้เป็นจุดทศนิยม หลังจุดทศนิยมให้อ่านตัวเลขเรียงกันไป ยกเว้นในกรณีเงินตรา ถ้าอ่านเป็นหน่วยเงินตราได้ ให้อ่านตามหน่วยเงินตรานั้น ๆ
- ในทางคณิตศาสตร์ ใช้แสดงจำนวนทศนิยมไม่รู้จบ โดยเขียนตัวเลข
- ในทางคณิตศาสตร์ ใช้แทนเครื่องหมายคูณ
- ในทางวิทยาศาสตร์ ใช้คั่นสูตรเคมีเพื่อแสดงสูตรของสารย่อยในสารประกอบใหญ่
- ถ้าประโยคนั้นมีเครื่องหมายอัฒประกาศหรือเครื่องหมายวงเล็บอยู่ด้วย ให้ใส่เครื่องหมายมหัพภาคไว้หลังสุด ...

ในการเขียนพาดหัวข่าว จะใช้เครื่องหมายมหัพภาคหลังอักษรย่อต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น

นายกา ได้เค้า

ตัวการดักฟัง

จนท. ส่งรายงานลับแจ้งทำเป็นขบวนการ

(แนวหน้า. 15 พฤศจิกายน 2536)

จนท. ย่อมาจากคำว่า เจ้าหน้าที่

ขอต่อ

พ.ร.บ.อิสลาม

อีก 60 วัน

(เดลินิวส์. 7 ตุลาคม 2536)

พ.ร.บ. ย่อมาจากคำว่า พระราชบัญญัติ

เราจะสังเกตได้ว่า ที่ต้องใช้เครื่องหมายหัพภาคในการเขียนพาดหัวข่าวนั้น ก็เพราะข้อจำกัดในเนื้อที่ของพาดหัวนั้น ๆ แต่คำที่ใช้เครื่องหมายหัพภาคจะเป็นคำหรือข้อความ ที่รู้จักกันเป็นอย่างดีแล้ว จึงได้นำเครื่องหมายหัพภาคมาใช้ แต่มีบางคำที่ไม่ได้กำหนดคำย่อไว้เช่นคำว่า "เจ้าหน้าที่" ก็ย่อเป็น "จนท." ก็สามารถเข้าใจได้ว่าย่อมาจากคำว่าอะไรโดยอาศัยข้อความแวดล้อม

2.1.11.1.5 ไวยากรณ์น้อย (๓) ราชบัณฑิตยสถาน (2530 :

30) อธิบายหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายไวยากรณ์น้อย ดังต่อไปนี้

... - ใช้ละคำที่รู้จักดีแล้ว โดยละส่วนท้ายไว้เหลือแต่ส่วนหน้าของคำพอเป็นที่เข้าใจ

- ใช้ละส่วนท้ายของวิสามานยนาม ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว ...

เครื่องหมายไวยากรณ์น้อย ที่ใช้ในการเขียนพาดหัวข่าวจะใช้เมื่อต้องการย่อคำหรือละคำ โดยจะเขียนไว้หลังคำเพื่อแสดงการละส่วนท้ายไว้เหลือแต่ส่วนหน้าของคำพอเป็นที่เข้าใจ คำที่ใช้เครื่องหมายไวยากรณ์น้อยส่วนมากจะเป็นคำที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว ตัวอย่างเช่น

อนันต์จับสวัสดี

หมื่นพระบรมฯ

จิวันไม่ได้แก้ง-นายกา ย้งง

(แนวหน้า. 3 ธันวาคม 2536)

พระบรมฯ, นายกา, เป็นคำที่ละไว้ มาจากคำเต็มว่า พระบรมเดชาภาพ และ
นายกรัฐมนตรี ใช้เครื่องหมายไปยาลน้อยเขียนไว้ข้างหลังเพื่อแสดงการละส่วนท้าย

อุตุฯ เตือนลื่นฝนเจอบั๊ย

ขาดแคลนน้ำ

(ดาวสยาม. 27 ตุลาคม 2536)

อุตุฯ เป็นคำที่ละไว้ มาจากคำเต็มว่า อุตุนิยมวิทยา

พระเทพฯ ทรงให้คิด

ต้องสูญเสีย

แลกก้าวหน้า

พระเทพฯ เป็นคำที่ละไว้ มาจากคำเต็มว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม
บรมราชกุมารี

2.1.11.1.6 อัศเจรีย์ (!) ราชบัณฑิตยสถาน (2530 :

23) อธิบายว่า

... เครื่องหมายอัศเจรีย์มีหลักเกณฑ์การใช้ดังนี้ คือ "ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือ
ประโยคที่เป็นคำอุทาน เช่น อื้อ! กรรรมจริง! ฯลฯ ใช้เขียนหลังคำเลียนเสียง
ธรรมชาติเพื่อให้ผู้อ่านทราบดีว่าเสียงได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เมื่อไม่
สามารถจะเขียนให้ถูกต้องเป็นตัวหนังสือ ได้ เช่น ไครม! บั๊ง! ...

ในการเขียนพาดหัวข่าว ผู้เขียนข่าวจะใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์เพื่อให้ต้นต้นเรียก
ร้องความสนใจของผู้อ่าน ตัวอย่างเช่น

4 จอร์ ให้อ่านถึงอัครทูต

ปฏิบัติการเที่ยงคืน!

(ไทยรัฐ. 12 ธันวาคม 2536)

ในข้อความนี้ใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ท้ายข้อความเพื่อเน้นข้อความ "ปฏิบัติการเที่ยงคืน" มีความโดดเด่นมากขึ้น ว่าการปฏิบัติการของจอร์ 4 คนนี้ได้กระทำในเวลาเที่ยงคืน ซึ่งน่าตื่นเต้น เพราะยังไม่ตึกนัก ปกติจะปล้นกันตอนตี 2-3 ซึ่งคนหลับสนิท

เจรจาแกตต์ลงตัว ราคาข้าวขึ้นตันละพันบาท

ผ่านไทยรับหมื่นล้าน

ชาวนามีหวังรวย!

(แนวหน้า. 17 ธันวาคม 2536)

ในข้อความนี้ ใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ท้ายข้อความเพื่อเน้นข้อความว่า "ชาวนามีหวังรวย" ให้น่าสนใจมากขึ้น และผู้เขียนคงจะใช้เพื่อแสดงความอัศจรรย์ใจแฝงไว้ด้วยเพราะปกติแล้วคำว่ารวยไม่ค่อยได้ใช้กับชาวนา เครื่องหมายอัศเจรีย์จึงถูกนำมาใช้ เพราะเหตุการณ์ที่ชาวนาน่าจะรวยขึ้นเป็นความอัศจรรย์ของสังคมเช่นเดียวกัน

ก่อวินาศกรรมอีก

วางระเบิด!

- สะพานข้ามแม่น้ำ

(เดลินิวส์. 15 ธันวาคม 2536)

อัศเจรีย์ที่นำมาใช้ต่อท้ายข้อความ "วางระเบิด" ใช้เพื่อเน้นการกระทำในข้อความนี้ให้น่าสนใจมากขึ้น เพราะการวางระเบิด เป็นการกระทำที่เป็นความสำคัญของข้อความนี้ จึงนำเครื่องหมายอัศเจรีย์มาใช้ในข้อความดังกล่าว

เราจะสังเกตได้ว่า ผู้เขียนพาดหัวข่าวไม่ได้นำเครื่องหมายอัศเจรีย์มาใช้ตรงตามหลักเกณฑ์ที่ราชบัณฑิตยสถานอธิบายไว้ แต่นำมาใช้ให้ข้อความน่าสนใจมากขึ้น เมื่อเห็นว่าคำหรือข้อความที่กล่าวถึงเป็นข้อความสำคัญก็จะนำเครื่องหมายอัศเจรีย์กำกับท้ายข้อความนั้น ๆ

2.1.11.1.7 ไ้ม้มก (๗) ราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 28)

ได้อธิบายถึงหลักเกณฑ์ในการใช้เครื่องหมายไ้ม้มก ว่าใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยค เพื่อให้อ่านซ้ำ คำ วลี หรือประโยคอีกครั้งหนึ่ง

จากการศึกษาพบว่า ในการเขียนพาดหัวข่าว จะใช้เครื่องหมายไ้ม้มก เพื่อซ้ำคำ หรือซ้ำความ ตัวอย่างเช่น

ตำรวจช่วยสุด ๆ

คนโรคเอดส์

ระเบิดหัวใจในห้องซัง

(ดาวสยาม. 3 พฤศจิกายน 2536)

"ช่วยสุด ๆ" ออกเสียงว่า ช่วยสุดสุด

ตำรวจก็พลอยเป็นใจปล่อยให้รับฟัง

ญาติหมดหนทางต่อสู้ต้องอยู่เฉย ๆ

(เดลินิวส์. 7 ธันวาคม 2536)

"อยู่เฉย ๆ" ออกเสียงว่า อยู่เฉยเฉย

จำคดีเก่าเผยโฉม

ชนอิทธิพล

แฉเบื้องหลังลึกลับ ๆ

(ไทยรัฐ. 24 พฤศจิกายน 2536)

"เบื้องหลังลึกลับ ๆ" ออกเสียงว่า เบื้องหลังลึกลึกลับ

การใช้เครื่องหมายไ้ม้มกในการพาดหัวข่าวให้ได้ตรงตามหลักเกณฑ์ที่ราชบัณฑิตยสถานไว้ คือใช้เพื่อให้อ่านซ้ำคำหรือซ้ำความนั่นเอง

2.1.11.1.8 ปรัศนี (?) ราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 22)

อธิบายถึงหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายปรัศนีไว้ดังต่อไปนี้

- ใช้เมื่อสิ้นสุดความหรือประโยคที่เป็นคำถาม
- ใช้หลังข้อความเพื่อแสดงความสงสัยหรือไม่แน่ใจ มักเขียนอยู่ในวงเล็บ

เครื่องหมายปริศนาที่ใช้ในการเขียนพาดหัวข่าวมีการใช้ดังนี้ ตัวอย่างเช่น

เรื่องสามัคคี

ทรงขออย่ากีดกัน

มีประโยชน์อะไร?

(ไทยรัฐ. 6 ธันวาคม 2536)

เครื่องหมายปริศนาที่ใช้หลังประโยค "มีประโยชน์อะไร" ใช้ในประโยคที่เป็นคำถามว่าการทะเลาะกันนั้นมีประโยชน์อะไรบ้าง เป็นการใช้เครื่องหมายปริศนาได้ตรงตามหน้าที่และเหมือนเป็นการเตือนให้ผู้อ่านคิดถึงคำตอบในคำถามนี้ด้วย

อัดข้าราชการ

ไม่มีงานทำ?

ถึงวิจารณ์การเมือง

(เดลินิวส์. 21 ธันวาคม 2536)

เครื่องหมายปริศนาในข้อความนี้ใช้ต่อท้ายประโยค "ไม่มีงานทำ" ซึ่งไม่ใช่ประโยคคำถาม แต่ผู้เขียนใช้เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและเน้นข้อความตอนนี้ให้สำคัญมากขึ้นว่าพวกที่วิจารณ์การเมือง คือ พวกที่ไม่มีงานทำ หรือมีเวลาว่างมากเกินไป ซึ่งจะนำไปเขียนอธิบายในเนื้อหาข่าวได้ต่อไป

2.1.11.1.9 ทับ (/) ราชบัณฑิตยสถาน (2533 : 41)

อธิบายถึงกฎเกณฑ์การใช้เครื่องหมายทับ ดังนี้

- ... - ใช้ขีดหลังจำนวนเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อยออกจากจำนวนใหญ่
- ใช้ขีดคั่นระหว่างเลขบอกลำดับเลขศักราช
- ใช้สำหรับขีดคั่นระหว่างตัวเลขที่แสดงวัน เดือน ปี

- ใช้ขีดคั่นระหว่างคำ "และ"กับ"หรือ"เป็น" และ/หรือ หมายความว่า อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างก็ได้
- ใช้ขีดคั่นระหว่างคำแทนคำว่า "หรือ" หมายความว่าอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ใช้ขีดคั่นระหว่างคำมีความหมายต่อ
- ใช้ขีดระหว่างรหัสที่เป็นตัวเลขและตัวหนังสือ ...

จากการศึกษาพบว่า การใช้เครื่องหมายทับในพาดหัวข่าว จะใช้ในการเขียนเพื่อแบ่งข้อความออกเป็นช่วงหรือตอน มีลักษณะเช่นเดียวกับการเขียนเว้นวรรคตอน ตัวอย่างเช่น

พม่าชนทัพนับหมื่น

กวาดล้างขุนล่า

ช.- เครื่องบินเพียบ/ไทยเคือเครื่องบินรับผู้อพยพ

(แนวหน้า. 16 ธันวาคม 2536)

น้ำแห้งขอด-หยุดใช้ 3 เดือน/คนงานเคือเครื่องบิน

สั่งปิดแม่น้ำ 3 สายหลัก

ขนส่งทางเรือสะเทือน

(มติชน. 2 ธันวาคม 2536)

เนวินปักใจเชื่อ

ฝีมือทหารพราน

บาระเปิดล้อมบ้าน/แฉหลักฐานนัดชุมนุม

(ดาวสยาม. 21 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่างข้อมูลการใช้เครื่องหมายทับในการเขียนพาดหัวข่าวตามที่ได้กล่าวมานั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนข่าวจะใช้เครื่องหมายทับแยกข้อความออกเป็นช่วง ๆ เพื่อให้อ่านได้ถูกต้อง และเข้าใจความหมายของข้อความได้ตรงกับที่ผู้เขียนข่าวต้องการจะสื่อ

2.1.11.2 การใช้เครื่องหมายวรรคตอนหลายชนิด จากการศึกษาพบว่า
 ในภาคหัวข่าวมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนมากกว่าหนึ่งชนิด เพื่อเน้นความสำคัญของข้อ
 ความย่อในข้อความใหญ่ ตัวอย่างเช่น

บ.บ.ป.สงฆ์ร่ำรวยผิดปกติ - มีมูลยัดเข้ารัฐ

สอบ 52 อธิบดี - ผู้ว่าฯ

"เบี้ยว" ยื่นทรัพย์สิน !

(มติชน. 10 ตุลาคม 2536)

ข้อความนี้มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ดังนี้

- มหัพภาค (.) ใช้ในคำว่า "บ.บ.ป." เพื่อย่อคำนี้ซึ่งย่อมาจากคำเต็มว่า
 "คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ"
- ยัติภังค์ (-) ใช้แยกข้อความ "ร่ำรวยผิดปกติ" ออกจาก "มีมูลยัดเข้ารัฐ"
 ใช้ในความหมายว่า "และ" ในข้อความ "อธิบดีและผู้ว่าฯ"
- ไปยาลน้อย (๓) ใช้ละคำ "ผู้ว่าฯ" ละมาจากคำว่า "ผู้ว่าราชการ
 จังหวัด"
- อัฒประกาศเดี่ยว (' ') ใช้เพื่อเน้นความสำคัญของคำว่า "เบี้ยว"
- อัศเจรีย์ (!) ใช้เพื่อเน้นความสำคัญของคำว่า "ยื่นทรัพย์สิน"

ชวน' สุดอันเตือน รมต. เชิงอ่อน

ให้ระวังเรื่อง 'พิษ' ที่ปรึกษา - คนใกล้ชิด

(เดลินิวส์. 14 พฤศจิกายน 2536)

ข้อความนี้มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนดังนี้

- อัฒประกาศเดี่ยว (' ') ใช้กำกับคำว่า 'ชวน' เพื่อเน้นความสำคัญของบุคคล
 และใช้กำกับคำว่า "พิษ" ซึ่งหมายถึง สิ่งที่น่าเป็นอันตรายแก่ร่างกาย หรือให้ความเดือดร้อน
 แก่จิตใจ เครื่องหมาย ' ' จึงเน้นให้คำน่าสนใจขึ้น
- มหัพภาค (.) ใช้ในคำว่า "รมต." เพื่อย่อคำนี้ ซึ่งย่อมาจากคำว่า

"รัฐมนตรี"

- ยึดบังคับ (-) ใช้ในความหมายว่า "กับ" เพื่อเชื่อมคำว่า "ที่ปรึกษา" กับ "คนใกล้ชิด"

เราจะสังเกตได้ว่าการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในพาดหัวข่าวนั้น มีใช้ทั้งที่ตรงตามหลักเกณฑ์ที่ราชบัณฑิตกำหนดไว้ และใช้นอกเหนือไปจากที่กำหนด แต่หน้าที่ส่วนใหญ่ที่ผู้เขียนพาดหัวข่าวใช้ก็เพื่อเน้นให้คำหรือข้อความย่อในข้อความใหญ่ มีความน่าสนใจมากขึ้นช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้นว่า อะไรคือสิ่งสำคัญที่ผู้เขียนข่าวต้องการเน้นมากที่สุดและสถานการณ์ที่กำลังเสนอนั้นข่าวมีอะไรเป็นจุดสนใจ อาจจะเป็นผู้กระทำ, อาการกระทำหรือผู้ถูกกระทำ ก็แล้วแต่เนื้อหาของข่าวแต่ละเรื่องที่นำเสนอ

ความแตกต่างระหว่างการใช้เครื่องหมายวรรคตอนชนิดเดียว และการใช้เครื่องหมายวรรคตอนหลายชนิด การใช้เพียงชนิดเดียวทำให้คำหรือข้อความที่ต้องการเน้น มีความสำคัญอย่างเด่นชัดว่าสิ่งใดที่สำคัญที่สุดในข่าวนั้น แต่การใช้เครื่องหมายวรรคตอนหลายชนิด ถ้าใช้ได้ตรงตามหลักเกณฑ์การใช้ที่ราชบัณฑิตยสถานได้อธิบาย ก็เป็นการใช้ที่มีประโยชน์ต่อการเขียนพาดหัวข่าว แต่ในการใช้ที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ กลับทำให้พาดหัวข่าวนั้นดูรกรุงรัง เต็มไปด้วย เครื่องหมายวรรคตอน ที่ใช้เน้นคำหลายคำมากเกินไป จนไม่รู้วาคำใดที่มีความสำคัญที่สุด และสิ่งที่เด่นที่สุดของข้อความนั้นอยู่ที่ใด

2.2 การใช้ภาษาในตัวข่าว

ตัวข่าวในที่นี้หมายถึง ส่วนเชื่อมและส่วนเนื้อเรื่องซึ่งเป็นส่วนประกอบของข่าวที่ต่อจากความนำ ส่วนเชื่อมจะเป็นข้อความที่เพิ่มเติมรายละเอียดในส่วนของความนำมักจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของเหตุการณ์หรือบอกที่มาของข่าวหรือแหล่งข่าว ส่วนเชื่อมจึงเป็นส่วนที่โยงความสัมพันธ์ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์หรือเรื่องราวได้อย่างครบถ้วน การใช้ภาษาในส่วนนี้มีลักษณะเป็นบรรยายโวหาร เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่าน ที่ต้องการทราบอย่างรวดเร็วว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร และเพื่ออะไร ภาษาที่ใช้จึงมีลักษณะง่าย ลื่น กระชับ ตรงไปตรงมา ทั้งถ้อยคำ ประโยค และย่อหน้าในการศึกษาการใช้ภาษาในตัวข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

2.2.1 การใช้คำเรียกบุคคลในข่าว

จากข้อมูลที่น่าสนใจศึกษาพอสรุปได้ว่า การใช้คำเรียกบุคคลในข่าวมี 3 ลักษณะคือ การเรียกชื่อจริง การเรียกชื่อจริงที่ระบุ ยศ ตำแหน่ง และการเรียกนามสมมติ

2.2.1.1 การเรียกชื่อจริง คือ การเรียกชื่อและนามสกุลจริงของบุคคลในข่าวโดยระบุคานาหน้าชื่อ ซึ่งได้แก่ คำว่า ด.ญ. ด.ช. นาย นาง และ นางสาว บางครั้งอาจบอกตำแหน่งหน้าที่ข้างหลัง การใช้คำเรียกลักษณะนี้ ส่วนมากจะใช้เมื่อกล่าวถึงชื่อบุคคลดังกล่าวในข่าวเป็นครั้งแรก ตัวอย่างเช่น

... เมื่อไปถึงสอบสวนทราบว่า เด็กที่ถูกจับตัวรายนี้ คือ ด.ช.ยอดรัก ปุ้ยงาม อายุ 10 ขวบ ...

(ไทยรัฐ. 8 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ใช้คำว่า เด็กชาย ซึ่งเป็นคานาเรียกเด็กผู้ชายที่มีอายุไม่ถึง 15 ปีบริบูรณ์ เป็นคานาหน้าชื่อ แล้วตามด้วยชื่อและนามสกุลจริง

... ในเวลาต่อมา นางขวัญเรือน อุณหจิริงรักษ์ อายุ 25 ปี ภรรยาของผู้ตาย เดินถือถุงกับข้าวเข้ามายังห้องที่เกิดเหตุ ...

(ไทยรัฐ. 31 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ใช้คำว่า นาง ซึ่งเป็นคานาหน้าชื่อหญิงที่แต่งงานแล้ว เป็นคานาหน้าชื่อ แล้วตามด้วยชื่อและนามสกุลจริง

... ผู้สื่อข่าวประจำจังหวัดพัทลุงรายงานว่ เมื่อเวลา 04.00 น. วันที่ 28 พฤศจิกายนนี้ นายอภิชาติ เกตุรักษา ผู้ต้องหาคดีพกพาวัตถุระเบิด ร่วมกับ นายสมมาตร ชัยสงค์ นายรัฐภาพ ศักดิ์ณรงค์ ...

(เดลินิวส์. 30 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ใช้คำว่า นาย ซึ่งเป็นคานาหน้าชื่อชายที่มีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นคานาหน้าชื่อ แล้วตามด้วยชื่อและนามสกุลจริง

... นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี ชี้แจงว่าอาจมีความเข้าใจไม่ตรงกัน
ว่าเมื่อใช้กฎหมายนี้แล้วใครจะได้เปรียบเสียเปรียบ ในการออกกฎหมายรัฐบาลยึด
หลักคุ้มครองผู้สร้างสรรค์ ...

(มติชน. 1 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ใช้คำว่า นาย ซึ่งเป็นคานาหน้าชื่อชายที่มีอายุ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็น
คานาหน้าชื่อ ตามด้วยชื่อและนามสกุลจริง แล้วบอกตำแหน่งหน้าที่

... พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขไปชันสูตรพลิกศพที่หน้าห้องแถวดังกล่าว พบศพ
นางสาวประคิน จอมชนะ อายุ 32 ปี บ้านเดิมอยู่เลขที่ 71 หมู่ที่ 1 ...

(เดลินิวส์. 18 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ใช้คำว่า นางสาว ซึ่งเป็นคานาหน้าชื่อหญิงที่มีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้น
ไปที่ยังไม่ได้แต่งงาน เป็นคานาหน้าชื่อ ตามด้วยชื่อและนามสกุลจริง

... เมื่อเวลา 11.45 น. วันที่ 7 พ.ย.36 นายศิริ แสงมณี ผวจ.กำแพงเพชร
พร้อมคณะและผู้สื่อข่าวเดินทางไปพบ ด.ญ.ดวงใจ แก้วสระเสน อายุ 14 ปี สาว
พิการทั้งแขนและขา ...

(ไทยรัฐ. 9 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ใช้คำว่า ด.ญ. ซึ่งเป็นคานาเรียกเด็กผู้หญิงที่มีอายุไม่ถึง 15 ปีบริบูรณ์
เป็นคานาหน้าชื่อ ตามด้วยชื่อและนามสกุลจริง

การใช้คำเรียกบุคคลในข่าว โดยการเรียกชื่อจริงที่ระบุคานาหน้าชื่อตามตัวอย่าง
ดังกล่าวนั้น หากกล่าวถึงชื่อบุคคลเดิมเป็นครั้งที่สองหรือครั้งต่อไปในข่าวเดียวกัน มักระบุ
เฉพาะชื่อกับคานาหน้าชื่อหรือไม่ก็ตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ตัวอย่างเช่น

... ด.ช.ยอดรัก วังหนี่เข้าไปใน ร.ร.สูงเนิน โดยมีชาย 9 คน ในรถวิ่ง
ตามมา ...

(ไทยรัฐ. 8 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง ด.ช.ยอดรัก บุ่งงาม เป็นครั้งต่อไปในข่าวเดียวกันจึงใช้คำ

เรียกที่มีเฉพาะคำหน้าชื่อกับชื่อจริง คือ ค.ช. ยอดรัก

... นางขวัญเรือนเปิดเผยถึงชีวิตที่ตนกับสามีต้องได้รับความลำบากจนเป็นเหตุที่ทำให้ ส.ต.อ.ศุภชัย ต้องตัดสินใจยิงตัวตายว่า ...

(ไทยรัฐ. 31 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง นางขวัญเรือน อุณหจิริงรักษ์ เป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้คำเรียกที่มีเฉพาะคำหน้าชื่อกับชื่อจริง คือ นางขวัญเรือน

... นายศุภชัยกล่าวว่า การแก้ไขกฎหมายเรื่องนี้ไม่ได้มีเสียงเรียกร้องจากสหรัฐอเมริกาแห่งเดียว แต่ยังมีเสียงเรียกร้องจากกลุ่มประเทศยุโรป ...

(มติชน 1 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี เป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้คำเรียกที่มีเฉพาะคำหน้าชื่อกับชื่อจริง คือ นายศุภชัย

... สอบสวนทราบว่า น.ส.ประคิน ได้มาทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ที่ห้องอาหารแห่งหนึ่งในอาเภอย่านตาขาว จ.ตรัง และได้แฝงตัวเป็นสาวบริการ ...

(เดลินิวส์. 18 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง น.ส.ประคิน จอมชนะ เป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้คำเรียกที่มีเฉพาะคำหน้าชื่อกับชื่อจริงคือ น.ส.ประคิน

... หลังจากเข้าไปถึงบ้านเรือนแถวชั้นเดียวเล็กพบ ค.ณ.ดวงใจ มีสภาพแขนขาด้วนที่ข้อมือ แขนซ้ายสับถึงข้อศอก ...

(ไทยรัฐ. 9 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง ค.ณ.ดวงใจ แก้วสระแสน เป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้คำเรียกที่มีเฉพาะคำหน้าชื่อกับชื่อจริงคือ ค.ณ.ดวงใจ

... รองประธานสภากล่าวต่อว่า อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้หากตนเป็นประธาน

รัฐสภาขณะนั้น จะพักการประชุมสัก 10 นาทีเพื่อทำการเจรจากับฝ่ายค้าน . . .

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง นายถวิล ไพรสณฑ์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรกในข่าวเดียวกัน จึงใช้ตำแหน่งแทนคำเรียก

. . . ในเรื่องนี้ นายกรัฐมนตรี ได้ชี้แจงว่าการประชุมพิจารณาร่างพรบ.นี้จะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่ความคิดเห็นของสมาชิก . . .

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี เป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้ตำแหน่งแทนคำเรียก

2.2.1.2 การเรียกชื่อจริงที่ระบุ ยศ ตำแหน่ง คือ การเรียกชื่อและนามสกุลจริงของบุคคลในข่าว โดยระบุ ยศ ตำแหน่งทางวิชาการไว้ข้างหน้าและตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งอื่นๆจะอยู่ข้างหลังชื่อ การใช้คำเรียกลักษณะนี้จะใช้เมื่อกล่าวถึงชื่อของบุคคลในข่าวเป็นครั้งแรก ตัวอย่างเช่น

. . . มีกระแสน้ำแพร่สะพัดไปทั่วว่าจะมีการปลด อ.ตร.ตำรวจแน่ โดยอาจจะให้ พล.ต.อ.พงษ์อำมาตย์ อมาตยกุล รอง อ.ตร. รักษาการตำแหน่ง อ.ตร. แล้วให้ พล.ต.อ.สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ ดำรงตำแหน่งประจำสำนักนายกรัฐมนตรี . . .

(เดลินิวส์. 20 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เขียนถึง พลตำรวจเอกสวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจ และใช้คำเรียกที่มีค่านำหน้าชื่อเป็นคำบอกยศนายตำรวจระดับ พลตำรวจเอก ต่อด้วยชื่อและนามสกุลจริง

. . . ด้าน พล.อ.วิมล วงศ์วานิช ผบ.ทบ. กล่าวถึงกรณีเด็กผากว่า ถ้าต้องการถามเรื่องนี้ให้ไปถามที่อื่น เพราะกองทัพบกไม่มีใครเป็นคนบอกว่ามี . . .

(เดลินิวส์. 31 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เขียนถึง พลเอกวิมล วงศ์วานิช ผู้บัญชาการทหารและใช้คำเรียกที่มีค่า

หน้าหน้าชื่อเป็นคาบอภยศนายทหารระดับ พลเอกต่อด้วยชื่อ และนามสกุลจริง ตามด้วย ตำแหน่งสูงสุดของทหารบก

... พล.ต.อ.มนัส ครุฑไชยันต์ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี อดีตรองอธิบดีกรมตำรวจ กล่าวว่า เครื่องดักฟังโทรศัพท์ปัจจุบันหาซื้อได้จากญี่ปุ่นและฮ่องกง ในราคาไม่แพงนัก ...

(แนวหน้า. 15 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง พลตำรวจเอกมนัส ครุฑไชยันต์ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และใช้คำเรียกที่มีค่านาหน้าชื่อ เป็นคาบอภยศนายตำรวจระดับพลตำรวจเอก ต่อด้วยชื่อและนามสกุลจริง ตามด้วยตำแหน่งข้าราชการการเมืองระดับสูงในคณะรัฐบาล

... ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชน อภิปรายว่าก่อนหน้านี้นายบัญญัติบรรทัดฐาน รองนายกรัฐมนตรีเคยคัดค้านอย่างเต็มที่ แต่วันนี้ทำไมนิสัยคนต้องเปลี่ยนไปเมื่อวันเวลาเปลี่ยนไป ...

(มติชน. 1 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชนและใช้คำเรียกที่มีค่านาหน้าชื่อเป็นคาบอภยศนายตำรวจ ระดับร้อยตำรวจเอก ต่อด้วยชื่อและนามสกุลจริง ตามด้วยตำแหน่งหัวหน้าพรรคการเมือง

... ทางด้าน พล.ต.ท.สมชาย ไชยเวช ผช.อตร.ปป.2 เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวว่า ขณะนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจ จ.เพชรบุรี จับกุมฆาตกรที่ฆ่านางศยามลอดีตรรยาแพทย์ ร.พ.หัวหิน ...

(ไทยรัฐ. 16 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง พลตำรวจโทสมชาย ไชยเวช ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจฝ่ายปราบปรามและป้องกัน และใช้คำเรียกที่มีค่านาหน้าชื่อเป็นคาบอภยศนายตำรวจระดับพลตำรวจโท ต่อด้วยชื่อและนามสกุลจริงตามด้วยตำแหน่งระดับสูงในกรมตำรวจ

การเรียกบุคคลานช่าว โดยการเรียกชื่อจริงที่ระบุ ยศ ตำแหน่ง ตามตัว

อย่างดังกล่าวนั้น หากกล่าวถึงชื่อบุคคลเดิมเป็นครั้งที่สองหรือครั้งที่สามซ้ำๆ เดียวกัน มักจะบ่งเฉพาะชื่อจริงกับยศ หรือไม่ก็ตำแหน่ง ตัวอย่างเช่น

... ทั้งนี้ พล.อ.อ.วรรณาด ได้ให้สัมภาษณ์เมื่อค่ำวันที่ 29 ต.ค. ที่ทำอากาศยาน
กรุงเทพ ภายหลังจากเดินทางกลับจากการเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน ...

(ดาวสยาม. 31 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง พลอากาศเอกวรรณาด อภิจาร์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นครั้งที่สองซ้ำๆ เดียวกัน จึงใช้คำเรียกที่มีเฉพาะชื่อจริงกับยศ

... ส่วนผู้ต้องหาที่เหลืออยู่นั้น พล.ต.ท.สมชาย กล่าวว่า ขณะนี้พนักงานสอบสวน
กำลังรื้อหลักฐานเพิ่มเติมจากชุดสืบสวน ...

(ไทยรัฐ. 16 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง พลตำรวจโทสมชาย ไชยเวช ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจฝ่ายปราบ
ปราม เป็นครั้งที่สองซ้ำๆ เดียวกัน จึงใช้คำเรียกที่มีเฉพาะชื่อกับยศ

... ร.ต.อ.เฉลิมกล่าวว่า ในสาระมาตรา 62 ของกฎหมายจำเลยจะต้องเป็นผู้
พิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเอง ขณะที่รัฐธรรมนูญถือว่า ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ ...

(มติชน. 1 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชนเป็นครั้งที่
สองซ้ำๆ เดียวกัน จึงใช้คำเรียกที่มีเฉพาะชื่อจริงกับยศ

... รองเลขาฯ นายกฯ กล่าวว่า การดักฟังโทรศัพท์นั้นเมื่อมีโทษจำคุก 2 ปี ปรับ
ไม่เกิน 40,000 บาท และถือว่าเป็นอาชญากรรมธรรมดา ...

(แนวหน้า. 15 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง พลตำรวจเอก มนัส ครุฑไชยันต์ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
เป็นครั้งที่สองซ้ำๆ เดียวกัน จึงใช้ตำแหน่งแทนคำเรียกชื่อ

2.2.1.3 การเรียกนามสมมุติ นามสมมุติ คือ ชื่อที่ผู้เขียนข่าวตั้งให้กับบุคคลในข่าวซึ่งไม่ใช่ชื่อจริง จากข้อมูลพบว่า บุคคลที่ผู้เขียนข่าวตั้งนามสมมุติให้จะเป็นเด็กหรือเยาวชนที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ หรือถูกกดขี่แรงงาน การใช้คำเรียกบุคคลเหล่านี้เมื่อกล่าวถึงในข่าวเป็นครั้งแรกจะระบุคานาหน้าชื่อต่อด้วยชื่อที่ผู้เขียนข่าวตั้งให้และมีคำว่านามสมมุติอยู่ในเครื่องหมายวงเล็บตามมาข้างหลัง เพื่อขยายความบอกให้รู้ว่าไม่ใช่ชื่อจริง ตัวอย่างเช่น

... น.ส.เหมย (นามสมมุติ) อายุ 18 ปี ถูกหลอกลวงมาจากมณฑลยูนนาน ประเทศจีน เพื่อการบังคับค้าประเวณีกับนักท่องเที่ยวในกม. โดยได้ถูกทารุณร่างกาย กักขัง ทบตี และถูกทารุณกรรมเพื่อให้ยินยอมขายบริการทางเพศ ...

(มติชน. 28 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง หญิงสาวซึ่งถูกทารุณกรรมเพื่อให้ขายบริการทางเพศเมื่อกล่าวถึงชื่อของหญิงสาวในข่าวเป็นครั้งแรก จึงใช้คำเรียกที่มีคานาหน้าชื่อ ต่อด้วยชื่อที่ผู้เขียนข่าวตั้งให้ และตามด้วยคำว่า นามสมมุติในเครื่องหมายวงเล็บ คือ น.ส.เหมย (นามสมมุติ)

... ด.ช.สมชาติ(นามสมมุติ) อายุ 17 ปี เข้ามาทำงานทํานใน กม. ถูกโกงค่าแรงงาน ภายหลังจากที่ทำงาน 8 เดือน 25 วัน โดยทำงานเป็นคนปิดป้ายโปสเตอร์ตามเสาไฟฟ้า ก็ถูกโกงค่าแรงจากนายจ้าง พร้อมกับไล่ออกจากงานโดยไม่เป็นธรรม นอกจากนี้ยังมีการทารุณร่างกายด้วย ...

(มติชน. 28 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง เด็กชายซึ่งถูกกดขี่แรงงานเมื่อกล่าวถึงชื่อของเด็กชายในข่าวเป็นครั้งแรก จะใช้คำเรียกที่มีคานาหน้าชื่อ ต่อด้วยชื่อที่ผู้เขียนข่าวตั้งให้ และตามด้วยคำว่านามสมมุติในเครื่องหมายวงเล็บ คือ ด.ช.สมชาติ (นามสมมุติ)

... ออกตระเวนหาเด็กหญิงทั้ง 2 ตามสถานที่ท่องเที่ยวตามแหล่งที่พักของเด็กเร่ร่อน ในที่สุดทราบชื่อเด็กหญิงทั้งสองว่า คือ ด.ญ. หนึ่ง (นามสมมุติ) อายุ 12 ขวบ และ ด.ญ. โกว (นามสมมุติ) อายุ 8 ขวบ มีผู้ปกครองนำตัวมาเร่ขาย

บริการทางเพศ แก่พนักงานเที่ยวย่านถนนพัฒนาพงศ์ ...

(ไทยรัฐ. 3 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึงเด็กหญิงสองคนซึ่งถูกผู้ปกครองบังคับให้ขายบริการทางเพศ เมื่อกล่าวถึงชื่อของเด็กหญิงทั้งสองในข่าวเป็นครั้งแรก จะใช้คำเรียกที่มีค่าน้ำหน้าชื่อ ต่อด้วยชื่อที่ผู้เขียนข่าวตั้งให้ และตามด้วยคำว่า นามสมมุติในเครื่องหมายวงเล็บ คือ ด.ญ.'หญิง (นามสมมุติ) และด.ญ.ไก่ (นามสมมุติ)

... เรื่องราวของครูลามกที่เกิดขึ้นรายนี้ถูกเปิดเผยขึ้นเมื่อเวลา 14.00 น. วันที่ 23 ธันวาคม ได้มีพ่อแม่ของ ด.ญ. หน้อย (นามสมมุติ) อายุ 12 ขวบ นักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านหนองม้อ ต.หนองม้อ อ.บ้านค่าย จ.ระยอง เข้าแจ้งความกับ ร.ต.ต.ปริญญา คำเจริญ ร้อยเวร สภอ. บ้านค่าย จ.ระยองว่าได้ถูกครูพละระดับ 5 ของโรงเรียนเดียวกันชื่อนายอิทธิพล แจ่มกระจ่าง อายุ 34 ปี ปลุกปล้ำทำอนาจารที่บ้านพักครูโรงเรียน ...

(เดลินิวส์. 25 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง เด็กหญิงซึ่งถูกปลุกปล้ำทำอนาจาร เมื่อกล่าวถึงชื่อของเด็กหญิงในข่าวเป็นครั้งแรก จะใช้คำเรียกที่มีค่าน้ำหน้าชื่อ ต่อด้วยชื่อที่ผู้เขียนข่าวตั้งให้และตามด้วยคำว่า นามสมมุติในเครื่องหมายวงเล็บ คือ ด.ญ.หน้อย (นามสมมุติ)

การใช้คำเรียกชื่อบุคคลในข่าว โดยการเรียกนามสมมุติตามตัวอย่างดังกล่าวนั้น หากกล่าวถึงชื่อบุคคลเดิมเป็นครั้งที่สองหรือครั้งต่อไปในข่าวเดียวกัน จะระบุเฉพาะนามสมมุติกับค่าน้ำหน้าชื่อ ตัวอย่างเช่น

... น.ส.เหมยกล่าวว่า ตนถูกบังคับอย่างหนักให้ค้าประเวณีทั้ง ๆ ที่มีได้เต็มใจที่จะทำการนั้น พร้อมทั้งได้กล่าวประณามการกระทำและชี้ว่าภาพพจน์ของประเทศ ไทยในสายตาของชาวต่างประเทศจะต้องตกต่ำ ...

(มติชน. 28 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง น.ส.เหมย (นามสมมุติ) เป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้คำเรียกที่มีเฉพาะนามสมมุติกับค่าน้ำหน้าชื่อ

... จากการสอบสวน ค.ญ. หน้อย ให้การว่าตอนเช้าหลังจากที่โรงเรียนให้
เคารพธงชาติแล้วนายอิทธิพล ซึ่งเป็นครูวิชาพลศึกษา ได้ใช้ให้ตนไปทำความสะอาด
บ้านพักครูที่อยู่ด้านหลังโรงเรียนจากนั้นนายอิทธิพลจึงชวนมาใช้มือจับหน้าอกบีบเค้น
อย่างเมามัมนพร้อมทั้งกอดจูบไปทั่วตัว ...

(เดลินิวส์. 25 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง ค.ญ.หน้อย (นามสมมุติ) เป็นครั้งที่สอง ในข่าวเดียวกัน จึง
ใช้คำเรียกที่มีชื่อเฉพาะนามสมมุติกับคำเก่าหน้าชื่อ

จากการศึกษาข้อมูลพบว่า การเรียกบุคคลในข่าวมีลักษณะเป็นแบบแผน
เดียวกัน แบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ

- 1) การเรียกชื่อจริง เช่น ค.ช.ยอดรัก บุ่งงาม, นางขวัญเรือน อุดมกิจรังรักษ์
นายศุภชัย พาณิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี และน.ส.ประคิน เป็นต้น
- 2) การเรียกชื่อจริงที่ระบุ ยศ ตำแหน่ง เช่น พล.อ.อ.วรรณท อภิจारी ผู้บัญชา
การทหารสูงสุด ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชน และ พล.ต.ท.สมชาย เป็นต้น
- 3) การเรียกนามสมมุติ เช่น น.ส.เหมย (นามสมมุติ) ค.ช.สมชาติ (นามสมมุติ)
ค.ญ.หนึ่ง (นามสมมุติ) และค.ญ.ไก่ เป็นต้น

การเรียกบุคคลในข่าวทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าวข้างต้นหากเป็นชื่อที่กล่าวถึงใน
ข่าวเป็นครั้งแรก คำเรียกที่ใช้จะมีลักษณะเป็นภาษาแบบแผน คือ จะระบุคานาหน้าชื่อ ชื่อ
นามสกุล ยศ หรือตำแหน่ง อย่างถูกต้องครบถ้วน แต่ถ้าเป็นชื่อที่กล่าวถึงในข่าวเป็นครั้งที่
สองหรือครั้งต่อไปในข่าวเดียวกัน คำเรียกที่ใช้จะถูกตัดสั้นลงเพื่อการประหยัดเนื้อที่
หรือเพื่อความรวดเร็ว เพราะผู้อ่านสามารถหารายละเอียดของชื่อได้จากคำเรียกที่กล่าวถึง
ในข่าวเป็นครั้งแรก

2.2.2 การใช้สมญานาม สมญานามที่ผู้เขียนข่าวใช้ในการเขียนตัวข่าวตามที่ปรากฏ
อยู่ในข้อมูลมีน้อยมาก และเป็นสมญานามของบุคคลซึ่งส่วนมากตั้งตามสถานภาพทางสังคมเพื่อ
บอกความเป็นาชีพหรือมีอิทธิพลในดินแดน หรือแสดงตำแหน่งเกียรติยศ การใช้สมญานามเหล่านี้
จะอยู่ตามหลังชื่อจริงต่อจากคำว่า "หรือ" เมื่อกล่าวถึงในข่าวเป็นครั้งแรก และเมื่อกล่าว

ถึงครั้งต่อไปนข้าวเดียวกันจะมีเฉพาะคำสมณานาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... ในที่สุดเจื่อนบมที่อยู่เบื้องหลังนายกาพล หรือเสี้ยเก้า คุบตะวานิชเจริญ เจ้า
พ่อเมืองพญา สมณเฑาะวของนายสมชาย หรือก้านเปาะ คุบปล้ม ผู้กว้างขวาง
ในภาคตะวันออก ถูกสังหารก็ค่อยได้ความกระจ่างออกมา ...

(ไทยรัฐ. 13 พฤศจิกายน 2536)

"เจ้าพ่อพญา" เป็นสมณานามของนายกาพล คุบตะวานิชเจริญ ซึ่งดำเนินธุรกิจ
เป็นตัวแทนจำหน่ายสุรา และเบียร์ในอำเภอพญา และเป็นคนสนิทของนายสมชาย คุบปล้ม
ผู้มีอิทธิพลในภาคตะวันออก ผู้เขียนข่าวจึงให้สมณานามว่าเจ้าพ่อตามความมีอิทธิพลในถิ่นที่มี
อำนาจครอบครอง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ภายหลังจากที่นายดิเรกและพวกเข้ายื่นหนังสือต่อนายธวัชวงศ์
แล้วได้ออกมาจากห้องมาให้สัมภาษณ์ กับสื่อมวลชนโดยนายสุริยา กล่าวว่า พวกตนจะไม่กลัว
เจ้าพ่อต่อไปอีกแล้ว จะต่อสู้ทุกรูปแบบภายใต้กฎหมาย

(มติชน. 24 พฤศจิกายน 2536)

"เจ้าพ่อ" เป็นสมณานามของ นายสมชาย คุบปล้ม นายกเทศมนตรีตำบลแสนสุข
จ.ชลบุรี เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลกว้างขวางในจังหวัดชลบุรี และภาคตะวันออกจนได้รับสมญา
นามเป็นเจ้าพ่อ

... ซึ่งในคืนดังกล่าว พล.อ.สุนทร คงสมพงษ์ หรือบิ๊กจิ๊อด อดีต ผบ.ทหารสูงสุด
และประธาน รสช. ที่เดินทางไปร่วมงานถึงกับประกาศด้วยน้ำเสียงเกรี้ยว ...

(ไทยรัฐ. 15 พฤศจิกายน 2536)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้สมณานามในตัวข่าว พบว่ามีเฉพาะสมณานามของ
บุคคลและส่วนมากเป็นสมณานามที่ตั้งตามสถานภาพทางสังคม เช่น เจ้าพ่อพญา บิ๊กจิ๊อด
เป็นต้น และเป็นที่น่าสนใจว่าสมณานามเหล่านี้มักเป็นสมณานามของบุคคลในส่วนภูมิภาค
ซึ่งมีอิทธิพลในถิ่นใดถิ่นหนึ่ง เมื่อเสียชีวิต หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่มีคุณค่าเชิงข่าว
หนังสือพิมพ์ก็จะนำมาเสนอเป็นข่าว และอาจเสนอติดต่อกันหลายวันเพราะข่าวประเภทนี้คน

อ่านจะสนใจซึ่งทำให้หนังสือพิมพ์เล่มนั้น ๆ ขายดีขึ้น

2.2.3 การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำภาษาต่างประเทศในตัวข่าว จากข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์พบว่าตัวข่าวจะใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษและคำทับศัพท์ภาษาจีน

2.2.3.1 การใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ จะพบมากที่สุด แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

2.2.3.1.1 ใช้คำเดี่ยว เช่น ล็อบบี้ โบนัส บุม สไตล์ คอนเสิร์ต เป็นต้น ดังตัวอย่าง

... ส่วนนักท่องเที่ยวที่ไปกางเต็นท์นอนบนดอยมูเซอ ...

(ไทยรัฐ. 26 ธันวาคม 2536)

เต็นท์ มาจากคำว่า "tent" หมายถึง กระโจมผ้าใบที่ใช้ปักพักกลางแจ้ง

... ด.ช.วิบูลย์มีอาการทรุดลงหลังจากไคมาหมด ...

(ไทยรัฐ. 5 พฤศจิกายน 2536)

ไคมา มาจากคำว่า "coma" หมายถึง สลบ, ไม่รู้สึกตัว

... ไม่ว่าว่าเป็นส.ส.แล้วจะดำใครว่าใคร กล่าวเท็จอะไรต่อใครในสภาก็ได้ โดยเฉพาะกับบุคคลที่สามที่ไม่มีโอกาสแก้ตัว ซึ่งตนคิดว่าเป็นเรื่องไม่แฟร์กับบุคคลที่ถูกพาดพิง ...

(มติชน. 23 พฤศจิกายน 2536)

แฟร์ มาจากคำว่า "fair" หมายถึง เป็นธรรม

... คนร้าย 2 คนได้บุกเข้าไปในเคาน์เตอร์ของธนาคาร ...

(ดาวสยาม. 5 ธันวาคม 2536)

เคาน์เตอร์ มาจากคำว่า "counter" หมายถึง โต๊ะยาวที่กั้นเป็นคอกมีพนัก

งานธนาคารอยู่ข้างในคอยให้บริการแก่ลูกค้าธนาคาร

... การเปิดอภิปรายไม่ว่าในวงจรรายบุคคลเป็นหน้าที่ของ
ผู้ถูกอภิปรายต้องชี้แจง จะเคลียร์หรือไม่ประชาชนจะตัดสินเอง ...

(เดลินิวส์. 31 ตุลาคม 2536)

เคลียร์ มาจากคำว่า "clear" หมายถึง ชัดเจน

มีการกล่าวหาว่ารัฐบาลของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรค
ชาติพัฒนา มีปัญหาคอร์รัปชัน จนเกิดการปฏิวัติ

(แนวหน้า. 8 ตุลาคม 2536)

คอร์รัปชัน มาคำว่า "corruption" หมายถึง ทุจริต

2.2.3.1.2 ใช้ร่วมกับคำไทย เป็นลักษณะการประสมคำทับศัพท์
ภาษาอังกฤษจะปรากฏข้างหน้าหรือข้างหลังคำไทยก็ได้ เช่น ธุรกิจทัวร์ พาร์มิงู มีดสับบาร์ดา
เลื้อแจ็กเกต รถแท็กซี่ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

... การพิจารณาปรับเปลี่ยนเส้นทางวันเวย์บางสาย รวมไปถึงการใช้เรือในการ
ขนส่ง ...

(แนวหน้า. 16 ตุลาคม 2536)

เส้นทางวันเวย์ เป็นคำสร้างขึ้นจากคำว่าเส้นทางกับ วันเวย์ เส้นทาง หมายถึง
ถนนที่ใช้สัญจรเดินทาง วันเวย์ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "one - way street" หมายถึง
ถนนที่อนุญาตให้รถยนต์ยานไปทางเดียว

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้พบจดหมายประทับตราพูลาสติกใส่องพลาสติกแขวนไว้

(เดลินิวส์. 15 ตุลาคม 2536)

ถุงพลาสติก เป็นคำที่สร้างขึ้นจากคำว่า ถุง กับ พลาสติก ถุงเป็นภาชนะชนิดหนึ่งกัน
ปิด ปากเปิด ใช้สำหรับใส่ของ พลาสติก มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "plastic" หมายถึง

วัตถุหลอมเหลวที่สังเคราะห์ขึ้นใช้แทนวัสดุธรรมชาติ โดยเรียกทับศัพท์ว่าพลาสติก ถุงพลาสติก จึงหมายถึง ภาชนะสำหรับใส่ของที่ทำด้วยพลาสติก

2.2.3.1.3 ใช้คำอังกฤษ ประสมกับคำอังกฤษ เช่น เช็คสต็อก
ซูเปอร์สตาร์ ดังตัวอย่าง

... จะให้มีมาตรการเช็คสต็อกที่เข้มงวด ...

(ไทยรัฐ. 18 ธันวาคม 2536)

เช็คสต็อก เกิดจากการนำคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ 2 คำมารวมกัน เช็ค มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "check" หมายถึง ตรวจสอบ สต็อก มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "stock" หมายถึง สินค้าที่เก็บเอาไว้ เช็คสต็อก จึงหมายถึง การตรวจสอบสินค้าที่เก็บเอาไว้

... หากถนอมตัวและฝึกซ้อมต่อไปก็จะเป็นซูเปอร์สตาร์คนหนึ่ง ...

(ไทยรัฐ. 11 ธันวาคม 2536)

ซูเปอร์สตาร์ เกิดจากการนำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 2 คำมารวมกัน ซูเปอร์ มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า "super" หมายถึง ดีเลิศ สตาร์ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "star" หมายถึง ดาว ซึ่งในที่นี้ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถ หรือมีชื่อเสียงเป็นที่น่ายกย่อง ซูเปอร์สตาร์ จึงหมายถึง บุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นเลิศกว่าบุคคลอื่น

2.2.3.2 การใช้คำทับศัพท์ภาษาจีน ในตัวข่าวที่พบ เช่น เสี่ย เจิ้ง
ยี่ห้อ ต้น เป็นต้น ดังตัวอย่าง

... ขณะที่ทางภาคเหนือและภาคอีสานก็เผชิญสภาวะหนาวเหน็บ

แผ่ครอบคลุม สถานะเร่งรมย์ตกอยู่ในสภาวะซบเซาเจ้ง ...

(ไทยรัฐ. 26 ธันวาคม 2536)

เจ้ง หมายถึง ล้มเลิกกิจการเพราะขาดทุน

... "เสียเก๊า" เป็นผู้กว้างขวางในชลบุรีและเป็นคนสนิทใกล้ชิดกับ "ก้านเป๊าะ" ...

(เคลินิวส์. 28 พฤศจิกายน 2536)

เสีย หมายถึง ผู้มีฐานะร่ำรวย

จากการวิเคราะห์การใช้ภาษาต่างประเทศในตัวข่าว สรุปได้ดังนี้

1. การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1.1 ใช้คำเดี่ยว การใช้คำในลักษณะนี้จะมีทั้งคำกริยาและคำนาม เช่น เต็นท์ ไรต์ บุม บอร์ด เป็นต้น

1.2 ใช้ร่วมกับคำไทย มีทั้งคำกริยาและคำนาม เช่น พนักงานเสิร์ฟ กางเกงยีนส์ ตู้คอนเทนเนอร์ เป็นต้น

1.3 ใช้คำอังกฤษประสมกับคำอังกฤษ เช่น เชื้อคอติง ชูเบอร์สตาร์ เป็นต้น

2. การใช้คำทับศัพท์ภาษาจีน เช่น เสีย เจิ้ง ยี่ห้อ เป็นต้น

จากการศึกษาการใช้คำภาษาต่างประเทศในตัวข่าว พบว่า การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษประเภทคำเดี่ยวจะใช้มากที่สุด รองลงไปได้แก่ การใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษร่วมกับคำไทย และพบน้อยที่สุด ได้แก่ การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษร่วมกับคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ส่วนคำทับศัพท์ภาษาจีนนั้นพบน้อย

2.2.4 การหลากคำ จากข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์พบว่า ในตัวข่าวจะใช้การหลากคำ อยู่ 3 ลักษณะ คือ

2.2.4.1 การหลากคำนาม ตัวอย่างเช่น การหลากคำว่า "ศพ" ใช้คำว่า ร่างไร้วิญญาณ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุ พบศพพระอาจารย์ส าทิวิฑู อายุ 31 ปี เจ้าอาวาสวัดศรีเมืองชุมจอมอยู่บ้านบ่อซึ่งมีน้ำเพียงเล็กน้อย จึงขอแรงชาวบ้านที่มุงดูช่วยกัน

นำร่างไว้วิญญานของพระสวชนันมาจากบ่อน้ำ ...

(ดาวสยาม. 30 ธันวาคม 2536)

2.2.4.2 การหลาการค้ากรียา ตัวอย่างเช่น การหลาคว่า "ตาย" ใช้
คำว่า จากไป จุคจบ ดับ เสียชีวิต ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... เหตุการณ์เมื่อปีนกวาดอาวุธปืนสงครามถล่มเจ้าพ่อบ่อนพนันเมืองปากน้ำโพ
ดับสิ้น ... ได้รับแจ้งว่ามีคนตาย ... จากการสอบสวนทราบว่าก่อนพบจุคจบ ...
กระสุนเจาะศีรษะพบตายคาจร ...

(ไทยรัฐ. 27 ธันวาคม 2536)

... รับแจ้งว่ามีผู้เสียชีวิตอยู่ข้างบันได ... จึงไปสอบสวนผู้ตายเป็นชายอายุราว
40 ปี ...

(ไทยรัฐ. 26 ธันวาคม 2536)

... ส่วนสามีตายไปตั้งแต่บุตรคนเล็กอยู่ในท้องได้ 5 เดือน ... คนรู้ข่าวการจาก
ไปของลูกชายเมื่อคืนวันที่ 30 ต.ค. ...

(ไทยรัฐ. 3 ตุลาคม 2536)

การหลาคว่า "ฆ่า" ใช้ว่า สังหาร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... โดยพบประเเด็นสังหารมาจากเรื่องปัญหาภายในครอบครัว...พบหลักฐานสำคัญ
เป็นบันทึกฉบับที่ผู้ตายทำไว้ก่อนตาย โดยเขียนถึงผู้ที่เป็นคนจ้างวานฆ่า ...

(ไทยรัฐ. 3 ตุลาคม 2536)

2.2.4.2 การหลกาคำวิเศษณ์ ตัวอย่างเช่น การหลกาคำว่า "ใหญ่" ใช้คำว่า มหิมา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... ดินและหินปิดกันถนนเป็นกองมหิมา ... อาจจะต้องระเบิดหินก้อนใหญ่ทิ้ง ...
(ไทยรัฐ. 24 ธันวาคม 2536)

การหลกาคำว่า "รวดเร็ว" ใช้คำว่า จับพลัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... ยังผลให้เกิดน้ำท่วมจับพลัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จ.นครศรีธรรมราช
ได้เกิดน้ำท่วมสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ...
(ไทยรัฐ. 26 ธันวาคม 2536)

การหลกาคำว่า "หนาว" ใช้คำว่า เย็นยะเยือก หนาวเหน็บ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... เดือนนี้ท่องเที่ยวขึ้นเหนือเตรียมเผชิญความเย็นยะเยือกให้เต็มที่ ทางด้าน
จ.ตาก ราชการร่วมเอกชนระดมผ้าห่มแจกแก่หนาวให้เด็กเล็ก นอกจากภัยน้ำท่วม
และหนาวเหน็บ ...
(ไทยรัฐ. 26 ธันวาคม 2536)

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า การหลกาคำในการเขียนตัวข่าวมี 3 ลักษณะ คือ

1. การหลกาคำนาม เช่น ศพ ใช้คำว่า ร่างไร้วิญญาณ เป็นต้น
2. การหลกาคำกริยา เช่น ตาย ใช้คำว่า จากไป จุติดับ ดับ เสียชีวิต เป็นต้น
3. การหลกาคำวิเศษณ์ เช่น ใหญ่ ใช้คำว่า มหิมา เป็นต้น

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในตัวข่าวมีการหลกาคำกริยามากที่สุดรองลงไปคือการหลกาคำวิเศษณ์ และน้อยที่สุดคือการหลกาคำนาม ข่าวที่ปรากฏการหลกาคำ สำนวนมากจะเป็นข่าวเกี่ยวกับการฆาตกรรมและข่าวภัยพิบัติ

2.2.5 การใช้อักษรย่อ การใช้อักษรย่อในการเขียนตัวข่าวมีความจำเป็นมาก เพราะกินเนื้อที่น้อยทำให้เนื้อหาล้น กะทัดรัด ช่วยประหยัดเวลา และเกิดความคล่องตัวในการเขียน การใช้อักษรย่อในตัวข่าวแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ใช้อักษรย่อที่เข้าใจกันทั่วไป และใช้อักษรย่อที่ยังไม่เข้าใจกันทั่วไป

2.2.5.1 ใช้อักษรย่อที่เข้าใจกันทั่วไป ผู้เขียนข่าวจะใช้อักษรย่อแทนคำที่แพร่หลาย และคนส่วนใหญ่เข้าใจกันดีอยู่แล้วตามที่ปรากฏในตัวข่าวจะเป็นอักษรย่อที่ใช้เกี่ยวกับชื่อขององค์การ หน่วยงาน ตำแหน่ง ยศ จังหวัด อำเภอ ตำบล เดือน มาตราชั่ง ตวงวัด เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... พล.อ.ชวลิต ำห้ค้ายันยันจะไม่มีกการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเกิดขึ้นและไม
เชื่อว่าข่าวการซื้อเสียง ส.ส.รัฐบาล เพื่อให้สนับสนุนผู้ตอภิรายนั้ไว้วางใจ ...

(ดาวสยาม. 6 พฤศจิกายน 2536)

"พล.อ. และ ส.ส." เป็นอักษรย่อที่ใช้แทนคำเต็มว่า "พลเอก และสมาชิกสภา-
ผู้แทนราษฎร"

... รมว.มหาดไทย กล่าวว่าย้งไม่มีอะไรเลย เป็นเพียงให้ อ.ตร.มาดูแลเรื่อง
ความสงบเรียบร้อยในประเทศ ...

(เดลินิวส์. 22 ตุลาคม 2536)

"รมว. และ อ.ตร." เป็นอักษรย่อที่ใช้แทนคำว่า "รัฐมนตรีว่าการกระทรวง และ
อธิบดีกรมตำรวจ"

... ค.ช.วิบูลย์ ลิขิตอุคมมัน อายุ 11 ปี นักเรียนชั้น ป.6 ของ ร.ร.ชจรทรัพย์-
อำรุงนั้น อาการสาหัสชั้นโคม่่า ...

(ไทยรัฐ. 4 พฤศจิกายน 2536)

"ค.ช., ป.6, ร.ร." เป็นอักษรย่อที่ใช้แทนคำเต็มว่า "เด็กชาย ประถมศึกษา และโรงเรียน" ตามลำดับ

... เมื่อเวลา 08.45 น. วันเดียวกัน ร.ต.ต.ถาวร ฤทัยวัฒน์ ร้อยเวร สภ.อ.รัตนบุรี จ.สุรินทร์ รับแจ้งว่ามีผู้พบศพ ...

(มติชน. 5 ธันวาคม 2536)

"น., ร.ต.ต., สภ., อ. และ จ." เป็นอักษรย่อที่ใช้แทนคำเต็มว่า "นาฬิกา, ร้อยตำรวจตรี, สถานีตำรวจภูธร, อำเภอ และจังหวัด" ตามลำดับ

... น.ต.ประสงค์กล่าวว่า ตนเดินทางเยือนกัมพูชาในวันที่ 12 ธ.ค.นี้จะยกเรื่องดังกล่าวหารือกับผู้นำเขมร ...

(แนวหน้า. 10 ธันวาคม 2536)

"น.ต.และ ธ.ค." เป็นอักษรย่อที่ใช้แทนคำเต็มว่า "นาวาตรี และธันวาคม"

2.2.5.2 ใช้อักษรย่อที่ยังไม่เข้าใจกันทั่วไป ผู้เขียนข่าวจะใช้อักษรย่อที่ยังไม่แพร่หลายในการเขียนตัวข่าว ซึ่งส่วนมากจะเป็นอักษรย่อชื่อของหน่วยงาน องค์การ โครงการ หรือกลุ่มบุคคล เป็นต้น การใช้อักษรย่อลักษณะนี้ตามที่ปรากฏในข้อมูลมี 2 ลักษณะ คือ

2.2.5.2.1 ใช้ตามหลังคำเต็ม คือ อักษรย่อที่อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บหลังคำเต็มซึ่งเป็นชื่อที่ผู้เขียนข่าวกล่าวถึงในข่าวเป็นครั้งแรก การใช้อักษรยอลักษณะนี้ก็เพื่อให้ผู้อ่านรู้คำเต็มและอักษรย่อไปพร้อม ๆ กัน เพราะเมื่อกล่าวถึงชื่อนี้เป็นครั้งต่อไปในข่าวเดียวกัน ผู้เขียนข่าวจะใช้เฉพาะอักษรย่อเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"สศช." เป็นชื่อที่กล่าวถึงงานตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อเขียนแทนคำเต็ม คือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

... เมื่อวันที่ 7 ต.ค. นายบุญชู ในฐานะประธาน คจร. ได้สั่งหาวิธีแก้ไข

(แนวหน้า. 16 ตุลาคม 2536)

"คจร." เป็นชื่อที่กล่าวถึงงานตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อเขียนแทนคำเต็ม คือ คณะกรรมการจัดการจราจรทางบก

... ส่วนเรื่อง ก.ตร. นั้นทางสพ. ได้ส่งแบบสอบถามไปยังนายตำรวจระดับ พ.ต.อ. ถึงนายตำรวจทั่วประเทศ ...

(ไทยรัฐ. 1 ธันวาคม 2536)

"สพพ." เป็นชื่อที่กล่าวถึงงานตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อเขียนแทนคำเต็ม คือ สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ

... ทาง กทม. ได้โทรศัพท์แจ้งว่าให้ถือเอาความเห็นของ สจร. เป็นความเห็นของ กทม. ไปเลย ...

(เดลินิวส์. 14 ตุลาคม 2536)

"สจร." เป็นชื่อที่กล่าวถึงงานตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อเขียนแทนคำเต็ม คือ สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก

... เรื่องการปล่อยข่าวทำลายกันระหว่าง กทพ. และบริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัดนั้น รองนายกรัฐมนตรีและนายสุทัศน์ เงินหมื่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ดูแล กทพ. ได้รายงานให้ทราบแล้ว ...

(ดาวสยาม. 1 พฤศจิกายน 2536)

"กทพ." เป็นชื่อที่กล่าวถึงงานตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อเขียนแทนคำเต็ม คือ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

"สศช." เป็นชื่อที่กล่าวถึงในตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อ
เขียนแทนคำเต็ม คือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

... เมื่อวันที่ 7 ต.ค. นายบุญชู ในฐานะประธาน คจร. ได้สั่งหาวิธีแก้ไข

(แนวหน้า. 16 ตุลาคม 2536)

"คจร." เป็นชื่อที่กล่าวถึงในตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อ
เขียนแทนคำเต็ม คือ คณะกรรมการจัดการจราจรทางบก

... ส่วนเรื่อง ก.ตร. นั้นทางสบพ. ได้ส่งแบบสอบถามไปยังนายตำรวจระดับ
พ.ต.อ.ถึงนายตำรวจทั่วประเทศ ...

(ไทยรัฐ. 1 ธันวาคม 2536)

"สบพ." เป็นชื่อที่กล่าวถึงในตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อ
เขียนแทนคำเต็ม คือ สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ

... ทาง กทม. ได้โทรศัพท์แจ้งว่าให้ถือเอาความเห็นของ สจร. เป็นความเห็น
ของ กทม. ไปเลย ...

(เดลินิวส์. 14 ตุลาคม 2536)

"สจร." เป็นชื่อที่กล่าวถึงในตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อ
เขียนแทนคำเต็ม คือ สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก

... เรื่องการปล่อยข่าวทำลายกันระหว่าง กทพ. และบริษัททางด่วนกรุงเทพ
จำกัดนั้น รองนายกรัฐมนตรีและนายสุทัศน์ เงินหมื่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทยที่ดูแล กทพ. ได้รายงานให้ทราบแล้ว ...

(ดาวสยาม. 1 พฤศจิกายน 2536)

"กทพ." เป็นชื่อที่กล่าวถึงในตัวข่าวเป็นครั้งที่สองในข่าวเดียวกัน จึงใช้อักษรย่อ
เขียนแทนคำเต็ม คือ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

2. ใช้อักษรย่อที่ยังไม่เข้าใจกันทั่วไป แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือใช้ตามหลังคำเต็ม และใช้ตามลำพัง เช่น สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ (สพท.) และ ผช.ผช.ก. ตามลำดับ

การใช้อักษรย่อที่เข้าใจทั่วไปในการเขียนข่าว เป็นวิธีการใช้ภาษาที่สั้น กระชับรัดกุม ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว เช่นเดียวกับการใช้อักษรย่อตามหลังคำเต็ม แม้ในการกล่าวถึงครั้งต่อไปจะใช้เฉพาะอักษรย่อ ผู้อ่านก็รู้แล้วว่าย่อมาจากอะไร จึงไม่ทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสาร ส่วนอักษรย่อที่ใช้ตามลำพังส่วนใหญ่จะเป็นอักษรย่อชื่อตำแหน่งของข้าราชการตำรวจนั้น แม้ผู้อ่านจะไม่เข้าใจก็ให้ความสำคัญน้อย มักจะผ่านเลยไปเพื่ออ่านรายละเอียดส่วนอื่นมากกว่า ผู้เขียนใช้อักษรย่อดังนี้ก็เพื่อจะเขียนตำแหน่งของบุคคลให้ครบถ้วนอย่างประหยัดเนื้อที่ เพราะมักจะเป็นชื่อที่ยาว

2.2.6 การย่อคำหรือคำย่อ จากข้อมูลที่น่าสนใจพบว่า คำย่อที่นำมาใช้ในการเขียนตัวข่าวมี 2 ลักษณะ คือ การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ และการย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ

2.2.6.1 การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ คำย่อดังกล่าวนี้นับว่ามีจำนวนมากจะเป็นคำนาม และอาจมีเครื่องหมายไปยาลน้อย (๑) กำกับอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... นายประเทือง ยังได้กล่าวถึงนายกฯ ว่า การที่นายกฯ จะเดินทางไปสหรัฐนั้น จะนำเรื่องนี้ไปแถลงต่อที่สหรัฐหรืออย่างไร ...

(ดาวสยาม, 1 ตุลาคม 2536)

"นายกฯ " เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ และมีเครื่องหมายไปยาลน้อย (๑) กำกับมาจากคำเต็มว่า "นายกรัฐมนตรี"

"สหรัฐ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ มาจากคำเต็มว่า "สหรัฐอเมริกา"

... ต้องยึดมั่นและไม่โลเลเช่นจะเอาพัฒนาการอำเภอ หรือปลัดอำเภออาวุโสเป็นเลขาฯ กพอ. ...

(มติชน 16 ตุลาคม 2536)

2. ใช้อักษรย่อที่ยังไม่เข้าใจกันทั่วไป แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือใช้ตามหลังคำเต็ม และใช้ตามลำพัง เช่น สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ (สพท.) และ ผช.ผบช.ก. ตามลำดับ

การใช้อักษรย่อที่เข้าใจทั่วไปในการเขียนข่าว เป็นวิธีการใช้ภาษาที่สั้น กระชับรัดกุม ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว เช่นเดียวกับการใช้อักษรย่อตามหลังคำเต็ม แม้ในการกล่าวถึงครั้งต่อไปจะใช้เฉพาะอักษรย่อ ผู้อ่านก็รู้แล้วว่าย่อมาจากอะไร จึงไม่ทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสาร ส่วนอักษรย่อที่ใช้ตามลำพังส่วนใหญ่มักจะเป็นอักษรย่อชื่อตำแหน่งของข้าราชการตำรวจนั้น แม้ผู้อ่านจะไม่เข้าใจก็ให้ความสำคัญน้อย มักจะผ่านไปเพื่ออ่านรายละเอียดส่วนอื่นมากกว่า ผู้เขียนใช้อักษรย่อลักษณะนี้ก็เพื่อจะเขียนตำแหน่งของบุคคลให้ครบถ้วนอย่างประหยัดเนื้อที่เพราะมักจะเป็นชื่อที่ยาว

2.2.6 การย่อคำหรือคำย่อ จากข้อมูลที่น่าสนใจศึกษาพบว่า คำย่อที่นำมาใช้ในการเขียนตัวข่าวมี 2 ลักษณะ คือ การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ และการย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ

2.2.6.1 การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ คำย่อลักษณะนี้ส่วนมากจะเป็นคำนาม และอาจมีเครื่องหมายไปยาลน้อย (๑) กำกับอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... นายประเทือง ยังได้กล่าวถึงนายกา ว่า การที่นายกา จะเดินทางไปสหรัฐนั้น จะนำเรื่องนี้ไปแถลงต่อที่สหรัฐหรืออย่างไร ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"นายกา " เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ และมีเครื่องหมายไปยาลน้อย (๑) กำกับมาจากคำเต็มว่า "นายกรัฐมนตรี"

"สหรัฐ" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ มาจากคำเต็มว่า "สหรัฐอเมริกา"

... ต้องยึดมั่นและไม่โลเลเช่นจะเอาพัฒนาการอำเภอ หรือปลัดอำเภออาวุโสเป็นเลขๆ กพอ. ...

(มติชน 16 ตุลาคม 2536)

กากับมาจากคำเต็มว่า "เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท"

... ร.ต.อ.เฉลิมก็ได้ได้ว่า ตนไม่ได้เคียดแค้นอะไรใคร ตนเพียงแต่บอกว่า
ประธานวันนอร์ทำถูกต้องแล้ว ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"ได้" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ มาจากคำเต็มว่า "ได้ตอบ"

2.2.6.2 การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ คำย่อลักษณะนี้ส่วนมากจะ
เป็นคำกริยา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา ส.ส.สิงห์บุรี พรรคชาติไทย ได้แย้งประธานว่า
การที่นำ พ.ร.บ. มาพิจารณาต่อกันในวันนี้ไม่ถูกต้อง ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"แย้ง" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "โต้แย้ง"

... หลังจากนั้น สมาชิกพรรคฝ่ายค้านก็ยังคงอภิปรายไม่เห็นด้วยในการจะนำ พรบ.
ลิขสิทธิ์ มาพิจารณานวันนี้. ทั้งยังตั้งการกระทำของประธานว่าเป็นการทำตาม
อำนาจของฝ่ายบริหาร ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"ตั้ง" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "ท้วงติง"

... ส่วนนายคณัยฤทธิ์ วัชรภรณ์ ส.ส.ศรีสะเกษ พรรคกิจสังคมก็ค้านประธานว่า
ถ้า พ.ร.บ. นี้ไปเกี่ยวข้องกับการเดินทางไปสหรัฐของคณะรัฐมนตรีก็ควรที่จะรีบ
เร่งพิจารณา พรบ. นี้ ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"ค้าน" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "คัดค้าน"

กำกับมาจากคำเต็มว่า "เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท"

... ร.ต.อ.เฉลิมก็ได้เห็นว่า ตนไม่ได้เคียดแค้นอะไรใคร ตนเพียงแค่บอกว่า
ประธานวันนอร์ทำถูกต้องแล้ว ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"ได้" เป็นคำย่อที่นำส่วนหน้ามาใช้ มาจากคำเต็มว่า "ได้ตอบ"

2.2.6.2 การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ คำย่อลักษณะนี้ส่วนมากจะ
เป็นคำกริยา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... นายประเทือง วิจารย์ปรีชา ส.ส.สิงห์บุรี พรรคชาติไทย ได้แย้งประธานว่า
การที่นำ พ.ร.บ. มาพิจารณาต่อกันในวันนี้ไม่ถูกต้อง ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"แย้ง" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "โต้แย้ง"

... หลังจากนั้น สมาชิกพรรคฝ่ายค้านก็ยังคงอภิปรายไม่เห็นด้วยในการจะนำ พรบ.
ลิขสิทธิ์ มาพิจารณาในวันนี้, ทั้งยังตั้งการกระทำของประธานว่าเป็นการทำตาม
อำนาจของฝ่ายบริหาร ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"ตั้ง" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "ท้วงติง"

... ส่วนนายณัฏฐ์ วัชรภรณ์ ส.ส.ศรีสะเกษ พรรคกิจสังคมก็ค้านประธานว่า
ถ้า พ.ร.บ. นี้ไปเกี่ยวข้องกับการเดินทางไปสหรัฐของคณะรัฐมนตรีก็ควรที่จะรีบ
เร่งพิจารณา พรบ. นี้ ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"ค้าน" เป็นคำย่อที่นำส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "คัดค้าน"

ส่วนคำนามที่ย่อเหลือเฉพาะส่วนหลังของคำมีปรากฏในข้อมูลเพียงเล็กน้อย ดังต่อไปนี้

... ด้านนายไพศิษฐ์กล่าวในทางเองเดียวกันว่า เข้าใจว่าเป็นมีมือคนมือบอนเช่นกัน เพราะสภาพไม่เคยไปมีเรื่องกับผู้ใด ...

(เดลินิวส์. 30 ธันวาคม 2536)

"สภา" เป็นคำย่อก่อนส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "รัฐสภา"

... รัฐมนตรีก็ยังยืนยันเช่นนี้หลายครั้ง เมื่อวานนี้ว่าไอบีอเมริกาไม่เกี่ยวกับ พรบ.นี้ ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"อเมริกา" เป็นคำย่อก่อนส่วนหลังมาใช้ มาจากคำเต็มว่า "สหรัฐอเมริกา"

จากข้อมูลที่น่าสนใจมาศึกษาพบว่าผู้เขียนข่าวใช้การย่อคำหรือคำย่อในการเขียนตัวข่าวอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ ส่วนมากเป็นคำนาม เช่น นายกา สหรัล เลขาฯ สภาฯ ฯลฯ ที่ย่อมาจาก นายกรัฐมนตรี สหรัลอเมริกา เลขานุการ สภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น
2. การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ ส่วนมากเป็นคำกริยา เช่น แย้ง ดึง ค้าน ฯลฯ ที่ย่อมาจาก ได้แย้ง ท้วงติง คัดค้าน เป็นต้น

การใช้คำย่อหรือการย่อคำในการเขียนข่าวนอกจากจะประหยัดเนื้อที่แล้ว ยังเป็นวิธีการใช้ภาษาที่กระชับ และสื่อความหมายได้ตรงตามจุดประสงค์ ผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจความหมายของคำย่อ นั้น ๆ ได้ เพราะความหมายของคำยังคงเดิมแม้รูปของคำจะเปลี่ยนแปลงไป

2.2.7 การใช้ลักษณนาม จากข้อมูลที่น่าสนใจมาศึกษาพบว่า การใช้ลักษณนามในการเขียนตัวข่าว มีวิธีการใช้ 2 วิธี คือ การใช้ตามปกติ และการใช้แบบใหม่

2.2.7.1 การใช้ตามปกติ หมายถึง การใช้ลักษณะนามที่มีคำบอกจำนวนนับเป็นส่วนประกอบ โดยที่ลักษณะนามนั้น อาจอยู่ข้างหน้าหรือข้างหลังคำบอกจำนวนนับก็ได้ การใช้ลักษณะนามวิธีนี้ปรากฏมากในการเขียนตัวข่าว แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ

2.2.7.1.1 ใช้ลักษณะนามไว้หลังคำบอกจำนวนนับหรือบอกประมาณ การใช้ลักษณะนามวิธีนี้จะใช้เมื่อคำที่มีลักษณะนามขยายนั้นเป็นคำนาม คำกริยา หรือ คำวิเศษณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... เพราะสังเกตเห็นว่า ด้านในหลังรถมีกรงเหล็ก ภายในมีเด็กชาย 3 คน และหญิงอีก 2 คน ...

(ไทยรัฐ. 8 ตุลาคม 2536)

"คน" เป็นลักษณะนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "3 และ 2" เพื่อบอกชนิดของคำว่า "ชายและหญิง" ซึ่งเป็นคำนามที่อยู่ข้างหน้า

... เมื่อคืนวันที่ 14 ตุลาคมนี้ เวลา 2 น. ผู้ก่อการร้าย ยังก่อความวุ่นวายโดยการเผารถบรรทุก รสพ. อีก 1 คัน ...

(ดาวสยาม. 16 ตุลาคม 2536)

"คัน" เป็นลักษณะนามใช้ตามหลังคำบอกจำนวนนับ "1" เพื่อบอกสัณฐานของคำว่า "รถบรรทุก" ซึ่งเป็นคำนามที่อยู่ข้างหน้า

... รัฐบาลชุดนี้รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่า ให้อยู่ 4 ปี ไม่เข้ามาเป็นทีละปี ...

(เดลินิวส์. 15 พฤศจิกายน 2536)

"ปี" เป็นลักษณะนามใช้ตามหลัง คำบอกจำนวนนับ "4" เพื่อบอกระยะเวลาขยายกริยา "อยู่"

... เจ้าหน้าที่ตำรวจได้พบจดหมายประทับตราพู่โล่ใส่ถุงพลาสติกแขวนไว้หลังตัวรถแท็กซี่ สายปัดตานี้-หาคาใหญ่ ห่างจากจุดที่ระเบิดสะพาน 50 เมตร ...

(เดลินิวส์. 15 ธันวาคม 2536)

"เมตร" เป็นลักษณนามใช้ตามคำหลังบอกจำนวนนับ "50" เพื่อบอกมาตราการวัดของคำว่า "ห่าง" ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์ที่อยู่ข้างหน้า

... ที่ ต.นาพรุ ต.นาสาร และ ต.ท้ายสำเภา ในเขต อ.เมืองมีน้ำท่วมสูงถึง 60-80 ซม. ...

(แนวหน้า. 30 พฤศจิกายน 2536)

"ซม." เป็นลักษณนามใช้ตามคำหลังบอกจำนวนนับ "60-80" เพื่อบอกมาตราการวัดของคำว่า "สูง" ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์ที่อยู่ข้างหน้า

2.2.7.1.2 ใช้ลักษณนามไว้หน้าคำบอกจำนวนนับ การใช้ลักษณนามวิธีนี้ จะใช้เมื่อคำที่มีลักษณนามขยายเป็นคำนาม และคำบอกจำนวนนับเป็นจำนวน "หนึ่ง"

... ถ้ารัฐมนตรีคนหนึ่งคอร์รัปชัน หลายร้อยล้านบาทก็คงปกป้องไม่ได้

(มติชน 31 ตุลาคม 2536)

... นอกจากนี้ผู้บัญชาการทหารสูงสุดยังให้ความสนใจเกี่ยวกับกรณี "เด็กผาก" ที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ "เด็กผาก" เป็นเรื่องธรรมดา ...

(ดาวสยาม. 31 ตุลาคม 2536)

... สภายังตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง ...

(มติชน 1 ตุลาคม 2536)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นการใช้ลักษณนาม "คน สาเหตุ ครั้ง" นำหน้าคำว่า "หนึ่ง" นอกจากนี้ยังพบคำว่า "หนึ่ง" อยู่หน้าลักษณนามด้วย เช่น

... ขณะนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจ จ.เพชรบุรี จับกุมฆาตกรที่ฆ่านางสยามล อดีตภรรยาแพทย์ ร.พ.หัวหินได้แล้วหนึ่งคน ...

(ไทยรัฐ. 16 ตุลาคม 2536)

2.2.7.1.3 ใช้ลักษณนามโดยละคำบอกจำนวนนับ การใช้ลักษณนามวิธีนี้จะใช้เมื่อมีคำวิเศษณ์บอกจำนวนขยายลักษณนาม คำบอกจำนวนนับที่เป็นจำนวนหนึ่งตามมาข้างท้ายลักษณนาม มักจะละไว้ไม่ปรากฏ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... เป็นที่คาดว่า ทางรัฐบาลเสนอร่างกฎหมายนี้ให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาอีกครั้ง ในวันที่ 30 กันยายน ...

(มติชน 1 ตุลาคม 2530)

"ครั้ง" เป็นลักษณนามที่ใช้ โดยละคำบอกจำนวนนับที่เป็นจำนวนหนึ่งตามมาข้างท้าย ในประโยคนี้หากเป็นข้อความที่สมบูรณ์จะชื่อว่า "พิจารณาอีกครั้ง (หนึ่ง)"

2.2.7.2 การใช้แบบใหม่ หมายถึง การใช้ลักษณนามที่ไม่เป็นไปตามรูปแบบปกติ ซึ่งโดยปกติลักษณนามจะต้องตามหลังคำบอกจำนวนนับ โดยมีโครงสร้างดังนี้ คือนาม+คำบอกจำนวนนับ+ลักษณนาม แต่ในตัวอย่าง พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ การใช้ลักษณนามเป็นคำบอกจำนวนนับ+นาม โดยถือเอาคำนามที่มาข้างหลัง คำบอกจำนวนนับ เป็นลักษณนาม การใช้ลักษณนามรูปแบบใหม่ในการเขียนตัวอย่าง แบ่งได้ 2 ลักษณะคือ

2.2.7.2.1 ลักษณนามที่เปลี่ยนรูปแบบ ตัวอย่างเช่น

... ต่อข้อถามว่าพระปรีชาธิปัตย์ยืนยันสนับสนุน 2 รัฐมนตรีที่ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจหรือไม่ ...

(เดลินิวส์. 31 ตุลาคม 2536)

"รัฐมนตรี" เป็นคำนามที่ต้องใช้ลักษณนามว่า "คน หรือท่าน" โดยปกติจะปรากฏหน้าคำบอกจำนวนนับ "2" ในประโยคตัวอย่างนี้ได้ตัดคำลักษณนามและย้ายคำนามมาไว้หลังคำบอกจำนวนนับ ทำให้ได้ลักษณนามรูปแบบใหม่ เป็น 2 รัฐมนตรี หากใช้ตามปกติจะชื่อว่า รัฐมนตรี 2 คน หรือรัฐมนตรี 2 ท่าน

2.2.7.2.2 การละลักษณนาม ตัวอย่างเช่น

... โดยในชั้นแรกใช้ภาพถ่ายที่ได้รับจากพลเมืองดี ออกตระเวนหาเด็กหญิงทั้ง 2 ตามสถานที่ท่องเที่ยวตามแหล่งที่พักของเด็กเร่ร่อน จนที่สุดก็ทราบชื่อเด็กหญิงทั้งสอง ...
(ไทยรัฐ. 30 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ ลักษณะนามที่ใช้หลังคำบอกจำนวนนับเพื่อขยายเด็กหญิงซึ่ง เป็นคำนามที่อยู่ข้างหน้า ได้แก่ "คน"

... เพราะการอธิบายไม่ไว้วางใจในสมัยประชุมที่แล้ว รองประธานทั้ง 2 ก็ยังมาใช้สิทธิลงมติด้วย ...

(แนวหน้า. 15 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ ลักษณะนามที่ใช้หลังคำบอกจำนวนนับเพื่อขยาย รองประธานซึ่งเป็นคำนามที่อยู่ข้างหน้า ได้แก่ ที่าน

จากการศึกษาการใช้ลักษณนามในตัวข่าวพบว่ามี 2 ลักษณะคือ

1. การใช้ตามปกติ มี 3 วิธี คือ

- 1.1 ใช้ลักษณนามไว้หลังคำบอกจำนวนนับหรือบอกประมาณเช่น เด็กชาย 3 คน ให้อยู่ 4 ปี ท่วมสูงถึง 60-80 ซม. เป็นต้น
- 1.2 ใช้ลักษณนามไว้หน้าคำบอกจำนวนนับ เช่น คนหนึ่ง ครั้งหนึ่ง เป็นต้น
- 1.3 ใช้ลักษณนามโดย ละคำบอกจำนวนนับ เช่น พิจารณาอีกครั้ง

2. การใช้แบบใหม่ มี 2 วิธี คือ

- 2.1 ลักษณะนามที่เปลี่ยนรูปแบบ เช่น 2 รัฐมนตรี
- 2.2 การละลักษณนาม เช่น รองประธานทั้ง 2 เด็กหญิงทั้งสอง เป็นต้น

จากการศึกษาการใช้ลักษณนามในการเขียนตัวข่าวพบว่า ผู้เขียนข่าวนิยมใช้ลักษณนามตามปกติ ทั้งนี้เพราะต้องการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การใช้นิยามในตัวข่าวซึ่งเป็นภาษาเชิงแบบแผน ถ้อยคำกะทัดรัด ชัดเจน สื่อความหมายได้สมบูรณ์ และการที่ผู้เขียนไม่นิยม

ใช้ลักษณะนามแบบใหม่ในตัวข่าว เพราะอาจเห็นว่าผิดหลักการใช้ภาษาไทยที่ดี ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทย ลักษณะเช่นนี้ น่าจะแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนยังมีความรับผิดชอบและเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยอยู่

2.2.8 การใช้ประโยค ในการเขียนตัวข่าว คือการเขียนข้อความที่มีประโยคหลายลักษณะมาประกอบกัน เพื่อให้รายละเอียดชัดเจนขึ้น บรรจบ พันธุเมธา (2528 : 136-138) สรุปลักษณะของประโยคไว้ว่า

- 1) ประโยคคำสั่งไม่จำเป็นต้องมีผู้ทำกริยา ถ้าหากจะมีก็เพื่อเน้นความหรือเพื่อบอกให้รู้ตัว
- 2) ประโยคขอร้องหรือชักชวน ไม่ต้องมีผู้ทำกริยาเช่นเดียวกัน แต่มักจะมีคำลงท้าย
- 3) ประโยคคำถาม ตามธรรมดาจะมีคำวิเศษณ์แสดงคำถามอยู่ด้วย
- 4) ประโยคบอกเล่า ใช้ในเรื่องราวเล่าบอกตามธรรมดา บางทีก็เป็นไปในทางรับบางทีก็เป็นไปในทางปฏิเสธ

จากการศึกษาพบว่า ในการเขียนตัวข่าวมีการใช้ประโยคเพื่อบอกเล่าเรื่องราวให้ผู้อ่านรับรู้ วรรณ บัวเกิด และศรีสุตา จริยากุล (2530 : 222-224) อธิบายว่า การใช้ประโยคในหนังสือพิมพ์เป็นภาษาที่ใช้เฉพาะกลุ่ม เพื่อแสดงหน้าที่การงานของบุคคลในสังคมในสมัยก่อนการรายงานข่าวนิยมใช้ประโยคบอกเล่าที่ใช้ภาษาอย่างเป็นทางการเพียงอย่างเดียว แต่มาในสมัยนี้เพื่อเพิ่มรสชาติของข่าวให้ดูน่าสนใจ การใช้ประโยคในลักษณะภาษาพูดจึงนำมาใช้ในการเขียนข่าว

จากการศึกษาการใช้ประโยค พบว่าการใช้ประโยคในการเขียนตัวข่าวมีการใช้ประโยคทั้งที่เป็นภาษาอย่างเป็นทางการและการใช้ประโยคที่เป็นภาษาพูด ดังต่อไปนี้

2.2.8.1 ประโยคที่ใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ ในการเขียนตัวข่าว ผู้เขียนข่าวจะรายงานข่าวที่ได้รู้มาให้ผู้อ่านทราบด้วยภาษาอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด ตัวอย่างเช่น

... ขณะเดียวกันมีรายงานว่า นายยูริ ลูจคอฟ นายกเทศมนตรีกรุงมอสโกใช้

อำนาจยุบสภาเทศบาลกรุงเทพมหานคร และสภาเขตทั้งหมดในเมืองหลวงแล้ว เพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ ยังไม่ทราบว่าการสั่งยุบสภาเทศบาลและสภาเขตมอสโกครั้งนี้เป็นคำสั่งมาจากประธานาธิบดีบอริส เยลต์ซินหรือไม่ ...

(ไทยรัฐ. 6 ตุลาคม 2536)

... นายโคจากล่าวว่า ขณะนี้กำลังรอคำสั่งจากรัฐบาลซาอุฯ คาดว่าจะได้รับคำตอบเร็ว ๆ นี้ ทันทีที่รัฐบาลซาอุฯ อนุญาต พร้อมทั้งส่งหลักฐานทั้งหมดให้ จะเปิดแถลงข่าวอย่างเป็นทางการ คาดว่าจะเป็นสัปดาห์หน้า ...

(แนวหน้า. 14 ตุลาคม 2536)

... นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคนไทยในอังกฤษตอนหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาการจราจรว่า ไม่ว่าจะมีการสร้างรถไฟฟ้าหรือรถใต้ดิน แต่คนยังจะอพยพเข้าในกรุงเทพฯ ทำให้การแก้ปัญหาจราจรไม่ได้ผล รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะกระจายความเจริญสู่ชนบท ...

(เดลินิวส์. 12 ตุลาคม 2536)

... ผู้สื่อข่าวได้สอบถามความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะมีการโยกย้ายข้าราชการในภาคใต้ โดยมีทหารเข้ามาร่วมพิจารณาการโยกย้ายด้วยนั้นโฆษกกรมการปกครองกล่าวว่า พื้นที่ในภาคใต้ขึ้นอยู่กับ ศอ.บต. แต่ส่วนหนึ่งก็อยู่ในความดูแลของกองทัพภาคที่ 4 การโยกย้ายข้าราชการนั้นทางแม่ทัพ 4 ก็สามารถรับรู้ได้ ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงของประเทศไทย ...

(เดลินิวส์. 5 ตุลาคม 2536)

... ที่หมู่บ้านธารนี่ ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้านคิลลารีเพียงหนึ่งไมล์ ชาวบ้านที่รอดตายต่างตกอยู่ในสภาวะสิ้นหวังและไร้ที่อยู่อาศัย เนื่องจากที่อยู่อาศัยของพวกเขาได้กลายมาเป็นกองหินมหา ...

(ไทยรัฐ. 2 ตุลาคม 2536)

ประโยคในข้อความที่ยกตัวอย่างมานี้ เราจะเห็นได้ว่าการใช้ประโยคในลักษณะที่เป็นบอกเล่าที่ใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ เนื่องจากผู้เขียนข่าวเป็นผู้รายงานข่าวด้วยการบอกเล่า จึงใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ

2.2.8.2 ประโยคที่ใช้ภาษาพูด ในการเขียนเล่าเหตุการณ์ในตัวข่าวผู้เขียนได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้เขียนจึงใช้ประโยคคำพูดเหล่านี้เขียนลงในตัวข่าวด้วยตัวอย่างเช่น

... ถ้าพิจารณาข้างานก็ช้า เมื่อวานที่ผมไปพบนายกรัชมณตรีไม่ได้พบเรื่องนี้ แต่จะพบเรื่องอะไรไม่ขอบอก" นายบุญชูกล่าว ...

(มติชน. 13 ตุลาคม 2536)

... เขามายืนอยู่ข้างลุง แล้วก็ปลดเชฟ ปิ่นกระสุนทองแดงหล่นตีปลงตรงหน้า ก็ตายละหวานี่มันอะไรกัน ปลันกันหรือเปล่านี้ ลุงยืนงง ๆ อยู่ก็โดนที่อบบู่ทวางบนกัน ก็เคล็ดขัดยอกเล็กน้อย เรามั่นแก่แล้ว เขาเอามาวางบนกันเราคงไม่ได้ดูหอรกว่ากัน คนแก่หรือคนหนุ่ม" นายสถิตย์พยายามพูดด้วยอารมณ์ขัน ...

(แนวหน้า. 3 ตุลาคม 2536)

... ผมทำงานในตำแหน่ง ผอ.ขสมก. มานานกว่า 5 ปี อยู่กับพรรคพลังธรรมในฐานะผู้บังคับบัญชาที่ปีกว่าก็ไม่เคยมีปัญหาอะไร ข่าวการปลดนี้ไม่รู้ออกมาได้อย่างไร หากจะมีอยู่บ้างก็คงจะเป็นเพราะนั่งอยู่ในตำแหน่งนี้นานเกินไป ...

(เดลินิวส์. 14 ตุลาคม 2536)

... พล.อ.สุนทรกล่าวว่า "ผมคงพูดอะไรไม่ได้ แต่ที่แน่ ๆ ผมอยากจะรู้ว่า ทำไมน้องของผมถึงจะต้องตาย ไม่รู้ที่บ้านนี้เมืองนี้เป็นอย่างไรกัน ...

(ไทยรัฐ. 15 พฤศจิกายน 2536)

... ผมคิดว่า ถ้าตราบาตยังมีการปล่อยข่าวว่าบ้านเมืองมีความไม่เรียบร้อยก็คงเป็นเรื่องที่แย่ ทางฝ่ายที่ดูแลสถานการณ์ก็มีความมั่นใจว่าสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ การปล่อยข่าวเกิดจากคนที่ปากบอน" นายบัญญัติกล่าว ...

(เคลินิวส์. 10 พฤศจิกายน 2536)

ประโยคในข้อความดังที่ยกตัวอย่างมานี้เป็นประโยคที่ใช้เพื่อการสนทนาเป็นภาษาพูด ผู้เขียนใช้เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบเนื้อหาของข้อความที่มาจากต้นตอ คือคำพูดของผู้พูดโดยตรง ทำให้ไม่ต้องมาสรุปเพื่อเขียนอีกครั้งหนึ่ง จะได้สื่อความหมายได้ตรงกับที่ผู้พูดต้องการ ไม่ต้องมาตีความแล้วเขียนเล่าใหม่โดยผู้เขียนกล่าวอีกทอดหนึ่ง

สรุปลักษณะการใช้ประโยคในตัวอย่างจะมีลักษณะการใช้ เป็นประโยคบอกเล่า ที่ใช้ในเรื่องราวเล่าบอกตามที่บรรจบ พันธุมธธา ได้อธิบายไว้ ลักษณะประโยคบอกเล่าที่ผู้เขียนข่าวใช้มีทั้งที่ใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ และใช้ภาษาพูด เพื่อให้การเขียนข่าวมีอรรถรสมากขึ้น และภาษาพูดนั้นผู้เขียนใช้เพื่อให้ผู้อ่านข่าวทราบเนื้อหาของเรื่องราวน่าสนใจจากตัวบุคคลนั้นข่าวโดยไม่ต้องผ่านการตีความเพื่อนำมาเขียนใหม่จากผู้เขียนข่าวทำให้ทราบเรื่องราวได้อย่างตรงไปตรงมา

2.2.9 การใช้สำนวน การใช้สำนวนในตัวข่าว เป็นวิธีการที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านคิดในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความในช่วงนั้นดียิ่งขึ้น สำนวนที่พบในตัวข่าวมี 2 ลักษณะคือ การใช้สำนวนเดิม และการใช้สำนวนใหม่

2.2.9.1 การใช้สำนวนเดิม หมายถึง สำนวนที่คนทั่วไปรู้จักและเคยใช้กันอยู่แล้ว แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

2.2.9.1.1 ใช้ตามรูปเดิม คือ การนำเอาสำนวนเดิมมาใช้ และยังใช้ตามรูปการเขียนเดิมของสำนวนนั้นเช่น ตกกระไดพลอยโจน เลือกที่รักมักที่ชัง หัวชนฝา ปากว่าตาขยิบ ไล่เบี้ย ถอยหลังเข้าคลอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... แต่ถ้าเรื่องที่ดักฟังเกี่ยวกับความมั่นคงต้องไล่เบี้ยเอาคนผิดมาลงโทษให้ได้ ...

(เคลินิวส์. 15 พฤศจิกายน 2536)

"ไล่เบี้ย" หมายถึง สอบสวน, ไล่เลียง, บีบเค้นเอาความจริง

... นายบุญชูยังได้กล่าวด้วยว่า... ส่วนแนวคิดของกระทรวงมหาดไทยจะถือเป็น การถอยหลังเข้าคลองหรือไม่นั้น ตนเห็นว่ากระทรวงมหาดไทยมีคนถอยหลังเข้าคลอง มาก ...

(ดาวสยาม. 14 ธันวาคม 2536)

"ถอยหลังเข้าคลอง" หมายถึง ถอยกลับเข้าไปสู่ยุคเก่า หรือแบบเก่า หรือที่เก่า ไม่ก้าวหน้าไปสู่ความเจริญแบบใหม่"

... นักเลงพระที่อยากได้พระมีค่า จึงแอบขึ้นกุฏิหวังจะขโมยพระเครื่อง แต่พระ ใสรู้ตัวเสียก่อน ด้วยความกลัวความผิด จึงได้สังหารพระใสเป็นการปิดปาก ...

(ดาวสยาม. 29 ธันวาคม 2536)

"ปิดปาก" หมายถึง ปกปิดความลับเพื่อไม่ให้ไปเปิดเผยภายหลังได้

... การเสนอกฎหมายนี้เป็นการทำแบบตกกระไดพลอยโจน ...

(มติชน. 1 ตุลาคม 2536)

"ตกกระไดพลอยโจน" หมายถึง พลอยเป็นไปด้วย ในเมื่อเห็นว่าจำเป็นจะต้อง ทำตามไป

... นายประจวบ ไชยสาส์น เลขาธิการพรรคชาติพัฒนา กล่าวว่า พรรคไม่ได้ค้าน กฎหมายอย่างหัวชนฝา ...

(มติชน. 1 ตุลาคม 2536)

"หัวชนฝา" หมายถึง สู้ไม่ถอย สู้จนถึงที่สุด

2.2.9.1.2 เปลี่ยนแปลงรูปแบบจากเดิม หมายถึง การนำ สำนวนเดิมมาใช้โดยเปลี่ยนแปลงบางส่วนของสำนวน การเปลี่ยนอาจมีการตัดบางส่วนออกไป เปลี่ยนคำบางคำ หรือเพิ่มคำเข้ามา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... ชีวิตสุดอนาถของตำรวจชั้นผู้น้อยที่ต้องดิ้นรนต่อสู้กับเงินเดือนไม่พอใช้แทบ เลือดตากระเด็น ...

(ไทยรัฐ. 31 ธันวาคม 2536)

"เลือดตากระเด็น" เปลี่ยนจากสำนวน "เลือดตาแทบกระเด็น" หมายถึง ล้าบากมาก

... การจับกุมคนร้ายที่ได้มานี้เนื่องจากการพูดว่า เป็นแพะ ...

(เดลินิวส์. 5 ตุลาคม 2536)

"เป็นแพะ" เปลี่ยนจากสำนวน "แพะรับบาป" หมายถึง ผู้ที่ต้องได้รับการ ลงโทษโดยที่ตัวเองไม่ได้กระทำความผิด

... นายเนวิน ชิดชอบ ส.ส.บุรีรัมย์ พรรคชาติไทย ก็ได้กล่าวติติงประธานในการนำ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ มาพิจารณาต่ออันวันนี้น่า ประธานกำลังเขียนด้วยมือและลบด้วยเท้า ...

(ดาวสยาม. 1 ตุลาคม 2536)

"เขียนด้วยมือและลบด้วยเท้า" เปลี่ยนจากสำนวน "เขียนด้วยมือลบด้วยเท้า" หมายถึง ยกย่องแล้วกลับทำลายภายหลัง แต่ในบริบทนี้มีความหมายว่า การไม่ทำตาม อย่างที่พูดไว้

2.2.9.2 การใช้สำนวนใหม่ หมายถึง สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ อาจเกิดจากการนำคำหรือกลุ่มคำซึ่งปกติมีที่ใช้นัยความหมายหนึ่ง และได้นำมาใช้อีกความหมายหนึ่ง หรืออาจนำคำหลาย ๆ ลักษณะ เช่น ภาษาพูด คำสแลง คำซ้ำ คำภาษาต่างประเทศมารวมกัน ทำให้มีลักษณะเด่นแตกต่างจากภาษาปกติ และสื่อความหมายเฉพาะ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... เขาอาจอิจฉาเราก็ได้ แต่เราอย่ากีดกันเอง ...

(แนวหน้า. 6 ธันวาคม 2536)

"กีด" หมายถึง ทะเลาะกัน, ขัดแย้งกัน

... เมื่อยึดเก้าอี้ตัวนี้ได้แล้ว คงไม่ปล่อยไปง่าย ๆ ...

(มติชน. 15 พฤศจิกายน 2536)

"เก้าอี้" หมายถึง ตำแหน่ง

... ผู้สื่อข่าวถามว่าจะมีการดัน นายพีระพงศ์ ฤทธิมพงษ์พันธ์ กรรมการบริหารพรรค
พลังธรรม มาดำรงตำแหน่งแทน ผอ.ช.ส.ม.ก.คนปัจจุบัน ...

(แนวหน้า. 1 ธันวาคม 2535)

"ดัน" หมายถึง สนับสนุน

... ฝ่ายค้านจะแสดงบทบาทในสภาได้มากขึ้นเช่นเดียวกับการทำให้ทหารตื่นตัวทาง
การเมืองมากขึ้น แต่ไม่ถึงขั้นตบเท้าออกมาทำการรัฐประหาร ...

(แนวหน้า. 30 ธันวาคม 2536)

"ตบเท้า" หมายถึง พร้อมใจกัน (ทำรัฐประหาร)

... ผู้สื่อข่าวถามว่า ต้องไปถามนายกรัฐมนตรีเพราะเป็นคนถือไฟ คนอื่นจะมาล่าง
ไม่ได้ ...

(มติชน. 31 ตุลาคม 2536)

"ล่างไฟ" หมายถึง การปรับปรุงระบบการบริหารงานทั้งระบบ

"ถือไฟ" หมายถึง (ผู้) ควบคุมระบบการบริหารงานทั้งระบบ

... ชอบเชื่อข่าวลือ ชอบวิ่งเต้นเข้าหาผู้มีอิทธิพล ...

(มติชน. 31 ตุลาคม 2536)

"วิ่งเต้น" หมายถึง พยายามติดต่ออย่างเต็มที่เพื่อขอความสนับสนุนช่วยเหลือ
ในกิจที่ต้องประสงค์

... นายสมัคร สุนทรเวช สส.กทผ. พรรคประชากรไทย ได้ลุกขึ้นอภิปรายว่าถ้า
ทางรัฐบาลให้เกียรติต่อสภาแห่งนี้ คือ ไม่ให้รัฐบาลมาสั่งสภาให้ช่วยกันหาเงินได้ ...

(แนวหน้า. 1 ตุลาคม 2536)

"ซ้ายหันขวาหัน" หมายถึง ทำตามคำสั่ง

... นายรักเกียรติ สุขธนะ กล่าวว่า แม้ทั้ง 2 รัฐมนตรีจะได้คะแนนเสียงไว้
วางใจร่วมกัน แต่หลังจากที่ชี้แจงในสภาแล้ว ตัว รมว.มทของไทยยังสอบไม่ผ่าน ...

(แนวหน้า. 15 พฤศจิกายน 2536)

"สอบไม่ผ่าน" หมายถึง ยังไม่ได้รับการเชื่อถือจากคนส่วนมาก

จากการศึกษาการใช้สำนวนในตัวข่าวพบว่า ผู้เขียนข่าวได้ใช้สำนวนอยู่ 2 ลักษณะ
คือ

1. การใช้สำนวนเดิม มี 2 ลักษณะ คือ

1.1 ใช้ตามรูปเดิม เช่น ปากว่าตาขยิบ ไล่เบี้ย ถอยหลังเข้าคลอง เป็นต้น

1.2 เปลี่ยนแปลงรูปไปจากเดิม เช่น เป็นพะ เลือดตากระเด็น เป็นต้น

2. การใช้สำนวนใหม่ เช่น แก้อี้ ดบเท้า สอบไม่ผ่าน ซ้ายหันขวาหัน เป็นต้น

การใช้สำนวนเดิม ผู้เขียนข่าวจะนำสำนวนเดิม มาใช้ซึ่งส่วนมากผู้อ่านจะรู้ความ
หมายกันเป็นอย่างดี ทำให้ผู้อ่านและผู้เขียนมีความเข้าใจตรงกัน และถึงแม้ว่าจะมีการนำ
สำนวนเดิมมาเปลี่ยนแปลง ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจได้ดีเช่นกัน เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลง
รูปคำเท่านั้น แต่ความหมายยังคงเดิมเป็นส่วนใหญ่

ส่วนการใช้สำนวนใหม่ ผู้เขียนข่าวจะนำคำคำเดียว และคำประสมมาใช้ใน
ความหมายใหม่ เป็นสำนวนใหม่ นอกจากนี้ ผู้เขียนข่าวยังได้สร้างกลุ่มคำขึ้นใหม่ เพื่อใช้
สื่อความหมายเฉพาะอีกด้วย

2.2.10 การใช้โวหาร ได้กล่าวแล้วในการพาดหัวข่าวว่า การใช้โวหารนั้นจะ
เป็นการเลือกใช้คำหรือข้อความมาสร้างภาพ สร้างความรู้สึก และอารมณ์ ให้เกิดขึ้นแก่
ผู้อ่าน โดยการใช้อุปมา อุปลักษณ์ สัทพจน์ ฯลฯ ก็ได้

2.2.10.1 การใช้อุปมา คือ การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกันโดยมีคำ
เชื่อมโยง เช่น คำว่า เหมือน คล้าย ดัง เช่น บาน ราว ประหนึ่ง ฯลฯ

การใช้คำอุปมาในตัวข่าวพบว่า โดยภาพรวมจะใช้คำเชื่อมเช่น "เหมือน" "บาน"

"ราวกับ" ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... เมื่อเห็นศพลูกนางอมรรัตน์ถึงกับปล่อยโฮออกมา ยืนจับแขนศพลูกนั่งงันพูดไม่ออก
ได้แต่ร้องไห้สะอึกสะอื้นปานหัวใจสลาย ...

(แนวหน้า. 3 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนใช้คำว่า "ปาน" มาเปรียบเทียบพฤติกรรมของนางอมรรัตน์ที่รัก
ลูก การร้องไห้ของนางอมรรัตน์เมื่อเห็นศพลูกปาน "หัวใจสลาย" ก็เหมือนกับนางอมรรัตน์
จะไม่มีชีวิตไปด้วย เพราะชีวิตคนนั้นถ้าหัวใจไม่ทำงานหรือเป็นอะไรไปก็ทำให้ตายได้

... ตำแหน่งและบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดเปรียบเหมือนพ่อบ้าน ทางรัฐบาลได้
แต่งตั้งให้มาดูแลทุกข์สุขของประชาชนในจังหวัดนั้น ๆ ...

(เดลินิวส์. 8 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ใช้ "เหมือน" มาเปรียบเทียบหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดกับพ่อบ้าน
ว่ามีหน้าที่เหมือนกัน เพราะพ่อบ้านต้องดูแลทุกคนในครอบครัว เป็นผู้ทำให้ครอบครัวดำเนิน
ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีเกิดความสุข เช่นเดียวกับ "ผู้ว่าราชการจังหวัด" ที่ต้องดูแล
ทุกข์สุขของประชาชนในจังหวัดของตนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีและเกิดความสุข

2.2.10.2 การใช้อุปลักษณ์ คือ การเปรียบเทียบที่นำลักษณะเด่นของสิ่ง
ที่นำมาเปรียบมากล่าวทันที โดยไม่มีคำเชื่อมโยงหรือบางครั้งอาจมีคำว่า "เป็น" มาใช้
เปรียบเทียบในตัวว่าพบว่ามีการใช้โวหารที่เป็นอุปลักษณ์อยู่บ้าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... หมู่บ้าน 12 แห่งถูกทำลายราบเป็นหน้ากลอง ...

(ไทยรัฐ. 2 ตุลาคม 2536)

จากตัวอย่างผู้เขียนใช้ลักษณะเด่นของหน้ากลองมาเปรียบเทียบให้เห็นสภาพของ
หมู่บ้านทั้ง 12 แห่ง ที่ถูกทำลายให้ผู้อ่านเห็นสภาพที่เกิดขึ้นว่าราบเรียบไม่เหลืออะไร เช่น
เดียวกับหน้ากลอง ที่ตีและเรียบ

2.2.10.3 การใช้สัทพจน์ คือ การเปรียบเทียบโดยใช้คำเลียนเสียงต่าง ๆ หรือเลียนเสียงธรรมชาติ การใช้สัทพจน์ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงนั้นจริง ๆ เห็นภาพหรือกิริยาอาการที่เกิดขึ้นได้ชัดเจน สัทพจน์นี้ปรากฏในตัวข่าวให้เห็นบ้างดังตัวอย่างต่อไปนี้

... ทันใดนั้น ได้เกิดเสียงดังโครม กระบะ รถปิกอัพแตกออกทุกคนกระเด็นออก
จากรถลงมากองกับพื้นถนน ...

(มติชน. 3 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างที่ยกมาผู้เขียนใช้คำเลียนเสียงของรถกระบะที่ถูกชนหรือชนกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
เกิดเสียงโครม ทำให้ผู้อ่านรู้สึกและเห็นภาพที่เกิดขึ้น

... เมื่อเห็นศพลูกนางอมรรัตน์ถึงกับบ่ล่อยโฮออกมา ...

(แนวหน้า. 8 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนใช้ "โฮ" ซึ่งเป็นเสียงที่แสดงอาการร้องไห้ของคนทั่วไป คำว่า
"โฮ" จึงแสดงอาการร้องไห้และเสียใจของนางอมรรัตน์ที่ผู้อ่านเห็นภาพจากข้อความที่ผู้เขียน
นำมาใช้

จากการวิเคราะห์การใช้โวหารในตัวข่าวของหนังสือพิมพ์ที่นำมาวิเคราะห์ทั้ง 460 ฉบับ ปรากฏว่ามีการใช้โวหารต่าง ๆ น้อยมากและการใช้โวหารทั้ง 3 ชนิดก็มีไม่ถึง 30 ข่าว เป็นข้อที่น่าสังเกตว่า ผู้เขียนต้องการเสนอรายละเอียดข้อเท็จจริงในตัวข่าวมากกว่า การแสดงศิลปะของการใช้ภาษา ดังนั้นจึงเน้นการเสนอรายละเอียดของข่าวเป็นสำคัญ และจะเลือกใช้คำที่เป็นการเปรียบเทียบเพื่อต้องการสร้างภาพและความรู้สึกให้เกิดขึ้นแก่ผู้อ่านเท่านั้น

2.2.11 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ในการศึกษาหัวข้อการใช้เครื่องหมายวรรคตอนนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนและวิธีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนแต่ละชนิดตามที่ราชบัณฑิตยสถานอธิบายไว้แล้วในหัวข้อ 2.1.11 ผู้วิจัยจึงขอใช้คำอธิบายดังกล่าวมาเป็นเกณฑ์ในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนแต่ละชนิดอีก

จากการศึกษาค้นคว้าการเขียนตัวข่าวมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนดังต่อไปนี้

2.2.11.1 จุดไข่ปลา (.....) การใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลาในตัวข่าว จะใช้ในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. ใช้แสดงว่ามีข้อความแต่ข้อความนั้นอ่านไม่ชัด ดังตัวอย่าง

... ผู้สื่อข่าวรายงานอีกว่า คนในบ้านได้มีการนำเอาทองคำเปลวมาปิดทับหมายเลขบ้าน (บ้านเลขที่ 110/22) ไว้ จนอ่านเลขบ้านได้ไม่ชัด จะอ่านได้เพียงเลขที่ 110/ ... (ที่เหลืออ่านไม่ชัด) ...

(แนวหน้า. 3 ธันวาคม 2536)

ข. ใช้สำหรับละข้อความที่ไม่ต้องการกล่าว ดังตัวอย่าง

... ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้ พล.ต.อ.สวัสด์ ไปช่วยปฏิบัติราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ...ค.ค. 36 นั้น ฉะนั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 26 แห่ง พ.ร.บ.ข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2521 จึงให้ พล.ต.อ.พงษ์มัตย์ อมตยกุล รองอธิบดีกรมตำรวจรักษาราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจตั้งแต่วันที่ ... ค.ค. 36 เป็นต้นไป ลงชื่อโดย พล.อ.ชวลิต ...

(แนวหน้า. 22 ตุลาคม 2536)

เราจะสังเกตได้ว่า การใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลาในตัวข่าวใช้ได้ตรงตามหลักเกณฑ์ที่ราชบัณฑิตยสถานได้อธิบายไว้คือ ใช้ในกรณีที่ข้อความนั้นอ่านไม่ชัดและใช้สำหรับละข้อความที่ไม่ต้องการกล่าว

2.2.11.2 อัญประกาศคู่ (" ") เครื่องหมายอัญประกาศคู่ที่พบในตัวข่าว จะใช้ในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. ใช้เขียนกำกับคำหรือข้อความ เช่น ชื่อบุคคล ชื่อหนังสือ ชื่อชมรม ชื่อรายการโทรทัศน์ หัวข้อปรากฏา หัวข้ออภิปราย เพื่อให้ผู้อ่านสังเกตเป็นพิเศษ ดังตัวอย่าง

... แหล่งข่าวระดับสูงในกรมตำรวจเปิดเผยกับ "เดลินิวส์" ว่าขณะนี้ถึงเวลาที่นายกรัฐมนตรี จะต้องลงมาแก้ปัญหาเองแล้ว ...

(เดลินิวส์. 24 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เครื่องหมายอัฒประกาศคู่ใช้กับชื่อหนังสือพิมพ์

... ก่อนหน้านั้น นายบัญญัติ ได้กล่าวตอนหนึ่งในการปาฐกถาพิเศษเรื่อง "แนวทางการพัฒนาระบบราชการ" ในที่ประชุมของสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย ตอนเช้าวันนี้ว่า รัฐบาลเห็นว่าการพัฒนาระบบราชการเป็นนโยบายสำคัญประการหนึ่ง เพราะระบบราชการเป็นกลไกสำคัญที่จะสนองนโยบายของรัฐบาลได้ ...

(เดลินิวส์. 22 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้เครื่องหมายอัฒประกาศใช้กำกับชื่อปาฐกถา

... จากเหตุระเบิด 2 ลูกที่ "ตุม" ขึ้น ณ บ้านนายเนวิน ชิดชอบ ส.ส.บุรีรัมย์ พรรคชาติไทย ในห้วงเวลาอันเหมาะสมเจาะหลังอภิปรายไม่ไว้วางใจ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รมว.มหาตไทย ...

(ไทยรัฐ. 20 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้เครื่องหมายอัฒประกาศใช้กำกับการกระทำที่เกิดขึ้นคือ "ตุม" เพื่อเน้นการกระทำดังกล่าวให้เด่นชัดมากขึ้น

ข. ใช้เขียนกำกับคำหรือข้อความเพื่อแสดงว่า คำหรือข้อความนั้นเป็นคำพูด ดังตัวอย่าง

... "ตำรวจตระเวนชายแดนไม่ต้องมีใครสั่งสอนใคร เรารู้ว่าอะไรเป็นอะไร แค่มองตากันก็รู้แล้ว" พล.ต.ท.ชาติชาย กล่าวย้ำด้วยว่า พล.ต.อ.สวัสดี้ เป็นอธิบดีกรมตำรวจคนแรกที่เขาใจสับสนลูกน้องเป็นอย่างดี ...

(แนวหน้า. 22 ตุลาคม 2536)

... "พรรคพลังธรรมมีนโยบายกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและมีนโยบายสนับสนุนเรื่องนี้ตั้งแต่แรก แต่หลักเกณฑ์ต้องสอดคล้องต่อความเป็นจริง ท้องถิ่นใดที่เก็บภาษีได้มากควรได้รับกลับไปมาก และขณะนี้ใน กทม. มีปัญหาหลายเรื่องที่ต้องเร่งแก้ไข ถ้าไม่ใช้งบฯ ส่วนนี้แล้วจะเอาจากที่ไหน" นางสาวรัตน์กล่าว ...

(มติชน. 20 ตุลาคม 2536)

2.2.11.3 ยัติภังค์ (-) จากการศึกษาพบว่านักข่าวมีการใช้เครื่องหมายยัติภังค์ ดังนี้

ก. ใช้เขียนไว้สุดบรรทัดเพื่อต่อพยางค์หรือคำ ซึ่งจำเป็นต้องเขียนแยกบรรทัดกัน เนื่องจากมาจากมาอยู่ตรงสุดบรรทัด และไม่มีที่พอจะบรรจุคำเต็มได้ การเขียนในลักษณะนี้ถือว่าการฉีกคำ ไม่นิยมในงานเขียนเชิงวิชาการ แต่ในหนังสือพิมพ์จะพบเป็นจำนวนมากทุกฉบับ ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนเป็นคอลัมน์ทำให้มีเนื้อที่จำกัด ดังตัวอย่าง

... จากนั้นนายทรงธรรมได้กล่าวว่า จะเสนอให้ตุลา-
การรัฐธรรมนูญตีความว่าการตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
ถูกต้องหรือไม่ ...

(มติชน. 2 ตุลาคม 2536)

... พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รว. อด-
สาหกรรมและเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์
กล่าวว่าในที่ประชุม ครม. ครั้งนี้ พล.อ.ชวลิต
ไม่ได้เสนอวิธีแก้ไขปรับปรุง ก.ตร ...

(เดลินิวส์. 10 ธันวาคม 2536)

... บรรยายากาศหลังอุบัติเหตุรถนักเรียนถูกไอ้ลิบ-
ล้อขี้ จนทำให้เด็ก ๆ เสียชีวิตอย่างอนาถทันที 4
ศพ ...

(ไทยรัฐ. 4 พฤศจิกายน 2536)

ข. ใช้ในความหมายว่า "ถึง" เพื่อแสดงช่วงเวลา จำนวน
สถานที่ ดังตัวอย่าง

... ศาลแพ่งรับคำฟ้องและทำการไต่สวนฉุกเฉินตั้งแต่เวลา 16.00-17.00 น.
มีนายภิญญา ภรรยา และบุตรเข้าเบิกความ ...

(มติชน. 9 ตุลาคม 2536)

เวลา 16.00-17.00 น. อ่านว่า เวลา สิบหกนาฬิกา ถึง สิบเจ็ดนาฬิกา

... ส่วนอ่างเก็บน้ำก็เสร็จภายใน 7-8 เดือนเก็บน้ำได้ในปีต่อไป ...

(เคลิวิสส์. 6 ธันวาคม 2536)

ภายใน 7-8 เดือน อ่านว่า ภายในเจ็ดถึงแปดเดือน

... ในขณะที่นางปิเคาะอาแว เดินทางไปแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบนั้น ได้มี
รถไฟขบวนสุโขทัย - กรุงเทพฯ จะวิ่งผ่านจุดที่ถูกระเบิด ...

(ดาวสยาม. 13 ตุลาคม 2536)

รถไฟขบวนสุโขทัย - กรุงเทพฯ อ่านว่า รถไฟขบวนสุโขทัยถึงกรุงเทพฯ

ค. ใช้ในความหมายว่า "และ" ดังตัวอย่าง

... การแก้ไขปัญหานักเรียน - นักศึกษา ก่อการทะเลาะวิวาท ทางตำรวจต้อง
ใช้มาตรการเด็ดขาด ...

(ดาวสยาม. 17 พฤศจิกายน 2536)

นักเรียน - นักศึกษา อ่านว่า นักเรียนและนักศึกษา

... พล.อ.อ.วรนาถ อภิการี ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และพล.อ.ตันศรี เสรี รามานท์
ผู้บัญชาการทหารสูงสุดมาเลเซีย เป็นประธานร่วมในการประชุมคณะกรรมการระดับสูง
ร่วมไทย-มาเลเซีย ...

(มติชน. 15 ตุลาคม 2536)

ไทย-มาเลเซีย อ่านว่า ไทยและมาเลเซีย

... ภาวะการซื้อ-ขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ยังเป็นไปอย่างร้อนแรง ...

(แนวหน้า. 9 ตุลาคม 2536)

การซื้อ-ขายหุ้น อ่านว่า การซื้อและขายหุ้น

2.2.11.4 มหัพภาค (.) การใช้เครื่องหมายมหัพภาคในตัวข่าวจะใช้ดังนี้

ก. ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษรเพื่อแสดงว่าเป็นตัวย่อ และเขียนค้นช่วงโมงกับนาฬิกาเพื่อบอกเวลา การใช้เครื่องหมายมหัพภาคในตัวข่าวมีจำนวนมาก ดังตัวอย่าง

... เมื่อเวลา 10.30 น. วันที่ 1 พ.ย. ร.ต.ต.สมเลิศ คำชู ร้อยเวร สน.พระราชวัง ได้รับแจ้งว่าผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังอยู่ในห้องขังบน สน. ใช้อาวุธปืนยิงตัวเองตาย ...

ข. ใช้เพื่อแสดงว่าจบความ การใช้เครื่องหมายมหัพภาคในกรณีนี้ จะใช้เมื่อจบประโยคสุดท้ายของข้อความย่อหน้าสุดท้ายของการเสนอข่าวอย่างไรก็ตามจากการสำรวจข้อมูลทั้งหมดพบว่า การใช้มหัพภาคในกรณีนี้จะใช้ไม่สม่ำเสมอ บางฉบับก็ใช้ บางฉบับก็ไม่ใช้ ที่พบมีใช้ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ดังตัวอย่าง

... ผู้สื่อข่าวรายงานว่า หน่วยกำลังของ ดชด. ทุกหน่วยในพื้นที่และที่รับผิดชอบแนวชายแดน ตั้งแต่ อ.เบตง จ.ยะลา ... ในขณะนั้นนั้นทุกคดีเรากำลังสืบกันอยู่ติดตามกันอยู่อย่างใกล้ชิดโดยตลอด สุดแต่ที่ว่าคดีไหนจะมีพยานหลักฐานมากน้อยกว่ากันเท่านั้น.

(เดลินิวส์. 27 ธันวาคม 2537)

2.2.11.5 ไวยาณน้อย (๓) การใช้เครื่องหมายไวยาณน้อยในตัวข่าว
จะใช้ดังนี้

ก. ละคำที่รู้กันดีแล้ว โดยละส่วนท้ายไว้ เหลือแต่ส่วนหน้า
ของคำพอเป็นที่เข้าใจ ดังตัวอย่าง

... เนื่องวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีนำ กรม. ข้าราชการ
พลเรือน ทหารตำรวจ นิสิตนักศึกษา ... จำนวน 1,742 คน เข้าเฝ้าฯ ถวาย
พระพรชัยมงคล ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา ...

(ไทยรัฐ. ธันวาคม 2536)

โปรดเกล้าฯ คำเต็มคือ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

เข้าเฝ้าฯ คำเต็มคือ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

จากข้อมูลพบว่า เครื่องหมายไวยาณน้อยยังใช้ละส่วนท้ายของคำนามซึ่งได้กล่าวมา
แล้วอีกด้วย ดังตัวอย่าง

... พล.อ.ชวลิตกล่าวว่า กรณีนี้ข่าวว่า พล.ต.อ. 2 นาย ช่วยเหลือคดีโจรกรรม
เพชรซาอุฯ จะเป็นจริงหรือไม่ต้องรอผลคดีที่ พล.ต.ท.ชลอ ยื่นฟ้องต่อศาลต่อไป ...

(เดลินิวส์. 14 พฤศจิกายน 2536)

... ปัญหาหลายเรื่องที่ต้องเร่งแก้ไขถ้าไม่ช้าช้า ส่วนนี้แล้วจะเอาจากที่ไหน"
นางสุภารัตน์กล่าว ...

(มติชน. 20 ตุลาคม 2536)

... พล.ต.ต.อชิวิทย์ ยังกล่าวต่อไปว่าถ้ามีคนออกมากล่าวหาให้ร้ายต่อนักการเมือง
จะทําอย่างไร เพราะตนเชื่อว่าคนอย่างนายกฯ พล.อ.ชวลิต หรือแม้กระทั่งนายทวี
เอง เป็นนักการเมืองที่ดี ...

(ไทยรัฐ. 10 ธันวาคม 2536)

จากตัวอย่างข้างต้น จะใช้เครื่องหมายไวยากรณ์ย่อยส่วนท้ายของคำที่รู้จักกันดีแล้ว
เช่น เพชรชาอุติอาระเบีย เขียนเป็น เพชรชาอุฯ

งบประมาณ เขียนเป็น งบฯ

นายกรัฐมนตรี เขียนเป็น นายกฯ

อย่างไรก็ตาม การใช้เครื่องหมายไวยากรณ์ย่อยกับคำดังตัวอย่างน่าจะใช้เพื่อความ
สะดวกของผู้เขียนมากกว่า เพราะถ้อยคำดังกล่าวสามารถเขียนคำเต็มได้

อาทิดำว่า งบประมาณ ในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 20 ตุลาคม 2536 ก็มีทั้ง
คำเต็มและคำที่ใช้เครื่องหมายไวยากรณ์ย่อย บนกันไปในคอลัมน์เดียวกัน เช่น

... นายอัศพล เป็น สส.กทม. ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อคน กทม. ...

(มติชน. 20 ตุลาคม 2536)

อีกตัวอย่างหนึ่งผู้เขียนใช้เครื่องหมายไวยากรณ์ย่อยต่างไปจากกฎเกณฑ์ที่วางไว้
กล่าวคือ ใช้ละนามสกุล ของบุคคลสำคัญ ซึ่งกรณีนี้ไม่ต้องใช้เครื่องหมายไวยากรณ์ย่อยก็ได้
เพราะผู้อ่านช่าย่อมทราบดีว่าเป็นใคร ดังตัวอย่าง

... ก่อนเกิดเหตุได้มีนางวิมล ๕ ลาปาง อายุ 58 ปี อยู่บ้านเลขที่ 50/31

ซอยวัดนาคนิมิตร แขวงและเขตบางขุนเทียน ซึ่งเป็นมารดาของผู้ตาย ...

นางวิมลฯ ได้เล่าให้เจ้าหน้าที่ฟังว่าลูกชายของตนป่วยเป็น "เอดส์" ...

(ดาวสยาม. 3 พฤศจิกายน 2536)

ดังนี้ ถ้าผู้เขียนใช้เครื่องหมายวรรคตอน เพื่อความสะดวกของตนอย่างเดียว โดย
ไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์แล้ว อาจก่อให้เกิดปัญหาการใช้ภาษาไทยได้

2.2.11.6 ไม้ยมก (๗) การใช้เครื่องหมายไม้ยมกในตัวข่าว ส่วนมาก
จะใช้เขียนหลังคำ หลังวลี เพื่อให้อ่านซ้ำคำ ซ้ำวลีอีกครั้ง ดังตัวอย่าง

... นายปิยะ เกสรทอง ส.ส.เพชรบูรณ์ พรรคชาติพัฒนา กล่าวว่า การดำเนิน การใด ๆ ควรอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องที่ได้ตกลงกันไว้ ...

(มติชน. 2 ตุลาคม 2536)

... เมื่อครั้งที่มีเขมรอพยพที่เขาด่าง อันนั้นต้องบรรทุกน้ำมาจากห้วยชันใช้รถบรรทุก มาทุกวันหลายคันรถ คำนวณแล้วค่าบริการ ค่าน้ำมัน ค่าสีกห่อเป็นล้าน ๆ บาท ...

(ไทยรัฐ. 6 ธันวาคม 2536)

2.2.11.7 นขลิขิต () การใช้เครื่องหมายนขลิขิต ในตัวข่าว จะใช้ดังนี้

ก. ใช้เขียนกันอักษรย่อ ให้ออกจากข้อความ ดังตัวอย่าง

... นายทวี ไกรคุปต์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม รองหัวหน้าพรรค ความหวังใหม่ กล่าวว่า พล.ต.ท.สุพาสน์ จีระพันธ์ กรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ผู้ทรงคุณวุฒิ บิดเบือนข้อเท็จจริง กรณีระบุว่า พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จะยุบ ก.ตร.ชุดปัจจุบัน ...

(ดาวสยาม. 29 พฤศจิกายน 2536)

... ผู้สื่อข่าวถามถึงการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลเอง ที่มีการเสนอให้โอน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ไปสังกัดรัฐสภาแต่ยังไม่ืบหน้า ...

(ดาวสยาม. 22 พฤศจิกายน 2536)

... นายจำลอง รักชาติ อ้าวว่าเป็นหัวหน้าคณะทำงานเพื่อศึกษาข้อเท็จจริง และ ติดตามผล กรณีอธิบดีกรมตำรวจ (อ.ตร.) ถูกกล่าวโทษหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ...

(มติชน. 21 ตุลาคม 2536)

จากตัวอย่างข้างต้นผู้เขียนจะเขียนคำเต็มมาก่อน แล้วใช้นขลิขิต กันคำย่อที่เขียน ต่อมา ผู้อ่านจะทราบทั้งคำเต็มและคำย่อไปพร้อม ๆ กัน

ช. ใช้กันข้อความที่ขยายหรืออธิบายข้อความที่อยู่ข้าง
หน้าดังตัวอย่าง

... เมื่อวานนี้ (3 พฤศจิกายน) ผู้สื่อข่าวรายงานว่า น.พ.ภาวิศต์ บุญฤทธิ์
รองผอ.ฝ่ายบริหาร ร.พ.เมโย ได้ให้นายศิริชัย และผู้สื่อข่าวเข้าเยี่ยมอาการของ
ด.ช.วิบูลย์เมื่อป่วย ...

(ไทยรัฐ. 4 พฤศจิกายน 2536)

... นายชวน หลีกภัย ชี้แจงว่า ที่จะเดินทางไปสหรัฐ (ในวันที่ 2 ตุลาคม) ก็เพื่อ
ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ ...

(แนวหน้า. 1 ตุลาคม 2536)

2.2.11.8 จุลภาค (.) การใช้เครื่องหมายจุลภาคในตัวข่าว ใช้ดังนี้

ก. ใช้คั่นจำนวนเลขนับจากหลักหน่วยไปที่ละ 3 หลัก ดัง
ตัวอย่าง

... บรรยากาศการซื้อขายที่สร้างความตื่นเต้นคึกคัก มาอย่างมาก เมื่อวันที่ 6
ตุลาคม ที่ผ่านมามีมูลค่าการซื้อขายสูงกว่า 18,000 บาท ...

(แนวหน้า. 8 ตุลาคม 2536)

... ถ้าอยากให้เห็นเต็มหรือแม้จะมีฝนลงอย่างเต็มที่อย่างที่เรียกว่าฝนฟ้าลงตาม
ฤดูกาล ซึ่งแต่ก่อนนี้เขียงหม่มมาลง 1,300 มม. หมายความว่าฝนตกตลอดปี ลง
ตลอดปีแล้วก็วัดดูว่าลงเท่าไรวัดเป็น มม. ก็ลงประมาณ 1,300 มม ...

(เดลินิวส์. 6 ธันวาคม 2536)

ข. ใช้คั่นรายการหรือรายนาม ที่เขียนติดต่อกันตั้งแต่ 3
รายการหรือรายนามขึ้นไปเพื่อป้องกันการล้น

... คำถามที่ว่า คิดว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันมีผลงานด้านใดเด่นชัดมากที่สุด 67.1% ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเห็นว่าไม่มีผลงานที่ชัดเจนเลย รองลงไปได้แก่ การเมือง 19.4%, เศรษฐกิจ 6.6%, สังคม-วัฒนธรรม 3.8%, การศึกษา 3.0% ...

(มติชน. 4 ตุลาคม 2536)

... ฝ่ายค้านทั้งนายบัญญัติ เกสรทอง, นายเนวิน ชิดชอบ สส.บุรีรัมย์, นายประกิจ พลเดช สส.บุรีรัมย์, นายสมัคร์ สุนทรเวช, นายชุมพล ศิลปอาชา สส.สุพรรณบุรี, และร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง ต่างอภิปรายเรียงหน้าชนกันอย่างเต็มที่ ...

(แนวหน้า. 1 ตุลาคม 2536)

2.2.11.9 ไวยาลาใหญ่ (ลา) การใช้เครื่องหมายไวยาลาใหญ่ในตัวข่าว จะใช้กับข้อความที่มีรายชื่อหรือรายการต่าง ๆ ในลักษณะเดียวกันมากกว่า 3 รายการขึ้นไป โดยจะใส่เครื่องหมายไวยาลาใหญ่ ไว้ท้ายข้อความเพื่อละข้อความที่ไม่ต้องการกล่าวถึง ดังตัวอย่าง

... พรรคพลังธรรมจัดงานเลี้ยงแกนนำพรรคร่วมรัฐบาล มีคนสำคัญ จากพรรคร่วมรัฐบาลมาร่วมหลายสิบคน เช่น พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ นายพิศาล มูลศาสตรสาทร เลขาธิการพรรคความหวังใหม่ นายอุทัย พิมพ์ใจชน หัวหน้าพรรคเอกภาพ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ผู้นำพรรคพลังธรรม นายบุญชู ไรจนเสถียร หัวหน้าพรรคพลังธรรม นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ นายเทอดพงษ์ ไชยนันท์ ประธานฝ่ายรัฐบาล ฯลฯ ...

(มติชน 10 พฤศจิกายน 2536)

... มาตรา 34 ยกเลิกข้อความเดิมที่บัญญัติว่า ก.ต.มีด้วยกัน 13 คน แก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็น 15 คน ประกอบด้วย ก.ต.โดยตำแหน่ง 5 คน ก.ต.ที่มาจากการเลือกตั้ง

จากข้าราชการตุลาการประจำอีก 6 คน และจากข้าราชการบำนาญ 4 คน โดยจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 30 วัน ก่อนครบกำหนดวาระ 2 ปี ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน ฯลฯ ...

(มติชน. 2 พฤศจิกายน 2536)

2.2.11.10 ทับ (/) เครื่องหมายทับที่ปรากฏในตัวข่าวจะใช้ตรงตามหน้าที่ที่ราชบัณฑิตยสถานได้อธิบายไว้ ดังนี้

ก. ใช้ขีดคั่นระหว่างเลขบอกลำดับกับเลขศักราช ตัวอย่างเช่น

... ในการประชุมใหญ่ ชสท. สามัญประจำปีครั้งที่ 1/2536 วันที่ 11 กันยายน 2536 มีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ...

(มติชน. 12 ธันวาคม 2536)

ข. ใช้ขีดคั่นระหว่างจำนวนเลขเพื่อแบ่งจำนวนย่อยออกจากจำนวนใหญ่ ตัวอย่างเช่น

... มีคนร้ายบุกปล้นธนาคารกสิกรไทย สาขามูลเมือง ตั้งอยู่เลขที่ 205/3 ถนนมูลเมือง ต.ศรีภูมิ ได้เงินไปจำนวนมาก ...

(ไทยรัฐ. 4 ธันวาคม 2536)

ผลจากการวิเคราะห์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการเขียนตัวข่าว พบว่า ผู้เขียนใช้ได้ตรงตามหลักเกณฑ์ที่ราชบัณฑิตยสถานได้อธิบายไว้ ทั้งนี้เพราะการเขียนตัวข่าวไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเนื้อหา จึงไม่ได้ใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการเน้นความสำคัญของคำหรือข้อความมากนักแต่เป็นการอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จึงนำเครื่องหมายวรรคตอนมาใช้เพื่อให้อ่านได้ถูกต้องเท่านั้น

บทที่ 3

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าว

ในบทที่ 2 ได้วิเคราะห์ให้เห็นลักษณะการใช้ภาษาในพาดหัวข่าว และการใช้ภาษาในตัวข่าวแล้วว่ามีลักษณะเช่นไร ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าว โดยจะพิจารณาเปรียบเทียบใน 2 ประเด็น คือ การวิเคราะห์และเปรียบเทียบการใช้ภาษาในพาดหัวข่าวกับตัวข่าว และเปรียบเทียบระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าว ด้านเนื้อหา

3.1 การเปรียบเทียบการใช้ภาษาในพาดหัวข่าวกับตัวข่าว

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ภาษาในพาดหัวข่าวกับตัวข่าว ประเด็นที่จะวิเคราะห์ ได้แก่ การใช้คำเรียกบุคคลในข่าว การใช้สมญานาม การใช้ภาษาต่างประเทศ การหลอกลวง การใช้อักษรย่อ การใช้คำย่อ การใช้ลักษณนาม การใช้ประโยค การใช้สำนวน การใช้โวหาร และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

3.1.1 การเปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในข่าว จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้คำเรียกบุคคลในพาดหัวข่าวและในตัวข่าว พบว่าการใช้คำเรียกบุคคลในพาดหัวข่าวและตัวข่าวจะมีลักษณะการเขียนไม่เหมือนกัน ดังนี้

3.1.1.1 การเรียกชื่อจริง ในตัวข่าวถ้าผู้เขียนข่าวจะกล่าวถึงบุคคล จะเขียนชื่อและนามสกุลของบุคคลนั้น โดยมีคานาหน้าชื่อกำกับเสมอ ตัวอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

เนวิน "วอย"

ถูกอำนาจมืด

"ซูซ่า"ทั้งครอบครัว

(เตลินิวส์. 14 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

... นายเนวิน ชิดชอบ ส.ส.บุรีรัมย์ พรรคชาติไทย สมาชิกกลุ่ม 16 ซึ่งเป็นผู้เปิดเผยเรื่องเทปลับในสภา กล่าวว่า ...

(เคลินิวส์. 14 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่างพาดหัวข่าวจะเรียกชื่อ"เนวิน" โดยไม่มีคำนำหน้าชื่อกำกับ แต่ในตัวข่าวจะมีคำนำหน้าชื่อกำกับเสมอ แม้ชื่อนั้นจะกล่าวถึงเป็นครั้งที่ 2 หรือครั้งต่อไปก็ตาม ดังตัวอย่าง

... นายเนวินยังได้ร้องทุกข์กับผู้สื่อข่าวว่าตนได้รับโทรศัพท์จากภรรยาของตนที่อยู่ในประเทศไทยว่า ขณะนี้บ้านของตนอยู่กันอย่างไม่เป็นสุขแล้ว ...

(เคลินิวส์. 14 พฤศจิกายน 2536)

ข้อความดังกล่าวเป็นการกล่าวถึงนายเนวิน ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นครั้งที่สองก็ยังคงใช้คำนำหน้าชื่อกำกับ ตัวอย่างการเขียนในลักษณะนี้ของหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นเช่น

พาดหัวข่าว

"ชวน"เชิญฝ่ายค้าน

ล้มรัฐบาล

(ดาวสยาม. 16 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว เมื่อกล่าวถึงนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีเป็นครั้งแรก

... นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ที่บ้านจังหวัดตรัง ถึงกรณีที่ฝ่ายค้านอาจจะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลเป็นครั้งที่ 2 ...

(ดาวสยาม. 16 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่าง คำเรียกในพาดหัวข่าวจะไม่มีคำนำหน้าชื่อกำกับ แต่ในตัวข่าวเมื่อกล่าวถึงนายกรัฐมนตรีเป็นครั้งแรกจะมีคำนำหน้าชื่อกำกับ และเมื่อกล่าวถึงนายกรัฐมนตรีเป็นครั้งที่สองจะขาดตำแหน่งแทนชื่อ

พาดหัวข่าว

"บัญญัติ" ให้รอขึ้นเงินเดือนพร้อม ชรก. อื่น
 ดึงอัยการทั้งงาน
 ผิดอาญา - คดีล้นศาล

(มติชน. 25 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว เมื่อกล่าวถึงนายบัญญัติ บรรทัดฐาน เป็นครั้งแรก
 ... เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน ที่ทำเนียบรัฐบาล นายบัญญัติ บรรทัดฐาน รองนายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ กรณีข้าราชการอัยการเลื่อนไหวกตคตนาให้รัฐบาลปรับเงินเดือน
 อัยการว่า ...

(มติชน. 25 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว เมื่อกล่าวถึงนายบัญญัติ บรรทัดฐานเป็นครั้งที่สอง
 ... นายบัญญัติ กล่าวว่า ขณะนี้กระทรวงการคลังกำลังดูว่า จะปรับเงินเดือน
 เฉพาะอัยการหรือไม่ ...

(มติชน. 25 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่าง คำเรียกพาดหัวข่าวจะไม่มีคำนำหน้าชื่อกำกับ แต่ในตัวข่าวเมื่อ
 กล่าวถึงรองนายกรัฐมนตรีเป็นครั้งแรกจะมีคำนำหน้าชื่อกำกับชื่อและนามสกุลและเมื่อกล่าวถึง
 รองนายกรัฐมนตรีเป็นครั้งที่สอง จะใช้ตำแหน่งแทนชื่อ

กล่าวได้ว่า การเรียกชื่อจริงในพาดหัวข่าว ผู้เขียนข่าวจะเรียกเฉพาะชื่อ หรือ
 เรียกชื่อและนามสกุลของบุคคล โดยไม่มีคำนำหน้า ส่วนการเรียกชื่อจริงในตัวข่าว ถ้าเป็น
 การเรียกชื่อครั้งแรก ผู้เขียนข่าวจะใช้คำนำหน้าชื่อต่อด้วยชื่อและนามสกุล เมื่อเรียกครั้งที่
 สอง ผู้เขียนข่าวจะใช้คำนำหน้าชื่อกับชื่อ หรืออาจใช้ตำแหน่งแทนชื่อ ในกรณีที่บุคคล
 สำคัญในคณะรัฐบาล หรือนักการเมือง เป็นต้น

3.1.1.2 การเรียกชื่อจริงที่ระบุยศ ตำแหน่ง ในตัวข่าวที่พบมี 3 ลักษณะ

คือ ระบุศต่อด้วยชื่อตามด้วยนามสกุล ระบุศต่อด้วยชื่อตามด้วยนามสกุลและตำแหน่ง หรือ
 ระบุศตามด้วยชื่อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

พระราชทานอภัยโทษ

อ.ดร.สวัสดี

ปฏิบัติราชการแทน

(เดลินิวส์. 20 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว เมื่อกล่าวถึงพลตำรวจเอก สวัสดี อมรวิวัฒน์ เป็นครั้งแรก
... มีกระแสข่าวแพร่สะพัดไปทั่วว่าจะมีการปลด อ.ดร. แน่ โดยอาจจะให้
พล.ต.อ.พงศ์อำมาตย์ อมาตยกุล รอง อ.ดร.รักษาการดำรงตำแหน่งอ.ดร.
แล้วให้ พล.ต.อ. สวัสดี อมรวิวัฒน์ มาดำรงตำแหน่งประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ...

(เดลินิวส์. 20 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว เมื่อกล่าวถึงพลตำรวจเอก สวัสดี อมรวิวัฒน์ เป็นครั้งที่สอง
... อย่างไรก็ตาม พล.อ.ชวลิต ได้มีการร่างคำสั่งให้เรียบร้อยแล้ว โดยให้
พล.ต.อ.สวัสดี มาดำรงตำแหน่งช่วยราชการที่กระทรวงมหาดไทย ...

(เดลินิวส์. 20 ตุลาคม 2536)

จากตัวอย่าง คำเรียกานพาดหัวข่าวจะระบุตำแหน่งและชื่อ เมื่อกล่าวถึงบุคคลเดิม
ในข่าวครั้งแรก จะระบุ ยศ ชื่อ และนามสกุล และเมื่อกล่าวเป็นครั้งต่อไปจะระบุยศและชื่อ
พาดหัวข่าว

นัดประชุมสอบพฤติกรรม พล.ต.ศรชัย

ลูกพรศบิบ "บักจิว"

ล้างคอกคนใกล้ชิด

(มติชน. 14 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว เมื่อกล่าวถึงพลตรี ศรชัย มนตรีวัต เป็นครั้งแรก
... พล.ต.ศรชัย มนตรีวัต เลขาธิการส่วนตัว พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ที่แจ้ง
การเชิญนายเสกสรวร แสนภูมิ สส.สุรินทร์ พรรคชาติไทยอภิปรายพาดพิงถึงสายสัมพันธ์กับกรีนมวงไทยในลอสแอนเจลิส ...

(มติชน. 14 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว เมื่อกล่าวถึงพลตรี ศรีชัย มนต์วิวัติ เป็นครั้งที่สอง
 ... พล.ต.ศรีชัย กล่าวว่า ไม่ได้มีส่วนรู้เห็นหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของ
 บุคคลเหล่านี้แต่ประการใด ...

(มติชน. 14 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่าง คำเรียกในพาดหัวข่าว จะระบุยศและชื่อ เมื่อกล่าวถึงในตัวข่าวเป็น
 ครั้งแรกจะระบุ ยศ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่ง และเมื่อกล่าวครั้งต่อไปจะระบุยศและชื่อ

ผลจากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ การใช้คำเรียกบุคคลในพาดหัวข่าวและตัว
 ข่าวนั้นมีดังนี้

1. การเรียกชื่อจริง ถ้าพาดหัวข่าวเรียกบุคคลโดยระบุชื่อ หรือชื่อและนามสกุล
 โดยไม่มีคำนำหน้าชื่อ เมื่อกล่าวถึงบุคคลนั้นในตัวข่าวเป็นครั้งแรก จะมีคำนำหน้าชื่อต่อด้วย
 ชื่อ ตามด้วยนามสกุล และ(อาจตามด้วยตำแหน่ง) และเมื่อกล่าวถึงครั้งต่อไปในตัวข่าวเดียวกัน
 จะมีเฉพาะคำนำหน้าชื่อ และชื่อ หรืออาจจะระบุเฉพาะตำแหน่ง

2. การเรียกชื่อจริงที่ระบุยศ ตำแหน่ง ถ้าพาดหัวข่าวเรียกบุคคล โดยมียศหรือ
 ตำแหน่งกำกับ เมื่อกล่าวถึงบุคคลนั้นในตัวข่าวเป็นครั้งแรกจะมียศต่อด้วยชื่อ ตามด้วยนาม
 สกุลและ(ตำแหน่ง) เมื่อกล่าวถึงชื่อนั้นในครั้งต่อไปในตัวข่าวเดียวกัน จะมียศและชื่อ หรืออาจ
 ระบุเฉพาะตำแหน่ง

การย่อชื่อบุคคลและเรียกชื่อเล่นที่ปรากฏในพาดหัวข่าว แต่ไม่ปรากฏในตัวข่าวนั้น
 เพราะเนื้อที่ในพาดหัวข่าวมีจำกัด ผู้เขียนจะต้องพยายามใช้คำที่สั้นกะทัดรัด เพื่อให้ผู้อ่านรู้
 ได้ทันทีว่าข่าวนั้นเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อะไร กับใคร เพราะโดยทั่วไปชื่อของบุคคลที่เป็น
 ข่าว มักจะเป็นบุคคลสำคัญในวงการราชการ การเมือง หรือวงการตำรวจ ทหาร ที่คน
 ส่วนใหญ่รู้จักกันดีอยู่แล้ว และพฤติกรรมในพาดหัวข่าวมักเกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ที่กำลัง
 ดำรงอยู่ ผู้อ่านจึงพอสรุปได้ว่า หมายถึงบุคคลใด แม้จะกล่าวเพียงชื่อย่อหรือชื่อเล่นก็พอเข้าใจ
 การย่อชื่อบุคคลและเรียกชื่อเล่นในพาดหัวข่าวจึงช่วยประหยัดเนื้อที่และเวลาในการอ่าน
 ด้วย แต่ในตัวข่าวไม่มีการย่อชื่อบุคคลและเรียกชื่อเล่น เพราะตัวข่าวเป็นงานที่มุ่งให้ราย
 ละเอียด ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากส่วนพาดหัวข่าว เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์หรือเรื่อง

ราวได้ครบถ้วน ดังนั้นการเรียกชื่อย่อและชื่อเล่นจึงไม่เหมาะสมกับงานเขียนลักษณะนี้

3.1.2 การเปรียบเทียบสมณานาม สมณานามที่ใช้ในการเขียนพาดหัวข่าวและตัวข่าวตามที่ปรากฏในข้อมูลพบว่า ในพาดหัวข่าวมีการตั้งสมณานามาให้กับบุคคลและสมณานามที่ตั้งให้กับสิ่งที่มีชีวิตบุคคล ส่วนในตัวข่าวมีเฉพาะสมณานามที่ตั้งให้กับบุคคลซึ่งปรากฏน้อยมาก และส่วนใหญเป็นสมณานามที่ตั้งตามสถานภาพทางสังคม

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ในการใช้สมณานามในการเขียนพาดหัวข่าว และตัวข่าว พบว่ามีลักษณะ 2 ประการ ดังนี้

3.1.2.1 พาดหัวข่าวใช้สมณานามแค่ตัวข่าวใช้ชื่อจริง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

3.1.2.1.1 สมณานามที่ตั้งให้กับบุคคล คือ ชื่อของบุคคลที่เป็นสมณานามในพาดหัวข่าว เมื่อนำใบกล่าวถึงในตัวข่าวจะใช้ชื่อจริง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

ซาเหและระบราชการไทยใกล้เป็นเอคส์

"ปลัดแรมไ้" ชนยก 2

ไม่หวั่นถูก "นาย" ปลด

(มติชน. 19 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... เมื่อวันที่ 1/ตุลาคม 2536 นายมณฑลชาติสุวรรณ ปลัดอาวุโส อ.กระทุ้ง จ.ภูเก็ต เปิดเผยว่า เป็นผู้ทำเอกสารสรุปผลการสัมมนาซึ่งมีเนื้อหาวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมและการทำงานของข้าราชการ กระทรวงมหาดไทย ...

(มติชน. 19 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึงนายมณฑลชาติสุวรรณ ซึ่งในพาดหัวข่าวตั้งสมณานามว่า "ปลัดแรมไ้"

พาดหัวข่าว

"มารุต" กำหนด 10-11 พ.ย. อัครัฐบาล

"น้ำชาติ" ส่ออาการแข็งจะลาออก

(เคลวินส์. 1 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

... แหล่งข่าวจากพรรคชาติพัฒนาเปิดเผยว่า ขณะนี้ พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติพัฒนาเริ่มเบื่อหน่ายการเมือง และได้ทำหน้าที่หัวหน้าพรรคการเมืองเกิน 6 เดือนตามที่ได้รับปากกับสมาชิกพรรคแล้ว จึงได้แจ้งให้คณะทำงานของพรรคทั้ง 3 คนให้เตรียมการจัดหาหัวหน้าพรรคใหม่ ...

(เคลวินส์. 1 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา ซึ่งในพาดหัวข่าวใช้สมญานามว่า "น้ำชาติ"

3.1.2.1.2 สมญานามที่ตั้งให้กับสิ่งที่มีชื่อบุคคล คือ ชื่อของวัตถุ สิ่งของ สถานที่หรือสิ่งใด ๆ ที่มีชื่อบุคคลที่เป็นสมญานามในพาดหัวข่าว เมื่อนำไปกล่าวถึงในตัวข่าวจะใช้ชื่อจริง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

ชวนยอมปลงผัก

ผ่าตัดงานจรรยา

กรม.เพิ่มอำนาจเด็ดขาด คจร.หลังถูกกดดันหนัก

(แนวหน้า. 29 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... รายงานข่าวจากพรรคพลังธรรมแจ้งว่าหลังจากการหารือกันอย่างเคร่งเครียดที่บ้านพักของ พล.ต.จำลอง แล้วบรรดารัฐมนตรีของพรรคพลังธรรมได้นำผลการหารือเข้าเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีทันทีถึงปัญหาอุปสรรคในการแก้ปัญหายาเสพติด ...

(แนวหน้า. 29 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึงพรรคพลังธรรมซึ่งในพาดหัวข่าวใช้สมญานามว่า "ปลงผัก"

3.1.2.2 การใช้สมณนามทั้งในพาดหัวข่าว และในตัวข่าว บุคคลที่เรียกโดยใช้สมณนามในพาดหัวข่าว เมื่อนำไปกล่าวถึงในตัวข่าวก็ยังคงใช้สมณนามเช่นเดียวกัน จากข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นสมณนามที่ตั้งตามสถานภาพทางสังคม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

นาท้พอดิต ผกค. นับร้อยถล่มแก๊งมือปืน

ชลบุรีเดือดพล่าน

จำเอกตำรับเจ้าพ่อ

(มติชน. 24 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

... ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ภายหลังจากที่นายติเรกและพวกเข้ายื่นหนังสือต่อนายธวัชวงศ์แล้ว ได้ออกมาจากห้องมาให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชน โดยนายสุรียากล่าวว่า พวกตนจะไม่กลัวเจ้าพ่อต่อไปอีกและจะต่อสู้ทุกรูปแบบภายใต้กฎหมาย ...

(มติชน 24. พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้กล่าวถึง นายสมชาย คุณปลื้ม ผู้กว้างขวางและมีอิทธิพลครอบคลุมทั่วภาคตะวันออก จึงตั้งสมณนามให้เป็นเจ้าพ่อ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้สมณนามในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่ามี 2 ลักษณะ คือ

1) พาดหัวข่าวที่ใช้สมณนามแต่ตัวข่าวใช้ชื่อจริง เช่น พาดหัวข่าวใช้ "ปลัดแรมโบ้" ตัวข่าวใช้ว่า นายมณฑล ชาตสุวรรณ

2) การใช้สมณนามทั้งพาดหัวข่าวและในตัวข่าว พาดหัวข่าวใช้ "เจ้าพ่อ" ตัวข่าวใช้ เจ้าพ่อ เป็นต้น

3.1.3 การเปรียบเทียบการใช้คำภาษาต่างประเทศในพาดหัวข่าวและตัวข่าว การใช้คำภาษาต่างประเทศในพาดหัวข่าวและตัวข่าวส่วนมากจะใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษและคำทับศัพท์ภาษาจีน

3.1.3.1 การใช้คำภาษาอังกฤษทั้งในพาดหัวข่าวและในตัวข่าว มีลักษณะ

การใช้ ดังนี้

3.1.3.1.1 ใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งในพาดหัวข่าวและใน

ตัวข่าว โดยใช้คำทับศัพท์คำเดียวกัน ตัวอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

ชี 7 อายเมียดำ

ไฟช็อต

คั่นตายต่อหน้า

(ไทยรัฐ. 17 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... อาจารย์ชี 7 คัดลั่นฆ่าตัวตายต่อหน้าเมียใช้สายไฟพันรอบข้อมือแล้วปล่อยกระแสไฟช็อตตัวเองตายสยอง ...

(ไทยรัฐ. 17 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าวใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษคำว่า ช็อต

3.1.3.1.2 ใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพาดหัวข่าว แต่ใน

ตัวข่าวใช้คำที่แปลเป็นภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

ยิงผู้ช่วยผจก.สาว

แบงก์กรุงเทพ

ควาจนข้าว

(เดลินิวส์. 22 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... นส.นภาพร พฤทธิพงษ์กุล อายุ 30 ปี เป็นผู้ช่วยผู้จัดการ ธนาคารกรุงเทพจำกัด ถูกยิงเหนือสะโพก ...

(เดลินิวส์. 22 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ในพาดหัวข่าวใช้ "แบงก์" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษส่วนตัวข่าวใช้คำที่แปลเป็นภาษาไทยคือ "ธนาคาร"

3.1.3.2 การใช้คำภาษาจีนในพาดหัวข่าวและในตัวข่าว

พบเพียง

ลักษณะเดียวคือใช้คำทับศัพท์ภาษาจีนทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าวโดยใช้คำศัพท์คำเดียวกัน ตัวอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

ที่หาดทรายทอง

เป๊าะ ชัวร์

ชนวนฆ่าเสียเก๊

(ไทยรัฐ. 25 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

... ตามความเห็นของตคนคิดว่า กรณีสังหารเสียเก๊ต้องมาจากประเด็นที่ดินแปลงนี้
อย่างแน่นอน ...

(ไทยรัฐ. 25 พฤศจิกายน 2536)

พาดหัวข่าว

ล่าแก๊งปลอมชื่อ สส.

คั่นเบิกงพัฒนา จว.

(มติชน. 25 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... รายละเอียดการปลอมแปลงลายเซ็นมาคพบว่าแก๊งคั่นระบุว่าจะใช้ชื่อหนังสือ
ทั้งที่จริงคนระบุชื่อเครื่องดนตรีและคอมพิวเตอร์ ...

(มติชน. 25 ธันวาคม 2536)

คำว่าเสียและคั่นเป็นคำภาษาจีนทั้งในพาดหัวข่าวและในตัวข่าวใช้รวมกัน

จากการวิเคราะห์ การใช้คำภาษาต่างประเทศในพาดหัวข่าวและตัวข่าว สรุปได้ว่า

การใช้คำภาษาต่างประเทศในพาดหัวข่าวและในตัวข่าวมีการใช้คำภาษาอังกฤษและคำภาษาจีน โดยจะใช้คำภาษาอังกฤษมากกว่าคำภาษาจีน และการใช้คำภาษาต่างประเทศทั้งสองนี้ จะมีความแตกต่างกันตรงที่การใช้คำภาษาอังกฤษมีทั้งที่เป็นการใช้คำทับศัพท์และใช้คำที่แปลเป็นภาษาไทย ซึ่งจะใช้ในตัวข่าว ส่วนการใช้คำภาษาจีนทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าวจะใช้คำทับศัพท์คำเดียวกันไม่มีการใช้คำแปลเป็นภาษาไทยการใช้ภาษาอังกฤษมีการใช้ทั้งคำทับศัพท์และคำที่แปลเป็นภาษาไทย เป็นเพราะในการรับคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาไทย จะมีการแปลความหมายและกำหนดคำในภาษาไทยขึ้นใช้แทนแต่ในการใช้ถ้าคำใดเป็นคำที่ใช้กันมาก และบ่อยจนติดปากก็อาจจะมีการใช้ควบคู่กันทั้งที่เป็นคำทับศัพท์ และคำที่กำหนดคำใหม่ในภาษาไทย ส่วนคำในภาษาจีนรับเข้ามาใช้ในภาษาไทยมีไม่มากเท่าภาษาอังกฤษและมักจะรับเข้ามาใช้ในลักษณะทับศัพท์โดยไม่มีการกำหนดคำเป็นภาษาไทยขึ้นใช้แทน

3.1.4 การเปรียบเทียบการหลอกคำ การเปรียบเทียบการหลอกคำในพาดหัวข่าวและตัวข่าว จะเปรียบเทียบเฉพาะการหลอกคำกริยาเท่านั้น เพราะในพาดหัวข่าวไม่ปรากฏว่ามี การหลอกคำนามและคำวิเศษณ์ จากการวิเคราะห์พบว่า การหลอกคำกริยาในพาดหัวข่าวและตัวข่าวจะใช้คำที่มีรูปการเขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

ถล่มเอ็ม - 16 ใส่ "เจ้าพ่อบักซ์ไค" ดับพร้อมเด็ก 3 ขวบ

ลงขัน 3 ล้านฆ่า "เสียดา"

ดร.ตั้งทีมล่า 8 มือปืนโหด

(มติชน. 16 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

...คนร้าย 2 คนยังตามลงไปในพิก 11 ม.ม. และปืนเอ็ม-16กระหน่ำยิงเข้า นายทรงศักดิ์ซึ่งระหว่างนั้นถูกกระสุนพบบาดแผลสาหัสอยู่อีก 12 นัด กระสุนเข้าที่ ศีรษะ แขน และหน้าท้อง กระทั่งแน่ใจว่าเสียชีวิต ...

(มติชน. 16 ธันวาคม 2536)

คำว่า "ดับ" และคำว่า "เสียชีวิต" ที่ใช้เขียนในพาดหัวข่าวและในตัวข่าวมีความ

หมายความว่า "ตาย" เช่นเดียวกัน คำทั้งสองจึงนำมาใช้แทนกันได้
พาดหัวข่าว

ร.พ. เกื้อนันทราษฎร์

แจ้งใช้หมอเกื้อรักษา

ล่าสุดพบผิด กม.9 แห่งในลาดพร้าว - ประเวศ

(แนวหน้า. 22 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... นายแพทย์ประยงค์ เต็มขวาลา ผู้อำนวยการกองประกอบโรคศิลป์ เปิดเผย
เมื่อวันที่ 21 ธ.ค.ว่า ได้มีการตรวจสอบพบสถานพยาบาลเอกชน จำนวนมากทำ
ผิดกฎหมายในเขตประเวศ และลาดกระบัง พบ 9 แห่ง ...

(แนวหน้า. 22 ธันวาคม 2536)

คำว่า "แจ้ง" และคำว่า "เปิดเผย" ที่ใช้เขียนในพาดหัวข่าวและในตัวข่าวมีความ
หมายความว่า "บอก" เช่นเดียวกัน

พาดหัวข่าว

รถชนกันเป็นเหตุ

พล.ต. ยั่ว

ขย้านึกเนื้อจรรยา

(ไทยรัฐ. 23 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... เจ้าของรถเก๋งเป็นชายกลางคนก็ออกมาจากอาคารตรงไปที่รถของตัวเอง
ด้วยอารมณ์ขุ่นมัว ซึ่งทราบต่อมาชื่อพล.ต.บุญสืบ เรืองรัตน์...ปรี๋เข้าหาพล.ท.ชา
ถามว่ารู้เรื่องรถชนกันหรือยัง พล.ท.ชา ตอบว่ารู้แล้ว และขอให้พล.ต.บุญสืบช่วย
เลื่อนรถให้ด้วย จะได้พ้นการกีดขวางการจราจร ทำให้พล.ต.บุญสืบโกรธวาท
กลับบอกกับพล.ท.ชาว่า ไม่ต้องมาสอนตน และเป็นคนละระดับกัน ...

(ไทยรัฐ. 23 ธันวาคม 2536)

คำว่า "ยั่ว" และคำว่า "โกรธ" ที่ใช้เขียนในพาดหัวข่าวและในตัวข่าวมีความ

หมายความว่า "ไม่พอใจ" เช่นเดียวกัน คำทั้งสองจึงนำมาใช้แทนกันได้
พาดหัวข่าว

เผาช่องเมืองหาดใหญ่

อย่างสด 4 ศพ

คากองเพลิง

(ไทยรัฐ. 17 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... หลังจากไฟสงบ เจ้าหน้าที่ได้สำรวจความเสียหายถึงกับตะลึงเมื่อพบว่าในห้องชั้น 2 ของตัวบ้านที่ดัดแปลงเป็นสถานที่ขายบริการมีศพของชาย 1 และหญิง 3 คนถูกไฟคลอกตายคาเป็นตอตะโกอย่างน่าเวทนา ...

(ไทยรัฐ. 17 ธันวาคม 2536)

คำว่า "อย่างสด" และคำว่า "ไฟคลอก" ที่ใช้เขียนในพาดหัวข่าวและในตัวข่าวมีความหมายว่า "อาการที่ไฟลไหม้เผาออกไม่ได้" เช่นเดียวกัน คำทั้งสองจึงนำมาใช้แทนกันได้

พาดหัวข่าว

รัดคอฆ่าเลือดเย็น

"ทอม" โหด

สำเร็จโทษโคเค่า

"79"ไม่อึ้งกามเล็มหน้าอ่อน

ถูกบ่อนยาฆ่า - เช็ดนับแสน

ตัวข่าว

... ก็พบนายบัวอึ้งเป็นศพถูกฆ่ารัดคออยู่ดังกล่าว ... พนักงานสอบสวนประมวลเหตุการณ์สังหารโหดเสียให้ผู้ร้ายนี้ ...

(ไทยรัฐ. 4 ตุลาคม 2536)

คำว่า "ฆ่า และสำเร็จโทษ" เป็นคำกริยา หมายถึง ฆ่า หรือทำให้ตายใช้เขียนในพาดหัวข่าว มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า สังหาร ซึ่งใช้เขียนในตัวข่าว คำหลักทั้งสาม

คำจึงนำมาใช้แทนกันได้เพราะมีความหมายเหมือนกัน

ผลจากการวิเคราะห์การหลีกคำกริยานพาดหัวข่าวและตัวข่าว ทำให้เห็นว่า ผู้เขียนข่าวสามารถพลิกแพลงถ้อยคำขึ้นใช้ได้หลากหลาย ทั้งนี้ก็เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากในการใช้ถ้อยคำ แม้ว่าบางคำจะต้องใช้เนื่องจากการเขียนมากขึ้น เช่น ข่าว ใช้ว่า สำเร็จโทษ เป็นต้น

3.1.5 การเปรียบเทียบการใช้ถ้อยคำย่อ จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการใช้ถ้อยคำย่อในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่ามี 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

3.1.5.1 ใช้ถ้อยคำย่อทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว คือ ในพาดหัวข่าวจะใช้ถ้อยคำย่อ และถ้อยคำย่อนี้ก็นำไปใช้เขียนในตัวข่าวโดยคงรูปการเขียนเดิมไว้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

ແຕ່ຖ້ຳ 300 ລ້ານສັກດ ສ.ສ. ເບີ້ຍາ

ຝ່າຍດ້ານໄວຍຸດສັນ

ມັນໃຈຍຸບສາ

(มติชน. 11 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

... นายสนธิ จันทรวงศ์ ส.ส.พรรคความหวังใหม่ เลขานุการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ...

(มติชน. 11 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ ทั้งพาดหัวข่าวและตัวข่าวใช้ถ้อยคำย่อคำเดียวกัน คือ ส.ส.มาจากคำเต็มว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พาดหัวข่าว

ຝວຈ.ເພຣາກຣ້າວ

ຍ້າຈັບແນ່

ฆ่าโหดเมื่อยหมอ

(ไทยรัฐ. 15 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... ส่วนในตอนบ่ายได้มีการเปิดแถลงข่าวถึงความคืบหน้าของการคลี่คลายคดี โดย
นายคงศักดิ์ ผวจ. เพชรบุรี ชี้แจงว่า ...

(ไทยรัฐ. 15 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ทั้งพาดหัวข่าวและตัวข่าวใช้อักษรย่อคำเดียวกัน คือ ผวจ. มาจากคำ
เต็มว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด

พาดหัวข่าว

ขอคงต่อ

พ.ร.บ.อิสลาม

อีก 60 วัน

(เดลินิวส์. 7 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... ต่อจากนั้น นายเด่น ได้ขออนุมัติที่ประชุมเพื่อนำร่าง พ.ร.บ. ทั้ง 2 ฉบับไปให้
รัฐบาลพิจารณา ...

(เดลินิวส์. 7 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ทั้งพาดหัวข่าวและตัวข่าวใช้อักษรย่อคำเดียวกัน คือ พ.ร.บ. มาจาก
คำเต็มว่า พระราชบัญญัติ

พาดหัวข่าว

ผบช.ภ.1 นำทีมสืบสวน

ประชุมหารือเครือข่าย

หาหลักฐานให้มากที่สุด

(ไทยรัฐ. 15 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... พล.ต.ท.สุริยะ โฆรานนท์ ผบช.ภ.1 พร้อมด้วย พ.ต.ท.ชัยชาญ เงินมูล
รอง ผกก.เพชรบุรี ได้เดินทางไปที่ สภอ.บ้านลาด ...

(ไทยรัฐ. 15 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ทั้งพาดหัวข่าวและตัวข่าวใช้อักษรย่อคำเดียวกัน คือ ผบช.ภ.1 มาจาก
คำเต็มว่า ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 1

3.1.5.2 ใช้อักษรย่อในพาดหัวข่าวแต่ในตัวข่าวใช้คำเต็ม คืออักษรย่อที่
ใช้เขียนในพาดหัวข่าวจะเปลี่ยนเป็นคำเต็มเมื่อนำไปเขียนในตัวข่าว ดังตัวอย่างต่อไปนี้
พาดหัวข่าว

ผู้ว่า 5 - นอก.10

ชวนเฉ

บางแห่ง "มีมูล"

(ไทยรัฐ. 19 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... พอชนกล่าวดำเนินว่า งบประมาณที่ส่งมาภูมิภาคมีข้อร้องเรียนจาก ส.ส.มากมาย
ว่ามีข้อกล่าวหาข้าราชการเอาเปอร์เซ็นต์ ผู้ว่าเอา 5% นายอำเภอเอา 10 % ...

(ไทยรัฐ. 19 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้อักษรย่อ นอก. แต่ในตัวข่าวจะเปลี่ยนเป็นคำเต็ม
นายอำเภอ

พาดหัวข่าว

ชวลิต แข็งกร้าวไล่ ก.ตร.

ตั้ง อ.ตร.คนใหม่

ไม่มีใครสั่งได้

(ดาวสยาม. 27 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยระบุว่า การพิจารณาแต่งตั้งอธิบดีกรมตำรวจคนใหม่ไม่มีใครสั่งตนได้ ...

(ดาวสยาม. 27 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้อักษรย่อ อ.ตร. แต่ในตัวข่าวจะเปลี่ยนเป็นใช้คำเต็ม อธิบดีกรมตำรวจ

พาดหัวข่าว

ห้าม "จี้ว" ล่ง รพ.

โดนพิษบู๊มา

ทะลวงไส้

(เดลินิวส์. 24 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

... เนื่องจากยังคงมีอาการท้องเดินและอ่อนเพลียอยู่ทางแพทย์จึงให้พักผ่อนที่โรงพยาบาลก่อน ...

(เดลินิวส์. 24 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้คำย่อ รพ. แต่ในตัวข่าวจะเปลี่ยนเป็นใช้คำเต็ม โรงพยาบาล

3.1.5.3 ใช้อักษรย่อในพาดหัวข่าวแต่ตัวข่าวใช้ทั้งคำเต็มและอักษรย่อ

ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

จีสอบรูตสันติบาลดันต่อคำสั่งหมิ่นสถาบัน

ก.ตร. ฮึดสู้ "ชวลิต"

ฟ้องย้ายสวัสดิ์มั่ว

(มติชน. 22 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... ทางด้านพล.ต.ท.สุพาสน์ จีระพันธ์ อดีตผู้บัญชาการสำนักงานวิทยาการ กรมตำรวจ และเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจหรือ ก.ตร. ...

(มติชน. 22 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้อักษรย่อ ก.ตร. แต่ในตัวข่าวใช้ทั้งคำเต็มและอักษรย่อ คือ คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ก.ตร.

พาดหัวข่าว

ชาวนครพนมเสียชีวิตทั้งจังหวัด

นพช. ยกกำลัง

ไล่ทุบชาวบ้าน

(แนวหน้า. 3 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... เมื่อวันที่ 2 ต.ค. นี้ได้มีจดหมายร้องเรียนจากประชาชน จ.นครพนม ว่าหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นพช.) ได้ออกปฏิบัติการนำคสูลู่ทุบตะขามบ้าน ...

(แนวหน้า. 3 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้อักษรย่อ นพช. แต่ตัวข่าวใช้ทั้งคำเต็มและอักษรย่อคือ หน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นพช.)

จากการเปรียบเทียบการใช้อักษรย่อในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่า มี 3 ลักษณะคือ

1. ใช้อักษรย่อทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว เช่น พาดหัวข่าวใช้ ส.ส. และตัวข่าวใช้ ส.ส.
2. ใช้อักษรย่อในพาดหัวข่าวแต่ในตัวข่าวใช้คำเต็ม เช่น พาดหัวข่าว อ.ตร. แต่ตัวข่าวใช้อธิบดีกรมตำรวจ
3. ใช้อักษรย่อในพาดหัวข่าว แต่ในตัวข่าวใช้ทั้งคำเต็มและอักษรย่อ เช่น พาดหัวข่าวใช้ นพช. แต่ตัวข่าวใช้ หน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นพช.)

ผลจากการเปรียบเทียบยังพบว่า อักษรย่อที่ยังไม่เข้าใจกันทั่วไปในพาดหัวข่าว เมื่อนำมาเขียนในตัวข่าวมักจะเปลี่ยนเป็นคำเต็ม หรือไม่ก็ใช้ทั้งคำเต็มและอักษรย่อ ส่วนอักษรย่อที่เข้าใจกันโดยทั่วไป เมื่อนำมาเขียนในตัวข่าว บางครั้งก็เปลี่ยนเป็นคำเต็มบางครั้งก็ใช้อักษรย่อ ทั้งนี้เพราะอาจเห็นว่าเป็นตัวอักษรที่คุ้นเคย หมายความว่ารู้ความหมายกันดี แม้จะใช้อักษรย่อก็ไม่ทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสาร แต่มีอักษรย่ออีกประเภทหนึ่งที่ย่อทั้งพาดหัวข่าวและตัวข่าวซึ่งเข้าใจยาก ก็คืออักษรย่อตำแหน่งของข้าราชการตำรวจ ที่แยกย่อยตามหน่วยงานหรือหน้าที่

3.1.6 การเปรียบเทียบการย่อคำหรือคำย่อ จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการย่อคำหรือคำย่อในการเขียนพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่ามี 2 ลักษณะดังนี้

3.1.6.1 ใช้คำย่อทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว คือ ในพาดหัวข่าวจะใช้คำย่อ และคำย่อนี้ก็นำไปใช้เขียนในตัวข่าวอีก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

"น้ำชาติ" ชูมือยุบสภาฯ

โดนแทรก!

ภาพพจน์ตก

(ดาวสยาม. 2 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... ทางด้านนายวันทะมิตนอร์มะทา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ยอมรับว่าทราบข้อตกลงของสภาฯ ที่ตกลงไว้ว่า ...

(ดาวสยาม. 2 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้คำย่อ "สภาฯ" เมื่อนำไปเขียนในตัวข่าวก็ยังคงใช้คำย่อเช่นเดิม

3.1.6.2 ใช้คำย่อในพาดหัวข่าวแต่ตัวข่าวใช้คำเต็ม คือ คำย่อในพาดหัวข่าวจะเปลี่ยนเป็นคำเต็มเมื่อนำไปเขียนในตัวข่าวดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1.6.2.1 ค่านาม

พาดหัวข่าว

ส.ส.แยกเขี้ยวอัดแหลก

วุฒิชัย - ชรก.

ขวางอำนาจ

(เดลินิวส์. 19 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... กล่าวว่า การที่วุฒิสภาดังคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว ถือเป็นการเตะถ่วง ...

(เดลินิวส์. 19 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้พาดหัวข่าวใช้คำย่อ "วุฒิชัย" แต่ตัวข่าวใช้คำเต็ม "วุฒิสภา"

พาดหัวข่าว

มหาดไทยหอบข้อมูล 27 เรื่อง บ่อนตอบโต้

จี๋วฉว "13 ส.ส" กบฏ

แก้เกมฝ่ายค้านซื้อตัว

(มติชน. 10 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

... รายงานข่าวจากกระทรวงมหาดไทยเปิดเผยว่า คณะทำงานของกระทรวงมหาดไทย เตรียมรับการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ...

(มติชน. 10 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้คำย่อ "มหาดไทย" แต่ตัวข่าวใช้คำเต็ม "กระทรวงมหาดไทย"

พาดหัวข่าว

ใส่กันน็อกปิดหน้า
ปล้นแบงก์
กวาด "กว่าล้าน"

(ไทยรัฐ. 4 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... ชายฉกรรจ์ 3 คน สวมหมวกกันน็อกสีแดงสวมเสื้อแจ็กเก็ตสีฟ้าเงิน ...

(ไทยรัฐ. 4 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้คำย่อ กันน็อก แต่ตัวข่าวใช้คำเต็ม หมวกกันน็อก

พาดหัวข่าว

อุตุฯ เตือน "สิ้นฝน" เจอภัย
ขาดแคลนน้ำ

(ดาวสยาม. 17 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... นายสมิทธ ธรรมสโรช อธิบดีกรมอุตุฯ เปิดเผยว่า ในสัปดาห์หน้ากรมอุตุฯ
นิยมวิทยาจะนำเสนอรายงานเกี่ยวกับการยุติของการเกิดมรสุม ...

(ดาวสยาม. 17 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้พาดหัวข่าวใช้คำย่อ "อุตุฯ" แต่ตัวข่าวใช้คำเต็ม "กรมอุตุนิยมวิทยา"

3.1.6.2.2 คำกริยา

พาดหัวข่าว

จำลองรับคิดปลด ผอ.ขสมก.แต่ไร้อำนาจ
ในหลวงแนะ
ชุดอุโมงค์แก้ จร.

(แนวหน้า. 15 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... ด้าน พล.ต. จาลอง ศรีเมือง อดีตหัวหน้าพรรคยอมรับว่ากรรมการบริหารพรรค
ไม่มีสิทธิปลดตำแหน่งใด ๆ ...

(แนวหน้า. 15 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้คำย่อ "รับ" แต่ตัวข่าวใช้ "ยอมรับ"

พาดหัวข่าว

สอบคดีหมิ่นพระบรมฯ

"จิว" พัน - ไม่นั่น

เดือนเดียวรู้!

(ดาวสยาม. 31 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... พล.ต.ท.ประชา พรหมนอก ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ฝ่ายป้องกันและปราบปราม
ในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนคดี พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย ถูกแจ้งความหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ได้เปิดเผยถึงการดำเนินการสอบสวนใน
คดีดังกล่าว ...

(ดาวสยาม. 31 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้คำย่อ "สอบ" แต่ตัวข่าวใช้คำเต็มสอบสวน

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการย่อคำหรือคำย่อในการเขียนพาดหัวข่าวและตัว
ข่าวพบว่า ส่วนมากคำย่อในพาดหัวข่าวทั้งคำนามและคำกริยาผู้เขียนข่าวจะเปลี่ยนเป็นคำ
เต็มเมื่อนำไปเขียนในตัวข่าว มีเพียงเล็กน้อยที่ในตัวข่าวยังคงใช้คำย่ออยู่ นอกจากนี้ยังพบ
ว่า คำย่อกริยาบางคำในพาดหัวข่าวจะเปลี่ยนเป็นคำอื่นเมื่อนำไปเขียนในตัวข่าว หรือไม่ก็
ไม่กล่าวถึงคำกริยานั้นเลย การที่ผู้เขียนข่าวเปลี่ยนคำย่อในพาดหัวข่าวมาเป็นคำเต็มเมื่อ
เขียนตัวข่าว อาจเป็นเพราะต้องการใช้ถ้อยคำ สำนวน ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้
ภาษาเขียนซึ่งกำหนดให้ใช้คำเต็มในการเขียนข้อความต่าง ๆ

3.1.7 การเปรียบเทียบการใช้ลักษณะนาม จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ลักษณะนามในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่ามีลักษณะดังนี้

3.1.7.1 ใช้ลักษณะนามไว้หลังคำบอกจำนวนนับ ทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว ตัวอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

ม๊ดอกแอ่น 13 คน

ปล้นเร็วค - บี้ม ร้านอาหาร

(ไทยรัฐ. 12 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

... ไล่กวาดต้อนเหยื่ออันบึ่มน้ำมันและร้านอาหารรวม 13 คน เป็นตัวประกัน ...

(ไทยรัฐ. 12 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างที่ยกมานี้ใช้ลักษณะนามคำว่า "คน" ตามหลังคำบอกจำนวนนับทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว

3.1.7.2 ละคำลักษณะนามตามหลังคำบอกจำนวนนับในพาดหัวข่าว แต่ในตัวข่าวปรากฏมีคำลักษณะนามตามหลังคำบอกจำนวนนับ ตัวอย่าง เช่น

พาดหัวข่าว

ศาลสั่งคืนทรัพย์ 70 ล.

"ภิญญา" ยืมหน้าบานลูก-เมียได้คืน

(มติชน. 9 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... ศาลสั่งจ่ายเงินให้เพิกถอนคำสั่งอายัดบัญชีเงินฝาก 3 บัญชีในธนาคารของโจทก์ รวมเงิน 68.93 ล้านบาท ...

(มติชน. 9 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างที่ยกมานี้ในพาดหัวข่าวละคำลักษณะนาม คำว่า "บาท" แต่ในตัวข่าวปรากฏใช้คำลักษณะนามคำว่า บาท หลังจำนวนนับ

3.1.7.3 ใช้คำนามทาทำหน้าที่เป็นลักษณนามวางไว้หลังคำบอกจำนวนนับใน
พาดหัวข่าว แต่ในตัวข่าวใช้คำลักษณนามตามหลังคำบอกจำนวนนับ ตัวอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

9 นักการเมืองปลื้ม

กรม.ยกผ่าน

คืนทรัพย์สิน

(ดาวสยาม. 20 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... นายกรัฐมนตรีเปิดเผยหลังการประชุมกรม.ถึงเรื่องการคืนทรัพย์สินให้กับนักการเมืองที่เหลือ 9 คน ว่า ...

(ดาวสยาม. 20 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างที่ยกมานี้ คำว่านักการเมืองเป็นคำนามนำมาใช้เป็นลักษณนามตามหลังคำบอกจำนวนนับในพาดหัวข่าวแต่ในตัวข่าวใช้คำลักษณนามคือคำว่าคน ตามหลังคำบอกจำนวนนับจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ลักษณนามในการพาดหัวข่าวและตัวข่าวสรุปได้ดังนี้

การพาดหัวข่าวใช้ลักษณนามตามปกติและใช้ลักษณนามแบบใหม่ การใช้ลักษณนามตามปกติที่พบเป็นการใช้ลักษณนามตามหลังคำบอกจำนวนนับ ส่วนการใช้ลักษณนามแบบใหม่ที่พบคือ การใช้คำนามทาทำหน้าที่เป็นลักษณนามวางไว้หลังคำบอกจำนวนนับ และการละคำลักษณนามตามหลังคำบอกจำนวนนับ สำหรับตัวข่าวพบว่าจะใช้ลักษณนามตามปกติโดยใช้คำลักษณนามตามหลังคำบอกจำนวนนับ การที่พาดหัวข่าวใช้ลักษณนามแบบใหม่ ก็เพื่อต้องการกระชับเนื้อที่และต้องการเรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน

3.1.8 การเปรียบเทียบการใช้ประโยค จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ประโยคในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่ามีลักษณะการใช้ที่เหมือนกันและต่างกัน ดังนี้

3.1.8.1 ประโยคมีส่วนประกอบสมบูรณ์ ในการเขียนพาดหัวข่าวและตัวข่าวมีการใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์ คือมีภาคประธาน กับภาคแสดง แต่ในพาดหัวข่าวจะ

ใช้ประโยชน์สมบูรณัปะปนกับประโยชน์ที่มีส่วนประกอบไม่สมบูรณ์ ส่วนในตัวข้าวจะใช้ประโยชน์ที่
สมบูรณ์มากที่สุด ตัวอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

ไสวออกแรงดัน

เงินเดือนตุลาการ

ให้กรม.ชี้ขาดไม่สนใจเสียงค้านคลัง-ก.พ.

(แนวหน้า. 18 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... นายไสว พัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้ยืนยันให้แนบบัญชีการปรับ
เงินเดือนข้าราชการตุลาการและตะเตียยุติธรรมพิจารณาในคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ...

(แนวหน้า. 18 ตุลาคม 2536)

ในพาดหัวข่าวมีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่สมบูรณ์คือ "ไสวออกแรงดันเงินเดือนตุลาการ"
เป็นประโยชน์สมบูรณ์ที่มีใจความเดียว ส่วนประโยชน์สมบูรณ์ในตัวข่าวที่ยกมาในตัวอย่างนี้เป็น
ประโยชน์สมบูรณ์ที่มีมากกว่าหนึ่งใจความ มีการเพิ่มส่วนขยายในประโยค และมีการนำคำ
เชื่อมมาใช้เพื่อให้ส่วนขยายร้อยเรียงกลมกลืนกับประโยคหลักเป็นอย่างดี ประโยคในตัวข่าว
จึงมีลักษณะ เป็นประโยคที่ซับซ้อน

พาดหัวข่าว

"เอลต์ชิน" บ่งเลี่ยน

ล้างบาง

ศัตรูทางการเมือง

ตัวข่าว

... ประธานาธิบดีบอริส เอลต์ชิน ได้ที่ซึ่งพะโล่ สังกวาดล้างกากเดนกบฏรัฐสภาให้
สิ้นซาก หลังจับกุม 2 หัวใจได้อย่างเด็ดขาดเตรียมปลดล้างบางศัตรูการเมืองรวมทั้ง
สังยุบสภาท้องถิ่นทั่วประเทศไม่ให้พวกหัวเก่าขวางการปฏิรูปไม่ให้ผิดเกิดอีกต่อไป ...

(ไทยรัฐ. 6 ตุลาคม 2536)

ในพาดหัวข่าวมีลักษณะการใช้ประโยคที่สมบูรณ์คือ "เยลต์ชินบ่งเลี่ยนล่างบางคัดรุ
ทางการเมือง" เป็นประโยคสมบูรณ์ที่มีใจความเดียว ส่วนประโยคในตัวข่าวที่ยกตัวอย่างมานี้
เป็นประโยคสมบูรณ์ที่มีมากกว่าหนึ่งใจความ

พาดหัวข่าว

นายกฯ ไม่กล้าตัดสินใจ

ประชามติ "1 ปีชวน"

สออตก-ผลงานไม่มี

(มติชน. 4 ตุลาคม 2536)

· ตัวข่าว

... จากการจัดทำโครงการสำรวจประชามติ "1 ปีรัฐบาลชวนกับการแก้ปัญหา"
โดยกองบรรณาธิการมติชน ... คำถามที่ว่า คิดว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันมีผลงานด้านใด
เด่นชัดมากที่สุด 67.1% ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเห็นว่าไม่มีผลงานชัดเจนเลย
อุปสรรคในการทำงานของรัฐบาลชุดนี้มีอะไรบ้าง 69.7% ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็น
ว่าพรรคร่วมรัฐบาลมัวขัดกันเอง ...

(มติชน. 4 ตุลาคม 2536)

ในพาดหัวข่าวมีลักษณะการใช้ประโยคที่สมบูรณ์คือ "นายกฯ ไม่กล้าตัดสินใจ" เป็น
ประโยคสมบูรณ์ ที่มีใจความเดียว ส่วนประโยคในตัวข่าวที่ยกตัวอย่างมานี้เป็นประโยคสมบูรณ์
ที่มีมากกว่าหนึ่งใจความ

ดังนั้น การใช้ประโยคในพาดหัวข่าวกับประโยคในตัวข่าวมีส่วนที่ใช้ประโยคสมบูรณ์
เหมือนกันแต่ต่างกันที่ใจความของประโยคในพาดหัวข่าวจะเป็นประโยคใจความเดียว เพื่อให้
ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ทันที โดยยังไม่ต้องทราบรายละเอียดว่าเหตุการณ์นั้น ๆ มีที่มาที่ไป
อย่างไร ส่วนในตัวข่าวมีการใช้ประโยคที่สมบูรณ์ซึ่งมีมากกว่าหนึ่งใจความ เพราะต้องการ
ให้ผู้อ่านทราบรายละเอียดในเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ลักษณะประโยคจึงมีใจความที่
เรียงร้อยเกี่ยวพันกันหลายใจความ

3.1.8.2 ประโยคที่มีส่วนประกอบไม่สมบูรณ์ ในการเขียนพาดหัวข่าวมีการใช้ประโยคที่ไม่สมบูรณ์คือมีการละส่วนประกอบของประโยค ได้แก่ การละประธาน การละกรรม และการละคำเชื่อม ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจคลาดเคลื่อน หรือไขว้เขว ส่วนตัวข่าว แม้จะมีการละส่วนประกอบของประโยคก็เป็นการละในประโยคที่มีข้อความต่อเนื่องกับประโยคข้างหน้า เมื่อกล่าวถึงในครั้งที่สองอาจจะละได้ เพื่อไม่ต้องกล่าวซ้ำอีก ผู้อ่านก็เข้าใจ ไม่สับสน

พาดหัวข่าว

จับตชด. ฆ่าสยามล

ได้หลักฐานมัดแน่น

พร้อมรวบตัวการ

(มติชน. 17 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... ทันทีที่ ส.ต.อ.แผ้วเสร็จสิ้นจากการให้ปากคำแล้ว ได้เดินออกจากห้องพิจารณาคดีที่ 1 ในเวลาประมาณ 11.20 น.เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าประกบตัว แจ้งข้อหาแล้วนำไปสอบสวนที่กองกำกับการตำรวจภูธรเพชรบุรีทันที จากนั้นนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่น จ. เพชรบุรีได้สอบสวน สตอ.แผ้วอย่างเคร่งเครียด ...

(มติชน. 17 ตุลาคม 2536)

ในพาดหัวข่าวมีการใช้ประโยคที่ละส่วนประกอบของประโยค คือละประธานซึ่งได้แก่ "ตำรวจ" ไว้ในฐานะที่เข้าใจ แต่ในตัวข่าวไม่ได้ละประธาน ผู้เขียนระบุไว้ในประโยคเลยว่า ประธานของประโยคคือใคร "เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าประกบตัว แจ้งข้อหาแล้วนำไปสอบสวนที่กองกำกับการตำรวจภูธรเพชรบุรีทันที"

พาดหัวข่าว

"สุพาสน์" พ้อง

บบลิ่วว่อน

กลม "จั่ว" และ

(เดลินิวส์. 23 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... "สุพาสน์" ประกาศฟ้อง "จีว" แม้ต้องดึงออกจาก ก.ตร. ก็ยอม พบใบปลิว
โจมตี รมว.มหาดไทยเลื่อนโรงพักทั่วประเทศ กรมตำรวจเองก็ยังมีติดเปราะใบ
หมด ...

(เดลินิวส์. 23 ตุลาคม 2536)

ในพาดหัวข่าวมีการละส่วนประกอบที่เป็นกรรมของประโยค แต่ในตัวข่าวไม่ได้ละ
ส่วนกรรมของประโยค คงใช้ประโยคสมบูรณ์ว่า "สุพาสน์ประกาศฟ้องจีว" ทำให้ผู้อ่านทราบ
ได้อย่างไม่คลุมเครือเหมือนในพาดหัวข่าวที่การละกรรมทำให้ความไม่แจ่มชัด จากตัวอย่าง
ในพาดหัว ผู้อ่านจะไม่ทราบแน่ชัดนักว่าสุพาสน์ต้องการฟ้องใครต้องอาศัยคำในบริบทรอบข้าง
จึงจะทราบความหมายได้อย่างเด่นชัด แต่ในตัวข่าวจะไม่มีการละประธานของประโยค
ผู้อ่านสามารถทราบได้ทันทีว่าสุพาสน์ กำลังฟ้องใคร

พาดหัวข่าว

"ชวน" กระทบผู้ว่าฯ

กินหัวคิว

ลงโทษหนัก

(ดาวสยาม. 18 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... นายกรัฐมนตรี "ชวน หลีกภัย" ประกาศนโยบายปราบคอร์รัปชันขอร้องให้ทหาร
ค้า ยาฮั้วการประมูลและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเลิกกินหัวคิว คุกการกระจายความจริง
จะแก้ปัญหาคอร์รัปชันของคนในเมืองหลวง ...

(ดาวสยาม. 18 ตุลาคม 2536)

ประโยคในพาดหัวข่าวนี้มีการละคำเชื่อม แต่ในตัวข่าวไม่มีการละคำเชื่อมหรือคำ
กริยา ยังคงใช้ประโยคเต็มดังในตัวอย่าง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้อย่างแน่ชัด

การละส่วนประกอบของประโยคปรากฏในพาดหัวข่าวมาก แต่ปรากฏในตัวข่าวน้อย
แต่การละส่วนประกอบในพาดหัวข่าวก็มีได้ทำให้การเข้าใจความหมายในประโยคผิดเพี้ยนไป
มากนักยังคงอาศัยบริบทรอบข้างเพื่อเข้าใจความหมายของประโยคได้ มีเฉพาะบางพาดหัว

เท่านั้นที่ละส่วนประกอบจนเกิดปัญหาการสื่อสาร

3.1.8.3 ประโยคที่สลับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบ จากการเปรียบเทียบตำแหน่งของส่วนประกอบในประโยคที่ใช้ในการเขียนพาดหัวข่าวและในตัวข่าวพบว่าในพาดหัวข่าวมีการสลับเปลี่ยนตำแหน่งส่วนประกอบ แต่ในตัวข่าวจะเรียงส่วนประกอบตามโครงสร้างของประโยคสมบูรณ์ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

ชักแถว เดินเข้าคุก

13 ต้องหา

รอยัลพลาซ่าถล่ม

(ไทยรัฐ. 13 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

...จากกรณีที่เกิดโรงแรมรอยัลพลาซ่าถล่ม เมื่อวันที่ 13 ส.ค. ที่ผ่านมา ทำให้ผู้เสียชีวิต 137 คน บาดเจ็บ 227 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้กระทำความผิดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีถล่ม... ทางด้าน 12 ผู้ต้องหาที่ศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว ต่างมีสีหน้าเศร้าหมอง หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่นำตัวผู้ต้องหาทั้งหมดไปยังเรือนจำกลางจังหวัดนครราชสีมา โดยมีญาติ ๆ และทนายส่วนตัวติดตามไปส่งถึงหน้าเรือนจำ ต่างส่งเสียและสั่งลาด้วยความอาลัย...

(ไทยรัฐ. 13 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่างพาดหัวข่าวประธานของประโยค คือ 13 ต้องหารอยัลพลาซ่าถล่ม ซึ่งผู้เขียนข่าวเปลี่ยนไปไว้ที่ตำแหน่งท้ายประโยค แต่ในตัวข่าวประธานของประโยคคือ 12 ผู้ต้องหาที่ศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว ยังคงอยู่ต้นประโยคมีโครงสร้างเป็นแบบ ประธาน + กริยา ตามรูปแบบปกติของประโยคที่สมบูรณ์

พาดหัวข่าว

จับคานังคาเซา

ฝรั่งวิดถาวร

มั่วกามเด็กชาย

(ไทยรัฐ. 6 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

...กำลังตำรวจท้องเที่ยวจึงบุกเข้าไปในห้องพบว่า ภายในห้องนายมิเชลกำลังนอนเปลือยกายบนเตียงโดยมี ด.ช.โก้ (นามสมมุติ) อยู่ในสภาพเปลือยกายล่อนจ้อนเช่นกัน... ตำรวจจึงเข้าจับกุมตัวนายมิเชล ซึ่งแสดงความไม่พอใจและขัดขืนเล็กน้อย

(ไทยรัฐ. 6 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่างในพาดหัวข่าว "คาหนังคาเขา" เป็นส่วนขยายของกริยา "จับ" ซึ่งผู้เขียนข่าวได้เปลี่ยนตำแหน่งมาไว้หน้ากรรมของประโยคคือ "ฝรั่งติดการ" ตามปกติส่วนขยายดังกล่าวจะต้องปรากฏหลังกรรมของประโยค โดยใช้เป็นจับฝรั่งติดการคาหนังคาเขา ส่วนในตัวข่าวกรรมของประโยคคือ นายมิเชล มีตำแหน่งต่อจากกริยา "จับกุม" มีโครงสร้างเป็นแบบ ประธาน+กริยา+กรรม ตามรูปแบบปกติของประโยคที่สมบูรณ์

พาดหัวข่าว

ซาอุฯ หาดพบแล้ว

เพชรของกลาง

เจอแถวเยาวราช/เจ้าของร้านเจลินพล.ต.อ.

(แนวหน้า. 7 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

...เกี่ยวกับความคืบหน้าในการสืบสวนสอบสวนคดีขโมยเพชรจากพระราชวังกษัตริย์ไฟซาลแห่งซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเป็นปริศนามาเป็นเวลาหลายปี ปรากฏล่าสุดจากความพยายามของทางการซาอุดีอาระเบียปรากฏว่า ได้พบหลักฐานชิ้นสำคัญที่แน่นอนมากขึ้น คือเพชรของกลางที่ถูกโจรกรรมไป

(แนวหน้า. 7 ธันวาคม 2536)

จากตัวอย่างในพาดหัวข่าว "พบแล้ว" เป็นส่วนขยายของกริยา "หา" ซึ่งผู้เขียนข่าวได้เปลี่ยนตำแหน่งมาไว้หน้ากรรมของประโยคคือ "เพชรของกลาง" ตามปกติส่วนขยายดังกล่าวจะต้องปรากฏหลังกรรมของประโยคโดยใช้เป็น "หาเพชรของกลางพบแล้ว" ส่วน

ในตัวข่าว กรรมของประโยคคือ "หลักฐานชิ้นสำคัญที่แน่นอนคือ เพชรของกลางที่ถูกโจรกรรมไป" ซึ่งมีตำแหน่งต่อจากกริยา "ได้พบ" มีโครงสร้างเป็นแบบ ประธาน+กริยา+กรรม+ขยายกรรม ตามรูปแบบปกติของประโยคที่สมบูรณ์

3.1.8.4 ส่วนประกอบของประโยคที่หน้าที่ยาวกว่าหนึ่งหน้า ในการเขียนพาดหัวข่าวมีข้อจำกัดในเรื่องเนื้อที่ที่ทำได้ ผู้เขียนต้องเลือกใช้ถ้อยคำมาเขียนในประโยคอย่างประหยัดคำแต่สื่อความหมายได้ครบถ้วนมากที่สุดจึงมีการใช้คำบางคำที่เป็นคำเดียวกัน ทาหน้าที่ยาวในประโยคสองประโยคที่อยู่ติดกันคนละหน้าที่แต่ในการเขียนตัวข่าว ไม่มีคำใดที่ทาหน้าที่ยาวประโยคมากกว่าหนึ่งหน้าที่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

จีวจิกไม่ปล่อย

ตั้งกก.สอบ

"สวัสดี" ลู้

(แนวหน้า. 21 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

... พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รมว.มหาดไทยได้มีคำสั่งย้าย พล.ต.อ.สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ อธิบดีการมตำรวจให้มาช่วยราชการที่กระทรวงมหาดไทย ... พล.ต.อ.สวัสดิ์เดินทางมาพบนายอานวย วีรรณเพื่อปรึกษาหารือ ...

(แนวหน้า. 21 ตุลาคม 2536)

ในพาดหัวข่าวนั้น คำว่า "สวัสดิ์" ทาหน้าที่ยาวเป็นกรรมในประโยค "จีวจิกไม่ปล่อย ตั้งกก.สอบสวัสดิ์" แต่เป็นประธานในประโยค "สวัสดิ์ลู้" ซึ่งในพาดหัวข่าวใช้คำว่าสวัสดิ์เพียงคำเดียว แต่ในตัวข่าว "สวัสดิ์" เป็นกรรมในประโยคแรกแล้วและในประโยคที่สองที่มีคำว่า "สวัสดิ์" เป็นประธานก็เขียนซ้ำคำคำนี้อีก ไม่ได้เขียนซ้อนกันเช่นในพาดหัวข่าว

กล่าวโดยสรุปการเปรียบเทียบการใช้ประโยคในการเขียนพาดหัวข่าวและตัวข่าว นั้นมีส่วนที่เหมือนกันคือ ในพาดหัวข่าวมีการใช้ประโยคที่สมบูรณ์เช่นเดียวกับในตัวข่าว แต่ในประโยคสมบูรณ์ก็มีส่วนที่ต่างกันคือ ในพาดหัวข่าวเป็นประโยคที่มีใจความเดียว ส่วนในตัว

ข่าวส่วนใหญ่เป็นประโยคสมบูรณ์ที่มีหลายใจความ ในด้านประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ในพาดหัวข่าว พบว่ามีการละส่วนประกอบของประโยค มีการสับเปลี่ยนตำแหน่งส่วนประกอบของประโยค มีการใช้คำซ้ำเดียวกันทำหน้าที่ในสองประโยคมากกว่าหนึ่งหน้าที่ ซึ่งลักษณะดังกล่าวไม่พบในตัวข่าว

3.1.9 การเปรียบเทียบการใช้สำนวน จากการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบการใช้สำนวนในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้

3.1.9.1 ใช้สำนวนเดิมในพาดหัวข่าวแต่ตัวข่าวใช้การบรรยาย คือ สำนวนเดิมที่ใช้ในพาดหัวข่าวไม่ว่าจะเขียนตามรูปเดิม หรือเปลี่ยนแปลงรูปไปจากเดิม ในส่วนของตัวข่าวจะปรากฏเป็นลักษณะการบอกเล่าเรื่องราว หรือเหตุการณ์ ตัวอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

นักวิชาการอัด "ชวน" ยับ

ทำตัวเหมือนช้างเท้าหลัง

(ดาวสยาม. 31 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

...นายธีรยุทธ ยังได้วิจารณ์นายชวนว่า เป็นผู้มีประสบการณ์ทางการเมืองสูง แต่คุ้นเคยกับการทำงานเป็นชั้น ๆ โดยไม่มองภาพรวม จึงขาดลักษณะที่จะประสานงานหรือชี้แนะให้คณะรัฐมนตรีแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีลักษณะผู้ตามปัญหามากกว่าที่จะมีสายตาไกล หรือมองปัญหาได้ล่วงหน้า...

(ดาวสยาม 31 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้สำนวน ช้างเท้าหลัง แต่ตัวข่าวใช้ถ้อยคำธรรมดาวิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของนายชวน หลีกภัย ใจความของคำวิจารณ์ และของสำนวนเหมือนกัน คือ นายชวน มีลักษณะเป็นผู้ตาม

พาดหัวข่าว

วุฒิชัย ค้านหัวชนผา

ให้ รมต. ย้ายซี 10

ส.ส. หวันทหารปฏิวัติอ้าง ชรก. ถูกรังแก

(แนวหน้า. 21 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

...ปัญหาความขัดแย้งระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับวุฒิสภาได้ส่อเค้าถึงปัญหาทางการเมืองในอนาคต จากกรณีที่วุฒิสภาเมื่อวันที่ 17 ธ.ค. ที่ผ่านมามีมติไม่ผ่านร่าง พรบ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วโดยสาระสำคัญของกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้อำนาจอรัฐมนตรีในการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการระดับ 10 ได้ ซึ่งกฎหมายเดิมที่แก้ไขในญัตติคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติได้ให้อำนาจอรัฐมนตรีในการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการระดับ 11 เท่านั้น กระแสความขัดแย้งทางการเมืองดังกล่าวได้เริ่มปรากฏให้เห็นชัดถึงความไม่พอใจของบรรดานักการเมืองโดยเฉพาะรัฐบาลซึ่งต่างออกมาวิพากษ์วิจารณ์ท่าทีดังกล่าวของวุฒิสภาว่าเป็นการเตะถ่วง โดยเฉพาะนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีได้ออกมายืนยันว่าร่าง พรบ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรไปแล้วนั้นได้พิจารณากันอย่างรอบคอบแล้ว ขณะที่วุฒิสมาชิกซึ่งเป็นนายทหารบางคนออกมาย้ำว่าวุฒิสมาชิกไม่ใช่ตรายางของรัฐบาล

(แนวหน้า. 21 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้สำนวน หัวชนผา แต่ในตัวข่าวใช้ถ้อยคำอธิบายความพยายามของวุฒิสภาในการคัดค้านกฎหมายที่ให้อำนาจอรัฐมนตรีในการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการระดับ 10 ได้ การใช้สำนวนหัวชนผาจึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความพยายามที่ไม่หือถอยของวุฒิสภาได้อย่างชัดเจน

พาดหัวข่าว

เปิดตัวม่ายลูกติด

ตกบ่อน้ำมัน

เจ้าชายบาห์เรน

(ไทยรัฐ. 18 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

...พิธีหมั้นบรรลือโลกสินสอดแพงที่สุดในโลกและเจ้าสาวผู้โชคดีมหาศาล กลายเป็น เศรษฐีที่ล้นบาทเป็นสาวไทยที่บุณหล่นทับส่งท้ายปีรายนี้ เกิดจากข่าวที่นางอรุณวรรณ วงศ์ใหญ่ อายุ 41 ปี จัดพิธีรับหมั้นเจ้าชายแห่งประเทศบาห์เรน ด้วยของหมั้นที่มีมูลค่าถึง 40 ล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 1,000 ล้านบาทไทย เป็นข่าวเกรียวกราว ที่น่าทึ่งไปทั่วขณะนี้...

(ไทยรัฐ. 18 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้สำนวน "ตกบ่อน้ำมัน" ซึ่งเปลี่ยนมาจากสำนวน "ตกถึง ข้าวสาร" ก็เพื่อให้สอดคล้องกับบุคคลที่มายลुकติดเกี่ยวข้องด้วย คือ เจ้าชายแห่งประเทศ บาห์เรน ซึ่งเป็นประเทศที่ร่ำรวยเนื่องจากมีบ่อน้ำมัน สำนวนตกบ่อน้ำมัน เป็นกลุ่มคำสั้น ๆ แต่สื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน ความหมายที่ได้ก็สอดคล้องกับ รายละเอียดของข่าวดังกล่าว

พาดหัวข่าว

กัสดาฟีถีบส่ง

ไล่คนงานไทย

1 หมื่นคนพันลิเบีย-บัวแก้ว เติงเกมจับเข้าคุก

(แนวหน้า. 10 พฤศจิกายน 2536)

ตัวข่าว

...พ.อ.มูอัมมาร์ กัสดาฟี ผู้นำลิเบีย เป็นผู้ออกโทรทัศน์ไล่ให้คนงานไทยประมาณ 10,000 คน เดินทางออกจากลิเบีย เพื่อตอบโต้การที่ไทยให้การสนับสนุนข้อกล่าวหาสหรัฐว่า ลิเบียกำลังผลิตอาวุธเคมี...

(แนวหน้า 10 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้สำนวน "ถีบส่ง" ซึ่งเปลี่ยนมาจากสำนวน "ถีบหัวส่ง" หมายถึง ไล่ไปให้พ้น, หมายดีอีกต่อไป เพื่อแทนการใช้คำอธิบายการกระทำที่แสดงความไม่พอใจของ พ.อ.มูอัมมาร์ กัสดาฟี ผู้นำลิเบีย ที่มีต่อคนงานไทย ในตัวข่าวสำนวนนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้นำลิเบียได้ชัดเจน และใช้ได้สอดคล้องกับรายละเอียด

ของข้าวดังกล่าว

3.1.9.2 ใช้สำนวนใหม่ในพาดหัวข่าว แต่ตัวข่าวจะใช้คำหรือข้อความ
บรรยาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

สรุปคดีอมเพชร

เชือดซ้ำ 'สวัสดี'

หัวนอติศ อ.ตร. เครียดจัดหมอรูดเช็คร่างกาย

(แนวหน้า. 5 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

...มีรายงานข่าวจากมหาดไทยว่า ตัว พล.ต.อ.สวัสดี จะโดนเล่นงานในคดีเพชร
ชาอูดีอาระเบีย อีกกระทงหนึ่ง...

(แนวหน้า 5 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้สำนวนคำเดียวที่เปลี่ยนความหมายจากคำเดิม คือ "อม,
เชือด" แต่ในตัวข่าวใช้ข้อความใหม่ว่า "พล.ต.อ.สวัสดี จะโดนเล่นงานในคดีเพชรชาอูดี
อาระเบียอีกกระทงหนึ่ง"

พาดหัวข่าว

'สุพาสน์' พ้อง

ใบปลิวว่อน

ถล่ม 'จีว' และ

ยอมแม็กถูกเต็งพันเก้าอี้ ก.ตร.

(เดลินิวส์. 23 ตุลาคม 2536)

ตัวข่าว

...หาก ก.ตร. ไม่เห็นด้วยโดยไม่มีเหตุผลเพียงพอ ตนก็จะยื่นกรรณำให้ฟ้องร้อง
ถึงแม้ว่า ก.ตร. จะขับตนออกก็ยอม พล.ต.ท.สุพาสน์ กล่าว...

(เดลินิวส์ 23 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้สำนวน "แดง, แก้อี้" แต่ในตัวข่าวใช้ข้อความใหม่ว่า "ถึงแม้ว่า ก.ตร.จะขับตนออกก็ยอม"

พาดหัวข่าว

แดง 'สวัสดี' เข้าทำเนียบ

ก.ตร.ไฟเขียว

'ประทิน' อ.ตร.

(เคลนิวส์. 8 ธันวาคม 2536)

ตัวข่าว

...ส่วนเรื่องการเสนอชื่อ อ.ตร.ใหม่ได้ทันที โดยไม่ต้องรอลด อ.ตร.คนเก่า นั้น เราจะต้องดูการตีความให้ชัดเจน รว.มทาดไทยจะต้องปลด อ.ตร.คนเก่า ก่อนถึงจะตั้งคนใหม่ได้ ถ้ามีการเสนอชื่อ พล.ต.อ.ประทิน สันติประภพเข้ามา ซึ่ง มีอาวุโสกว่า รอง อ.ตร.คนอื่น ๆ ก็ไม่น่ามีปัญหาอะไร เพราะ ก.ตร. มีหน้าที่ พิจารณาคณะที่ถูกเสนอชื่อมีความเหมาะสมหรือไม่...

(เคลนิวส์ 8 ธันวาคม 2537)

ตัวอย่างนี้ พาดหัวข่าวใช้สำนวนไฟเขียว แต่ตัวข่าวใช้การบรรยายมีเนื้อความตนเอง
การแต่งตั้งอธิบดีกรมตำรวจคนใหม่สามารถทำได้ ถ้าดำเนินการตามขั้นตอน

จากการเปรียบเทียบการใช้สำนวนในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่า ในพาดหัวข่าวมีการใช้ทั้งสำนวนเดิมและสำนวนใหม่ ซึ่งทั้ง 2 สำนวนนี้จะปรากฏในตัวข่าว ในลักษณะของการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ การเปลี่ยนวิธีการเล่าเรื่องจากการบรรยายในตัวข่าวไปเป็นการใช้สำนวนในพาดหัวข่าว หากเป็นการใช้สำนวนเดิม ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องราวในตัวข่าวได้เร็วขึ้น เพราะส่วนมากเป็นสำนวนที่เข้าใจความหมายกันดีอยู่แล้ว และผู้เขียนข่าวก็ใช้ได้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในข่าว แต่การใช้สำนวนใหม่บางคำ อาจเป็นปัญหาต่อการสื่อสารได้ เพราะแม้จะใช้วิธีช่วยก็ยังไม่วางใจความหมายจนกว่าจะอ่านรายละเอียดของข่าว

3.1.10 การเปรียบเทียบการใช้โวหาร จากการศึกษาการใช้โวหารในพาดหัวข่าว และตัวข่าวพบว่าในการเขียนพาดหัวข่าวและตัวข่าวนั้น โดยภาพรวมมีการเลือกโวหารเพียง 5 ชนิด คือ อุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ บุคลาธิษฐาน และสัทพจน์ การนำโวหารที่ใช้ในพาดหัวข่าวและตัวข่าวมาเปรียบเทียบกันจะพบข้อสังเกตบางประการ ดังต่อไปนี้

3.1.10.1 การใช้อุปมา เป็นการเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน โดยมีคำอุปมา เช่น คำว่า เหมือน ดุจ ดัง ราว เทียม ฯลฯ

จากการวิเคราะห์พบว่าทั้งในพาดหัวข่าวและพาดหัวข่าวมีการใช้อุปมา แต่ในพาดหัวข่าวมีการใช้อุปมาเพียงตัวอย่างเดียว ส่วนในพาดหัวข่าวมีการใช้อุปมามากกว่า การใช้อุปมาทั้งพาดหัวข่าวและตัวข่าวนี้มีจุดมุ่งหมายของการใช้เช่นเดียวกัน คือ เพื่อสร้างภาพและความชัดเจนข้อเขียนแก่ผู้อ่านภาพที่เกิดขึ้นมักจะแสดงพฤติกรรมของบุคคลในข่าวที่น่าสนใจอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

นักวิชาการอัด "ชวน" ยับ

ทำตัวเหมือนช้างเท้าหลัง

(ดาวสยาม. 31 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนใช้อุปมาเปรียบเทียบการบริหารงานของนายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่า "เหมือนช้างเท้าหลัง" คำเปรียบนี้แสดงให้เห็นการบริหารงานของนาย หลีกภัยว่าขาดลักษณะของการเป็นผู้นำ ทำงานไม่เป็นระบบ ไม่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ขาดลักษณะของการเป็นผู้นำที่ดี อันเป็นการชี้ให้เห็นพฤติกรรมของผู้นำว่าควรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริหารของตนเอง

ตัวข่าว

...ตำแหน่งและบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดเปรียบเหมือน พ่อบ้าน ทางรัฐบาลได้แต่งตั้งให้มาดูแลทุกข์สุขของประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ...

(เดลินิวส์ 8 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนแสดงให้เห็นบทบาทและหน้าที่ของผู้ว่า "พ่อบ้าน" กับ "ผู้ว่าราชการจังหวัด" นั้นเหมือนกัน คือเป็นผู้ปกครองหรือผู้นำในการบริหารงานในส่วนที่รับผิดชอบให้เป็นไปด้วยดี คือพ่อบ้านก็เป็นผู้ปกครอง ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ต้องเป็นผู้บริหารงานในจังหวัดให้ทุกคนในท้องถิ่นมีความสุข และดำเนินงานด้านบริหารให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง ความเปรียบนี้เป็นการชี้แนะพฤติกรรมของผู้ว่าราชการจังหวัด

3.1.10.2 การใช้ข้ออุปมา เป็นการเปรียบเทียบที่นำลักษณะเด่นของสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบมากล่าวทันที โดยไม่มีคำเชื่อมโยงและบางครั้งอาจใช้คำว่า "เป็น" มาใช้ในการเปรียบเทียบ

จากการศึกษาเปรียบเทียบการใช้โวหารอุปมาอุปไมยพบว่าในพาดหัวข่าวและตัวข่าวจะมีจุดหมายเช่นเดียวกันคือเพื่อสื่อภาพ และความหมายให้เกิดความรู้สึกแก่ผู้อ่านภาพและความหมายที่เกิดขึ้นนั้นจะแสดงให้เห็นถึงสภาพต่าง ๆ ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าว ตัวอย่างเช่น

พาดหัวข่าว

หลายชุมชนรก 2 ผัวเมีย

ขังเด็ก 4 ขวบ

ล่ามติดหมา

(ดาวสยาม 15 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นสภาพการทรมานเด็กของ 2 ผัวเมียว่า มีความโหดร้ายและน่ากลัวเหมือน "ชุมชนรก" ซึ่งเป็นแดนหรือภูมิที่เชื่อกันว่าผู้ทำบาปจะต้องไปเกิดและถูกลงโทษ ผู้เขียนใช้คำว่า "ชุมชนรก" มาชี้ให้ผู้อ่านเห็นสภาพความทุกข์ทรมานของเด็ก

ตัวข่าว

...หมู่บ้าน 12 แห่ง ถูกทลายราบเป็นหน้ากลอง...

(ไทยรัฐ 2 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนใช้ลักษณะเด่นของ "หน้ากลอง" มาเปรียบเทียบกับให้เห็นสภาพของหมู่บ้าน 12 แห่งที่ถูกทำลายจนหมดสิ้นไม่เหลือสภาพเดิมให้เห็นเหมือนกับหน้ากลองที่เรียบนั่นเอง

3.1.10.3 การใช้อรรถิพจน์ คือการเปรียบเทียบเกินความจริงเป็นการกล่าวเปรียบเทียบที่ให้ผลทางด้านความรู้สึกและจิตใจ โดยนำข้อความหรือคำมาช่วยในการสร้างภาพของเหตุการณ์หรือเรื่องราวในข่าว เพื่อสร้างความรู้สึกให้เกิดความซาบซึ้งประทับใจ ทำให้เนื้อหาหนักแน่นขึ้น

จากการศึกษาเรื่องโวหารปรากฏว่า จะพบอรรถิพจน์เฉพาะในการเขียนพาดหัวข่าวเท่านั้น การใช้อรรถิพจน์มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างภาพและความเข้าใจหรือความรู้สึกแก่ผู้อ่านให้ต้องการติดตามอ่านข่าวนั้นต่อไปอีก

ลักษณะอรรถิพจน์ที่ใช้ในพาดหัวข่าวเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของการใช้แล้ว พบว่ามีการใช้อรรถิพจน์ใน 2 ลักษณะคือ

1) เป็นการสร้างภาพให้เกิดความรู้สึกแก่ผู้อ่าน หมายถึง เมื่อผู้อ่านอ่านพาดหัวข่าวแล้วจะเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ ตัวอย่างเช่น

เผาศพ 4 หนูน้อย

ร่ำไห้ระงม

น้ำตาท่วมเมรุ

(เดลินิวส์ 5 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนใช้อรรถิพจน์ "น้ำตาท่วมเมรุ" มาแสดงภาพของเหตุการณ์ในพาดหัวข่าวและสร้างความรู้สึกเศร้าสลดให้เกิดแก่ผู้อ่าน

2) การใช้คำหรือข้อความที่เป็นอรรถิพจน์แล้วก่อให้เกิดความหมายใหม่ที่มิใช่ความหมายเดิมของข้อความนั้น ตัวอย่างเช่น

หาม "จ๊ว" ส่ง ร.พ.

โดยพิษบูม้า

ทะลวงไส้

(เดลินิวส์ 24 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า "พิษบูม้า" ที่ผู้เขียนใช้นั้นต้องการแสดงให้เห็นว่า พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ (จ๊ว) รับประทานบูม้าเข้าไปแล้วเป็นพิษ จนมีอาการแพ้รุนแรง ทำให้เกิดเป็นแผลในกระเพาะอาหาร

"ทะลวง" ในความหมายเดิมคือทำให้เป็นช่องทะลุ หรือทำให้เป็นทางหรือเป็นช่องทะลุเข้าไป "ทะลวง" ที่ผู้เขียนนำมาใช้นั้นมารวมกับ "ไส้" เป็น "ทะลวงไส้" ซึ่งพิจารณาความหมายจากข้อความนั้นก็คือ ลำไส้นั้นจะทะลุเป็นช่อง ผู้เขียนนำมาใช้ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่เป็นอันตรายของพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ว่ามีอาการลำไส้ทะลุเป็นช่อง แต่ผู้เขียนต้องการความหมายในข้อความนี้ว่ามีอาการรุนแรงมากเท่านั้น ดังนั้น ข้อความดังกล่าวจึงเป็นความหมายที่เปลี่ยนไปจากเดิมคือ เป็นเพียงอาการรุนแรงจนน่ากลัว

การใช้อัตถัพจน์ในพาดหัวข่าวจึงเป็นการใช้คำ หรือข้อความที่กระชับกะทัดรัดก่อให้เกิดภาพ และความรู้สึกของผู้อ่านได้ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของพาดหัวข่าวที่ต้องการความมากแต่ใช้คำน้อย

3.1.10.4 การใช้อุปมาอุปไมย เป็นการใช้คำที่เกิดจากการเปรียบเทียบ โดยนำสิ่งไม่มีชีวิตหรือมีชีวิตแต่มาใช้คน มากล่าวถึงราวกับเป็นคน ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพชัดเจนจากข้อความของผู้เขียน

การวิเคราะห์การใช้อุปมาอุปไมยในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่ามีการใช้เฉพาะพาดหัวข่าวเท่านั้นไม่ปรากฏในตัวข่าว จากการวิเคราะห์การใช้อุปมาอุปไมยในพาดหัวข่าว เป็นความต้องการของผู้เขียนที่ต้องการสร้างภาพให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในพาดหัวข่าว เพื่อให้ผู้อ่านอยากติดตามข่าวนั้นต่อไป ดังตัวอย่างเช่น

เจ้าพระยาปลื้มชีวิต

เรือหางคว่ำ

ตาย 30 ศพ

(ดาวสยาม. 11 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนให้แม่น้ำเจ้าพระยาที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตได้แสดงอาการ "ปลื้ม" อันเป็นพฤติกรรมหรือปฏิกิริยาของสิ่งมีชีวิตที่สามารถทำให้อาหารหรือสิ่งอื่น ๆ ที่อยู่ภายในปากกลืนลงไปได้ ความเปรียบเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านเห็นสภาพที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์นั้นได้ชัดเจนว่ามีผู้จมน้ำลงไปถึง 30 คน

3.1.10.5 การใช้สัทพจน์ คือการเปรียบเทียบโดยอาศัยคำเลียนเสียงธรรมชาติหรือเสียงสิ่งต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงนั้นจริง ๆ เห็นภาพเหตุการณ์หรือกิริยาอาการที่เกิดขึ้นนั้นได้ชัดเจนขึ้น

จากการวิเคราะห์สัทพจน์ในพาดหัวข่าวและตัวข่าว พบว่าทั้งสองส่วนนำสัทพจน์มาใช้ และมีจุดมุ่งหมายของการใช้เหมือนกัน คือจะแสดงภาพให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเหมือนได้ยินเสียง และได้เห็นเหตุการณ์นั้น ๆ ดังตัวอย่าง

พาดหัวข่าว

ยีนกรานไม่กลืนน้ำลายตัวเอง

สีปากก็พื้พื้ "สวัสดี"

ก.ตร. รุกฆาตชุกกล่าวโทษ มท. 1

(เดลินิวส์. 22 ตุลาคม 2536)

ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนใช้คำว่า "พื้พื้" มาแสดงให้เห็นภาพของตำรวจที่รวมกลุ่มกันอย่างพร้อมเพรียงและรวดเร็วเพื่อมาสืบสนุนให้ พล.ต.อ. สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์กลับเข้ามาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ

ตัวข่าว

ทันใดนั้นได้เกิดเสียงดังโครม

กระบะรถบัสก็แตกเป็นเสียง

ทุกคนกระเด็นออกตกลงมา

กองกับพื้นถนน

(มติชน. 3 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนใช้คำว่า "โครม" เลียนเสียงรถกระบะที่ถูกชนอย่างรุนแรง เพื่อสร้างภาพให้เห็นอย่างชัดเจนอีก

จากผลการเปรียบเทียบการใช้โวหารในตัวข่าวและพาดหัวข่าวนั้น ส่วนใหญ่จะมีลักษณะและจุดมุ่งหมายของการเขียนเหมือนกันคือ ต้องการสร้างภาพและความรู้สึกต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นแก่ผู้อ่านและต้องการให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเห็นภาพมีอารมณ์ร่วมกับข้อความที่อ่านไป

ด้วย การเลือกใช้โวหารต่าง ๆ ของผู้เขียนที่นำมาใช้นั้นผู้เขียนจะเลือกใช้เฉพาะโวหารที่มีความจำเป็นและสามารถสร้างภาพให้เกิดแก่ผู้อ่านได้ตรงกับผู้เขียน การใช้โวหารต่าง ๆ ในพาดหัวข่าวล้วนแต่มีความสัมพันธ์กันกับตัวข่าวสามารถเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างพาดหัวข่าวกับตัวข่าวให้เกิดแก่ผู้อ่านอีกด้วย

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้โวหารในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่า ผู้เขียนข่าวจะใช้การอุปมา อุปลักษณ์ และสัทพจน์ทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว เพื่อเปรียบเทียบให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น แต่ในพาดหัวข่าวจะใช้บุคลาธิษฐาน และอติพจน์ด้วย

3.1.11 การเปรียบเทียบการใช้เครื่องหมายวรรคตอน จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่า การเขียนพาดหัวข่าวจะใช้เครื่องหมายวรรคตอน 10 ชนิด ได้แก่ จุฑาไข่มปล่า อัญประกาศคู่ อัญประกาศเดี่ยว ยัติภังค์ มหัพภาค ไปยาลน้อย อัศเจรีย์ ไน้มก ปรศนี และ ทับ ส่วนการเขียนตัวข่าวจะใช้เครื่องหมายวรรคตอน 10 ชนิด ได้แก่ จุฑาไข่มปล่า อัญประกาศคู่ ยัติภังค์ มหัพภาค ไปยาลน้อย ไน้มก นลลิต จุลภาค ไปยาลใหญ่ และทับ

3.1.11.1 เครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว มี 7 ชนิด ได้แก่ จุฑาไข่มปล่า อัญประกาศคู่ ยัติภังค์ มหัพภาค ไปยาลน้อย ไน้มก และทับ เครื่องหมายวรรคตอดังกล่าว มีวิธีใช้ดังต่อไปนี้

1) จุฑาไข่มปล่า (...) เครื่องหมายจุฑาไข่มปล่าที่ใช้ในพาดหัวข่าวและตัวข่าว จะมีวิธีใช้แตกต่างกันในพาดหัวข่าวจะใช้จุฑาไข่มปล่าสำหรับการเว้นระยะเพื่อบอกข้อความสำคัญต่อไป เน้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในข้อความนั้น ดังตัวอย่าง

พาดหัวข่าว

อพิโก คลังแสง

ที่แท้...ก็ทหาร

วิมลชี้เป็นสมบัติเก่าของจีน-ชนเรียกทหารพม่า

(แนวหน้า 10 ธันวาคม 2536)

ข้อความ ที่แท้...ก็ทหาร ผู้เขียนใช้จุดไข่ปลาเพื่อเว้นระยะ และต้องการเน้นคำต่อไปว่ามีความสำคัญที่นี้คือ ทหาร

ส่วนในตัวข่าวจุดไข่ปลาจะใช้สำหรับละข้อความที่ไม่ต้องการกล่าวถึง และใช้แสดงว่ามีข้อความ แต่ข้อความนั้นอ่านไม่ชัด ตัวอย่างเช่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้ พล.ต.อ.สวัสต์

ไปช่วยปฏิบัติราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ตั้งแต่วันที่...ค.ค. 2536 นั้น

(แนวหน้า 22 ตุลาคม 2536)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้จุดไข่ปลาในวันที่มีคำสั่งย้ายพลตำรวจเอกสวัสต์ อมรวิวัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจ ไปช่วยปฏิบัติราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย การการใช้จุดไข่ปลาในลักษณะนี้เพื่อละข้อความที่ไม่ต้องการกล่าวถึง

อีกตัวอย่างหนึ่ง ผู้เขียนจะใช้จุดไข่ปลา เพื่อแสดงว่าข้อความนั้นมีแต่อ่านไม่ชัด ดังตัวอย่าง

...คนในบ้านได้มีการนำเอาทองคำเปลวไปปิดทับหมายเลขบ้าน (บ้านเลขที่ 110/22) ไว้จนอ่านหมายเลขบ้านไม่ได้ จะอ่านได้เพียงเลขที่ 110/...(ที่เหลืออ่านไม่ชัด)

(แนวหน้า 3 ธันวาคม 2536)

2) ัญประกาศคู่ (" ") เครื่องหมายัญประกาศคู่ที่ใช้ในพาดหัวข่าวและตัวข่าวมีวิธีใช้เหมือนกัน คือใช้เพื่อเน้นความสำคัญของคำหรือข้อความนั้น และเพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นเป็นคำพูด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างการใช้อุปประกาศู่เพื่อเน้นความสำคัญของคำหรือข้อความพาดหัวข่าว
พาดหัวข่าว

เพราะมัวไยอยู่กับคนรอบ ๆ ช้าง
แฉฝ่ายค้านจะ "ชักพอก" อีกรอบ
คิวของ 4 รมต. กับ 2 รองนายกฯ

(เดลินิวส์ 15 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้เครื่องหมายอุปประกาศู่กับคำ "ชักพอก" เพื่อเน้นคำให้
น่าสนใจ "ชักพอก" ในที่นี้หมายถึง ชักถามให้ได้ความเท็จจริงชัดเจน

ตัวข่าว

...จากเหตุระเบิด 2 ลูกที่ "ตุม" ขึ้น ณ บ้านนายเนวิน ชิดชอบ ส.ส.บุรีรัมย์
พรรคชาติไทย ในห้วงเวลาอันเหมาะสมจะหลังอภิปรายไม่ไว้วางใจ พล.อ.ชวลิต
ยังเจริญยุทธ รมว.มหาดไทย...

(ไทยรัฐ. 20 พฤศจิกายน 2536)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนใช้เครื่องหมายอุปประกาศู่กับคำ "ตุม" ซึ่งเป็นคำเลียนเสียง
ระเบิด เพื่อเน้นความสำคัญของคำดังกล่าว

ตัวอย่างการใช้อุปประกาศู่เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นเป็นคำพูด
ตัวข่าว

..."ตำรวจตระเวนชายแดนไม่ต้องมีใครสั่งสอนใครเรารู้ว่าอะไรเป็นอะไร แค่มอง
ตากันก็รู้แล้ว" พล.ต.ท.ชาติชาย กล่าวย้ำด้วยว่า พล.ต.อ.สวัสต์ เป็นอธิบดีกรม
ตำรวจคนแรกที่เขาใจสับสนลูกน้องเป็นอย่างดี

(แนวหน้า 22 ตุลาคม 2536)

ข้อความในเครื่องหมายอุปประกาศู่ ตามตัวอย่างนี้เป็นคำพูดของพลตำรวจโท

ชาติชาย ฉายอรุณ ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

3) ยัติภังค์ (-) การใช้เครื่องหมายยัติภังค์ในภาคพาดหัวข่าวและตัวข่าว มีวิธีใช้ที่เหมือนกัน 2 ประการคือ ใช้ในความหมาย และ, กับ และใช้ในความหมายถึง ส่วนการใช้ที่ต่างกันนั้น ในพาดหัวข่าวจะใช้เครื่องหมายยัติภังค์แยกข้อความ เพื่อให้รู้ว่า เป็นคนละข้อความ แต่ในตัวข่าวจะใช้เครื่องหมายนี้เพื่อแยกคำหรือแยกพยางค์ เนื่องจากคำมาอยู่ตรงสุดบรรทัดไม่มีเนื้อที่พอจะเขียนคำเต็มได้ซึ่งเป็นลักษณะของการฉีกคำ ตัวอย่างการใช้เครื่องหมายยัติภังค์ในความหมาย และ, กับ พาดหัวข่าว

หวั่นสมัคร-เฉลิม

เหยื่อรายต่อไป

ตร.คุ้มกันเข้มหลังเนวินโดนปาระเบิด

(แนวหน้า. 20 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่างเครื่องหมายยัติภังค์จะใช้ในความหมาย และ, กับ ข้อความ (หวั่น) สมัคร-เฉลิม หมายถึง นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ และร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง เลขาธิการพรรคกิจสังคม ข้อความจากพาดหัวข่าวนี้น่าจะหมายถึง พลตำรวจเอกวิจิตร เจริญศิริ รองอธิบดีกรมตำรวจ รู้สึกหวั่นเกรงว่าบุคคลทั้ง 2 ท่านอาจจะถูกคนร้ายปาระเบิดใส่บ้านเหมือนกับนายเนวิน ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์ ประสบมาแล้ว ทั้งนี้เพราะบุคคลทั้ง 2 ท่าน เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงและฝักใฝ่จัด

ตัวข่าว

...การแก้ไขปัญหานักเรียน-นักศึกษา ก่อการทะเลาะวิวาท ทางตำรวจต้องใช้มาตรการเด็ดขาด...

(ดาวสยาม. 17 พฤศจิกายน 2536)

ข้อความนักเรียน-นักศึกษา หมายถึง นักเรียนและนักศึกษา

ตัวอย่างการใช้เครื่องหมายยัติภังค์ในความหมาย ถึง

พาดหัวข่าว

ติดคุก 3-15 ปี

ระบุ สวัสดิ์

โทษหนัก

(เดลินิวส์. 4 ธันวาคม 2536)

เครื่องหมายยัติภังค์ที่ใช้ในข้อความติดคุก 3-15 ปี หมายถึง ติดคุกสามปีถึงสิบห้าปี
ตัวข่าว

...ส่วนอ่างเก็บน้ำก็เสร็จภายใน 7-8 เดือน เก็บน้ำได้ในปีต่อไป...

(เดลินิวส์. 6 ธันวาคม 2536)

เครื่องหมายยัติภังค์ที่ใช้ในข้อความภายใน 7-8 เดือน หมายถึง ภายในเจ็ดถึง
แปดเดือน

การใช้เครื่องหมายยัติภังค์แยกข้อความเพื่อให้รู้ว่าเป็นคนละข้อความนั้น จะพบเฉพาะ
ในพาดหัวข่าวเท่านั้น ตัวอย่างเช่น

อนุมัติจับสวัสดิ์

หมื่นพระบรมมา

จิวยันไม่ได้แก้ง-นายกา ย้งง

(ไทยรัฐ 4 ธันวาคม 2536)

จิวยันไม่ได้แก้ง-นายกา ย้งง ข้อความนี้ผู้เขียนข่าวใช้เครื่องหมายยัติภังค์เพื่อแยก
ข้อความออกเป็นสองข้อความ ข้อความแรกคือจิวยันไม่ได้แก้ง ข้อความที่สองได้แก่นายกา ย้ง
ง การแยกข้อความด้วยวิธีนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้ถูกต้องในเวลารวดเร็ว

ส่วนการใช้เครื่องหมายยัติภังค์เพื่อแยกคำ แยกพยางค์ไว้คนละบรรทัด จะพบมาก
ในการเขียนตัวข่าว ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนแบบคอลัมน์มีข้อจำกัดเรื่องเนื้อที่ การเขียนแบบ
นี้ไม่นิยมในงานวิชาการ เพราะถือว่าเป็นการฉีกคำ ฉีกพยางค์ ตัวอย่างเช่น

...บรรยากาศหลังอุบัติเหตุหนักเรียนถูกไอ้สับลื้อขี้ จนทำให้เด็ก ๆ เสียชีวิตอย่างน้อย
ทันที 4 คน...

(ไทยรัฐ 4 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่างนี้ คำ ไอ้สับลื้อ ต้องเขียนติดกัน แต่เนื่องจากพิมพ์ของเวลานั้นสุด
บรรทัดแล้ว ไม่มีที่พอจะบรรจุคำเต็มได้ จึงต้องฉีกคำดังตัวอย่าง

4) มหัพภาค (.) การใช้เครื่องหมายมหัพภาคในพาดหัวข่าว
และตัวข่าวมีวิธีใช้เหมือนกันคือ ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษร เพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ ดัง
ตัวอย่าง

พาดหัวข่าว

นายกฯ ได้เค้า

ตัวการคักพัง

จนท.ส่งรายงานลับแจ้งทำเป็นชบวนการ

(แนวหน้า 15 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่าง ใช้เครื่องหมายมหัพภาคกำกับอักษรย่อ จนท. อักษรย่อนี้มาจาก
คำเต็มว่า เจ้าหน้าที่

ตัวข่าว

...ร.ต.ต.สมเลิศ คำชู ร้อยเวร สน.พระราชวัง ได้รับแจ้งว่าผู้ต้องหาที่ถูกคุมขัง
อยู่ในห้องขังบน สน.ใช้อาวุธปืนยิงตัวเองตาย...

(ดาวสยาม 3 พฤศจิกายน 2536)

จากตัวอย่าง ใช้เครื่องหมายมหัพภาคกำกับอักษรย่อ ร.ต.ต. และ สน.

ร.ต.ต. ย่อมาจากคำเต็มว่า ร้อยตำรวจตรี สน. ย่อมาจากคำเต็มว่า สำนึก

อนึ่ง การใช้เครื่องหมายมหัพภาคนี้ ยังใช้เพื่อแสดงว่าจบความอีกด้วย ซึ่งจะ
ปรากฏเฉพาะในตัวข่าวเท่านั้น ดังตัวอย่าง

...ที่บ้านนังคศิลา 20 พฤศจิกายน นายบัญญัติ บรรทัดฐาน รองนายกรัฐมนตรี รักษาการนายกรัฐมนตรี กล่าวแสดงความมั่นใจเสถียรภาพของรัฐบาล...การแก้ไขปัญหาก็ต้องขึ้นกับการเจรจาและความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่าก็นับเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน.

(ดาวสยาม 22 พฤศจิกายน 2536)

การใช้เครื่องหมายทศภาคในลักษณะนี้จะใช้เมื่อจบข้อความสุดท้ายของข่าว ผู้เขียนข่าวคงจะใช้เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าข่าวที่ได้เสนอมาดังแต่ต้นนั้นจบแล้ว

5) ไปยาลน้อย (๓) การใช้เครื่องหมายไปยาลน้อยในพาดหัวข่าวและตัวข่าวมีวิธีใช้เหมือนกัน คือ จะใช้เมื่อต้องการย่อคำ หรือสะกดที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว โดยจะเขียนไว้หลังคำ เพื่อแสดงการละส่วนท้ายไว้เหลือแต่ส่วนหน้าของคำพอเป็นที่เข้าใจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

ผวจ. เพชรฯ กร้าว

อย่าจับแน่

ฆ่าโหดเมียหมอ

(ไทยรัฐ 15 ตุลาคม 2536)

เพชรฯ เป็นคำที่ละไว้ มาจากคำเต็ม เพชรบุรี

ตัวข่าว

..."ปัญหาหลายเรื่องที่ต้องเร่งแก้ไขไม่ใช่งบฯ ส่วนนี้แล้วจะเอาที่ไหน" นางสุดาวรัตน์ กล่าว...

(มติชน 20 ตุลาคม 2536)

งบฯ เป็นคำที่ละไว้ มาจากคำเต็มว่า งบประมาณ

กล่าวได้ว่า การใช้เครื่องหมายไปยาลน้อยในการเขียนพาดหัวข่าวและตัวข่าว มีจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกันคือ ย่อคำหรือกลุ่มคำให้สั้นลง เพื่อประหยัดเนื้อที่และเวลาในการเขียนการอ่าน

6) ไ้ม้มก (๗) ในการเขียนพาดหัวข่าวและตัวข่าวจะใช้
เครื่องหมายไ้ม้มกเพื่อซ้ำคำหรือซ้ำความเช่นเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พาดหัวข่าว

จำคดีเก่าเผยโฉม

ชนอิทธิพล

แจเปื่องหลังลิก ๆ

(ไทยรัฐ. 24 พฤศจิกายน 2536)

ลิก เป็นคำวิเศษณ์ ใช้เครื่องหมายไ้ม้มกเขียนหลังคำ เพื่อซ้ำคำ "ลิกๆ" ออก
เสียงว่า ลิก-ลิก

ตัวข่าว

...นายบัญญัติ เกสรทอง ส.ส.เพชรบูรณ์ พรรคชาติพัฒนา กล่าวว่า การดำเนินการใด ๆ
ควรอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องที่ได้ตกลงกันไว้...

(มติชน. 2 ตุลาคม 2536)

ใด เป็นคำวิเศษณ์ ใช้เครื่องหมายไ้ม้มกเขียนหลังคำเพื่อซ้ำคำ "ใด ๆ" ออก
เสียงว่า ใด-ใด

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นการใช้เครื่องหมายไ้ม้มกทั้งในพาดหัวข่าว
และตัวข่าว ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อซ้ำคำหรือซ้ำความ เช่นเดียวกับงานเขียนอื่น ๆ

7. ทับ (/) การใช้เครื่องหมายทับในการเขียนพาดหัวข่าว
และตัวข่าวมีลักษณะแตกต่างกันคือ พาดหัวข่าวจะใช้เครื่องหมายทับเว้นระยะระหว่างข้อ
ความ เพื่อแบ่งข้อความออกเป็นช่วงหรือตอนมีลักษณะเช่นเดียวกับการเว้นวรรค ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

เนวินปักใจเชื่อ

ฝีมือทหารพราน

บาระเปิดล้อมบ้าน/แจหลักฐานนัดประชุม

(ดาวสยาม. 21 พฤศจิกายน 2536)

เครื่องหมายทับใช้แยกข้อความระหว่าง "บาระเบิดล่มบ้าน" กับ "แฉหลักฐานนัดประชุม" เพื่อให้อ่านได้ถูกต้อง และเข้าใจความหมายของข้อความได้ตรงกับที่ผู้เขียนข่าวต้องการสื่อ

ส่วนในตัวข่าวจะใช้เครื่องหมายทับ ในลักษณะตรงตามหลักเกณฑ์ที่ราชบัณฑิตยสถานกำหนด ตัวอย่างเช่น

...มีคนร้ายบุกปล้นธนาคารกสิกรไทย สาขามูลเมือง ตั้งอยู่เลขที่ 205/3 ถนนมูลเมือง ต.ศรีภูมิ ได้เงินไปจำนวนมาก...

(ไทยรัฐ. 4 ธันวาคม 2536)

ตัวอย่างนี้เครื่องหมายทับใช้ขีดหลังจำนวนเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อยออกจากจำนวนใหญ่

3.1.11.2 เครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏเฉพาะในพาดหัวข่าว มี 3 เครื่องหมาย ได้แก่ อัฒประกาศเดี่ยว อัศเจรีย์ และบรัศนี มีวิธีการใช้ดังนี้

1) อัฒประกาศเดี่ยว (' ') ผู้เขียนข่าวนิยามใช้เครื่องหมายอัฒประกาศเดี่ยวควบคู่ไปกับเครื่องหมายอัฒประกาศคู่ในพาดหัวข่าว วิธีการใช้เครื่องหมายจะใช้ในลักษณะเดียวกัน คือใช้เน้นความสำคัญของคำหรือข้อความ และเพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นเป็นคำพูด และยังพบว่าผู้เขียนข่าวจะใช้เครื่องหมายอัฒประกาศเดี่ยวมากกว่าอัฒประกาศคู่ ทั้งนี้เพราะต้องการประหยัคเนื้อที่ ตัวอย่างเช่น

จี้รีย้ายเพราะปัญหาเยอะ

ผันประกาศก้อง

'ผมจะกลับมา'

(แนวหน้า. 7 ตุลาคม 2536)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้เครื่องหมายอัฒประกาศเดี่ยว เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้นเป็นคำพูด 'ผมจะกลับมา' เป็นคำพูดของนายผัน จันทรพาน อธิบดีกรมที่ดิน

"ชวลิต-อารีย์ แกล้งสรุปคดีเอาผิดใครไม่ได้

ทูลซาอุฯ เตรียมแจ

'ไอ้ไม่่ง' ตัวอมเพชร

(มติชน. 13 ตุลาคม 2536)

จากตัวอย่างผู้เขียนข่าวใช้เครื่องหมายอัฒประกาศคู่เพื่อเน้นชื่อบุคคล "ชวลิต-อารีย์" และใช้เครื่องหมายอัฒประกาศเดี่ยวเพื่อเน้นคำ 'ไอ้ไม่่ง'

"ชวลิต-อารีย์" หมายถึง พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายอารีย์ วงศ์อารยะ ปลัดกระทรวงมหาดไทย

"ไอ้ไม่่ง" หมายถึง บุคคลที่ไม่เปิดเผยตัว

2. อัศเจรีย์ (!) ในตัวข่าวไม่พบการใช้อัศเจรีย์เนื่องจากประโยคในตัวข่าวเป็นการเล่าเรื่อง ไม่มีประโยคสนทนาที่เป็นภาษาพูดที่แสดงอาการตกใจ จึงไม่พบการใช้เครื่องหมายวรรคตอนดังกล่าว แต่ในพาดหัวข่าวมีการใช้อัศเจรีย์เป็นอย่างมากมีทั้งที่ใช้ตรงตามหน้าที่ที่ใช้กับคำหรือวลีที่แสดงอาการตกใจ และใช้เพื่อให้พาดหัวข่าวน่าสนใจมากขึ้น ตัวอย่างเช่น

เจรจาแก้ต่งตัว ราคาข้าวขึ้นตันละพันบาท

ผืนไทยรับหมื่นล้าน

ชาวนามีหวังรวย !

(แนวหน้า. 17 ธันวาคม 2536)

ในข้อความนี้ใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ท้ายข้อความเพื่อเน้นข้อความว่า "ชาวนามีหวังรวย" ให้น่าสนใจมากขึ้น และผู้เขียนคงจะใช้เพื่อแสดงความอัศจรรย์ใจแฝงไว้ด้วย เพราะปกติแล้วคำว่ารวยไม่ค่อยได้ใช้กับชาวนา เครื่องหมายอัศเจรีย์จึงถูกนำมาใช้ เพราะเหตุการณ์ที่ชาวนาน่าจะรวยเป็นความอัศจรรย์ของสังคมเช่นเดียวกัน

3. ประศิน (?) ในตัวข่าวไม่ปรากฏการใช้เครื่องหมายประศิน เพราะตัวข่าวเป็นรายละเอียดที่บอกเล่าให้ผู้อ่านเข้าใจ และหายสงสัยจึงไม่มีประโยคถามปรากฏอยู่แต่ในการเขียนพาดหัวข่าวมีการใช้เครื่องหมายคำถามกำกับอยู่มากเพื่อแสดงความสงสัยหรือถามลอย ๆ ตัวอย่างเช่น

อึด ชรก.

ไม่มีงานทำ ?

ถึงวิจารณ์การเมือง

(เดลินิวส์. 21 ธันวาคม 2536)

ประศินในพาดหัวข่าวนี้ใช้เพื่อแสดงความสงสัยว่าข้าราชการไม่มีงานทำหรือจริงจริงได้มีเวลาว่างที่จะมาวิจารณ์การเมือง

3.1.11.3 เครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏเฉพาะในตัวข่าว มี 3 เครื่อง

ย ได้แก่ นชลิขิต จุลภาค และไปยาลใหญ่

1) นชลิขิต () ในตัวข่าวจะใช้เครื่องหมายนชลิขิตดังนี้

ก. ใช้เขียนกันอักษรย่อให้ออกจากข้อความ ตัวอย่างเช่น

...ผู้สื่อข่าวถามถึงการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ที่มีการเสนอให้โอนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สดง.) ไปสังกัดรัฐสภา แต่ยังไม่คืบหน้า...

(ดาวสยาม. 22 พฤศจิกายน 2536)

ข. ใช้กันข้อความที่ขยายหรืออธิบายข้อความที่อยู่ข้างหน้าดังกล่าว

...เมื่อวานนี้(3 พฤศจิกายน) ผู้สื่อข่าวรายงานว่า น.พ.ภาวิศต์ บุญฤทธิ์ รองผอ.เมโย ได้นำนายศิริชัยและผู้สื่อข่าวเข้าเยี่ยมอาการของ ด.ช.วิบูลย์ เมื่อบ่าย...

(ไทยรัฐ. 4 พฤศจิกายน 2536)

ดังนี้

2) จุลภาค (,) การใช้เครื่องหมายจุลภาคในตัวข่าว ใช้

ตัวอย่าง

ก. ใช้คั่นจำนวนเลขนับจากหลักหน่วยไปทีละ 3 หลัก ดัง

...บรรยากาศการซื้อขายที่สร้างความตื่นเต้นคึกคัก มาอย่างมาก เมื่อวันที่ 6 ตุลาคมที่ผ่านมา ด้วยมูลค่าการซื้อขายสูงกว่า 18,000 ล้านบาท...

(แนวหน้า. 8 ตุลาคม 2536)

ข. ใช้คั่นรายการหรือรายนามที่เขียนติดต่อกันตั้งแต่ 3 รายการหรือรายนาม ขึ้นไป เพื่อป้องกันการสับสน

....คำถามที่ว่า คิดว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันมีผลงานด้านใดเด่นชัดมากที่สุด 67.1 % ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเห็นว่าไม่มีผลงานที่ชัดเจนเลย รองลงไปได้แก่ การเมือง 19.4 % , เศรษฐกิจ 6.6 % , สังคม-วัฒนธรรม 3.8 % , การศึกษา 3.0 %

(มติชน. 4 ตุลาคม 2536)

3) ไปยาลใหญ่ (ฯลฯ) การใช้เครื่องหมายไปยาลใหญ่ในตัวข่าว จะใช้กับข้อความที่มีรายชื่อ หรือรายการต่าง ๆ ในลักษณะเดียวกันมากกว่า 3 รายการขึ้นไป โดยจะใส่เครื่องหมายไปยาลใหญ่ไว้ท้ายข้อความเพื่อละข้อความที่ไม่ต้องการกล่าวถึง ดังตัวอย่าง

...มาตรา 34 ยกเลิกข้อความเดิมที่บัญญัติว่า ก.ต. มีด้วยกัน 13 คน แก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็น 15 คน ประกอบด้วย ก.ต.โดยตำแหน่ง 5 คน ก.ต. ที่มาจากการเลือกตั้งจากราชการบริหาร 4 คน โดยจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 30 วัน ก่อนครบกำหนดวาระ 2 ปี ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน ฯลฯ...

(มติชน. 2 พฤศจิกายน 2536)

สรุปเครื่องหมายวรรคตอนที่มีใช้ทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าวมี 7 ชนิด คือ จุดไข่ปลา ประการศุ์ ยัติภังค์ มหัพภาค ไปยาลน้อย ไม้ยมก และทับ ที่ปรากฏใช้เฉพาะในพาดหัวข่าว 3 ชนิด คือ อัฒประภาคเดี่ยว อัศเจรีย์ และประจัญหน้า ที่มีใช้เฉพาะในตัวข่าวมี 3 ชนิด คือ ลิขิต จุลภาค และไปยาลใหญ่ การนำเครื่องหมายวรรคตอนไปใช้ในพาดหัวข่าวมีทั้งที่ใช้ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชบัณฑิตกำหนด ทั้งนี้เพื่อให้คำหรือข้อความในพาดหัวข่าวน่าสนใจ ในตัวข่าวจะใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชบัณฑิตกำหนดไว้

2 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าวในด้านเนื้อหา

การนำเสนอข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ย่อมจะต้องประกอบด้วยพาดหัวข่าว และตัวข่าว ทั้งสองส่วนนี้ควรมีความสัมพันธ์กันโดยที่พาดหัวข่าวจะเป็นแหล่งแรกที่ทำให้ผู้อ่านได้รับทราบเรื่องราวของข่าวอย่างย่อว่าเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อะไรบ้าง ส่วนตัวข่าวจะเป็นส่วนของรายละเอียดที่ขยายพาดหัวข่าวนั้น ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และอย่างไร แต่เมื่อได้ศึกษาทั้งการพาดหัวข่าวและเสนอเนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 10 ฉบับแล้วพบว่าพาดหัวข่าวและตัวข่าวที่หนังสือพิมพ์เสนอนั้น มีทั้งการเสนออย่างสัมพันธ์กันและไม่สัมพันธ์กัน ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 พาดหัวข่าวและตัวข่าวที่สัมพันธ์สอดคล้องกัน เนื่องจากข้อจำกัดของพาดหัวข่าวที่ต้องสั้นและกะทัดรัดนั้น ทำให้ไม่อาจครอบคลุมตัวข่าวได้ทั้งหมด แต่ก็ไม่ได้ทำให้ผิดเพี้ยนหรือคลาดเคลื่อนไปจากตัวข่าว ซึ่งสิ่งที่พาดหัวข่าวไม่ได้เอ่ยถึงมักไม่ใช่สาระสำคัญของข่าว แต่เป็นเพียงรายละเอียดปลีกย่อยของข่าวเท่านั้น เช่น เวลาที่เกิดเหตุ, เบื้องหน้าเบื้องหลังของข่าว ซึ่งผู้อ่านสามารถอ่านพบได้ในตัวข่าว

พาดหัวข่าว

" ชวน " หัวปั่นกม.ลิขสิทธิ์ค้างเต้ง

สั่งล็อกตัวส.ส.รัฐ

หลังประชุมสภาล่ม

ตัวข่าว

...เมื่อเวลา 13.50 น. วันที่ 28 กันยายน ที่รัฐสภา มีการประชุมสภาผู้แทน
รัฐบาลเสนอ โดยนายอุทัย พิมพ์ใจชน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ชี้แจง
เหตุผลว่า การออกกฎหมายฉบับนี้จะเป็นส่วนสนับสนุนและทำให้เกิดการลงทุนใน
ประเทศมากขึ้น อีกทั้งไทยซึ่งจะเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจอาเซียน จึง
จำเป็นต้องมีกฎหมายที่ทันสมัยก้าวตามทันต่างประเทศด้วย

จากนั้นเริ่มการอภิปรายโดยส.ส.ฝ่ายค้านร่างพ.ร.บ.ดังกล่าว ส่วนใหญ่
เห็นว่ารัฐบาลพยายามรีบเร่งเสนอกฎหมายฉบับนี้เพื่อเป็นการเอาใจและเป็นทาส
ประเทศสหรัฐ และใช้เป็นข้ออ้างที่ไทยดำเนินการปกป้องสิทธิประโยชน์แก่สหรัฐ
ในโอกาสที่นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี จะเดินทางเยือนสหรัฐในวันที่ 2
ตุลาคม

การอภิปรายดำเนินมาถึงเวลา 18.20 น. พ.อ.อ.เต็ดดวงดอกรัก
คุ้มชนะส.ส.ชัยนาท พรรคประชาธิปัตย์เสนอปิดการประชุมโดยให้เหตุผลว่าใช้
เวลามากเกินไปแล้ว แต่ พ.ต.ท.สมชาย เพศประเสริฐ ส.ส.นครราชสีมา พรรค
ชาติพัฒนาเสนอให้ประชุมต่อจากการโหวตเสียงปรากฏว่า ฝ่ายรัฐบาลนับได้ 163
เสียง ฝ่ายค้าน 44 เสียง แต่ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์เสนอให้นับโดยการขานชื่อ
แต่นายวันมูหะมัดนอร์มะทาประธานในที่ประชุมระบุว่า ต้องดำเนินการตามการเสนอ
คราวแรกก่อน เมื่อนับองค์ประชุมปรากฏว่า มี ส.ส.เหลืออยู่เพียง 175 เสียง
ในที่สุดท้ายจึงสั่งปิดการประชุมแล้วเลื่อนการประชุมไปก่อน

ก่อนหน้านั้นเมื่อเวลา 15.00 น. แกนนำพรรคผ่านด้านเกือบทั้งหมด ได้
เข้าประชุมปรึกษาหารือกันบริเวณห้องประชุมชั้น 2 ของอาคารรัฐสภา เพื่อหารือถึง
ร่างพ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ ระหว่างการหารือมีผู้ติดตามส.ส.ฝ่ายรัฐบาลบางคนแอบสังเกต
ความเคลื่อนไหวของการหารือด้วย ในขณะเดียวกัน นายเทอดพงษ์ ไชยนันท์
ประธานคณะกรรมการประสานพรรคร่วมรัฐบาล (วิป) ได้ประสานงานกับวิปรัฐบาล
ทั้ง 5 พรรคอย่างเคร่งครัดในบริเวณชั้น 2 และ 3 ทางด้านนายอานวย สุวรรณ-
ศิริ ประธานส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ ได้เรียกสมาชิกพรรคในพื้นที่ภาคใต้เข้าประชุม

หารือในบริเวณอาคารชั้น 3 ของรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกพรรคเข้าประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน

รายงานข่าวแจ้งว่าฝ่ายค้านหารือกันแล้วสรุปว่า จะยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล เมื่อครบกำหนด 1 เดือนนับจากอภิปรายญัตติสถานการณ์ในภาคใต้

นายถวิล พึ่งสพท์ รองประธานสภากล่าวว่า สิ่งที่รัฐบาลหัวนเกรงเกิดขึ้นแล้ว เรื่องนี้พยายามเตือนทุกครั้ง การประชุมครั้งต่อไปรัฐบาลคงต้องทำหน้าที่หนักกว่านี้เท่าที่สังเกตสมาชิกที่ขาดการประชุมส่วนใหญ่มักจะเป็นพรรคประชาธิปัตย์ ส่วนพรรคพลังธรรมขาดเพียง 1 เสียงคือ นางสุดารัตน์ เกยุราพันธ์ รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พรรคความหวังใหม่ตนไม่เห็นนายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งนายปราโมทย์ สุขุม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รายงานแจ้งว่า หลังปิดประชุม นายกรัฐมนตรีได้เรียกแกนนำพรรคร่วมรัฐบาล ทั้ง 5 พรรคมาหารือกันในบริเวณอาคารรัฐสภา เพื่อตรวจสอบข้อกฎหมายในการดำเนินการเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว ได้ข้อสรุปว่า ในการประชุมสภานี้วันที่ 30 กันยายน จะยกเรื่องร่าง พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์มาพิจารณาแทนต่อ ไม่เช่นนั้นจะมีการตีความว่ากฎหมายนี้ตกไปแล้ว สำหรับวิปรัฐบาลได้เรียกหารือด่วนทันทีเช่นกัน...

(มติชน. 1 ต.ค.2536)

พาดหัวข่าวทำให้ทราบเนื้อหาของข่าวย่อ ๆ ว่า นายกรัฐมนตรีนายชวน หลีกภัย ได้กำชับส.ส.ฝ่ายรัฐบาลให้มาเข้าประชุมในคราวหน้า หลังจากที่มีการเสนอญัตติกฎหมายลิขสิทธิ์ไม่ผ่านที่ประชุม ซึ่งในพาดหัวข่าวนี้ระบุถึงใคร ทาอะไร ที่ไหน ทำไม ซึ่งไม่ครอบคลุมในทุกประเด็นแต่ก็สามารถทำให้ผู้อ่านพอจะเข้าใจได้คร่าว ๆ และเมื่อผู้อ่านได้อ่านในเนื้อเรื่องในตัวข่าว ผู้อ่านก็จะสามารถเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะในตัวข่าวนี้ได้อธิบายในสิ่งที่พาดหัวข่าวไม่ได้กล่าวถึง และช่วยขยายความที่พาดหัวข่าวได้กล่าวถึงแล้วดังนี้

ใคร - นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี

ทำอะไร - เรียกแกนนำพรรคร่วมรัฐบาลทั้ง 5 พรรคมาหารือ เพื่อตรวจสอบ
ข้อกฎหมาย ในการดำเนินการเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว

ที่ไหน - บริเวณอาคารรัฐสภา

เมื่อไร - หลังปิดการประชุม เวลา 18.20 น. วันที่ 28 กันยายน 2536

ทำไม - พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ยังไม่ผ่าน

การวิเคราะห์ข่าวนี้สังเกตได้ว่าประเด็นสำคัญของเรื่องนี้นั้น ผู้เขียนน่าจะ
ต้องการเสนอข่าวของกม. ลิขสิทธิ์ที่ต้องเลื่อนการประชุมออกไป โดยที่ส.ส. ฝ่ายรัฐบาล
ขาดการประชุมกันมากและมีท่าว่าฝ่ายค้านจะมีคะแนนเสียงนำฝ่ายรัฐบาล นายกรัฐมนตรี
จึงต้องเรียกพรรคร่วมรัฐบาลมาปรึกษาหารือเพื่อการประชุมครั้งต่อไป การพาดหัว
ข่าวค่อนข้างตื้นตันเกินความเป็นจริงทั้งนี้เพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน ซึ่ง
เน้นความสำคัญที่นายฯ ชวน มากกว่าให้ความสำคัญกับกม. ลิขสิทธิ์ อย่างไรก็ตาม
พาดหัวข่าวและตัวข่าวนี้ก็ถือว่ามีความสอดคล้องกันพอสมควรในด้านที่พาดหัวข่าวสามารถ
ครอบคลุมตัวข่าวได้ทั้งหมด แม้จะเน้นความสำคัญของประธานต่างกันออกไปก็ตาม

พาดหัวข่าว

ศีกปลด ก.ตร. คุกรุ่น

" ชวน " ขว้าง

แก้กฎหมาย

ปฏิเสธดิ่งเกม ตั้งอ.ตร.

" บัญญัติ " อัฒจันทร์ต้องมีเหตุผล

(ดาวสยาม. 30 พ.ย. 2536)

ตัวข่าว

...นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ถึงเรื่องสับสนในกรมตำรวจในการ
ปรับโครงสร้างของกรมตำรวจว่า เรื่องที่ตนจะเรียนได้คือเรื่องที่ตนจะพูดได้ แต่
ขณะนี้ยังไม่ได้มีการเสนออะไรขึ้นมา ตอนนี้อย่างไม่มีข้อยุติอะไร ซึ่งถ้าจะมีการแก้
กฎหมายอะไรก็ต้องได้รับความเห็นจาก ครม. ก่อน ซึ่งตนเห็นว่าปัญหาของ ก.ตร.

นำมาเป็นปัญหาขององค์ประกอบเพราะเรื่องนี้เป็นปัญหากายานเกี่ยวกับเรื่องความเข้าใจมากกว่าตนเห็นว่าปัญหา ก.ตร. ปัจจุบันนี้เป็นปัญหาด้านอุปสรรคหรือไม่ก็ไม่มีข้อสรุปออกมา เพราะว่าทาง รว.มท.ก็ไม่เคยเสนอเรื่องนี้เข้ามาเป็นแต่เพียงความเห็นที่ออกมาทางสื่อมวลชนเท่านั้น

ผู้สื่อข่าวถามว่ามท.1 ส่งรายชื่อ อ.ตร.คนใหม่มาให้หรือยัง นายกฯ กล่าวว่า ยังไม่มีการส่งรายชื่อมา มีแต่การเสนอมารั้งที่แล้วและทาง มท. ก็ได้ขอระงับเรื่องดังกล่าวไว้แต่เรื่องใหม่ยังไม่ได้มาถึงตน ส่วนเรื่องการจัดอ.ตร.จะต้องรอดูจาก ก.ตร. หรือไม่นั้น นายกฯ กล่าวว่า ต้องดูว่าเรื่องอะไรเป็นเรื่องที่ขอให้ อ.ตร. ออกจากตำแหน่งหรือว่าแต่งตั้งใหม่หรือโยก ย้ายเปลี่ยนแปลงใหม่อย่างไรต่อข้อถามการขอให้ อ.ตร.คนเก่าพ้นจากตำแหน่งพิจารณาเสร็จหรือยัง นายกฯ กล่าวว่าถ้ามีการเสนอมาก็จะดำเนินการตามขั้นตอนไม่มีปัญหา ส่วนจะมีการทูลเกล้าโดยไม่ต้องรอดูของ ก.ตร. ได้หรือไม่นั้น เรื่องนี้ตนยังไม่ได้ลงลายละเอียดถึงข้อกฎหมายว่ามีข้อปฏิบัติอย่างไรบ้าง แต่เรียนเป็นหลักการได้ว่าถ้ามีการเสนอขึ้นมาก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามลำดับ ตรงข้อบังคับของกฎหมายนั้น

ส่วนที่หลายฝ่ายวิจารณ์ว่านายกฯ ดึงเรื่องนี้ไว้ นายชวณกล่าวว่าไม่เป็นความจริงเรื่องนี้ให้ไปถาม มท. 1 เพราะทราบดีว่าเรื่องทั้งหมดเป็นอย่างไร

นายกฯ ยังกล่าวถึง ขอให้มีการตีความกฎหมายว่า การตีความนั้นต้องรอฟังคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อนซึ่งตอนนี้นั้นก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าส่งไปให้กฤษฎีกาตีความหรือยัง ซึ่งความเห็นคงขัดแย้งในเรื่องที่ว่าความเป็น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ ก.ตร. ซึ่งนายตำรวจที่เกษียณไปแล้วจะพ้นตำแหน่งไปอย่างไร หรือไม่พ้นก็เป็น การตีความตนอยากให้เป็นหลักไว้เลยว่าอย่างน้อยต้องให้ตำรวจมีส่วนเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.ตร. ด้วย แต่สัดส่วนจะเป็นอย่างไรนั้นเพื่อที่จะให้เกิดความสมดุลกันนั้น ก็ต้องมาว่ากันอีกครั้ง

ทางด้านนายบัญญัติ บรรทัดฐาน รองนายกฯ ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับกรณี พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ รว.มหาดไทยเตรียมที่จะเสนอให้มีการแก้ไขคำสั่งรช. ฉบับที่ 38 ว่า ในเรื่องนี้ตนยังไม่ทราบรายละเอียดและยังไม่ได้มีการคุยกัน แต่โดยปกติแล้ว

เจ้ากระทรวงหรือรัฐมนตรีที่รักษากฎหมายตามกฎหมายฉบับหนึ่งฉบับใดมีอำนาจหน้าที่ที่จะเสนอแก้ไขกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตัวเองได้อยู่แล้ว เป็นเรื่องที่รัฐมนตรีจะต้องไปดูว่ามีเหตุผลความจำเป็นอย่างไร...

(ดาวสยาม. 30 พ.ย. 2536)

พาดหัวข่าวนี้ทำให้ทราบเนื้อหาของข่าวโดยย่อ ๆ ว่า การปลดอ.ตร.ขณะนั้นนั้น กำลังมีปัญหา นายชวน หลีกภัยซึ่งเป็นนายกฯ ปฏิเสธการเข้าไปก้าวก่ายในเรื่องนี้ รองนายกรัฐมนตรีนายบัญญัติ บรรทัดฐานให้ความเห็นเน้นถึงความถูกต้องและหลักเหตุผล แต่ไม่ปรากฏรายละเอียดว่าที่ไหน เมื่อไร ซึ่งตัวข่าวได้บรรยายให้รายละเอียดส่วนนี้ไว้ในลำดับต่อมา

ในเนื้อหาของตัวข่าว สามารถตอบสนองความต้องการของผู้อ่านได้มากมาย ประเด็น คือ

- ใคร - นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี
- ทำอะไร - ให้สัมภาษณ์นักข่าวเกี่ยวกับข้อเท็จจริงเรื่องการสับสนทางโครงสร้างภายในของกรมตำรวจเรื่องการแต่งตั้งและปลด อ.ตร.
- ทำไม - เพราะผลของการแต่งตั้งอ.ตร.ยึดเยื้อไม่เรียบร้อย

จะสังเกตได้ว่าเนื้อข่าวในส่วนนี้เป็นแบบถือความสำคัญเป็นหลัก ไม่มีการระบุเวลาและสถานที่ และมีการจัดลำดับความสำคัญตามความสำคัญมากไปหาน้อย ได้แก่ การกล่าวถึงนายกฯ ชวน หลีกภัยก่อนอันเป็นประเด็นสำคัญของพาดหัวข่าวแล้ว จึงกล่าวถึงรองนายกฯ บัญญัติ บรรทัดฐานในย่อหน้าสุดท้ายเพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญรองลงมา

การพาดหัวข่าวมีความสอดคล้องกับเนื้อหาดี แต่ใช้ถ้อยคำเกินความเป็นจริงที่ว่ารองนายกฯ บัญญัติ บรรทัดฐานอัดซ้ำ ซึ่งให้ความรู้สึกที่รุนแรงเกินจริง เพราะตามเนื้อข่าวแล้วเป็นเพียงการแสดงความเห็นที่ขัดถือความถูกต้องตามหลักของเหตุผลเท่านั้น

พาดหัวข่าว

"สัมพันธมิตร" ระบุวุฒิ

บันทึกคร่าวๆ
 ก่อเรื่องวัน
 จีบ นร.ยิงป้อมตร.
 เพลารกกลางเมือง

ตัวข่าว

...รายงานข่าวจากจังหวัดยะลา แจ้งว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.อ.รามัญ จังหวัดยะลา ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกิ่งอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี จับกุมผู้ต้องหาคดียิงป้อมตำรวจหน่วยกิจการประชาชน ซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านก้ายบอเกาะ อ.รามัญ จังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคมได้แล้ว คือนายชาดานหรือ เจาะวา อาเจชาดี อายุ 23 ปี อยู่บ้านเลขที่ 41 หมู่ 2 ต.น้ำคำ กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี ถูกจับได้ที่สามแยกนาจิว ต.น้ำคำ จังหวัดปัตตานี เมื่อบ่ายวันที่ 13 ตุลาคมและได้นำตัวไปสอบสวนที่สภ.อ.รามัญ

นายชาดาน เป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีที่ 2 เป็นอาสาสมัครหมู่บ้านพัฒนาและป้องกันตนเอง ผู้ต้องหาให้การปฏิเสธและขอต่อสู้คดี

หลังจากการสอบสวนเป็นเวลานาน เมื่อวันที่ 14 เดือนนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำตัวนายชาดาน ไปค้นที่บ้านพัก เลขที่ 41 หมู่ 2 ต.น้ำคำ กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี ในการค้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้พบปืนลูกซอง 5 นัด พับฐานพร้อมกับกระสุนปืน 2 นัด ผู้ต้องหาแก้ตัวว่าเป็นและลูกกระสุนมิใช่เป็นของตน อ้างว่าเป็นของ อบป.

ทางด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ พตท.ชัยทัศน์ อินธนู สารวัตรใหญ่ สภ.อ.รามัญ ได้เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวว่า ทางตำรวจได้สืบทราบและมีหลักฐานแน่นอน ได้ทำเรื่องขอหมายจับผู้ร่วมสมคบยิงป้อมตำรวจบริการประชาชนอีกหนึ่งคน คือ นายบุลาเอ็ม นมะอายุ 25 ปี เป็นผู้มีคดีติดตัวหลายคน

สำหรับเหตุการณ์ล่าสุด ผู้สื่อข่าวรายงานมาว่า ขณะนี้เหตุการณ์ทางภาคใต้ยังไม่สงบเมื่อคืนวันที่ 14 ตุลาคมนี้ เวลา 2 น. ผู้ก่อการร้ายยังก่อความวุ่นวายโดยการเผารถบรรทุก รสพ. อีก 1 คัน ที่ถนนวิบูลย์อุทิศ ต.สะเต็ง เขตเทศบาลเมือง จังหวัด

ยะลา ในขณะที่จอตกรถชนของขึ้น เพื่อนำของไปส่งไปยังกรุงเทพมหานคร โดยคนร้ายได้เอาน้ำมันราดผ้าใบรถ แล้วจุดไฟ ไฟได้ลุกขึ้น คนขับรถและชาวบ้านแถวนั้นเห็นเข้าจึงได้ช่วยกันดับไว้ได้ทัน เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการสืบสวน และสอบถามมือเพลิงต่อไป

ทางด้านนายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวกับผู้สื่อข่าวว่าในกรณีที่นายบุญช่วย ทองศรี นายพร้อม จันทรัตน์ และนายเอียรวิทย์ ฤทธิรงค์ ครูภาคใต้ ถูกขู่ลอบสังหารจากขบวนการโจรจริง ๆ เนื่องจากทราบข้อมูลว่าก่อนที่จะมีข่าวเช่นนี้ ผู้นำครูได้มีการประชุมร่วมกันที่ทางภาคอีสาน โดยมีผู้สมาชิกผู้หนึ่งเข้าร่วมประชุมด้วย กลุ่มครูภาคใต้ ไม่ได้เคลื่อนไหวมานานแล้ว เมื่อมีการประชุมจึงมีการเคลื่อนไหวเกิดขึ้นและได้มีการกล่าวหาว่าเรื่องที่เกิดขึ้นสำหรับรายละเอียดทั้งหมดที่ตนไม่สามารถจะเปิดเผยได้

นายสัมพันธ์ ยังกล่าวต่อไปว่า ต่อไปครูทางภาคใต้จะมีความปลอดภัย เพราะตนได้วางแผน 5 ปีสำหรับการรักษาความปลอดภัย และในอนาคตข้างหน้า ครูก็จะย้ายไปในพื้นที่ภาคใต้มากขึ้น...

(ดาวสยาม 16 ตุลาคม 2536)

พาดหัวข่าวนี้ทำให้ทราบเนื้อหาของข่าวได้อย่างย่อ ๆ ว่า นายสัมพันธ์ ทองสมัคร ระบุว่าผู้สมาชิกเข้าไปชักนำพวกครูในภาคใต้ ทำให้เกิดการตื่นตัวและเริ่มเคลื่อนไหวขึ้น ซึ่งในพาดหัวข่าวนี้ได้ระบุตัวใครทำอะไร ซึ่งไม่ครอบคลุมในทุกประเด็นของปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ก็สามารถทำให้ผู้อ่านสนใจใคร่อ่านเรื่องราวต่อไปเพื่อให้ได้ความที่สมบูรณ์ขึ้น ซึ่งในตัวข่าวได้อธิบายรายละเอียดของพาดหัวข่าวไว้ ดังนี้

ใคร	- นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
ทำอะไร	- ระบุผู้สมาชิกเข้าร่วมประชุมครูทางภาคอีสาน กลุ่มครูทางภาคใต้ไม่ได้เคลื่อนไหวมานานแล้ว เมื่อมีการประชุมจึงมีการเคลื่อนไหวเกิดขึ้น
ทำไม	- เกิดเรื่องวุ่นวายทางภาคใต้ เช่นป้อมตำรวจถูกทำลาย เพลารถบรรทุก รถศพ.

อย่างไรต่อไป - นายสัมพันธ์ ยืนยันว่าต่อไปครูทางภาคใต้จะมีความปลอดภัยมากขึ้น เพราะตนได้วางแผน 5 ปี สำหรับการรักษาความปลอดภัย และในอนาคตข้างหน้า ครูก็จะย้ายไปในพื้นที่ภาคใต้มากขึ้น

การวิเคราะห์ข่าวนี้ พบว่า ตัวข่าวไม่ได้ระบุวันที่ชัดเจนของการให้ข่าวของนายสัมพันธ์ทองสมัคร เพียงแต่พอจะทราบได้คร่าว ๆ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว ในวันวันที่ 13-14 ตุลาคม 2536 โดยที่ตัวข่าวมีรายละเอียดของเหตุการณ์วุ่นวายทางภาคใต้ การจับกุมผู้ต้องหา การสอบสวน ตลอดจนการให้ข่าวของ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร ซึ่งนับได้ว่าพาดหัวข่าวให้ความสำคัญกับประเด็นของนายสัมพันธ์ มากกว่าประเด็นความวุ่นวายที่เกริ่นนำเรื่อง แต่ก็นับว่ามีความสอดคล้องกัน

พาดหัวข่าว

สูญ 2 ล้าน 5 - แค้น

จับ พ.อ.

ต้มขายเหล็กไหล

สังกัดสำนักงานเลขาฯ ท.บ.

พ่อเผ่าชวานาคเป็นเหยื่อ

ตัวข่าว

...คดีนายทหารชั้นผู้ใหญ่กองทัพตกเป็นผู้ต้องหาร่วมแก๊งต้มตุ๋นหลอกขาย "เหล็กไหล" รายนี้เปิดเผยขึ้นเมื่อเวลา 11.00 น. วันที่ 13 ธ.ค. ร.ต.อ.ประสงค์ เรืองเดช รอง สวส.สภ.อ.เมืองนครราชสีมา รับคำสั่งจาก พ.ต.ท.อำนาจ อันอาดัยงาม สวญ.ให้ไปเชิญตัวพ.อ.วิรัตน์ กุยะธรพรต อายุ 57 ปี ทหารสังกัดสำนักงานเลขานุการ กองทัพบกกับพวกมีนายเมธา ปริญาศาสตร์ อายุ 43 ปี และ ร.อ.สนอง แก้วจินดา อายุ 61 ปี ทหารนอกราชการ ขณะรวมกันอยู่ในบ้านเช่าเลขที่ 751 ถนนช้างเผือกซอย 3 ต.วนเมือง มาสอบสวน เนื่องจากในตอนเช้าวันเดียวกันมี นายสาลี รักภิรมย์ อายุ 75 ปี บ้านอยู่เลขที่ 297 หมู่ 3 ต.ปากพลี อ.ปากพลี จ.นครนายก เข้าแจ้งความว่า พ.อ.วิรัตน์กับพวกฉ้อโกงเอาเงินไปจำนวน 2,750,000 บาท

หลังจาก พ.อ. วรริตน์กับพวกถูกพาตัวมาที่ สภ.อ. เมืองนครราชสีมาแล้วนายสาลีเห็นหน้า ก็ยืนยันกับตำรวจทันทีว่า ทั้ง 3 คน ร่วมฉ้อโกงเอาเงินของตนไป แต่ พ.อ. วรริตน์ได้ ปฏิเสธว่า ไม่รู้เรื่องที่นายสาลียืนยัน และในเบื้องต้นการสอบสวนตำรวจได้ตั้งข้อหา พ.อ. วรริตน์ กับพวกร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์สินผู้อื่น จากนั้นนายสาลีได้เล่าพฤติการณ์ให้พนักงานสอบสวนทราบเป็นลำดับว่า เมื่อกลางเดือนตุลาคม ที่ผ่านมามีคนไปหาตนที่บ้าน ท่าที่ถามหาชื่อแร็คคัสสิทธิ์ที่เรียกกันว่า "เหล็กไหล" แล้วให้นามบัตรไว้ระบุชื่อ "แดง" แล้วอีกไม่กี่วันก็มีนายเล็กและนายกันนาไม่ทราบนามสกุล ท่าที่มาหาซื้อที่ดินและบอกว่ามีเหล็กไหลที่ยังไม่ออกต้องการจะขาย ตนบอกว่ามีคนสนใจ นายเล็กและนางกันนาจึงนัดกันไปตกลงยังเหล็กไหลที่บ้านของ พ.อ. วรริตน์ที่เช่าอยู่ในเมืองนครราชสีมา

นายสาลีเผยว่า สำหรับขั้นตอนก่อนที่จะตกลงยัง ได้มีการวางมัดจำเงินทำสัญญาจำนวน 2 แสน 5 หมื่นบาท ระบุว่าถ้ายังไม่ออกจะยึดเงินมัดจำ แต่ถ้าหากว่าเป็นเหล็กไหลจริงแล้วยังไม่ออก พ.อ. วรริตน์จะขอซื้อในราคา 2,500 ล้านบาท ปรากฏการตกลงยังด้วยเงิน 38 จนวนตกลงไปแล้วไม่ออก แต่มีหน้าม้าที่ไปด้วยท่าที่ท่ามีอาการป่วยกระทันหัน พ.อ. วรริตน์บอกว่า นี่เป็นเพราะเจ้าของเหล็กไหลแรงมีอาถรรพณ์ ต้องแก้บนกับย่านด้วยช้าง 3 เชือก เชือกละ 1 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 3 ล้านบาท จึงจะซื้อขายได้สำเร็จ ตนหลงเชื่อบอกขอกลับไปหาเงินที่บ้านก่อน และได้เงินมาเพียง 2 ล้าน 5 แสนบาทนำมาให้ พ.อ. วรริตน์ ส่วนที่เหลือ พ.อ. วรริตน์ และพรรคพวกบอกว่าจะออกให้ก่อนเพื่อให้แก้บนได้ตามจำนวนเงิน 3 ล้านบาท จากนั้น พ.อ. วรริตน์บอกว่า เงินที่พรรคพวกจะออกให้ก่อนนั้น การเบิกเงินที่ธนาคารยังไม่สะดวก จึงขอมอบกล่องใส่เหล็กไหลให้ตนไว้ก่อน โดย พ.อ. วรริตน์เป็นผู้เก็บกุญแจเอาไว้

จากนั้นตนจึงกลับไปบ้านที่ จ.นครนายก และมาหา พ.อ. วรริตน์ในวันรุ่งขึ้น เพื่อจะขายเอาเงิน 2,500 ล้านบาทตามที่ พ.อ. วรริตน์บอกว่าจะซื้อถ้ายังไม่ออกเมื่อเปิดกล่องออกปรากฏว่าไม่พบเหล็กไหล พ.อ. วรริตน์บอกว่าตนเป็นคนขโมยเหล็กไหลจึงขอยึดเงินที่หาไว้ทั้งหมด ทั้งค่ามัดจำและเงินค่าซื้อช้างแก้บน ตนรู้ทันทีว่า พ.อ. วรริตน์ กับพวกดั้มตุ๋นฉ้อโกงเอาเงินตนจึงมาแจ้งตำรวจดังกล่าว

ต่อมาหลังการสอบสวนเมื่อเวลา 19.30 น. ได้มีนายทหารจากพระธรรมนูญ มทบ.21

กองทัพบกที่ 2 นครราชสีมา รับตัว พ.อ.วิรัตน์ ไปสอบสวนโดย ร.ต.ต.นิพล บุญเกิด ร้อยเวร สก.อ.เมืองนครราชสีมา บันทึกในคำให้การว่าขอปฏิเสธข้อกล่าวหาและจะขอให้การชั้นศาล จากนั้น พ.ต.ท.อำนาจได้นำกำลังไปตรวจค้นห้องเช่าของ พ.อ.วิรัตน์ บรากรพบกระสุนปืนที่นำเอาดินปืนออก เอกสารทดลองยิงเหล็กไหล 70 ชด ดวงตรา บลอมอีก 31 รายการ จึงยึดเป็นหลักฐานประกอบคดี นอกจากนั้นยังจับกุมผู้ที่ยู่ในบ้านเช่าของ พ.อ.วิรัตน์อีก 5 คน คือ นายเทพ จันทนิมิต นายพชรศักดิ์ พงษ์ทอง นางคเณิจ กุยะธรรพต นางสาวราญ แท่งเสี้ย และนางสุรารัตน์ บุญทรัพย์ แจ้งข้อหา ซ่องโจร ร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์สินผู้อื่น นำตัวไปควบคุมไว้เพื่อสอบสวนต่อไป...

(ไทยรัฐ 15 ธันวาคม 2536)

พาดหัวข่าวนี้ทำให้ทราบเนื้อหาของข่าวอย่างย่อ ๆ ว่าเป็นเรื่องราวของการ ออกหลวงค้าเหล็กไหล ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไม่มีศพนิต สังกัดสำนักงานเลขานุการ กองทัพบก โดยมีชายชรา อาชีพรานา ถูกหลอกลวงสูญเสียเงินจำนวน 2 ล้าน 5 แสนบาท ให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาคนนี้ ซึ่งสามารถทำให้ผู้อ่านทราบว่า

ใคร - พ่อเฒ่าชานา

ทำอะไร - แจ้งความต่อตำรวจ

ทำไม - ให้จับ พ.อ. ซึ่งสังกัดสำนักงานเลขานุการ ท.บ. ที่ต้มขายเหล็กไหลให้ต้องสูญเสียเงิน 2 ล้าน 5

พาดหัวข่าวได้เรียกร้องความสนใจของผู้อ่านได้มากจนอาจทำให้ผู้อ่านใครอ่านเรื่องต่อในหัวข่าวซึ่งได้เสนอประเด็นต่างๆ ดังนี้

ใคร - นายสาลี รักภิรมย์ อายุ 75 ปี

ทำอะไร - แจ้งจับพันเอกวิรัตน์ กุยะธรรพต อายุ 57 ปี ทหารสังกัดสำนักงานเลขานุการ กองทัพบก กับพวก

ที่ไหน - สถานีตำรวจ อ.เมือง จ.นครราชสีมา

เมื่อไหร่ - 13 ธันวาคม 2536 เวลา 11.00 น.

- ทำไม - พันเอกวิรัตน์ กุยะธรรพต ได้หลอกลวงฉ้อโกงเงินของ
นายสาลี รักภิรมย์ จากการพิสูจน์หลักฐาน ไปจำนวน
2,750,000 บาท เมื่อประมาณกลางเดือน ตุลาคม 2536
- อย่างไรต่อไป - พ.อ.วิรัตน์ให้การปฏิเสธตลอดข้อหา และตำรวจยังจับ
กุมพรรคพวกของ พ.อ.วิรัตน์ได้อีกจำนวน 5 คน แจ้งข้อหา
ช่องโจร ร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์สินผู้อื่น และนำตัวไปควบคุมไว้
เพื่อสอบสวนต่อไป

จะเห็นได้ว่า ตัวข่าวนี้สามารถตอบสนองความสนใจของผู้อ่านได้มากที่สุดในทุก
ประเด็นส่วนพาดหัวข่าวก็ดึงดูดความสนใจผู้อ่านมาก เพราะพาดหัวข่าวด้วยบุคคลที่เป็นข้าราชการ
ทหารแต่ฉ้อโกงประชาชน ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเกิดขึ้น แม้พาดหัวข่าวจะไม่เสนอรายละเอียด
ของข่าวก็ตาม แต่ก็ไม่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจไขว่เขวไปจากเรื่องที่ต้องการเสนอ นับได้ว่าหัว
ข่าวและตัวข่าวมีความสอดคล้องกันพอควร

พาดหัวข่าว

สังหาราชประทานผ้าห่มแจก น.ร.-ชาวบ้าน
หนาวคร่าอีก 8 ชีวิต
ซ้ำ โรคเซ็กถึงสาม

ตัวข่าว

...ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ จ. เชียงใหม่รายงานผลการตรวจวัดสภาพอากาศใน
เขตภาคเหนือเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม ว่าอุณหภูมิที่วัดได้ในเขตตัวเมือง จ. เชียงใหม่,
เชียงใหม่, แม่ฮ่องสอน และพะเยาเฉลี่ยประมาณ 17-30 องศาเซลเซียส แต่ในบาง
พื้นที่อากาศหนาวเย็นมาก มีอุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส โดยเฉพาะบนยอดดอยสูง เช่น
ที่ดอยอินทนนท์ ดอยอ่างขาง อุณหภูมิลดต่ำ 0 องศาเซลเซียส

นอกจากนั้นพบว่าที่ อ.อมก๋อย จ. เชียงใหม่วัดได้ 1.7 องศาเซลเซียส และจุดที่มี
อุณหภูมิต่ำสุดขณะนี้คือที่บริเวณศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์ ต.วัดจันทร์ อ.แม่แจ่ม
จ. เชียงใหม่ อุณหภูมิวัดได้ 0.5 องศาเซลเซียส ส่วนที่ อ.เมืองพะเยา วัดได้ต่ำสุด

4.6 องค์าเซลเซียส ถือเป็นการทำลายสถิติความหนาวเย็นในรอบ 13 ปี ที่ อ.อุ้มผาง จ.ตาก วัดได้ 3.4 องศาเซลเซียส ทำลายสถิติในรอบ 17 ปี

นายไพโรจน์ แสงกว้าง นายอำเภอแม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เปิดเผยว่าอากาศที่ อ.แม่แจ่ม หนาวเย็นมาก ราษฎรต้องการผ้าห่มอีก 20,000 ผืน เพราะจังหวัดเพิ่งจัดสรรให้ได้แค่ 4,000 ผืนเท่านั้น จึงต้องขอรับบริจาคจากองค์กรและมูลนิธิการกุศลต่าง ๆ โดยเฉพาะเสื้อผ้าเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-10 ปี

นายอรุณ เทศมยา กำนันต.พรหมาสตร อ.เมือง ลพบุรี เปิดเผยว่าระยะไม่กี่วันมีลูกบ้านซึ่งเป็นคนชราหลายรายเสียชีวิตลงเนื่องจากทนสภาพอากาศหนาวไม่ไหว เช่น นายพริ้ง สุขหมอก อายุ 65 ปี นางทองดี โตทวี อายุ 85 ปี และนายกิ่งเส็ง บุญยวงษ์ นายทวี สิงห์ทองคำ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี เผยว่าระหว่างวันที่ 24-25 ธันวาคม นายเทียบ พูลแย้ม อายุ 78 ปี นายเสน ชัดเพชร อายุ 61 ปี นายชลอ สอนดี อายุ 52 ปีและนายประเสริฐ เปรมสุข อายุ 61 ปี เป็นลูกบ้านได้เสียชีวิตลงเพราะทนต่อสภาพอากาศหนาวไม่ไหว

สำหรับบ้านโนนหอม ต.โนนหอม อ.เมืองสกลนคร พบว่าคนในตระกูล"ไชประภา" ที่มีสมาชิกอยู่ 30 ครอบครัว รวมจำนวนเกือบ 100 คน ซึ่งเป็น "โรคเซ" ทั้งตระกูลคือเมื่ออายุเลยกลางคนจะป่วย มีอาการปวดหัว ตามืด และเดินเซเหมือน คนเมา เหล่านั้น ปรากฏว่า ล่าสุดสมาชิกในตระกูลบางราย เช่น นายฉัตรชัย ไชประภา อายุ 46 ปีอยู่เลขที่ 92 บ้านโนนหอม ปกติเป็นโรคเซต้องงใช้ไม้พยุงระหว่างการเดินทนสภาพอากาศหนาวเย็นไม่ไหว ล้มป่วยลงเนื่องจากร่างกายเกิดการเส้นเอ็นยึดจนแขนงอ แท้งอ

นางบุญรวม ไชประภา อายุ 37 ปี น้องสาวนายฉัตรชัย ไชประภา เปิดเผยว่าต้องช่วยเหลือพี่ชายไปตามมีตามเกิดด้วยการให้นอนอยู่บนแคร่แล้วก่อไฟไว้ข้าง ๆ ตลอดทั้งคืน ทุกวันนี้ส่งสารพี่มากเพราะอากาศหนาวจัดที่สุดในรอบ 10 ปี อย่างไรก็ตาม การให้พี่ชายนอนผิงไฟตลอดคืนช่วยให้เส้นเอ็นที่ยึดอ่อนคลายได้บ้าง แต่ล่าสุดพี่น้องอีก 3 คนเริ่มมีอาการเช่นเดียวกัน จึงต้องนำตัวมานอนผิงไฟช่วยผ่อนคลายอาการด้วย

นายเฉลิมวงศ์ สรรพศิริ นายอำเภอวาริชภูมิ จ.สกลนคร กล่าวถึงกรณีมีชาวบ้านคาบ่อ

ต.ค.ป๋อ อ.วาริชภูมิ ทนหนาวไม่ไหวต้องอพยพครอบครัวไปอยู่ถ้าว่าผู้ไปอยู่ถ้าให้ทราบว่า คือ นายไพโรจน์ ฤทธิธรรม การไปอยู่คงไม่ใช่เกิดแต่ความยากจนหรืออากาศหนาวอย่างเดียว แต่บุคคลผู้นี้ชอบทำตัวเหมือนญาติซีไพร และเชื่อว่าคงไปทำไร่เลื่อนลอยด้วย ต่อมาจึงปักหลักอยู่ในถ้าเพราะสบายกว่าพื้นราบ

เวลา 11.45 น. ที่สำนักงานเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร นายโกวิท วรพิพัฒน์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นายบรรจง พงศ์ศาสตร์ อธิบดีกรมสามัญศึกษาและคณะได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระสังฆราช พระองค์ได้ประทานผ้าห่มกันหนาวจำนวน 15,000 ผืน จากสมเด็จพระสังฆราช เพื่อนำไปมอบแก่นักเรียนและชาวบ้านยากจนที่ประสบภัยหนาวในเขตภาคอีสานและภาคเหนือ

นายบรรจง กล่าวว่า สมเด็จพระสังฆราชทรงมีพระประสงค์ให้ผ้าห่มกันหนาวเป็นของขวัญปีใหม่แก่ชาวบ้านและนักเรียนที่ยากจนที่กำลังประสบภัยหนาวเย็นซึ่งทวีขึ้นเรื่อยๆ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจะนำไปมอบให้นักเรียนยากจนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา ที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก จ.ตาก และปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะนำไปมอบให้นักเรียนและชาวบ้านที่ จ.สุรินทร์ แห่งละ 2,000 ผืนในวันที่ 29 ธันวาคมนี้...

(มติชน. 30 ธันวาคม 2536)

พาดหัวข่าวดังกล่าวนี้ได้ปรากฏรายละเอียดเกือบครบทุกประเด็นแม้จะถูกนำเสนออย่างย่อก็ตาม เพราะสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสภาพอากาศที่หนาวเย็นจนคร่าชีวิตผู้คนลงไปเป็นจำนวนมาก สมเด็จพระสังฆราชประทานผ้าห่ม และยังเกิดโรคชนิดหนึ่งที่เรียกว่าโรคเซ ซึ่งนับว่าการพาดหัวข่าวลักษณะนี้ดึงดูดความสนใจผู้อ่านได้มาก เมื่อผู้อ่านติดตามอ่านต่อไปในตัวข่าวผู้อ่านก็จะทราบเรื่องราวของเหตุการณ์สถานที่ วันเวลาที่เกิด โดยจำแนกออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ใคร	- สมเด็จพระสังฆราช
ทำอะไร	- ทรงมีพระประสงค์ให้ผ้าห่มกันหนาวเป็นของขวัญปีใหม่แก่ชาวบ้านและนักเรียน

ที่ไหน	- ประทานให้ที่สำนักงานเลขาธิการสมเด็จพระสังฆราช
วัดบวรนิเวศวิหาร
เมื่อไร	- เวลา 11.45 น. วันที่ 28 ธันวาคม 2536
ทำไม	- เพราะสภาพอากาศหนาวเย็นจนคนชราเสียชีวิตลงไปเป็น
จำนวนถึง 8 คน และทำให้คนในตระกูลโชพระภาย
ที่เป็นตระกูลที่เกิดโรคเซได้ทนสภาพอากาศหนาวไม่ไหว
กระทั่งเกิดอาการเส้นเอ็นยึด แขนงอ เท้างอ ชาวบ้าน
ที่ยากจนเหล่านี้ได้ประสบภัยหนาวเย็นซึ่งทวีขึ้นอีกเรื่อย ๆ
วิธีใด	- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจะได้นำผ้าห่มกัน
หนาวจากสมเด็จพระสังฆราชนี้ มอบให้แก่นักเรียน
ที่ยากจนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ
และกรมสามัญศึกษา ที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ต่าง
และปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะนำไปมอบให้นักเรียน
และชาวบ้านที่ จ.สุรินทร์ แห่งละ 2,000 ผืนในวันที่
29 ธันวาคมนี้

ตัวข่าวนี้สามารถตอบคำถามของผู้อ่านได้ในทุกประเด็น ซึ่งนับว่ามีเนื้อหาที่ชัดเจน ไม่สร้างความสับสนให้เกิดขึ้นในใจของผู้อ่าน สำหรับพาดหัวข่าวมีความกระชับ กะทัดรัดแต่สามารถเก็บใจความสำคัญได้จึงทำให้ผู้ผ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวโดยย่อของข่าวได้ทันที แต่อย่างไรก็ดี พาดหัวข่าวยังขาดรายละเอียดของสถานที่ วันเวลา ที่เกิดเหตุการณ์ แต่ก็อาจกล่าวได้ว่าพาดหัวข่าวและตัวข่าวมีความสัมพันธ์กัน เพราะไม่อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจไขว้เขวไปจากประเด็นสำคัญที่ผู้ส่งสารต้องการเสนอได้

3.2.2 พาดหัวข่าวและตัวข่าวที่ไม่สัมพันธ์สอดคล้องกัน พาดหัวข่าวที่ใช้คำให้เร้าความสนใจของผู้อ่านนั้น อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจไขว้เขวไปได้ ซึ่งผู้อ่านจะสามารถเข้าใจได้ก็ต่อเมื่อได้อ่านตัวข่าวแล้วเท่านั้น

ตัวอย่าง ความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าวในด้านเนื้อหา

พาดหัวข่าว

แก๊งอีสานลาว

ลอบข้ามโขง

ลักเด็กชาย

โดนจับ สารภาพส่งไปเป็นทาส

เผยวิธีง่าย ๆ หลอกเด็กซื้อขนม

ตัวข่าว

...เมื่อเวลา 10.30 น. วันที่ 14 ตุลาคม 2536 ร.ต.ท.จักรพงษ์ แจ็กหนู ร้อยเวร สก.อ.เมือง จ.เลย ได้รับแจ้งจากนางทองหล่อ เชื้อบุญมีอายุ 32 ปี เป็นนักการภารโรง โรงเรียนมหาไถ่ ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนสายเลย - เชียงคาน ต.เมือง อ.เมือง จ.เลย ได้มีผู้หญิงลักพาเด็กซึ่งเป็นบุตรชายของตน ขณะนี้กำลังจะหลบหนีไปจึงรายงาน พ.ต.ท.ธวัชชัย แสงทรัพย์ สว.ปป. สก.อ.เมือง นำกำลังไปที่เกิดเหตุที่หน้าโรงเรียนมหาไถ่ มีผู้หญิง 2 คนเข้าให้การจับกุม โดยคนร้ายกำลังจูงแขนเด็กหลบเข้าไปในซอยข้างทาง เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงนำกำลังเข้าจับกุมได้ทันทีพร้อมเด็กชายชื่อเด็กชายสุรศักดิ์ เชื้อบุญมี อายุ 6 ขวบ เป็นเด็กนักเรียนโรงเรียนมหาไถ่ คนร้ายชื่อนางกอมณี แสงธรรม อายุ 20 ปี เป็นคนลาว อยู่บ้านแก่งท้าวแขวงไชยบุรี ประเทศลาว

จากการสอบสวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ นางกอมณี แสงธรรม ให้การรับสารภาพว่าตนเป็นชาวลาวได้หลบหนีเข้าไทยมาสมคบกับพรรคพวกที่เป็นคนไทย และมีรถตู้ที่เป็นของคนไทยได้ตระเวนลักเด็กซึ่งพรรคพวกขณะนี้อยู่ต่างจังหวัด เมื่อลักเด็กได้แล้วก็จะพาเด็กไปยังจุดที่นัดพบ วันนั้นตนได้มาที่โรงเรียนวัฒนาไถ่ ต.เมือง อ.เมือง จึงซื้อขนมที่ร้านหน้าโรงเรียนที่เป็นของผู้หญิง แล้ววานให้เจ้าของร้านนำขนมที่ซื้อไปให้เด็กคนใดก็ได้ แต่ผู้หญิงเจ้าของร้านไม่ยอมไปตนจึงนำเอาไปให้ด้วยตนเอง ซึ่งเจ้าของร้านขนมที่เป็นเพื่อนของมารดาเด็กได้เฝ้าดูตัวเองจ้องรับหน้าความไปบอกให้นางทองหล่อ เชื้อบุญมี มารดาของเด็กทราบเหตุการณ์แล้วจึงรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจนำกำลังไปทำการจับกุมตัว เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวเด็กส่งมอบให้ ร.ต.ท.จักรพงษ์

เจ้าหนูดำเนินคดี ขอลาหลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมายกักขังหนึ่งปี พรากผู้เยาว์
และกำลังติดตามขยายผลหาแก๊งลักขโมยเด็กมาดำเนินคดีต่อไป

(เบลีนิวส์. 16 ตุลาคม 2536)

พาดหัวข่าวนี้ทำให้ทราบเนื้อหาของข่าวอย่างย่อ ๆ ว่า เป็นเรื่องราวของ
ผู้หญิงชาวลาวกลุ่มหนึ่งที่ลักลอบข้ามแม่น้ำโขงจากฝั่งไทยไปชายฝั่งเพื่อนาไปรับใช้ โดยใช้วิธี
หลอกล่อซื้อขนมให้ พาดหัวข่าวนี้ทำให้ผู้อ่านทราบว่า

- ใคร - แก๊งอีสานลาว
- ทำอะไร - ลักลอบข้ามแม่น้ำโขงมาลักเด็ก
- เพื่ออะไร - นำไปขายเป็นผู้รับใช้
- วิธีใด - หลอกล่อซื้อขนมให้

พาดหัวข่าวแบบนี้จะเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามรายละเอียดของข่าว
ต่อไป ซึ่งในตัวข่าวได้เสนอประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ใคร - นางกอมณี แสงธรรม อายุ 20 ปี เป็นคนลาว
- ทำอะไร - ลักพาเด็กจากโรงเรียนต่าง ๆ โดยร่วมมือกับพรรคพวกที่
เป็นคนไทยและมีรถตู้ที่เป็นของคนไทย
- วิธีใด - หลอกล่อซื้อขนม
- ที่ไหน - โรงเรียนมหาไถ่ จังหวัดเลย
- เมื่อไร - วันที่ 14 ตุลาคม 2536

จะสังเกตได้ว่าข่าวนี้ไม่อาจสนองความสนใจของผู้อ่านได้ทุกประเด็นและประเด็น
ลักเด็กไปทำไม เพื่ออะไร ที่กล่าวไว้ว่าพาดหัวข่าวก็ไม่มีในตัวข่าวทำให้ผู้อ่านไม่สามารถทราบ
ว่าผู้หญิงชาวลาวนี้ลักพาเด็กไปทำไม เพื่ออะไร แสดงว่าพาดหัวข่าวเสนอประเด็นเกินกว่า
ตัวข่าว จึงทำให้พาดหัวข่าวเบี่ยงเบน

อย่างไรก็ตาม การพาดหัวข่าวกับตัวข่าวนี้ขาดความสอดคล้องกันอย่างยิ่ง เพราะ
พาดหัวข่าวอาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจเข้าใจผิดได้ว่า จากคำว่า แก๊งอีสานลาวอันน่าจะหมายถึง
ผู้หญิงชาวลาวจำนวนหลายคน แต่ในเนื้อเรื่องของตัวข่าวกลับอธิบายว่า นางกอมณี แสง

ธรรม ชาวลาวได้ร่วมมือกับพรรคพวกที่เป็นคนไทยซึ่งหมายถึง ผู้หญิงลาวเพียงคนเดียวกับ
กลุ่มคนไทยอีกจำนวนหนึ่งที่ร่วมมือกันกระทำความผิดในครั้งนี้

พาดหัวข่าว

ขว้างระเบิด
ถล่มรัฐสภา
ทำอานาจชน
มารุต สั่ง ตร. รุดขับปาก
ยันไม่เช่ เรื่องการเมือง
ห้ามผู้ติดตามพกอาวุธ

ตัวข่าว

...เมื่อเช้าวันที่ 29 ธ.ค. ได้มีบุรุษซึ่งไม่ประสงค์ออกนามโทรศัพท์มาแจ้ง
"เดลินิวส์" ว่า เมื่อคืนที่ผ่านมาเวลา 23.55 น. เกิดเหตุการณ์ขว้างระเบิดที่บริเวณ
ประสาธเทวรินทร์ ด้านถนนราชวิถีซึ่งเป็นประตูด้านข้างของรัฐสภาพร้อมกับเผยแพร่
เสียงระเบิดดังกล่าวดังมาก ตนอยู่ในเหตุการณ์ เนื่องจากรถจอดติดไฟแดงอยู่จึงได้
ลงไปดูหลังจากเกิดเหตุพบว่า บริเวณกำแพงประตูรัฐสภาและป้อมยามในบริเวณ
ใกล้เคียงได้รับความเสียหาย นอกจากนี้ยังเห็นบุคคลต้องสงสัยขับขีรถจักรยานยนต์
สวนทางมาขณะที่เกิดเสียงระเบิดดังขึ้น เป็นชาย 2 คนนั่งซ้อนท้ายมา นอกจากนี้ยังมี
รถยนต์ขับตามจักรยานยนต์ดังกล่าวมาอีก 1 คัน และภายหลังจากเกิดเหตุตำรวจ
ประจำรัฐสภา 3-4 นายได้มาตรวจดูที่เกิดเหตุ แต่ไม่ได้แจ้งความไปยังตำรวจท้องที่
สน.ดุสิตแต่อย่างใด

ผู้สื่อข่าวเดลินิวส์ประจำรัฐสภาได้ไปตรวจสอบยังที่เกิดเหตุพบว่า มีหลุมระเบิดลึก
ประมาณ 1 นิ้ว กว้าง 5 นิ้ว ห่างจากประตู 1.5 เมตร แรงระเบิดทำให้
กำแพงประตูเป็นรูพรุนและสะเก็ดระเบิดยังกระเด็นไปถูกหลังคาป้อมยามและสัญญาณ
ไฟจราจรได้รับความเสียหาย แต่ก็ได้มีการเคลียร์พื้นที่จากทางรัฐสภาเพื่อปิดบังข่าว
ไม่ให้เกิดปัญหาขึ้น

ผู้สื่อข่าวได้สอบถามผู้ที่มีความรู้ในเรื่องวัฏระเบิดได้รับการสนับสนุนว่าลักษณะดังกล่าวจะเป็นเพียงเอ็มเค 2 หรือที่เรียกว่าระเบิดน้อยหน้า เพราะรัศมีของการแตกกระจายของสะเก็ดระเบิดทั้งหมด 45 องศา ซึ่งต่างไปจากระเบิดลูกเกลี้ยง ซึ่งจะทวนมรากับพื้น

ในเรื่องนี้ ผู้สื่อข่าวได้สอบถามไปยังนายมารุต บุณาคประธานรัฐสภา กล่าวว่า ยังไม่ได้รับรายงาน จึงไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุใด ตนต้องขอเรียกเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาชี้แจงและขอไปดูในที่เกิดเหตุก่อน

ต่อมาเวลาเที่ยงวันเดียวกัน นายมารุต บุณาคได้เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวว่า ได้เรียกนายไพศิษฐ์ พิพัฒกุล เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาชี้แจงแล้ว ได้รับการยืนยันว่ามีเหตุระเบิดขึ้นจริงเมื่อคืนวันที่ผ่านมา แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าสาเหตุมาจากอะไร ตนคิดว่าเป็นฝีมือของพวกมือบอนที่ต้องการสร้างสถานการณ์มากกว่า ทางรัฐสภาไม่เคยไปมีเรื่องกับใคร และไม่เคยเกิดเหตุการณ์เช่นนี้มาก่อน อย่างมากก็เพียงแต่ถูกขู่ไม่ได้ลงมือเหมือนกับครั้งนี้ คงจะเป็นเรื่องของการสร้างสถานการณ์ให้เกิดความวุ่นวาย

ประธานรัฐสภา กล่าวถึงมาตรการรักษาความปลอดภัยว่า คงไม่มีปัญหาเพราะเจ้าหน้าที่รัฐสภาก็ให้ความปลอดภัยภายในรัฐสภาได้อยู่แล้ว ต่อข้อถามว่าทำไมไม่แจ้งความกับตำรวจในท้องที่ นายมารุตกล่าวว่า ที่ไม่แจ้งความเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นนอกรัฐสภา อย่างไรก็ตาม ต้องถือว่าเป็นความบกพร่องของเจ้าหน้าที่รัฐสภาด้วย แต่เช้าวันนี้หลังจากเกิดเหตุได้มีการแจ้งไปยังสน.คดีเจ้าหน้าตำรวจก็ได้มาพิสูจน์หลักฐานแล้ว

ด้านนายไพศิษฐ์ กล่าวในทางนองเดียวกันว่า เข้าใจว่าเป็นฝีมือของคนมือบอนเช่นกัน เพราะสภาไม่เคยไปมีเรื่องกับผู้ใด เป็นการสร้างสถานการณ์มากกว่า และไม่คิดว่าจะเป็นเรื่องของการเมืองเพราะว่าสภาปิดสมัยประชุมไปแล้ว การกระทำเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ไม่ต้องการทำให้เกิดความสูญเสีย เพียงแต่ต้องการให้เป็นข่าวเท่านั้น เพราะถ้าต้องการให้เกิดความเสียหายกับสภาจริงก็คงจะไม่ขำขันแค่หน้าประตู่แน่ ซึ่งตนไม่ได้แจ้งความตำรวจไว้เพราะไม่อยากให้เป็นข่าว ไม่เช่นนั้นจะเป็น

ที่สมาจอของผู้ว่าง ส่วนการรักษาความปลอดภัยในรัฐสภา ตันยังเป็นที่งวยอยู่ เพราะสภาเป็นศูนย์รวมของอำนาจมีบุคคลสำคัญมารวมกันจำนวนมาก แต่สภาไม่สามารถรักษาความปลอดภัยได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เพราะกำลังของเจ้าหน้าที่ไม่มีการสับเปลี่ยนกันเป็นจุด ๆ เหมือนสถานที่ใหญ่ ๆ แห่งอื่น...

(เดลินิวส์. 30 ธันวาคม 2536)

พาดหัวข่าวนี้ทำให้ทราบว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น อันได้แก่เกิดเหตุการณ์ขว่างระเบิดที่หน้ารัฐสภา นอกนั้นไม่ปรากฏรายละเอียดอื่น ๆ ซึ่งตัวข่าวได้ให้รายละเอียดในลำดับต่อมา

ในเนื้อหาของตัวข่าว สามารถตอบสนองความต้องการของผู้อ่านได้มากมายหลายประเด็น คือ

- ใคร - ชาย 2 คนซึ่งขี้จิกเรียนยนต์
- ทำอะไร - ขว่างระเบิด
- ที่ไหน - ที่หน้ารัฐสภา
- เมื่อไร - เมื่อคืนวันที่ 28 ธ.ค. 2536 เวลา 23.55 น.
- ทำไม - ต้องการสร้างสถานการณ์เพื่อให้เป็นข่าว ตามความคิดเห็นของนายมารุตและนายไพศิษฐ์

จะสังเกตได้ว่าข่าวนี้สามารถตอบสนองความสนใจของผู้อ่านได้ทุกประเด็น ผู้อ่านข่าวทราบรายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด รวมทั้งความเห็นของบรรดาผู้เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

การพาดหัวข่าวมีการเรียกร้องความสนใจผู้อ่านด้วยถ้อยคำที่ตื่นตาดูเกินความเป็นจริง เพราะจากเนื้อหาข่าวเป็นการบาระเบิดน้อยหน่าที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐสภา เพียงแต่ก่อให้เกิดความเสียหายกับบริเวณหน้ารัฐสภาเช่น กานเพงและหลังคาบ่อมยาม เป็นต้น ไม่ได้เป็นการถล่มรัฐสภาอย่างที่พาดหัวข่าว และสาเหตุของการขว่างระเบิดก็ไม่มีใครทราบอย่างแท้จริง แต่ก็พาดหัวข่าวว่าทำอำนาจชน ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นการพาดหัวข่าวที่ไม่มีใครจะสอดคล้องกับเนื้อหาข่าวเท่าไรนัก มีการแต่งเติมเสริมความตื่นตาดูเกินจริงเกินความสนใจค่อนข้างมาก

พาดหัวข่าว

นายกฯ ได้เค้า

ตัวการดักฟัง

จนท.ส่งรายงานลับแจ้งทำเป็นขบวนการ

ตัวข่าว

...นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 พ.ย.ว่า ได้รับรายงานที่เป็นข้อมูลลับจากเจ้าหน้าที่ ระบุว่า เทปลับที่ฝ่ายค้านนำมาแจ้ง ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจที่ผ่านมา ซึ่งดักกลืนดักฟังโทรศัพท์มานั้น การดักฟังดังกล่าว น่าจะเป็นฝีมือของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงฝ่ายเดียวแต่ยังมีเอกชนบางกลุ่มร่วมในเรื่องนี้ด้วยในลักษณะที่เป็นขบวนการ

นายกฯ กล่าวต่อว่า การดักฟังโทรศัพท์ถือเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความเสียหายอย่างมาก หากปล่อยทิ้งไว้ เท่ากับบ้านเมืองไม่มีหลักการอะไรเลย จึงต้องให้มหาดไทยสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้ดักฟังรวมทั้งสืบให้ได้ด้วยว่าขบวนการดังกล่าวมีวิธีการอย่างไรบ้าง และยอมรับว่า ตัวเองเคยได้รับเครื่องมือป้องกันการดักฟังโทรศัพท์ แต่ไม่ได้นำมาใช้ เพราะไม่เคยสนใจเรื่องเหล่านี้ ใครจะดักฟังก็ทำไป ตนไม่มีความลับอะไร

พล.ต.อ.มนัส ครุฑไชยันต์รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี อดีตรองอธิบดีกรมตำรวจ กล่าวว่า เครื่องดักฟังโทรศัพท์ในปัจจุบันหาซื้อได้ที่ญี่ปุ่นและฮ่องกง ในราคาไม่แพงนักประมาณ 5-6 พันบาท ก็ซื้อได้เป็นเครื่องเล็ก ๆ และได้กล่าวว่า กรมไปรษณีย์โทรเลขและตำรวจได้ร่วมมือกันพยายามสืบสวนตลอดเวลา แต่คงทำไม่ได้ทั้งหมด พล.อ.อ.ม.ร.ว.ศิริพงษ์ ทองใหญ่ ผู้บัญชาการทหารอากาศเห็นว่า หากเรื่องเช่นนี้เกิดขึ้นในกองทัพอาจจะส่งผลถึงความมั่นคงด้วย อย่างไรก็ตามในส่วนของการกองทัพอากาศได้มีการป้องกันอย่างเต็มที่ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจตราเต็มที่และกวัดจันโดยถือว่าเรื่องเทปดักฟังโทรศัพท์อย่างที่ปรากฏนี้ ถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลผู้รับผิดชอบควรตรวจสอบและลงโทษอย่างรุนแรง หากพบเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

แหล่งข่าวระดับสูงจากกรมตำรวจเปิดเผยว่า ตามที่ได้มีประสบการณ์เป็นผู้ตรวจ

ชายเครื่องดักฟังทางโทรศัพท์ และ พล.อ.อ.ม.ร.ว.ศิริพงษ์ ทองใหญ่ ผู้บัญชาการทหารอากาศก็ได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อการดักฟังโทรศัพท์ นอกจากนี้ก็มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงความเห็นของแหล่งข่าวในกรมตำรวจที่ไม่ระบุนามอีกด้วย

อย่างไรก็ตามการพาดหัวข่าวข้างต้นนี้ สามารถสรุปเนื้อหาสำคัญของข่าวได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้อ่านประหยัดเวลาในการอ่าน และดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

พาดหัวข่าว

เขยแดนพ่อตาพรากเมีย

แหกคุกไล่ฆ่า

ชักแถวเผ่นคืนผนตก

ตร.ตั้งหลักคอยรับมือ

ตัวข่าว

...เหตุอาชญากรรมผิดกฎหมาย ๆ ผู้ต้องหาแหกกรงขังหายไ้ ถูกเปิดเผยขึ้นเมื่อเวลา 05.00 น. วันที่ 28 พ.ย.36 จ.ส.ต.สนิท รอดแก้ว สิบเวร สภ.อ.เมือง จ.พัทลุง เข้าไปตรวจจับผู้ต้องหาที่ขังรวมอยู่ในห้องควบคุมผู้ต้องหาคดีต่างๆ มีจำนวน 25 คน แต่ตรวจสอบรายชื่อแล้วมีเพียง 20 คน จึงแจ้ง ร.ต.ท.ดิเรก มั่นคง ร้อยเวร ทราบแล้วรายงานให้ พ.ต.ท.อาวุธ ปุรินทรภิบาล สวญ.เข้าไปตรวจสอบในห้องควบคุมฯ พบว่าผู้ต้องหาทั้ง 5 คนช่วยกันใช้เลื่อยตัดเหล็กเลื่อยลูกกรงเหล็ก ด้านบนยก 2 เส้น ทักขอเอาตัวรอดกระโดดหน้าต่างหลบหนีไป

จากการตรวจเช็ครายชื่อทราบว่าผู้ต้องหาทั้ง 5 คน ที่หลบหนีไปมี นายอภิชาติ เกตุรักทอง อายุ 23 ปี บ้านอยู่ ต.บ้านนา อ.เมืองพัทลุง ผู้ต้องหาคดีมีเครื่องกระสุน และวัตถุระเบิดไว้ในครอบครอง และพยายามข่มขู่ฆ่าผู้อื่น ส่วนผู้ต้องหาอีก 4 คน มี นายสมควร ไชยสิงห์ นายณัฐภ ศักดิ์ณรงค์ นายสุชาติ จันทรแก้ว และพลทหารพรชัย

ชุมทอง สังกัดกองพัฒนาที่ 4 คลองห้วยโข่ง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา เป็นผู้ต้องหา มี ยาเสพติดเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อเสพ จะนำส่งฟ้องศาลในวันที่ 29 พ.ย.36

สอบสวนผู้ต้องหาที่เหลืออยู่ส่วนใหญ่กักขังแทนค่าปรับในคดีการพนันให้การว่า นายอภิชาติ ผู้ต้องหาคดีมีเครื่องกระสุนและวัตถุระเบิดไว้ในครอบครอง เป็นคนเลื่อย ลูกกรงเหล็กหนีออกไปคนแรก ขณะที่ลี้บเวรนั่งหลับอยู่ เพราะช่วงดังกล่าวเป็นเวลา 03.00 น. มีฝนตกพรำ ๆ ตลอดทั้งคืน หลังจากนายอภิชาติหนีออกไปแล้ว ผู้ต้องหา อื่นอีก 4 คน ก็มุดปิ่นขึ้นไปแล้วหลบหนี ผู้ต้องหาอื่นส่วนใหญ่นอนหลับ แต่ผู้ที่ตื่นไม่กล้า ร้อง เพราะพวกที่หนีเข้าไว้ถ้ำหรือถูกจับได้จะฆ่าให้ตาย จนกระทั่งลี้บเวรเข้ามา ตรวจพบว่า ผู้ต้องหาแหกห้องควบคุมขังหนีไปแล้ว ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะดมกำลังติดตามจับ แต่ยังไม่พบคาดว่าหนีเข้าป่าลึกไปแล้ว

พ.ต.ท.อาวุธ สวญ. เปิดเผยว่า ตัวการที่แหกห้องขังหนีครั้งนี้คือ นายอภิชาติ เกตุรักทองถูกจับมาเมื่อวันที่ 25 พ.ย.36 เพราะใช้ระเบิดและปืนบุกบ้านนายนัด เกื้อทอง พ่อตา อยู่บ้านเลขที่ 45 หมู่ 5 ต.อ่างทอง อ.เมืองพัทลุง พยายามที่จะขู่ฆ่า จากเหตุทะเลาะกันโดยยุให้ลูกสาวเล็กกับพี่สาวเกร จึงถูกแจ้งจับดำเนินคดี นายอภิชาติ เกิดความแค้นพ่อตา ได้แหกห้องขังหนี เชื่อว่าจะไปตามฆ่าพ่อตา ดังนั้น ทางพนักงานสอบสวนได้ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปให้ความคุ้มครองนายนัดแล้ว ส่วนลี้บเวรและร้อยเวร นั้น จะต้องถูกต้องกรรมการสอบสวนต่อไป...

(ไทยรัฐ 30 พฤศจิกายน 2536)

การพาดหัวข่าวนี้เป็นเพียงพาดหัวข่าวสั้น ๆ แต่ได้ใจความมาก เพราะสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่า ลูกชายเคียดแค้นพ่อตาที่เอาภรรยาของตนไป จึงหนีออกจากคุกตอน กลางคืนในขณะที่ยืนกำลังตกลูกเพื่อไปฆ่าพ่อตา ตำรวจจึงคอยรับมือ ซึ่งทำให้ผู้อ่านทราบว่า

- ใคร - ลูกชาย
- ทำอะไร - แหกคุกไล่ฆ่าพ่อตา
- ทำไม - พ่อตาพาภรรยาของตนไป
- อย่างไรต่อไป - ตำรวจตั้งหลักคอยรับมือ

พาดหัวข่าวแบบนี้เรียกร้องความสนใจของผู้อ่านมาก จนทำให้ผู้อ่านใครต้องตาม

เรื่องราวต่อไปจากตัวข่าวหรือรายละเอียดของข่าว ซึ่งในส่วนตัวข่าวนี้ได้เสนอประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

ใคร	- นายอภิชาติ เกตุรักทอง
ทำอะไร	- พ้นจากที่คุมขัง ร่วมกันกับพรรคพวกใช้เลื่อยตัดเหล็ก เลื่อยลูกกรงด้านบนของห้องขังออก 2 เส้น แล้วกระโดดหน้าต่างหลบหนีไป
ที่ไหน	- สถานีตำรวจ อ. เมือง พัทลุง
เมื่อไหร่	- 05.00 น. วันที่ 28 พฤศจิกายน 2536
ทำไม	- คาดว่านายอภิชาติออกไปตามล่าพ่อตา เพราะมีความแค้นกันมาก่อนหน้านั้น
อย่างไรต่อไป	- พนักงานสอบสวนได้ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปให้ความคุ้มครองนายนัด ผู้เป็นพ่อตาแล้ว

การพาดหัวข่าวที่ว่า เขยแค้นพ่อตาพรากเมีย แหกคุกไล่ฆ่า ชักแถวเผ่นคืนผนตกร. ตั้งหลักคอยรับมือน่าจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าลูกเขยหนีออกจากคุกและได้ไปไล่ล่าพ่อตาแล้ว แต่รายละเอียดของข้อเท็จจริงในตัวข่าวกลับมิได้ระบุชี้ชัดลงไปว่านายอภิชาติ เกตุรักทองกระทำการเช่นนั้นหรือไม่เป็นเพียงแค่การสันนิษฐานของทางเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น เพราะนายอภิชาติได้เกิดเรื่องบาดหมางกับพ่อตามาก่อน จนกระทั่งถูกแจ้งจับจนติดคุกดังกล่าว ก็น่าที่จะพยายามหนีออกไปเพื่อหาทางฆ่าพ่อตา การพาดหัวข่าวในลักษณะนี้อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจไขว้เขวไปจากความเป็นจริง เพราะนายอภิชาติหายสาบสูญไปภายหลังหลบหนีออกจากห้องขัง ไม่ใช่กำลังไล่ล่าพ่อตาอยู่ จึงอาจกล่าวได้ว่า พาดหัวข่าวและตัวข่าวนี้ขาดความสอดคล้องกันเป็นอย่างยิ่ง

พาดหัวข่าว

ชโหมยกอาจ

ลักแมกไซไซ

มหา/หมอบระเวศ/ประทับ โคนหมด

ตัวข่าว

... นพ.ประเวศ วะสี เล่าถึงเหตุการณ์อับยศว่าหลังจากที่ตนและผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 20 คน ไปส่งเสด็จฯ ในช่วง 15.00 น. จากนั้นได้กลับเข้ามาประชุมต่อปรากฏว่าสิ่งของหลายอย่างของผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งวางไว้ในห้องประชุมสูญหายไป

เท่าที่ทราบมีกระเป๋าเอกสารของ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ภายในบรรจุเอกสารและโทรศัพท์มือถือ 2 เครื่อง แต่ไม่มีเงินอยู่ในกระเป๋า

นอกจากนี้ โทรศัพท์มือถือของอีกหลายคนได้หายไป รวมทั้งของนางประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ นพ.กระแส ชนะวงศ์ และนายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม ผู้อำนวยการสถาบันชุมชนชนบท รวมทั้งกระเป๋าใส่ตังค์ ซึ่งมีบัตรสำคัญอยู่ข้างในด้วย เช่น บัตรเครดิต และใบขับขี่

นพ.ประเวศ กล่าวว่า ในชั้นแรกไม่มีใครคิดว่าทรัพย์สินสูญหายไป นึกเพียงแต่ว่าคงเป็นเจ้าของห้องประชุมเก็บเอาไว้ในช่วงที่ผู้ประชุมไปร่วมโต๊ะเสวยพระกระยาหารกลางวันกับสมเด็จพระเทพฯ แต่ก็ต้องตกใจเมื่อสอบถามกับเจ้าหน้าที่ในห้องประชุมแล้วได้รับคำตอบว่าไม่รู้เรื่อง

เจ้าหน้าที่จึงได้เรียกหน่วยรักษาความปลอดภัยประมาณ 10 คน ค้นหาทั่วทิศ แต่ไม่พบอะไรจากนั้นได้ไปแจ้งความที่ สภ.ต.รังสิต

"ผมคิดว่าคนร้ายชุดนี้กล้าหาญมากทั้ง ๆ ที่สมเด็จพระเทพฯ เสด็จพระราชดำเนินมาถึงแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจกว่า 20 นาย คอยอารักขา ยังบังอาจเข้าไปขโมยของเหล่านี้" นพ.ประเวศกล่าวและว่ากระทั่งเวลา 18.00 น. การค้นหาก็ไม่ประสบความสำเร็จแต่อย่างใด

พล.ต.จำลอง ศรีเมือง กล่าวว่ากระเป๋าเอกสารของตนที่หายไป ไม่มีเอกสารอะไรสำคัญ โทรศัพท์มือถือเป็นของคนอื่นที่นำมาใช้งาน แต่ก็ตั้งข้อสังเกต

ว่าเป็นเรื่องน่าแปลกที่ข่าวของที่หายไปล้วนเป็นเฉพาะคนไทยเท่านั้น

ในส่วนตัวของตนไม่ได้รู้สึกเดือดเนื้อร้อนใจ ในเมื่อหายไปแล้วก็ต้องปล่อย
ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการต่อไป

ส่วนนายบุญลย์ วัฒนศิริธรรม ซึ่งเป็นคนแรกที่รู้ว่าของหายกล่าวว่า เมื่อไป
แจ้งให้เจ้าหน้าที่ในห้องประชุมทราบกลับได้รับคำตอบกลับมาว่า ตนอาจจะไปลืม
ไว้ที่อื่นเพราะเป็นไปไม่ได้ที่จะหายในที่ประชุม เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างเต็มที่
ที่ แต่เมื่อยืนยันว่าหายไปจริงเจ้าหน้าที่ห้องประชุมจึงยอมเชื่อและดำเนินการค้นหา
แต่ก็ไม่พบ

ตนเสียดายเอกสารเพราะเป็นเอกสารสำคัญต้องเสียเวลาจัดทำใหม่

นางประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ กล่าวว่า มาประชุมครั้งนี้ต้องสูญเสียโทรศัพท์
มือถือทั้งที่ไม่จำเป็นต้องนำไปได้ในช่วงที่มีการเสด็จพระราชดำเนิน คนร้ายกระทำการ
ออกอาจมาก แต่เชื่อว่าคงติดตามหาพบ

สำหรับการประชุมครั้งที่ 6 ของรางวัล รามอน แมกไซไซ เริ่มเมื่อเวลา
09.00 น. วันที่ 30 ต.ค. ที่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย(เอไอที) สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทาน
พระราชดำรัส เป็นกรณีพิเศษ ในฐานะที่เคยทรงได้รับการถวายรางวัลแมกไซไซ
สาขาบริการชุมชน

โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมเป็นผู้ที่เคยได้รับรางวัลดังกล่าว จากประเทศมาเลเซีย
สิงคโปร์และไทยซึ่งประกอบด้วยพล.ต.จำลอง ศรีเมือง นพ.ประเวศ วะสี นางประทีป
อึ้งทรงธรรม ฮาตะ นพ.อารี วัลยะเสวี ตัวแทนจากสถาบันเอไอทีและคณะกรรมการ
ประสานงานสำรวจกลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นองค์กรที่เคยได้รับรางวัลนี้ด้วย ...

(แนวหน้า. 31 ตุลาคม 2536)

จากเนื้อหาของพาดหัวข่าวทำให้ทราบว่า

ใคร - ขโมย

ทำอะไร - ลักแมกไซไซ

ของใคร - มหา หมอประเวศ และครูประทีป

การพาดหัวข่าวดังกล่าวนี้ ๆ ค่อนข้างสับสนในเนื้อหาของข่าว ในคำว่า ลักแมกไซไซ ซึ่งแมกไซไซ เป็นรางวัล ๆ หนึ่ง ขโมยออกอาจ ลักแมกไซไซ น่าจะทำให้ผู้อ่านคิดไปได้ว่า ขโมยได้ลักเอารางวัลแมกไซไซไป ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้ ส่วนประโยคต่อมากล่าวว่ามหา/หมอประเวศ/ประทีป โดนหมด ยิ่งเกิดข้อกังขาในใจผู้อ่านมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม หัวข้อข่าวนี้ทำให้ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านต่อไปมากพอควร เพราะได้สร้างความสงสัยในใจของผู้อ่าน

ส่วนรายละเอียดของข่าวซึ่งปรากฏในตัวข่าวนั้น สามารถจำแนกประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

ใคร - นายแพทย์ประเวศ วะสี

ทำอะไร - เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องประชุมหลังจากพวกตนออกไปส่งเสด็จ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ที่ไหน - สถาบันเทคโนโลยี แห่งเอเชีย (เอไอที)

เมื่อไหร่ - ประมาณ 15.00 น. วันที่ 30 ตุลาคม 2536

ทำไม - ทรัพย์สินของหลายคนที่เข้าร่วมประชุม อาทิ กระเป๋าตังค์ โทรศัพท์มือถือ กระเป๋าเอกสาร เป็นต้น ได้สูญหายไป

อย่างไรต่อไป - เชื่อว่าคงติดตามหาจนพบ

ตัวข่าวนี้ สามารถให้รายละเอียดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ชัดเจนกว่าพาดหัวข่าวมาก และสังเกตได้ว่าพาดหัวข่าวและตัวข่าว ขาดความสอดคล้องกัน เพราะพาดหัวข่าว

ลักษณะนี้อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจไขว้เขวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง อย่างไรก็ตาม พาดหัวข่าวที่สร้างความฉงนเช่นนี้ ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ดี แต่ก็มีข้อเสียที่อาจทำให้ผิดเจตนารมณ์ของผู้ส่งสารได้ง่าย

พาดหัวข่าวและตัวข่าวที่มีความสอดคล้องกันนั้น สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญของข่าวตั้งแต่อ่านพาดหัวข่าว และเมื่ออ่านตัวข่าวแล้วก็ไม่ทำให้ความคลาดเคลื่อนไปจากเดิมเท่าใดนัก หากแต่ได้ทราบรายละเอียดของข่าวเพิ่มมากขึ้น ส่วนพาดหัวข่าวและตัวข่าวที่ไม่สอดคล้องกันนั้น เป็นการเสนอพาดหัวข่าวด้วยถ้อยคำที่ผิดประเด็นจากเนื้อข่าว เช่น สาระสำคัญที่ต้องการเสนอ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจไขว้เขวไปไม่ตรงตามเนื้อข่าว ซึ่งเกิดจากการต้องการดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน แต่เมื่อผู้อ่านได้อ่านตัวข่าวแล้วก็สามารถเข้าใจเรื่องราวได้

บทที่ 4

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์ภาษาพาดหัวข่าวและตัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพาดหัวข่าวและตัวข่าวในหนังสือพิมพ์

ภาษาไทย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 5 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ดาวสยาม แนวหน้า และมติชน ซึ่งตีพิมพ์ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2536
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายของการค้นคว้าและเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การใช้ภาษาในพาดหัวข่าว พบว่า

ด้านการใช้คำเรียกบุคคลในข่าว พบว่า มีการเรียกชื่อจริง เรียกชื่อเล่น การย่อชื่อบุคคล และการระบุศ ตานแห่ง หน้าชื่อจริง ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าผู้เขียนข่าวนิยมเรียกบุคคลในข่าวโดยเรียกชื่อจริงไม่ระบุนามสกุล ยศ หรือตำแหน่งมากที่สุด ส่วนลักษณะอื่น ๆ มีใช้บ้างแต่ไม่มาก

ด้านการตั้งสมญานาม พบว่า มีสมญานามที่ตั้งให้กับบุคคลโดยตั้งตามรูปลักษณะ ตั้งตามท้องถิ่น ตั้งตามพฤติกรรม ตั้งตามวัยวุฒิ ตั้งตามสถานภาพทางสังคม กับสมญานามที่ตั้งให้กับสิ่งที่มีใช้บุคคล โดยตั้งตามสัญลักษณ์ สถานที่ตั้ง รูปลักษณ์ และคุณสมบัติเด่น ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ พบว่า สมญานามที่ตั้งตามสถานภาพทางสังคมมีมากที่สุด ส่วนสมญานามที่ตั้งให้กับสิ่งที่มีใช้บุคคลปรากฏสมญานามที่ตั้งตามตราหรือสัญลักษณ์มากที่สุด

ด้านการใช้คำภาษาต่างประเทศ พบว่า มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษและคำทับศัพท์ภาษาจีน คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษจะใช้คำเดียว ใช้ร่วมกับคำไทย และใช้ในความหมายที่ต่างไปจากความหมายในภาษาเดิม ส่วนการใช้คำทับศัพท์ภาษาจีน ส่วนมากเป็นคำเดียว คำที่ใช้มีทั้งที่เป็นคำนามและคำกริยา ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่า มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เป็นคำเดียวนามากที่สุด

ด้านการหลกคำ พบว่า มีเฉพาะการหลกคำกริยา ซึ่งบางคำก็เป็นคำที่เปลี่ยนความหมายจากคำเดิมเป็นความหมายใหม่ เช่น เต็ด ดับ เก็บ และผี เป็นต้น

ด้านการใช้อักษรย่อ พบว่า มีการใช้อักษรย่ออยู่ 2 ลักษณะคือ ใช้อักษรย่อที่เข้าใจกันทั่วไปตามที่ปรากฏในข้อมูลจะเป็นอักษรย่อชื่อของหน่วยงาน ตำแหน่งหน้าที่ และสิ่งของ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคืออักษรย่อที่ยังไม่เข้าใจกันทั่วไป ซึ่งผู้เขียนข่าวอาจกำหนดขึ้นมาใช้เองหรือเป็นอักษรย่อของทางการแต่ผู้อ่านยังไม่คุ้นเคย

ด้านการย่อคำหรือคำย่อ พบว่า มีลักษณะการย่อคำอยู่ 2 ลักษณะคือ การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ ซึ่งมีทั้งคำนามและคำกริยา เช่น นายกา (นายกรัฐมนตรี) งบ (งบประมาณ) และสอบ (สอบสวน) กับการย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำซึ่งมีทั้งคำนามและคำกริยา เช่น คลัง (กระทรวงการคลัง) รับ (ยอมรับ) เป็นต้น

ด้านการใช้ลักษณนาม พบว่า มีการใช้ลักษณนามอยู่ 2 ลักษณะ คือ การใช้ลักษณนามตามปกติ ได้แก่ ใช้ลักษณนามไว้หลังคำบอกจำนวนนับหรือบอกประมาณ และใช้ลักษณนามโดยละคำบอกจำนวนนับ อีกลักษณะหนึ่งคือ การใช้ลักษณนามแบบใหม่ ได้แก่ ลักษณนามที่เปลี่ยนรูปแบบ และการละลักษณนาม

ด้านการใช้ประโยค พบว่า นอกจากจะใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์แล้วยังใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบไม่สมบูรณ์โดยละประธาน ละกรรม และละคำเชื่อม นอกจากนี้ยังใช้ประโยคที่สับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบ โดยเปลี่ยนตำแหน่งประธาน ตำแหน่งคำขยายกริยา ตลอดจนใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบที่ทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งหน้าที่ด้วย

ด้านการใช้สำนวน พบว่า มีการใช้สำนวนอยู่ 2 ลักษณะคือ การใช้สำนวนเดิม ได้แก่ ใช้ตามรูปเดิม และเปลี่ยนแปลงรูปไปจากเดิม อีกลักษณะหนึ่งคือ การใช้สำนวนใหม่ ได้แก่ ใช้คำเดียวที่เปลี่ยนความหมายจากคำเดิม ใช้คำประสมที่เปลี่ยนความหมายจากคำ

เดิม และใช้เป็นวลีหรือกลุ่มคำ

ด้านการใช้โวหาร พบว่ามีการใช้ อติพจน์ อุปลักษณ์ สัพพจน์ บุคลาธิษฐาน และอุปมา ตามลำดับ

ด้านการใช้เครื่องหมายวรรคตอน พบว่า มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนอยู่ 10 ชนิด คือ จุดไข่ปลา อัฒประภาคคู่ อัฒประภาคเดี่ยว ยัติภังค์ มหัพภาค ไปยาลน้อย อัศเจรีย์ ไน้มยง ประศนี และทับ โดยจะใช้ทั้งที่ตรงตามหลักเกณฑ์และนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่ราชบัณฑิตยสถานกำหนด ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการเน้นคำหรือข้อความที่น่าสนใจขึ้น

2. การใช้ภาษาในตัวข่าว พบว่า

ด้านการใช้คำเรียกบุคคล พบว่า มีการเรียกชื่อจริง การเรียกชื่อจริงที่ระบุยศ ตำแหน่ง และการเรียกนามสมมติ ซึ่งการเรียกบุคคลในลักษณะดังกล่าว หากเป็นชื่อที่กล่าวถึงในข่าวเป็นครั้งแรก คำเรียกที่ใช้จะมีลักษณะเป็นทางการ คือจะระบุตำแหน่งนำชื่อ ชื่อ นามสกุล ยศ หรือตำแหน่ง อย่างครบถ้วนถูกต้อง แต่ถ้าเป็นชื่อที่กล่าวถึงเป็นครั้งต่อไปในข่าวเดียวกัน คำเรียกชื่อที่ใช้จะถูกตัดสั้น

ด้านการตั้งสมญานาม พบว่า มีเฉพาะสมญานามที่ตั้งให้กับบุคคลและส่วนมากเป็นสมญานามที่ตั้งตามสถานภาพทางสังคม นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่าสมญานามดังกล่าวนี้มักเป็นสมญานามของบุคคลในส่วนภูมิภาค ซึ่งมีอิทธิพลในถิ่นใดถิ่นหนึ่ง เมื่อเสียชีวิตหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่มีคุณค่าเชิงข่าว หนังสือพิมพ์ก็จะนำมาเสนอเป็นข่าว

ด้านการใช้คำภาษาต่างประเทศ พบว่า มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษและคำทับศัพท์ภาษาจีน ในส่วนของการใช้คำภาษาอังกฤษจะใช้คำเดียว ใช้ร่วมกับคำไทย และใช้คำอังกฤษประสมกับคำอังกฤษ ซึ่งจากการวิเคราะห์ พบว่า ผู้เขียนข่าวนิยมใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษประเภทคำเดียวมากที่สุด ส่วนคำทับศัพท์ภาษาจีนพบน้อยที่สุด

ด้านการหลากคำ พบว่า มีการหลากคำนาม การหลากคำกริยา และการหลากคำวิเศษณ์

ด้านการใช้อักษรย่อ พบว่า มีการใช้อักษรย่ออยู่ 2 ลักษณะคือ ใช้อักษรย่อที่เข้าใจกันทั่วไป ได้แก่ อักษรย่อชื่อขององค์การ หน่วยงาน ตำแหน่ง ยศ จังหวัด อำเภอ

เป็นต้น กับอีกลักษณะหนึ่งคือ ใช้พยัญชนะที่ยังไม่เข้ากันทั่วไป ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ ใช้ตามหลังคำเติม กับใช้ตามลำพัง

ด้านการย่อคำหรือคำย่อ พบว่า มีการใช้คำย่ออยู่ 2 ลักษณะคือ การย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหน้าของคำ ซึ่งส่วนมากจะเป็นคำนาม กับการย่อที่เหลือเฉพาะส่วนหลังของคำ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นคำกริยา

ด้านการใช้ลักษณนาม พบว่า มีการใช้ลักษณนามอยู่ 2 ลักษณะคือ การใช้ตามปกติ ได้แก่ ใช้ลักษณนามไว้หลังคำบอกจำนวนนับ ใช้ลักษณนามไว้หน้าคำบอกจำนวนนับซึ่งเป็นจำนวน "หนึ่ง" และใช้ลักษณนามโดยละคำบอกจำนวนนับ อีกลักษณะหนึ่งคือ การใช้แบบใหม่ ได้แก่ ใช้ลักษณนามที่เปลี่ยนรูปแบบกับการละลักษณนาม

ด้านการใช้ประโยค พบว่า มีการใช้ประโยคบอกเล่าที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์ และใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ กับการใช้ประโยคที่ใช้ภาษาพูด

ด้านการใช้สำนวน พบว่า มีการใช้อยู่ 2 ลักษณะคือ การใช้สำนวนเดิม ได้แก่ ใช้ตามรูปเดิม และเปลี่ยนแปลงรูปไปจากเดิม กับการใช้สำนวนโดยนำคำเดียว หรือคำประสม มาใช้ในความหมายใหม่ รวมทั้งการสร้างกลุ่มคำขึ้นใหม่เพื่อใช้สื่อความหมายเฉพาะด้วย

ด้านการใช้โวหาร พบว่า มีการใช้โวหาร เพียง 3 ชนิด คือ การใช้อุปมา การใช้อุปลักษณ์ และการใช้สัทพจน์ ตามลำดับ

ด้านการใช้เครื่องหมายวรรคตอน พบว่า มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนอยู่ 10 ชนิด คือ จุดไข่ปลา ัญประกาศคู่ ยัติภังค์ มหัพภาค ไปยาลน้อย ไหมยัก นชลิขิต จุลภาค ไปยาลใหญ่ และทับ ซึ่งการใช้เครื่องหมายวรรคตوندังกล่าวนี้นี้ใช้ได้ตรงตามหลักเกณฑ์ที่ราชบัณฑิตยสถานกำหนดไว้

3. การเปรียบเทียบการใช้ภาษาในพาดหัวข่าวและตัวข่าว พบว่า

ด้านการใช้คำเรียกบุคคลในข่าว พบว่า ทั้งพาดหัวข่าวและตัวข่าวจะใช้คำเรียกโดยการเรียกชื่อจริง และการเรียกชื่อจริงที่ระบุ ยศ หรือตำแหน่ง แต่การเรียกชื่อใน 2 ลักษณะนี้ของพาดหัวข่าวและตัวข่าวจะแตกต่างกัน คือ ถ้าพาดหัวข่าวเรียกบุคคลโดยระบุชื่อ

หรือชื่อและนามสกุล โดยไม่มีคำนำหน้าชื่อ เมื่อกล่าวถึงบุคคลนั้นในตัวข่าวเป็นครั้งแรกจะมีคำนำหน้าชื่อต่อด้วยชื่อตามด้วยนามสกุล และอาจตามด้วยตำแหน่ง หรือถ้าพูดหัวข่าวเรียกบุคคลโดยระบุชื่อและมียศหรือตำแหน่งกำกับ เมื่อกล่าวถึงบุคคลนั้นในตัวข่าวเป็นครั้งแรกจะมีชื่อต่อด้วยชื่อตามด้วยนามสกุล และอาจตามด้วยตำแหน่ง นอกจากนี้ยังพบว่าการย่อชื่อบุคคลและการเรียกชื่อเล่นที่มีใช้เฉพาะในพาดหัวข่าว กับพบการเรียกนามสมมุติที่มีใช้เฉพาะในตัวข่าวอีกด้วย

ด้านการใช้สมญานาม พบว่า มี 2 ลักษณะคือ พาดหัวข่าวใช้สมญานามแต่ตัวข่าวใช้ชื่อจริง กับการใช้สมญานามทั้งในพาดหัวข่าวและในตัวข่าว

ด้านการใช้คำภาษาต่างประเทศ พบว่าการใช้คำภาษาต่างประเทศทั้งพาดหัวข่าวและในตัวข่าว ส่วนมากจะใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษและคำทับศัพท์ภาษาจีน โดยที่การใช้คำภาษาอังกฤษจะมี 2 ลักษณะ คือ ใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในพาดหัวข่าวแต่ในตัวข่าวใช้คำที่แปลเป็นภาษาไทย ส่วนการใช้คำภาษาจีนจะใช้คำทับศัพท์ภาษาจีนทั้งในพาดหัวข่าวและในตัวข่าวโดยใช้คำทับศัพท์คำเดียวกัน

ด้านการหลากคำ พบว่า การหลากคำในพาดหัวข่าวและตัวข่าวจะใช้คำกริยาที่มีรูปการเขียนต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกัน

ด้านการใช้อักษรย่อ พบว่ามีการใช้ 3 ลักษณะคือ ใช้อักษรย่อคำเดียวกันทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว ใช้อักษรย่อในพาดหัวข่าวแต่ในตัวข่าวใช้คำเต็ม และใช้อักษรย่อในพาดหัวข่าวแต่ในตัวข่าวใช้ทั้งคำเต็มและคำย่อ

ด้านการย่อคำหรือคำย่อ พบว่ามี 2 ลักษณะคือ ใช้คำย่อคำเดียวกันทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว และใช้คำย่อในพาดหัวข่าว แต่ตัวข่าวใช้คำเต็ม

ด้านการใช้ลักษณนาม พบว่ามี 3 ลักษณะคือ ใช้ลักษณนามไว้หลังคำบอกจำนวนนับทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าวละคำลักษณนามตามหลังคำบอกจำนวนนับในพาดหัวข่าว แต่ในตัวข่าวใช้คำลักษณนามตามหลังคำบอกจำนวนนับ และใช้คำนามทำหน้าที่เป็นลักษณนามวางไว้หลังคำบอกจำนวนนับในพาดหัวข่าว แต่ในตัวข่าวใช้คำลักษณนามตามหลังคำบอกจำนวนนับ

ด้านการใช้ประโยค พบว่า ทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าวมีลักษณะการใช้ประโยคที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์เหมือนกัน ส่วนที่ต่างกันคือในพาดหัวข่าวจะมีการใช้ประโยคที่มีส่วน

ประกอบไม่สมบูรณ์ คือ มีการละประธาน ละกรรม และละคำเชื่อม นอกจากนี้ยังพบว่าใน พาดหัวข่าวมีการใช้ประโยคที่สลับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนประกอบโดยการเปลี่ยนตำแหน่ง ประธาน และเปลี่ยนตำแหน่งคำขยายกริยา ตลอดจนใช้ส่วนประกอบของประโยคทำหน้าที มากกว่าหนึ่งหน้าที่อีกด้วย

ด้านการใช้สำนวน พบว่า ในพาดหัวข่าวมีการใช้สำนวนทั้งลักษณะ เดิมและ สำนวนใหม่ซึ่งทั้ง 2 สำนวนนี้ จะปรากฏในตัวข่าว ในลักษณะของการบรรยาย หรือมักเป็น ข้อความใหม่

ด้านการใช้โวหาร พบว่า ผู้เขียนจะใช้การอุปมา อุปลักษณ์ และสัทพจน์ ทั้งในพาดหัวข่าวและตัวข่าว เพื่อเปรียบเทียบให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ชัดเจน ยิ่งขึ้น แต่ในพาดหัวข่าวจะใช้บุคลาธิษฐาน และอติพจน์ เพิ่มจากตัวข่าวด้วย

ด้านการใช้เครื่องหมายวรรคตอน พบว่า มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนทั้งใน พาดหัวข่าวและตัวข่าว อยู่ 7 ชนิด คือ จุดไข่ปลา อัฒประกาศคู่ ยัติภังค์ มหัพภาค ไปยาลน้อย ไม้ยมก และทับ ส่วนที่มีใช้เฉพาะในพาดหัวข่าวมี 3 ชนิด คือ อัฒประกาศเดี่ยว อัศเจรีย์ และปรัศนี และมีปรากฏใช้เฉพาะในตัวข่าวมี 3 ชนิด คือ นชลิขิต จุลภาค และ ไปยาลใหญ่ การนำไปใช้นั้นในพาดหัวข่าวมีทั้งการนำเครื่องหมายวรรคตอนไปใช้ได้ตรงตาม ที่ทางราชบัณฑิตกำหนดไว้ และใช้นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่ทางราชบัณฑิตกำหนดทั้งนี้ก็เพื่อ ให้คำหรือข้อความในพาดหัวข่าวน่าสนใจขึ้น ส่วนในตัวข่าวจะนำเครื่องหมายวรรคตอนไป ใช้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชบัณฑิตกำหนดไว้

4. การเปรียบเทียบพาดหัวข่าวและตัวข่าวในด้านเนื้อหา พบว่า

หัวข่าวจะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสรุปประเด็น หรือสาระสำคัญที่สุดของข่าว แต่ละข่าวว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำอะไร และอย่างไร แต่ไม่จำเป็นต้องบอก หมดทุกประการ เลือกเอาเฉพาะเรื่องใดประเด็นใดที่มีความสำคัญและน่าสนใจที่สุดก็นำมา ขึ้นก่อน โดยวิธีการเขียนที่สั้น กระชับรัด เอาจัดใจความสำคัญ แต่ตัวข่าวจะมีรายละเอียด ของเนื้อหาที่ขยายพาดหัวข่าวในด้านบุคคลที่ให้ข่าว ชื่อสถานที่แหล่งข่าว วันเวลาที่เกิดเหตุ การณ์ และเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับใคร อย่างไร เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์

หรือเรื่องราวได้อย่างครบถ้วน

ส่วนความคลาดเคลื่อนของเนื้อหาในพาดหัวข่าว และตัวข่าวพบว่า เกิดจาก พาดหัวข่าวใช้ถ้อยคำหูดุดันเกินจริง กับใส่ความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้เขียนข่าวลงไป ตลอดจนเพิ่มเติมบางประเด็นในพาดหัวข่าว จึงทำให้เนื้อหาในพาดหัวข่าวเบี่ยงเบนหรือคลาดเคลื่อนจากตัวข่าว

อภิปรายผล

จากผลของการศึกษาการใช้ภาษาในข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ใช้เป็นข้อมูล พบข้อที่น่าสังเกตด้านการใช้ภาษา จะเห็นว่าในพาดหัวข่าวจะใช้คำสั้น กระชับรัดกุมทั้งนี้เพื่อประหยัดเนื้อที่ การใช้คำลักษณะนี้ แม้จะไม่ถูกหลักเกณฑ์ทางภาษาแต่ก็ไม่ทำให้ภาษาวิบัติ เพราะยังสามารถสื่อสารกันได้ การใช้คำในพาดหัวข่าว เป็นการใช้เฉพาะที่หากนำไปใช้นอกเหนือจากนี้ ก็จะต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับงานเขียนนั้น ๆ การใช้คำในพาดหัวข่าวจึงต่างไปจากการใช้คำในตัวข่าว คำในตัวข่าวจะขยายจากคำสั้นในพาดหัวข่าว เช่น คำเรียกบุคคลในข่าว พาดหัวข่าวจะใช้คำเรียกสั้น ๆ แต่เมื่อนำไปเขียนในตัวข่าวจะต้องเรียกให้เต็มทั้งชื่อและนามสกุล หากมีตำแหน่งหรือยศ ก็ต้องระบุให้ชัดเจน ลักษณะที่ใช้หลังคำบอกจำนวนนับในตัวข่าว ในพาดหัวข่าวก็อาจจะหรือไม่นำนามมาทำหน้าที่แทน การใช้จำนวนเต็มและไวยากรณ์พาดหัวข่าวก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้พาดหัวข่าวน่าสนใจ ให้ความหมายที่ก่อให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึกแก่ผู้อ่านได้ดี พาดหัวข่าวที่ใช้จำนวนหรือไวยากรณ์จะสามารถบอกบรรยากาศของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในข่าวให้ผู้อ่านรับรู้โดยใช้คำเพียงไม่กี่คำ แทนการเขียนบรรยายเช่นในตัวข่าว แต่สำนวนใหม่ซึ่งผู้อ่านไม่คุ้นเคย นอกจากจะไม่สร้างอารมณ์ ความรู้สึกแล้ว ยังทำให้เกิดปัญหาการสื่อสารได้ เช่นเดียวกับการใช้อักษรย่อ ที่เป็นตำแหน่งของข้าราชการตำรวจที่แบ่งตามหน้าที่

กล่าวโดยสรุปแล้วภาษาที่ใช้ในข่าว แม้จะมีข้อผิดพลาด บกพร่องอยู่บ้าง ก็เชื่อว่า จะรุนแรงจนทำให้ภาษาวิบัติ ตรงกันข้ามการใช้ภาษาบางอย่างยังอาจสร้างประโยชน์ในการช่วยให้ภาษาเขียนมีชีวิตชีวาขึ้น เช่น คำใหม่ที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้ และผู้อ่านเลือกนำไปใช้ได้ถูกกาลเทศะ เป็นต้น

ด้านเนื้อหา จากการเปรียบเทียบเนื้อหาในพาดหัวข่าวและในตัวข่าว พบว่า มีทั้งที่ สอดคล้องและไม่สอดคล้องกัน ในส่วนที่ไม่สอดคล้องกันเกิดจากหลายสาเหตุ ประการแรก คือการจับประเด็นผู้เขียนพาดหัวข่าว อ่านเนื้อหาแล้วอาจจับประเด็นขึ้นมาไม่ถูกจึงทำให้ คลาดเคลื่อน ประการที่สอง จากการตั้งใจเพื่อที่จะจูงใจผู้อ่าน พยายามใช้ถ้อยคำให้ดู ตื่นเต้น ประการที่สาม คือ การแข่งขันในการพาดหัวข่าว พยายามที่จะใช้คำฉีกแนวไปจาก คนอื่น สรรหาถ้อยคำต่าง ๆ มาใช้ เลยทำให้คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ดังนั้นการอ่าน ข่าวจึงไม่ควรอ่านเฉพาะพาดหัวแล้วด่วนสรุปเนื้อหาของข่าวโดยไม่อ่านตัวข่าว

ข้อเสนอแนะ

หนังสือพิมพ์ประกอบไปด้วยงานเขียนหลายรูปแบบ และแต่ละรูปแบบก็มีลักษณะการใช้ ภาษาที่เป็นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นบทความ คอลัมน์ต่าง ๆ หรือบทบรรณาธิการ หากได้มีการ ศึกษาวิเคราะห์งานเขียนดังกล่าว ก็จะทำให้เข้าใจลักษณะการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ ได้ชัดเจนขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กาญจนา นาคสกุล และคนอื่น ๆ . การใช้ภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2524.

กาญจนาศุภนธ์ (นามแฝง). สำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2535.

ไชยศิริ ปราโมช ณ อยุธยา. การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย.

กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัยฝ่าย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

เครือวัลย์ ชัชกุล. การวิเคราะห์การนำเสนอหัวข้อของหนังสือพิมพ์ วิทย์ และโทรทัศน์.

วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. อัดสำเนา.

จางง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์. ภาษากับมวลชน : วิศวกรรมการของภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

_____. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526

ชวรัตน์ เชิดชัย. การบรรณาธิกรณหนังสือพิมพ์และนิตยสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.

ชลิต ปัญดาลักษณ์. การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

ชานาญ รอดเหตุภัย. สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.

ครุณี หิรัญรักษ์. การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ดาวสยาม. เดือนตุลาคม พ.ศ. 2536 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2536.

"ตีมาร์ สรรวจผู้อ่านหนังสือพิมพ์," ใน การทดสอบเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป 2531. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสาร-ศาสตรมหาบัณฑิต. หน้า 42. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

เดลินิวส์. เดือนตุลาคม พ.ศ. 2536 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2536.

เดกิง พันธ์เดกิงอมร. งานบรรณาธิการ. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ วิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช, 2533.

ไทยรัฐ. เดือนตุลาคม พ.ศ. 2536 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2536.

นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, สมาคม. สัมมนาเรื่องการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์.

กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.

แนวหน้า. เดือนตุลาคม พ.ศ. 2536 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2536.

บรรจบ พันธุมธธา. ลักษณะภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์, 2539.

บุญยงค์ เกศเทศ. คำไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2532.

ประชัน วัลลิโก. หลักการเขียนข่าว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย รามคำแหง, 2523.

ปราณี ธนะชานันท์. การอ่านกวีนิพนธ์อังกฤษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประเสริฐการพิมพ์, 2519.

พรพิไล ศรีอำพันธ์. การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเข้าใจความหมายหัวข้อหนังสือพิมพ์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

ภรณ์ อารังสัจย์. ภาษาอังกฤษในหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.

มติชน. เดือนตุลาคม พ.ศ. 2536 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2536.

ยงยุทธ พุฒเณียด. ลักษณะของภาษาที่ใช้ในการบรรยายข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ และนิตยสารกีฬาภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัย

ยงยุทธ รัชศาสตร์. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการข่าวและบรรณาธิการหน่วยที่ 1-5. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อักษรเจริญทัศน์, 2526.

- วรรณ บัวเกิด และศรีสุดา จริยากุล. "ภาษาเฉพาะวงการ", ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, 2532.
- วรวิทย์ ศรีอนันตรักษา. นโยบายและวิธีการเสนอข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์. สารนิพนธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- วันดี ทองงอก. สมณนามในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงระหว่าง พ.ศ. 2523 - 2531. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. อัดสำเนา.
- วิภาวรรณ อยู่เย็น. โครงสร้างภาษาไทย. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2529.
- ศศิธร ทศัญญา. การศึกษาลักษณะภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.
- สดศรี จันทรังสี. ขบวนการผลิตหนังสือพิมพ์. เชียงใหม่ : ศูนย์หนังสือเชียงใหม่, ม.ป.ป.
- สมจิต เอี่ยมสุกนิมิตร. โครงสร้างของประโยคในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ. นครปฐม : ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.
- สุกัญญา ตีระวชิ. "ภาษาหนังสือพิมพ์และนิตยสาร," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 8-15. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 8 - 15. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- สุภาพันธุ์ สุนทรมณี. วิวัฒนาการและการใช้ประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

- อรุณศรี ชาตุสมุห์. การศึกษาวิจัยลีลาขอหัวข่าวหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
ประธานาธิบดีฝรั่งเศส ในปี ค.ศ. 1988. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.
- อวยพร พานิช. "ภาษาพูดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ปัจจุบัน," วารสารห้องสมุด.
 29 : 46 - 51 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2528.
- อัญชลี ชัยวรพร. การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบและเนื้อหาหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์
รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.
- อัญชลี นิเมสอาด. การวิเคราะห์ความหมายแฝงในบทละครนอกพระราชนิพนธ์ใน
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย. วิทยานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : มศว.
 ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- อุปกิตศิลป์สาร, พระยา. หลักภาษาไทย. พระนคร : แพร่พิทยา, 2514.
- So Sethaputra. New Model English-Thai Dictionary Volume II M to Z.
 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2530

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายสรไน รอดนิตย์
วัน เดือน ปี	2 กันยายน 2504
สถานที่เกิด	อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	16/2 ตำบลธรรมเสน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี 70120
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์ ตำบลลิ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2526	ศศ.บ. (ภาษาและวรรณคดีไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ.2531	กศ.ม. (ภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร